

VISION 2050

TIME TO

REFLECT

Hogyan vezetheti
az üzleti élet a világ
számára szükséges
átalakulásokat

TARTALOM

BEVEZETŐ

- 1 PETER BAKKER ÜZENETE
- 2 ELŐSZÓ – ELÉRKEZETT A VÁLTOZÁS IDEJE
- 4 A JELENTÉSRŐL
- 6 ELNÖKI ÖSSZEFOGLALÓ

10 ELSŐ FEJEZET

KÖZÖS JÖVŐKÉP KIALAKÍTÁSA

- 12 JÓLLÉTBEN ÉLŐ EMBEREK
- 14 ÉLET A BOLYGÓNK ADTA KERETEN BELÜL
- 16 MOST KELL CSELEKEDNI

22 MÁSODIK FEJEZET

CSELEKVÉSI TERV: AZ ÁTALAKULÁS LEHETSÉGES ÚTVONALAI

- 24 A VISION 2050 CÉLKITŰZÉSEIHEZ VEZETŐ ÚT
- 26 ENERGIA
- 32 KÖZLEKEDÉS ÉS MOBILITÁS
- 38 LAKHATÁS
- 44 FOGYASZTÁSI CIKKEK ÉS ANYAGOK
- 50 PÉNZÜGYI TERMÉKEK ÉS SZOLGÁLTATÁSOK
- 56 KAPCSOLÓDÁSI PONTOK
- 62 EGÉSZSÉG ÉS "JÓL-LÉT"
- 68 IVÓVÍZ ÉS HIGIÉNIA
- 74 ÉLELMEZÉS

80 HARMADIK FEJEZET

SZEMLÉLETVÁLTÁS

- 82 MEGÚJULÁS
- 84 ALKALMAZKODÁS / RUGALMASSÁG
- 86 FELÉPÜLÉS

88 NEGYEDIK FEJEZET

A SIKER FELTÉTELE A RENDSZEREKBE VALÓ GONDOLKODÁS

- 90 A RENDSZEREK ÁTALAKULÁSÁNAK MEGÉRTÉSE
- 92 AZ ÁTALAKULÁS KORÁBBI AKADÁLYAI
- 94 TERET ADNI AZ ÁTALAKULÁSNAK
- 94 AZ ÁTALAKULÁS FELÉ TETT ERŐFESZÍTÉSEINK
ALAPJAINAK LEFEKTETÉSE
- 97 AZ ÁTALAKULÁS BIZTOSÍTÁSA

108 ÖSSZEFOGLALÓ / KÖVETKEZTETÉSEK

KEZÜNKBE KELL VENNİ AZ IRÁNYÍTÁST

PETER BAKKER ÜZENETE

TELJES SZEMLÉLETVÁLTÁSRA VAN SZÜKSÉG

A GAZDASÁGI ÉLET VEZETŐINEK ÉS RÉSZTVEVŐINEK SZÓLÓ ÜZENET

A rendszereink elengedhetetlen átalakításához konkrét cselekvési tervek kidolgozása szükséges. A jelentés erre az egyedülálló lehetőségre kilenc ösvényt, kézzel fogható cselekvési tervet, átalakulási irányvonalat vázol fel, amelyek egy évtizedre előre biztosíthatják a vállalatok átalakulásához szükséges stratégiát, ösztönözhetik őket ambíciózus célok kitűzésére üzleti tevékenységük átalakításához.

A fenntarthatósággal kapcsolatban megszokott borúlátó hangvételtől eltérően ez a jelentés gyakorlati javaslatokat fogalmaz meg, lehetőségek sorát vázolja. Sőt, meggyőződésem, hogy a riport innovatív, ugyanakkor szinte ösztönös megoldásai segítséget nyújtanak a cégvezetők számára – a világ bármely pontján működnek is –, a hosszú távú ellenállóképesség kiépítéséhez szükséges szemléletváltáshoz, a regeneratív megközelítés kialakításához, végső soron a kapitalizmus alapjainak újragondolásához. Globális rendszereink átalakításához többre van szükség annál, minthogy mérnökeink fejlesszék az üzleti tevékenységek során előállított termékek és szolgáltatások minőségét.

A siker egyik kulcsa a kapitalizmus körüli gondolkodásmód-váltás. Gazdasági rendszereink, ösztönzőink, globális számviteli standardjaink és tőkepiaci értékeléseink már nem csak a vállalkozások pénzügyi teljesítményén alapulhatnak: integrálnunk kell az emberekre és a bolygókra gyakorolt hatásunkat a vállalat sikerének és értékének meghatározásakor.

Minden másnál gyorsabban segíti elő a kapitalizmus valódi értékeire történő törekvést, hogy több mint 9 milliárd ember jólléte legyen biztosított Földünk eltartóképeségén belül.

Rendkívüli, de nagyon nehezen teljesíthető lehetőség előtt állunk; tetszik vagy sem, most mi mindannyian részesei vagyunk a folyamatnak azáltal, hogy az üzleti vállalkozások vezető szerepet töltenek be a Vision 2050 céljait elérő átalakulásokban. A rendszerbeli változásokat kormányokkal, törvényhozókkal, civil szervezetekkel, befektetőkkel és a fogyasztókkal közösen kell kialakítanunk. A WBCSD szervezete készen áll arra, hogy minden lehetséges eszközzel támogassa Önöket ezen céljaik elérésében.

Most van itt az ideje az átalakulásnak, most van itt az ideje a rendszerekben való gondolkodásnak, most van itt az ideje a valódi értékteremtésnek. Számítok Önökre, hogy csatlakoznak hozzánk generációjuk eme döntő szakaszában.

Üdvözlettel,

Peter Bakker

Elnök & CEO
World Business Council
for Sustainable Development

ELŐSZÓ

ELÉRKEZETT A VÁLTOZÁS IDEJE

KÖZÖS VÁGYUNKAT, HOGY AZ ÉVSZÁZAD KÖZEPÉRE TÖBB, MINT 9 MILLIÁRD EMBER ÉLJEN JÓLLÉTBEN A BOLYGÓN, CSAK NAGYSZABÁSÚ ERŐFESZÍTÉSEK ÁRÁN ÉRHETJÜK EL, AMELYHEZ AZONNALI CSELEKVÉSEK SZÜKSÉGESEK.

A WBCSD, a 2010-es, mérföldkönek számító jelentésében fogalmazta meg először ama jövő-képét, hogy milyen is egy fenntartható világ, hogyan lehet azt elérni, és milyen szerepet kell az üzleti világnak vállalnia ennek létrehozásában. Egy olyan turbulens évtizedet „a mozgalmas tízes évek”, vetít eléink, amelyben 2020-at követően az eddigi életvitelünk alapvető változásait meghatározó időszak pilléreit alkotjuk meg.

Most, egy évtizeddel később tovább folytatódik ez a mozgalmas időszak. A Vision 2050-es jelentés céljai eléréséhez szükséges átalakulások elmaradtak. A változások üteme és mértéke is kisebb a vártnál.

A COVID-19 járvány kitörése felszínre hozta társadalmaink sebezhetőségét, különösen azt, hogy milyen veszélyt jelentenek hosszútávú stabilitásunkra és jólétünkre. A világ jobbátételéhez most egyedülálló, de csak rövid ideig van alkalmunk cselekedni, átalakítani vállalatunkat és társadalmainkat.

Az üzleti élet résztvevői vezető szerepet tölthetnek be ezen változásokban, ugyanakkor nem képesek és nem is tudják egyedül ellátni ezeket a feladatokat. Az átalakuláshoz – a szokásos medernek hátat fordító – példátlan vezetésre van szükség, elismerve azt, hogy csak úgy lehet változásokat elérni, ha az üzleti szféra is a nagyobb rendszer részeként tekint magára. Fel kell ismerünk azt, hogy az élehető bolygó, a kiegyensúlyozott, előítéletektől mentes társadalom, a ténylegesen szabad és tisztességes kereskedelem, valamint a szilárd állami intézmények létrejötte egyaránt egyéni és közös érdekünk.

Az átalakulás olyan szemléletbeli változást igényel, amely segíti az üzleti vezetők hosszútávra alkotott elképzelésének formálását.

Újra kell gondolnunk azt a kapitalista modellt amelyben felnőttünk annak érdekében, hogy az értékeink kizsákmányolása helyett, az értékteremtést ösztönzzük. Vállalkozásainkat az óhatatlanul előttünk álló akadályokhoz alkalmazkodóvá, rugalmassá kell tennünk.

Regeneratívan kell gondolkodnunk, a „ne árts” felfogás már nem elég, olyan hozzáállásra van szükség, amely során társadalmi környezetünk és gazdasági rendszereink is képesek legyenek a megújulásra és virágzásra.

A vállalkozások erőfeszítéseit támogatandó, kilenc ambíciózus, ugyanakkor megvalósítható átalakulási útvonalat definiáltunk, amelyek lefedik a társadalom számára elengedhetetlen üzleti tevékenységek kulcsfontosságú területeit és segítik a Vision 2050 céljai elérésében.

Az üzleti szféra vezetheti ezt az átalakulást, összekovácsolhatja a változás elősegítéséhez szükséges együttműködések.

Irányíthatja és irányítania is kell ezt a változást. Az üzlet érdeke is az, hogy szorgalmazza a Vision 2050-ben vizionált átalakulásokat – hiszen a siker hosszútávon attól függ, hogy virágzó társadalmakkal tudjon kereskedni, egy egészséges bolygón, amelyen mindannyian létezhetünk.

**VEZESSÜK
EGYÜTT A VILÁG
SZÁMÁRA FONTOS
VÁLTOZÁSOKAT!**

Gayle Schueller
Vice President and
Chief Sustainability Officer
3M

José Manuel Entrecanales
Chairman and CEO
ACCIONA

Peter Oosterveer
Chief Executive Officer,
Arcadis

Saori Dubourg
Member of the
Executive Board
BASF

Andrea D'Avack
Global Chief Sustainability Officer
Chanel

Dominic Blakemore
Group CEO
Compass Group

Piyush Gupta
CEO
DBS Bank

Remi Eriksen
Group President and CEO
DNV

Geraldine Matchett
Co-CEO and Member of
the Managing Board
DSM

Carine de Boissson
Chief Sustainability Officer
EDF Group

Jean-Pierre Clamadieu
Chairman of the
Board of Directors
ENGIE

Keryn James
Group CEO
ERM

Steve Varley
Global Vice Chair
Sustainability
EY

Takahito Tokita
President and CEO
Fujitsu

Gilles Andrier
CEO
Givaudan

Nadir Godrej
Managing Director
Godrej Industries

Sylvie Nicol
Executive Vice President
Human Resources &
Infrastructure Services
Henkel

Andreas Fibig
Chairman & CEO
IFF

Jon Abrahamsson Ring
CEO
Inter IKEA Group

Jan Jenisch
CEO
LafargeHolcim

Ralph Haupter
President, EMEA
Microsoft Corporation

Masakazu Sakakida
Member of the Board,
Executive Vice President,
Chief Compliance Officer
Mitsubishi Corporation

Andrea Álvares
Chief Brand, Innovation,
International and
Sustainability Officer
Natura

Mercedes Alonso
Executive Vice President,
Renewable Polymers
and Chemicals
Neste Corporation

Magdi Batato
Executive Vice President,
Head of Operations
Nestlé

Sunny Verghese
WBCSD Chair
Co-Founder and Group CEO
Olam International

Colm Kelly
Global Leader,
Purpose, Policy and
Corporate Responsibility
PwC

Wiebe Draijer
Chairman of the
Executive Board
Rabobank

Ana Botín
Executive Chairman
Banco Santander

Harry Brekelmans
Projects & Technology
Director, Executive
Committee Member
Shell

YaofengCao
Board Director of Sinopec
Corp Vice President
China Petrochemical
Corporation (Sinopec)

Ilham Kadri
CEO
Solvay

Masaya Futamiya
Chairman and
Representative Director
Sompo Japan Insurance
Inc.

Cláudia Azevedo
Board Member & Chief
Executive Officer
Sonae

Annica Bresky
President and CEO
Stora Enso

Erik Fyrwald
CEO
Syngenta

João Castello Branco
Chairman
The Navigator Company

Takeshi Uchiyamada
Chairman of the Board
of Directors
Toyota Motor Corporation

Alan Jope
Chief Executive Officer
Unilever

Luiz Eduardo Osorio
Chief Institutional Relations,
Communications and
Sustainability Officer
Vale

Ralf Pfitzner
Global Head of Sustainability
Volkswagen AG

Svein Tore Holsether
President & CEO
Yara

A JELENTÉSRŐL

VÍZIÓNK SZERINT 2050-RE TÖBB, MINT 9 MILLIÁRD EMBER JÓLLÉTE LESZ BIZTOSÍTOTT A BOLYGÓN

A WBCSD 2010-es, meghatározó jelentőségű riportjában vázolta először ezt a vízióját, melyet 14 iparágban működő 29 tagvállalatával közösen készítettek. A résztvevő 20 ország több, mint 200 vállalkozásával és külső szakértők bevonásával folytatott párbeszéd során alkották meg egy fenntartható világ képét, valamint az üzleti szféra szerepét ennek létrehozásában.

A jelentés világossá teszi, hogy radikális változásra van szükség ahhoz, hogy a Földön élő - 2050-re több mint 9 milliárd ember számára megfelelő mennyiségű élelmiszer, elérhető tiszta víz és higiénias körülmények, illetve biztosított lakhatás legyen. Biztosított legyen a mozgás szabadsága, az oktatáshoz és megfelelő egészségügyi ellátáshoz jutás annak érdekében, hogy mindannyian ezen a kis, törékeny bolygó által biztosítható, megújítható és pótolható keretek között élhessünk.

A jelentés felvázolta a Vision 2050-hez vezető utat, amelyet két cselekvési időre bontott. A 2010-2020 közötti „a mozgalmass tízes évek”, a dinamizmus és energiák formáló időszak, mely során új ötletek és megközelítések törnek elő, versengenek egymással és alakulnak, amelyek végső soron megalapozzák a 2020-2050 közötti időszak, „az átalakulás ideje” alapjait. Ekkor valósulhatnak meg azok az újonnan kidolgozott ötletek és szövetségek, melyek mérhetően alakítják majd át vállalkozásainkat, gazdaságainkat és társadalmainkat.

Tíz év távlatából világossá vált, hogy a mozgalmass tízes évek nem értek véget. A valós átalakulás elmaradt. Igaz ugyan, hogy az egyes elemek nagyrésze vázként felállt már – mint a Fenttartható Fejlődési Célok és a Párizsi Megállapodás, a változások sem sebességükben, sem ütemükben nem haladnak a tervek szerint.

Mivel az eddig nem látott globális kockázatok továbbra is fennállnak, mi pedig kulcsfontosságú ökológiai és társadalmi fordulóponthoz közeledünk, a következő évtized során egyedülálló, de rövid ideig tartó lehetőségünk maradt a cselekvésre. Megvan a lendület amire építhetünk, de fel kell gyorsítanunk erőfeszítéseinket!

Ebben a kritikus helyzetben ült össze a WBCSD 40 tagvállalata, hogy megvizsgálja a Vision 2050 jelentés tartalmát, céljait. Vezető globális gondolkodókból álló, külső vizsgáló-bizottság útmutatásai alapján, valamint a WBCSD globális hálózatán keresztül bevont felek széles körével folytatott párbeszéd két éves munkájának eredményeként került aktualizálásra az eredeti elképzelés. Ennek során újra-definiálták az előttünk álló évtized üzleti tevékenységeinek foratókönyvét.

Ez a jelentés (A Jelentés) ennek a munkának a csúcspontja, amely az alábbiakra mutat rá:

- **Közös Jövőkép:** 2050-es jövőképünk átfogalmazása; hogyan néz ki a megvalósítás a gyakorlatban.
- **Az átalakulás irányai/útvonalai:** Kilenc olyan, az üzleti tevékenység meghatározó területeit érintő irányvonal került meghatározásra, amely elengedhetetlen az előttünk álló évtizedben szükséges haladás előmozdításában.
- **Alapvető szemléletváltás:** Olyan új, kulcsfontosságú gondolkodásmód, amely nélkülözhetetlen feltétele a meghatározott átalakulások alapjainak.
- **Az átalakulás megértésének és a benne rejlő lehetőségek kiaknázásának kulcsa:** A rendszerek átalakításának világos magyarázata, az átalakulás folyamata, valamint az üzleti élet szükséges szerepe ebben a folyamatban.

A Vision 2050 aktualizálásának célja, hogy segítse az üzleti vállalkozásokat a benne rejlő lehetőségek kiaknázásában, továbbá társadalmi felelősségük megvalósításában. Ehhez olyan keretrendszert mutasson, mely alkalmazható azon átalakulások vezetésére, amelyek több, mint 9 milliárd ember jóllétét biztosíthatják.

Kötelezően előírt szabályozás helyett, sokkal inkább olyan keretrendszer kidolgozása volt a cél, amelyre világos és inspiráló stratégia építhető, és amely az üzleti közösségek együttműködésén keresztül felgyorsíthatja az átalakulást. Az üzleti vezetők számára egyedülállóan átfogó és kollektív megértést nyújt a világban szükséges, halaszthatatlan átalakulásokról, lehetőséget ad azok üzleti életbe való átültetéséhez és olyan háttérrel (erőforrást) biztosít, amelyet a vállalatok felhasználhatnak fenntarthatósági tervezésük és üzleti stratégiájuk kialakításakor.

A Vision 2050 aktualizálása részeként, a WBCSD segédanyag-sorozatát is kiadott, amely célja a jelentésben taglalt alapvető fogalmak részletes vizsgálata.

A rendszerek átalakulásának biztosítása

2020-2030 közötti időszakot formáló makrogazdasági tendenciák és akadályozó tényezők

A COVID-19 hatása az előttünk álló évtizedre

Az évtizedet formáló és átalakító innovációk

A Kapitalizmus újradefiniálása: az átalakulás menete

Hosszútávon alkalmazkodóképes üzleti modellek felépítése

A Fiatalok véleménye

Ezek a kiadványok hozzáférhetők a Vision 2050 mikro-oldalaunkon:

www.wbcd.org/Overview/About-us/Vision2050/Resources

A PROJEKTBN RÉSZTVEVŐ VÁLLALATOK

JOGI NYILATKOZATOK

A projektszervezésben résztvevők és közreműködők listája a Jelentés végén található. Az erre a célra összehívott külső Felülvizsgáló Bizottság szakértelme és javaslatai is felhasználásra kerültek a Jelentésben, csakúgy, mint a felsorolt megállapítások ellenőrzésére és fejlesztésére összehívott globális párbeszéd és munkacsoportok következtetései.

A jelentést a WBCSD tette közzé és a többi kiadványához hasonlóan ez a jelentés is tagjai vezető tisztségviselőinek, a WBCSD Titkárságának, valamint konzultánsok szoros együttműködésének eredményeként jött létre. A Vision 2050 is számos érintettet vont be a világ több pontjáról és minden projektag megtekintette az alapvető nézetekkel és elvekkel való széleskörű egyetértés biztosítása érdekében. Ez azonban nem jelenti azt, hogy a jelentés minden egyes kijelentésével minden egyes vállalat feltétlenül egyetért.

ELNÖKI ÖSSZEFOGLALÓ

ÖSSZEFOGTAK A WBCSD TAGOK A VISION 2050 TARTALMÁNAK FELÜLVIZSGÁLÁSA ÉRDEKÉBEN, HOGY AKTUALIZÁLJÁK A FELTÁRT LEHETŐSÉGEKET, ÚJRADEFINIÁLJÁK AZ ELŐTTÜNK ÁLLÓ ÉVTIZED ÜZLETI VEZETÉSÉNEK ALAPJAIT.

A frissített jelentés fenntartja a Vision 2050 céljait, meghatározza, hogy azok elérése hogyan néz majd ki a gyakorlatban, valamint kiemeli az átalakulás lehetséges útvonalait és az előttünk álló évtized haladásához szükséges, elengedhetetlen üzleti lépéseket. Mindezek eléréséhez három alapvető szemléletbeli változást feltételez, amelyek a céljaink eléréséhez szükséges átalakulások pillérei lehetnek.

Ezenkívül meghatároztuk, hogy a rendszerek átalakulása hogyan történhet, milyen lépésekre van szükség a megvalósításhoz, illetve mi az üzleti szféra szerepe ennek az átalakulásnak az irányításában.

Célunk egyfajta utópisztikus elképzelés ajánlása helyett, sokkal inkább praktikus, és megvalósítható javaslatok kidolgozása volt, amelyek ugyanakkor összhangban vannak a Fenntartható Fejlődési Célokkal, valamint a Párizsi Megállapodás célkitűzéseivel. A Vision 2050 eredeti jövőképét megtartva, olyan megbízható és ambíciós keretrendszer kidolgozása volt a cél, amelyet felhasználhatnak kormányok, üzleti és civil szervezetek vezetői – egyfajta átfogó rálátást és kollektív megértést nyújtva arról, hogy merre is haladunk, és ennek milyen lehetséges útjai vannak.

Olyan globális kihívásokkal szembesülünk, melyeket egyetlen ország vagy vállalat sem tud önmagában megoldani.

Nemzetközi hatókörének köszönhetően az üzleti szféra segítheti a vállalatokat és a kormányokat összpontosítani a kritikus fenntartható fejlődési kihívásokra adott konkrét megoldásokra, valamint a globális megoldások megvalósításához alapvetően fontos nemzetközi politikai környezetre.

ITT AZ IDŐ

VISION 2050

Hisszük, hogy az évszázad közepére több, mint 9 milliárd ember jóllétét lehet biztosítani bolygónk határain belül.

Ez azonban csakis vállalkozásaink és társadalmaink átalakítására tett erőfeszítéseinek jelentős növelésével érhető el.

A jelentés közös törekvést és olyan, az üzleti szféra, illetve a többi érintett fél számára is felismerhető együttműködési lehetőségeket vázol fel, amelyekkel elérhető ez a Közös Jövőkép. Részletesen ismertetjük a kulcsfontosságú átmeneteket és a már ma megkezdhető műveleteket.

Az előrehaladás alapvető feltétele, hogy globális szinten is tudjuk irányítani a 2050-ig szóló jövőképünkben (Vision 2050-es célok) meghatározott átalakulási utakat.

JÓLLÉT, A PLANETÁRIS HATÁROKON BELÜL

A legújabb tudományos és fejlődési ismeretek pontos képet adnak arról, hogy milyen az, ha több, mint 9 milliárd ember él jól a Földön.

A „jóllétben élni” kifejezés alatt egy olyan, mindenki számára méltó életet biztosító világot értünk, ahol az alapvető jogok és az esélyegyenlőség tiszteletben tartásával, alapvető szükségleteik kielégítése mindenki számára biztosított. A „planetáris határokon belül” kifejezés olyan életmódot jelöl, ahol a globális felmelegedés szintje stabilan +1.5°C alatt marad, a természetet védik, helyreállítják és fenntartható módon használják. Ez azt is feltételezi, hogy a társadalmak hatékony, alkalmazkodó, a környezeti/társadalmi hatásoknak ellenálló és fenntartható képességet fejlesztettek ki - egy egészséges és regenerálódni képes földtani rendszerben. Ennek a jövőképek az elérése központi szerepet játszik ama képességünkben, hogy üzleti tevékenységeinket jövedelmezően működtessük és hosszú távon teremtsünk értéket.

AZONNALI CSELEKVÉSRE VAN SZÜKSÉG

Jövőképünk elérhető ugyan, de gyorsabban kell cselekednünk. Az előttünk álló évtized lépései éppen ezért döntő jelentőségűek, amikor is minden nap számít.

A példa nélküli globális kockázatok tovább növekednek; a kihívások tökéletes viharával nézünk szembe - éghajlati vészhelyzetek, válságban lévő természet, növekvő egyenlőtlenség és társadalmi nyugtalanság formájában. Elértük a legfontosabb fordulópontokat. A következő évtized kínálja az utolsó lehetőséget arra, hogy visszatérjünk a helyes útra.

VISION 2050

9 milliárd ember jólléte a Föld adta kereteken belül 2050-ig

CSELEKEDNI KELL

VISION 2050 CÉLKITŰZÉSEIHEZ VEZETŐ ÚT

Céljainkat csakis vállalkozásaink, gazdaságaink és társadalmaink azonnali és jelentős átalakításával érhetjük el. Az üzleti élet központi szerepet játszik a társadalmak számára szükséges termékek és szolgáltatások nyújtásában, beleértve: energia, közlekedés és mobilitás, lakhatás, fogyasztási cikkek és anyagok, pénzügyi termékek és szolgáltatások, kapcsolódási pontok, egészség és jólét, víz és higiénia, élelmezés.

Ezen területek mindegyikére ambiciózus, mégis elfogadható jövőképet vázoltunk fel, továbbá meghatározásra kerültek az átalakulás lehetséges irányai is. Az összefoglaló kiterjed a legfontosabb átmenetek részleteire, továbbá a megvalósulásához lehető legjobban hozzájáruló üzleti lépésekre. Ezek a lehetséges útvonalak együtt lehetnek a motorjai a 9 milliárdon felüli népesség jólétéhez szükséges világ kialakításához vezető akcióterveknek.

Az egyes útvonalakra vonatkozó elképzeléseinket az alábbi táblázat tartalmazza:

SZEMLÉLETVÁLTÁSRA VAN SZÜKSÉG

FUNDAMENTÁLIS SZEMLÉLET

A szükséges átalakulások feltétele három stratégiailag kritikus üzleti gondolkodásmód átalakítása: a kapitalizmus újratervezése - értéktermelés helyett, a valódi értékteremtés jutalmazása valósulhat meg-, hosszútávú ellenállóképesség kiépítése, valamint az üzleti fenntarthatóságra vonatkozó, regeneratív megközelítés kialakítása.

A céljaink megvalósulásához vezető utak igényelte átalakulások nem valósulhatnak meg a gondolkodásmódunk alapjainak megváltoztatása nélkül. Mi mindent érhet el a kapitalizmus, ha vállalatainknak sikerülne hosszútávú és valódi (fenntartható) értéket nyújtaniuk? De hogyan tehetnénk vállalatainkat elég ellenállóvá ahhoz, hogy befogadják és alkalmazkodjanak a már végbement változásokhoz, a bizonyosan szembejövő akadályokhoz, és az elengedhetetlenül szükséges átalakításokhoz? Segíthet-e a regeneratív gondolkodás azon társadalmi és környezeti rendszereink helyreállításában és táplálásában, amelytől üzleti sikerünk függ?

A VISION 2050 CÉLKITŰZÉSEIHEZ VEZETŐ ÚT

ENERGIA	Egy mindenki számára megbízható és megfizethető, nettó-zéró széndioxid kibocsátású energiát biztosító, fenntartható energiarendszer
SZÁLLÍTÁS ÉS MOBITÁS	Személyek és áruk biztonságos, hozzáférhető, tiszta és hatékony szállítása
LAKÓKÖRNYEZET	Egészséges és integrált, a természettel összhangban fejlődő, virágzó lakóterek
FOGYASZTÁSI CIKKEK ÉS ANYAGOK	A társadalmi igényhez igazodó, optimális erőforrás-felhasználás kialakítása úgy, hogy mindeközben az ezen erőforrásokat biztosító rendszerek megújulhassanak
PÉNZÜGYI TERMÉKEK ÉS SZOLGÁLTATÁSOK	Minden pénzügyi tőkét, pénzügyi terméket és szolgáltatást a fenntartható fejlődés támogatására irányítani
ÖSSZEKAPCSOLHATÓSÁG	A felelős kapcsolódás összehozza az embereket, növeli az átláthatóságot és a hatékonyságot, és hozzáférést biztosít a lehetőségekhez
EGÉSZSÉG ÉS JÓLLÉT	Mindenki számára elérhető, a lehető legmagasabb szintű egészséghez és jóléthez való hozzáférés biztosítása
IVÓVÍZ ÉS HIGIÉNIA	Az élelmiszereket, az energiát és a közegészséget támogató, virágzó vízi ökoszisztémák kialakítása
ÉLELMEZÉS	Egészséges, biztonságos és tápláló ételeket előállító, regeneratív és igazságosan elosztott élelmezés

A SIKER FELTÉTELE

AZ ÁTALAKULÁS MEGÉRTÉSE

Az átalakulás a kiváltó okokban történő, alapvetően új eredmények eléréséért tett lépéseket jelenti.

Az átalakuláshoz radikális célítűzésekre, szándéokra és erőfeszítésre van szükség az üzleti világ, a kormányok, gazdaságok és a társadalmak részéről. A rendszerekben való gondolkodásmód elengedhetetlen feltétel. Míg az üzleti élet nem képes önállóan átalakítani a rendszereket, saját cselekedeteivel és más érdekelt felekkel folytatott kapcsolataiban hozzájárulhat a változásokhoz és támogatja azokat.

TERET ADNI AZ ÁTALAKULÁSNAK

Stratégiáinknak és megoldásainknak azon technológiai, gazdasági, politikai, kulturális és környezeti realitásokon kell alapulniuk, amelyek mind a megvalósításukat, mind a 2050-es jövőkép felé történő előrehaladást befolyásolják.

Buborékban nem lehet tervezni. Az átalakulás nem egy tökéletes világban fog zajlani - az elmúlt évtizedben megkezdődött változások örvénye tovább gyűrűzik. Makrotrendek, akadályok, újabb és újabb innovációk: ezek együtt formálják majd az előttünk álló kihívásokat, és a működő, vagy sikertelen megoldási kísérleteinket.

Az ezekre a kihívásokra adott válaszainkat összefüggésben kell elképzeljük, ugyanakkor fel kell ismernünk, hogy képesek vagyunk befolyásolni a jövő alakulását.

Multinacionális vállalataink példátlan elérhetőséggel rendelkeznek - az innovációinkon, befektetéseinken és az ügyfelekkel, a közösségekkel, a partnerekkel és a politikai döntéshozókkal való kapcsolataink révén globális szinten befolyásolni tudjuk az átalakulást.

Mindamellett, hogy az üzleti világ reagál a fogyasztói keresletre, a pénzügyi piacokra, a szabályozási és politikai környezetre, ezek alakításában is aktív szerepet játszik.

Ezek azok a meghatározó elemek, amelyek lehetőséget kínálnak az üzleti vállalkozásoknak arra, hogy a 2050-ig szóló jövőkép és annak átalakítási útvonalai tekintetében befolyásolhassák a célokat és a fellépést.

KEZÜNKBE KELL VENNİ AZ IRÁNYÍTÁST

KÖZÖS JÖVŐKÉPEN, RENDSZEREKBE VALÓ GONDOLKODÁSON ÉS SZEMLÉLETVÁLTÁSON ALAPULÓ, VEZETŐ SZEREP VÁLLALÁSA

A multinacionális vállalatok képesek befolyásolni, felhatalmazni és összehangolni a szereplőket az értékteremtési láncokkal – a különböző földrajzi területeken és kultúrákban egyaránt.

A Vision 2050 jelentés egy olyan keretet biztosít az üzleti világ és tevékenysége számára, amelyet felhasználhat lehetőségei kiaknázására és társadalmi felelősségének teljesítéséhez, további lendületet adva a sűrűs átalakulásoknak.

Ennek a vezetésnek a középpontjában a közös jövőkép, a rendszerekben való gondolkodás és a szemléletváltás áll.

A biztonságos, fenntartható és virágzó jövő a rendszerek átalakulásától függ, amelyek hatalmas, határozott és tartós erőfeszítést igényelnek a társadalom minden szegletéből, beleértve az üzleti tevékenységet is.

A Vision 2050 közös jövőképet nyújt az üzleti világ számára, meghatározva a világot, amelyet létrehozni kívánunk, és előirányozza az ezek megvalósításához szükséges gondolkodásmódokat, átmeneteket és lépéseket.

Ez a jövőkép a rendszerek átalakulásának, a változást befolyásoló nyomásnak és az azt lehetővé tevő és felgyorsító tényezők megértésének alapja. A rendszerekben való gondolkodás elengedhetetlen akkor, ha sikeresen akarjuk befolyásolni a megszokott üzleti tevékenységeket, együttműködve a törvényhozókkal, az újíttókkal, a befektetőkkel és az egyénekkkel.

De meg kell változtatnunk a gondolkodásmódunkat is - a vállalkozások céljáról, arról, hogy mit jelent rugalmasnak lenni, és arról, hogy hogyan tudunk regeneratív módon működni, nem pedig destruktívan, annak érdekében, hogy hosszú távon értéket tudjunk teremteni, ezáltal pedig a jövőbeni sikereket is elérhessük.

Ez a szemlélet jelenti a kulcsot a sikeres vállalat-irányítás számára, biztosítva ezzel a sikeres átmenetet.

"A FRISSÍTETT JELENTÉS TÁMOGAT SZEMLÉLETMÓDUNK, STRATÉGIÁINK ÉS FENNTARTHATÓSÁGI TERVEINK ÚJRAGONDOLÁSÁBAN, EGYBEN CSELEKVÉSI TERVET JAVASOL A GLOBÁLIS TÁRSADALOM ELŐTT ÁLLÓ, SÜRGETŐ KIHÍVÁSOKKAL SZEMBEN."

Peter Bakker, President & CEO, WBCSD

ELSŐ FEJEZET

A KÖZÖS JÖVŐKÉP KIALAKÍTÁ- SÁNAK IDEJE

KÖZÖS JÖVŐKÉP

ELSŐ FEJEZET

AZ ÁLTALUNK PROGNOSZTIZÁLT JÖVŐBEN AZ ÉVSZÁZAD KÖZEPÉRE 9 MILLIÁRD FELETT ÉLÜNK JÓLLÉTBEN A BOLYGÓ ADTA LEHETŐSÉGEKEN BELÜL.

A történelem olyan időszakát éljük, amikor minden eddiginél fontosabb, a közös jövőkép kialakítására való törekvés. A fenntartható fejlődés eléréséhez világos képre van szükségünk arról, hová akarunk eljutni és egy útra, amelyen elindulhatunk - még akkor is, ha nem látjuk az előttünk álló összes fordulatot.

2010-ben, a Vision 2050 eredeti kiadásakor úgy gondoltuk, hogy az évszázad közepére a bolygó eltartóképességén belül több, mint 9 milliárd ember élhet jól. Ez az elképzelés ma is megállja a helyét, és a globális üzleti közösség vezérsillaga lehet ezen az úton.

Fontos azonban, hogy ne csak közös jövőképet alakítsunk ki, hanem közös megértést is hozzunk arról, hogy ez milyen lesz a gyakorlatban az eddig elért és a tudományos alapú realitásokra alapozott fejlődés háttérében.

Mit értünk az alatt valójában, hogy „jól élni”, és a „bolygó határain belül tartás” ?

Talán ennél is fontosabb azonban, hogy megértsük azt, hogy ez a két előfeltétel miként teljesülhet úgy, hogy egymást kölcsönösen erősítse, hiszen a valóságban lehetetlen elkülöníteni a gazdaságfejlesztési kérdéseket a környezeti kérdésektől.

A legfrissebb tudományos ismereteket, a széles-körben bevont szakértők állásfoglalásait, és az olyan kormányközi dokumentumokban és keretmegállapodásokban foglaltakat, mint a Fenntartható Fejlődési Célok, valamint az ENSZ Emberi Jogok Nyilatkozata; szorosan szem előtt tartva fogalmaztuk meg az általunk megteremtteni kívánt közös jövőképét. A következő oldalakon ezekről olvashat részletesen.

JÓLLÉTBEN ÉLNI 9 MILLIÁRD FELETT...

Az emberhez méltó lét – alapvető emberi jogok, esélyegyenlőség, és legfőbb szükségleteik kielégítésének lehetősége – mindenki számára biztosított.

...A BOLYGÓ HATÁRAIN BELÜL

A globális felmelegedés szintje stabilan +1.5°C alatt marad, megvalósul a természet védelme, helyreállítása és fenntartható használata. Társadalmainknak sikerült egy egészséges és regenerálódni képes földtani rendszert kialakítani, amely hatékony, alkalmazkodó, a környezeti hatásoknak ellenáll, ugyanakkor fenntartható.

EMBEREK

JÓLLÉTBEN

**EGY MINDENKI SZÁMÁRA MÉLTÓ ÉLETER
BIZTOSÍTÓ VILÁG, AHOL MEGVALÓSUL
AZ ALAPVETŐ JOGOK ÉS AZ ESÉLYEGYENLŐ-
SÉG TISZTELETBEN TARTÁSA, ÉS MINDENKI
SZÁMÁRA BIZTOSÍTOTTAK AZ ALAPVETŐ
SZÜKSÉGLETEK KIELÉGÍTÉSÉNEK FELTÉTELEI.**

**2050-RE OLYAN TÁRSADALMAT
VÍZIONÁLUNK, AMELYBEN:**

**SZABADON, EGYENLŐ FELEKKÉNT,
MÉLTÓSÁGBAN ÉLNI**

- Az ENSZ Emberi Jogi Nyilatkozatában, annak kísérő dokumentumaiban, és a későbbi egyezményekben is meghatározott emberi jogokat – beleértve a polgári, kulturális, gazdasági, politikai és társadalmi jogokat is – maradéktalanul elismerik világszerte és beépítik társadalmukba a közösségek.
- Az üzleti vállalkozások emberi jogi felelősségére vonatkozó ENSZ-irányelvek betartása mellett, valamennyi állam és vállalkozás teljesíti az emberi jogok védelme és tiszteletben tartása, valamint a hatékony jogorvoslathoz való hozzáférés biztosítása érdekében betöltött kötelezéseit és felelősségét, továbbá biztosítja a hatékony jogorvoslathoz való hozzáférést.
- Az üzleti modellek és stratégiák kidolgozása során a vállalkozások számolnak a kiszolgáltatott helyzetben lévő (veszélyeztetett) munkavállalókat, közösségeket és a fogyasztókat érhető esetleges kockázatokkal, és ezek elkerülése érdekében kiigazító intézkedéseket építenek be stratégiáikba.
- A számos érdekelt felet is tömörítő szövetségek kiemelkedő szerepet játszottak a kényszermunka, a modern rabszolgaság és emberkereskedelem visszaszorításában, a gyermekmunka felszámolásában és a munkahelyi szexuális zaklatás megszüntetésében.

- A munkavállalók tisztelete, a tisztességes bérek lehetővé tétele, ösztönzése és jutalmazása érdekében a vállalkozások együttműködnek a beszállítókkal, a szakszervezetekkel és más érdekelt felekkel.
- A köz- és a magánszektor pedig együttműködik az emberi jogok védelmezőinek biztonságáért, és elősegíti az emberi jogokat mindenki számára védő szabályozási keret kidolgozását.

**BOLDOG ÉS EGÉSZSÉGES
ÉLET MINDENKI SZÁMÁRA**

- Valamennyiünk alapvető szüksége kielégül, lehetővé téve ezáltal, hogy egészséges, boldog és önálló életet éljen mindenki.
- Elegendő, biztonságos, megfizethető és tápláló élelem áll rendelkezésre, és fennállnak az ivóvízhez és megfelelő higiéniához való emberi jogok.
- Mindenki számára hozzáférhető a megfizethető és megbízható energia-ellátás, biztonságos és az adott körülményekhez alkalmazkodó otthonokban élnek az emberek.
- A minőségi oktatáshoz való egyetemes hozzáférés minden szinten biztosított, továbbá kollektíven elérhető a testi, szellemi, társadalmi jóléthez szükséges egészségügyi és szociális védelem.

**VIRÁGZÓ, EGYMÁSSAL
KAPCSOLATBAN ÁLLÓ KÖZÖSSÉGEK**

- A városi és a vidéki közösségek egyaránt fejlődnek. Az őslakosok jogainak tiszteletben tartása mellett a vidéki közösségek földhöz való joga és az általa biztosított megélhetés elérhető és védett.
- A vidéki területek csábító élettere, a munkakörülmények vonzóak a beruházások számára is, ezáltal bőséges lehetőséget teremtenek.
- Mindenki hozzáférhet biztonságos és megfizethető mobilitási megoldásokhoz, amelyek összekapcsolják a közösségeket egymással, ezáltal elérhetőek mindenki számára a legfontosabb áruk és szolgáltatások.

- A digitális és kommunikációs technológiákhoz való egyetemes hozzáférés a földrajzi, kulturális és társadalmi, gazdasági határokon keresztül összeköti az egyéneket, ezáltal lehetővé téve a tisztességes, virágzó és befogadó társadalmak kialakulását, a megfelelő információ-áramlást. Az állami szabályozások és az üzleti gyakorlat biztosítja, hogy ezeket a technológiákat ne használják káros módon.

SENKI SEM MARAD LE

- Nincs faji, származásbeli, szexuális beállítottság, vagy nemi identitás szerinti, státusz, vagy hit alapján történő megkülönböztetés, mindenki egyenlő eséllyel rendelkezik igényei és érdekei érvényesítésére.
- A nők és lányok szerepvállalásának erősítésével, továbbá a nemi alapú megkülönböztetés összes formájának felszámolásával megvalósult a társadalmak nemek közötti egyenlősége.
- Igazságosan osztják el a gazdasági növekedés előnyeit oly módon, hogy mindenki számára egyenlő hozzáférést biztosítanak a közjavakhoz, és az alapvető termékekhez, szolgáltatásokhoz.
- A gazdagok és szegények közötti szakadék jelentősen csökkent, továbbá globálisan felszámolták a szegénység minden formáját.

ADOTT A LEHETŐSÉG A FEJLŐDÉSRE

- Mindenki tisztességes és tartalmas munkához juthat saját maga és családja fenntartása érdekében.

- A munka anyagi biztonságát, az önértékelés érzetét, az önfejlődés lehetőségét, valamint szabadidős tevékenységet és a társadalmi tevékenységben való részvétel lehetőségét nyújtja globálisan mindenki számára.
- Az emberek megfelelő támogatást kapnak a munkához, az élethez, a jövőbeni teljesítőképességük, valamint foglalkoztathatóságukhoz szükséges képességeik fejlesztéséhez.
- Mindenki hozzáférhet a munkája megfelelő teljesítéséhez szükséges oktatáshoz és képzésekhez, továbbá lehetőséget teremthetnek úgy személyes, mint szakmai fejlődésükre, növekedésükre.
- A munkahelyi kultúrák empátiára és tiszteletrre épülnek, és a tanulás és a haladás eszközeként a kihívások és esetleges hibák megvitatására ösztönöznek.
- A vállalkozások lehetőséget kínálnak az emberek és a gazdaságok fejlődéséhez, valamint számottevő társadalmi hozzájárulásukkal segítik a növekedést.
- A munkahelyek olyan, biztonságot nyújtó terek, amelyek megvédik és ápolják az emberek testi és szellemi jólétét, elősegítik a tartalmas kapcsolat kialakítását.

Az elérni kívánt „jólét” jövőjének meghatározásához számos forrásból merítettünk, beleértve az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatát, a Fenntartható Fejlődési Célokat, az ENSZ Üzleti és Emberi Jogi Irányelveit, a Maslow Szükségletek Piramisát, a Társadalmi Haladás Index Keretrendszerét és a Humán Fejlesztési Index eredményeit.

A BOLYGÓ HATÁRAIN BELÜL

AZ ELMÚLT TÍZEZER ÉV SORÁN BIZONYÍTOTT KLÍMASTABILITÁSI KÉPESSÉGÉVEL, GAZDAG BIOLÓGIAI SOKSZÍNŰSÉGÉVEL FÖLDÜNK LEHETŐVÉ TETTE AZ EMBERI TÁRSADALMAK NÖVEKEDÉSÉT ÉS VIRÁGZÁSÁT. UGYANAKKOR A BOLYGÓ KITERJEDT ÉLŐ- ÉS ÉLETTELEN RENDSZEREI DINAMIKUSAK, NEM LINEÁRISAK

Ma már tudjuk, hogy az ipari forradalomtól kezdődően, az elmúlt évtizedekben pedig egyre nagyobb sebességgel súlyosan aláássa az emberi tevékenység a Föld rendszereinek működését.

Mára egy olyan, rendkívül ingadozó válságos időszakba léptünk: éghajlati vészhelyzet, ökológiai degradáció, és a biológiai sokszínűség jelentős csökkenése. Ezekkel a fenyegetésekkel szemben az emberi társadalmaknak elegendő kapacitást kell kiépíteniük ahhoz, hogy megfelelően reagálhassanak ezekre a globális problémákra.

A további éghajlatváltozás és a természetvesztés mérséklésén kell dolgoznunk, mégpedig úgy, hogy közben meg kell tanulnunk alkalmazkodni egy dinamikusabb és ingatagabb bolygóhoz.

JÖVŐKÉPÜNK SZERINT 2050-RE:

A GLOBÁLIS FELMELEGEDÉS STABILAN +1.5°C ALATT MARAD, ÉS MINDENKI SZÁMÁRA ELÉRHETŐ A TISZTA LEVEGŐ?

- A globális antropogén üvegházhatást okozó gázok kibocsátása eléri a nullát, lehetővé téve, hogy a globális felmelegedés az iparosodás előtti szinthez képest 1,5 °C-on alatt maradjon.³
- A levegőminőség javulásával, jobb egészségügyi és környezeti teljesítményünk, mivel sikerül a szennyező anyagokat, köztük a finom-részecske koncentrációt, az ózon-, az ólom-, a szén-monoxid-, a nitrogén-dioxid- és a kén-dioxid kibocsátást csökkenteni.
- A légkörbe kibocsátott antrópikus aeroszol-kibocsátás minimalizálásával megfékezhető lesz Földünk klímájára gyakorolt hatása.
- A sztratoszféra ózonrétegének vastagsága stabil és önjavító hatékonyan működik.

A BIOSZFÉRA VÉDELME ÉS VISSZAÁLLÍTÁSA

- A jövőben sikerül oly módon megóvni és helyreállítani a bioszférát és annak szárazföldi és vízi élőlényei között fennálló kapcsolatát, hogy - a +1,5 °C-kal megemelkedett átlaghőmérsékletből származó tengeri és szárazföldi élőhelyekre nehezedő elkerülhetetlen nyomás ellenére - ökoszisztémái kellően rugalmassá váljanak a környezet fenntartásához és szabályozásához.^{4,5}
- A bioszféra önszabályozó képessége, mint például a beporzás, a magterjesztés, a kártevők elleni védekezés és a természeti katasztrófák hatásainak enyhítése, virágzik.^{6,7}
- Az erdőirtás felszámolására és a további élőhelyek elvesztésére tett sikeres erőfeszítéseknek köszönhetően 2050-re olyan „természetközeli” világban élhetünk, amelyben az erdőtelepítést és az élőhelyek létrehozását ösztönzi és elismeri.
- Az ember által kiváltott természeti veszteség csak a +1,5 °C-os hőmérséklet-emelkedés következményeként kivédhetetlen hatásokra korlátozódik.
- Megvalósulnak már egy csekélyebb mértékű éghajlatváltozás által veszélyeztetett fajok védelmi tervei is, és megkezdődnek az invazív fajok terjedésének korlátozására tett intézkedések is.
- Az élő rendszerek integritását az élőhelyek növelése és az ökoszisztémák közötti kapcsolat javítására irányuló erőfeszítések biztosítják és regenerálják.

MEGFELELŐ ÉS FENNTARTHATÓ, EGÉSZSÉGES FÖLD- ÉS TALAJGAZDÁLKODÁS

- Az erdők, gyepek, vizes élőhelyek és tőzeglak megőrzését elősegítendő, nem növekszik tovább a mezőgazdasági és élelmiszeripari termelésbe már jelenleg is bevont területek száma.
- Nagy hangsúlyt kap a globális erdők megőrzése és helyreállítása, mivel általánosan elismert létfontosságú szerepük a földhasználat és az éghajlat összefüggő dinamikájának szabályozásában.
- A földterületek rehabilitációja befejeződött és az ember által okozott degradáció megfordult. Széles körben elterjedt az innovatív technológiák, a földgazdálkodási stratégiák, valamint a tájvédelmet szem előtt tartó gazdálkodás alkalmazása.⁸

AZ ÓCEÁNOK ÉS A KRIOSZFÉRA VÉDELME ÉS HELYREÁLLÍTÁSA⁹

- Az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentésére irányuló erőfeszítések a globális felmelegedést 1,5 °C-ra korlátozták az iparosodás előtti hőmérséklet fölé. Ez megakadályozhatja a fontos fordulópontok bekövetkezését, ideértve a sarkvidéki nyári tengeri jég elvesztését és a kontinentális jégtakarók destabilizálódását. Kezelhető határokon belül tartva kiterjedhet továbbá az óceán hőmérsékletének növekedésére, az óceán vizének elsavasodására, a tengerszint emelkedésére, az óceáni hőhullámok gyakoriságára és egyéb következményekre.
- A jégtakarók és gleccserek eltűnése, a hótakaró és az északi-sarki tengeri jég kiterjedésének és vastagságának csökkenése, valamint az örökfagy hőmérsékletének növekedését sikerül korlátozni a + 1,5 °C-os globális felmelegedés okozta hatások szintjén. A nehéz tüzelőanyagok használatából származó "fekete-korom" kibocsátás felszámolásával sikerül megakadályozni a krioszféra további olvadását.
- Az óceáni ökoszisztémák regenerálódnak és gyarapodnak. A fenntartható halászatnak is köszönhetően a tengeri fajok továbbra is bőségesek.

VÉDETT ÉDES-VÍZ-KÖRFORGÁS, MINDENKINEK ELÉRHETŐ TISZTA VÍZ

- A vízrendszerek hatékony és fenntartható kezelésével biztosított a felszín alatti vízrétegek helyreállítása.^{10,11}
- A helyi víztárolókapacitások optimalizálásával igazságos és hatékony a víz-felhasználás.
- Az édesvízi ökoszisztémák, beleértve a vizes élőhelyeket is, konzerválásán és megóvásán keresztül a tározókban tárolt szén mennyisége megnőtt, megvalósulni látszik a természet helyreállítása.¹²

HULLADÉK- ÉS SZENNYEZÉSMENTES TALAJ, ÓCEÁN, PARTVONAL ÉS VÍZÚT

- Felszámolásra kerül a műanyagszennyezés.
- További mérgező, perzisztens és bioakkumulatív anyagok - szerves szennyező anyagok, antibiotikumok és egyéb gyógyszerészeti maradványok, nehézfémvegyületek és radioaktív anyagok - kibocsátása szintén megszűnik.

- A nitrogén és a foszfor biogeokémiai ciklusai fenntartható egyensúlyba kerülésével kivédhető a vízi utak eutrofizációja.

TERMÉSZETI ERŐFORRÁSAINK FENNTARTHATÓ FELHASZNÁLÁSA

- A termelés és fogyasztás szolgáltatásorientált és körkörös megközelítése lehetővé teszi a természetes erőforrások fenntartható felhasználását élelmiszer, energia, anyagok, gyógyszerek és további eszközök előállításánál.¹³
- A termelés és a fogyasztás ökológiai lábnyoma több, mint a felére csökken, és felismerik az erőforrások valós értékét.¹⁴
- A hatékony és fenntartható élelmiszer-rendszerek tápláló élelmiszerekhez és a tiszta vízhez való hozzáférést biztosítanak.¹⁵ Az élelmiszer-hulladék minimalizálódik.
- Mindenki számára elérhető a tiszta, megfizethető, dekarbonizált energiarendszereken alapuló energia.

A TERMÉSZET MINT MEGBECSÜLT KINCSEK

- Az emberek a természetet önmagáért becsülik, felismerve a biológiai sokféleség belső egzisztenciális jelentőségét, valamint ökológiai, genetikai, társadalmi, gazdasági, tudományos, oktatási, kulturális, rekreációs, esztétikai és egzisztenciális értékeit.^{16,17}
- Döntéshozatalaik során a kormányok, a vállalatok és a pénzügyi intézmények figyelembe veszik a természet értékét, annak védelmét.
- A természettel való kapcsolatot, illetve az általa megélt fizikai és pszichológiai előnyöket mindannyian élvezzük. Élővilágunk továbbra is inspirálja emberi találékonyságunkat és kreativitásunkat.¹⁸

Annak megértése érdekében, hogy mit jelent az, hogy "a bolygó határain belül" élünk, figyelembe vettük a legújabb tudományos eredményeket, és számos szakirodalomból merítettünk, többek között szerepel a Stockholm Resilience Centre által kiadott "Planetary Boundaries Framework", az ENSZ Környezetvédelmi Programjának "UNEP" GEO A UNEP Globális Környezeti Előretekintés sorozatának riportja (UN Environment's Sixth Global Environmental Outlook Report), a Biodiverzitás és Ökoszisztéma-szolgáltatás Kormányközi Platform (IPBES) 2019-es Globális Tanulmánya, a Nemzetközi Alkalmazott Rendszerelemzési Intézet (IIASA) "A 2050-re szóló kezdeményezés lehetséges formációi a 2019-es fenntartható fejlesztési célok elérése érdekében" tanulmánya (The World in 2050 initiative's Transformations to Achieve the SDGs 2019), a Természetvédelmi Világszövetség (IUCN) Globális közösség az antropocén korában (Global Commons in the Anthropocene), az Egyezmény a Biológiai Sokféleségről (Convention on Biological Diversity) megállapításai, az ENSZ által meghatározott Fenntartható Fejlesztési Célok (SDGs), Az Éghajlat-változási Kormányközi Testület (IPCC) 1,5 °C-ra vonatkozó különjelentése, az EAT Lancet-jelentése, a Római Klub és a Potsdami Intézet által kiadott "Bolygó vészhelyzeti nyilatkozat és cselekvési terv" (Planetary Emergency Declaration and Action Plan).

MOST KELL

CSELEKEDNI

AZ ELMÚLT 10 ÉV LEGNAGYOBB KIHÍVÁSAI – KLÍMAVÁLTOZÁS, BIOLÓGIAI SOKFÉLESÉG CSÖKKENÉSE, ÖKOLÓGIAI EGYENLŐTLENSÉGEK, TOVÁBB ROSSZABBODTAK. JÖVŐKÉPÜNK CÉLJAI MÉG ELÉRHETŐEK, DE A KÖVETKEZŐ ÉVTIZED KRITIKUS, ÉS MINDEN EGYES NAP SZÁMÍT.

A Vision 2050 eredetileg számos „kötelező” intézkedést fogalmazott meg, kulcsfontosságú „építőelemek” bevezetését tűzte ki célul 2020-ig annak érdekében, hogy a 2050-re a bolygón élő, várhatóan 9 milliárd feletti népesség jólléte biztosított legyen.

A jelentés arra ösztönözte a vállalkozásokat és a többi érintettet, hogy stratégiáikat ezeknek a „kötelező dolgoknak” a támogatására hangolják össze, megalapozva az eredeti jelentésünk által „átalakulási időnek” nevezett, 2020-2050 közötti időszakot, amelyben a nehezen elért ötletek és kapcsolatok nagymértékben átalakítják a gazdaságokat és a társadalmakat.

Az eredeti Vision 2050 bemutatása óta történt előrelépések közül az egyik legjelentősebb fejlemény a világ legnagyobb kihívásainak kezelését célzó globális kormányközi megállapodások létrejötte.

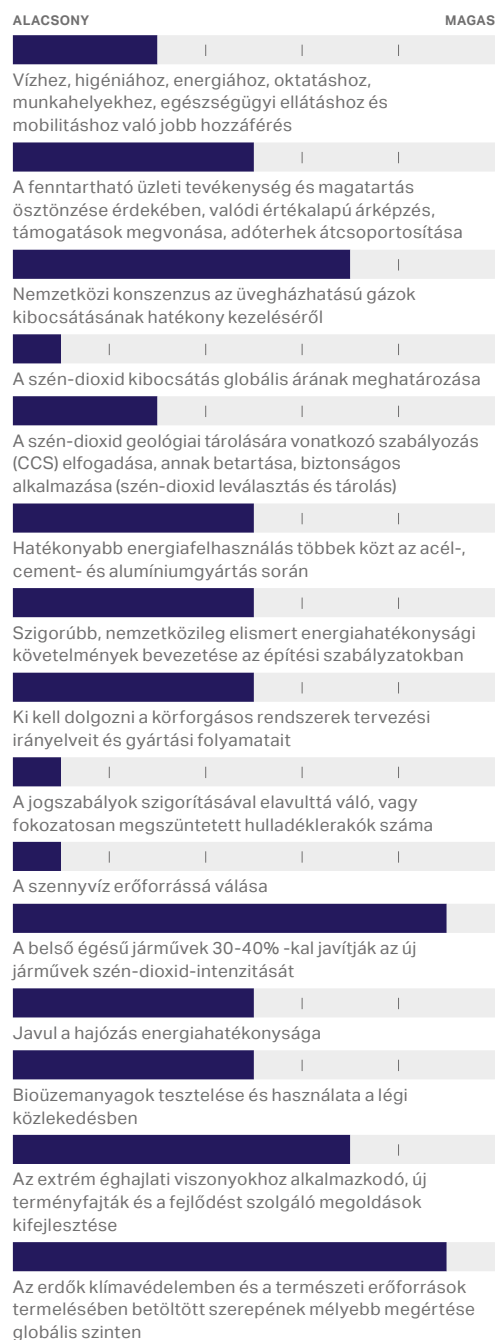
A két legjelesebb talán a Fenntartható Fejlődési Célok (SDG-s) agenda kidolgozása volt, amely 17 fenntartható fejlődési célt és 169 indikátort határozott meg, amely egységes globális keretet biztosít a mindenki számára jobb világ megvalósításához, valamint az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezménye szerinti Párizsi Megállapodás. Ezek az egyezmények közös hangsúlyt fektettek a fenntartható fejlődés felé vezető együttműködési fellépés elősegítésére.

Az üzleti élet mindeközben innovációin és technológiáin keresztül járult hozzá az alacsony szén-dioxid kibocsátású gazdaságra való áttéréshez. A vállalkozások, a Párizsi Megállapodással összhangban, tudományos alapú, nettó zéró széndioxid-kibocsátási célokat tűztek ki, ezen túlmenően jelentős beruházások történtek az éghajlatváltozást enyhítő, a biológiai sokféleséget és a megélhetést védő, természet-alapú megoldásokba, valamint a hulladékot drasztikusan csökkentő új, körforgásos üzleti modellekbe. Milliárd dolláros vagyont kezelnek a környezeti, társadalmi és irányítási kritériumok figyelembevételével. Az ENSZ Üzleti és Emberi jogi irányelveinek működtetése érdekében, a globális értékláncokon keresztül az üzleti szféra és a többi szereplő továbbra is széleskörű együttműködést folytat.

Az üzleti vállalkozások egyre inkább tudatában vannak a fenntartható fejlődéssel kapcsolatos előrelépések és a hosszú távú értékteremtés közötti közvetlen kapcsolatnak.

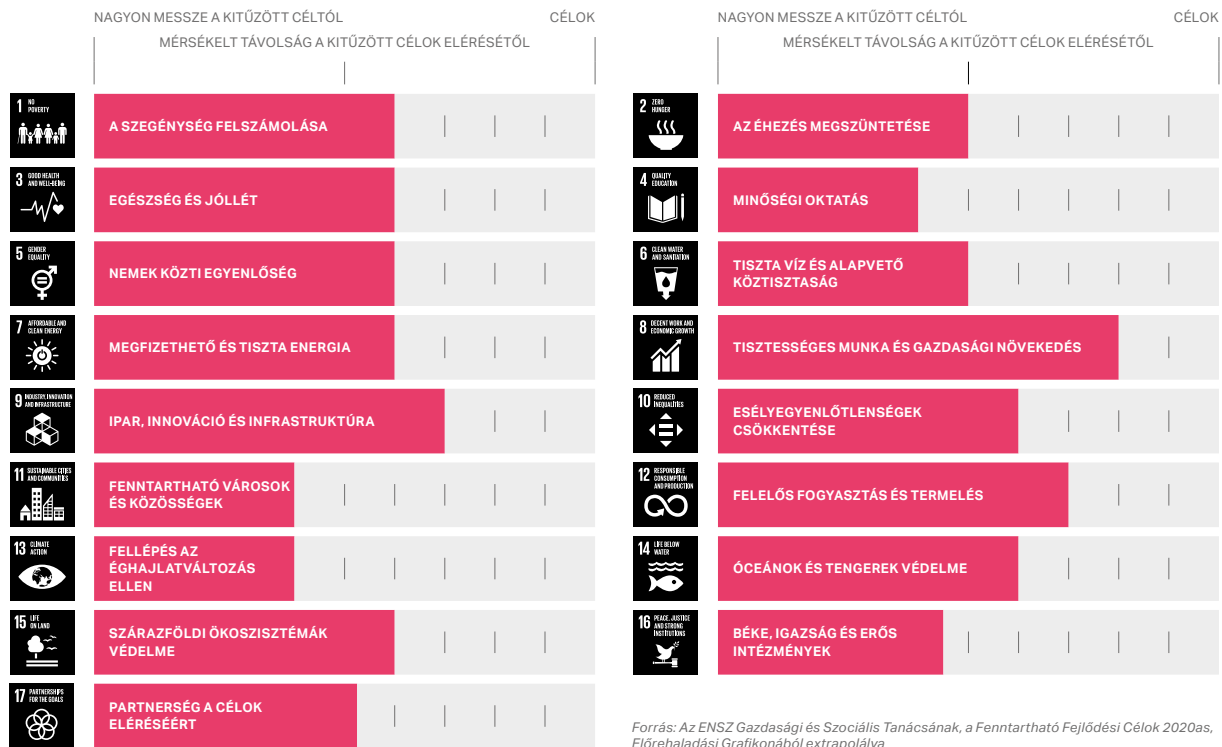
A számos területen látható haladás ellenére, mára már látható - 1.ábra (FIG.1.), hogy elmaradtunk eredeti céljaink megvalósításával. A fenntartható fejlődési célok globális előrehaladása is elmarad a tervtől¹⁹ és Párizsi Megállapodáshoz képest, a legutóbbi számítások szerint hiába teljesítené mind a 189 tag széndioxid-csökkentési vállalásait, a globális felmelegedés mértéke várhatóan katasztrofális mértékben, az iparosodás előtti szinthez képest 3,2 °C-al emelkedik még ebben az évszázadban.²⁰

1.ÁBRA: WBCSD ÉS TAGJAI KVALITATÍV ELEMZÉSE A 2050-ES EREDETI JELENTÉS A „KÖTELEZŐ LÉPÉSEK”-HEZ VISZONYÍTOTT EREDMÉNYEKRŐL

Forrás: A WBCSD és tagjai által végzett 2019-es elemzés

ÁBRA 2: A FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉSI CÉLOK ALAKULÁSA (ENSZ GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS TANÁCSÁNAK 2020-AS ELEMZÉSÉBŐL EXTRAPOLÁLT ADATOK ALAPJÁN)

Forrás: Az ENSZ Gazdasági és Szociális Tanácsának, a Fenntartható Fejlesztési Célok 2020-as, Előrehaladási Grafikonából extrapolálva

Amint azt a következő oldalon szereplő 3. ábra is jól mutatja, az emberek bolygó határain belül történő életképességének előmozdítása érdekében tett előrelépés hiánya egyértelműen látható, a Global Footprint Network (a Környezeti hatások mérésére alakult globális hálózat) előrejelzését az ENSZ Humán Fejlesztési Indexére helyezzük. Ugyanez a diagram szerepelt az eredeti Vision 2050 jelentésben is, azonban azóta sem láttuk, hogy az országok elmozdulnának a jobb alsó sarok felé, ahol a fenntarthatóság irányában, a bolygó határain belül már magas szintű emberi fejlődés valósul meg.

A probléma abban látszik, hogy a szükséges exponenciális változás helyett, növekményes változást tapasztalunk, továbbá számos területen továbbra is rossz irányba mutató trendek láthatóak.

Az ENSZ mérőoldkönek számító, 2019. évi Globális Fenntartható Fejlesztési Jelentése négy olyan sajátos tendenciát emelt ki, amelyek veszélyeztetik a fenntartható fejlődés valamennyi szempontjait:²¹

KLÍMÁVÁLTOZÁS

Amikor 10 évvel ezelőtt kiadtuk az eredeti Vision 2050 jelentést, a legfrissebb tudományos kutatások alapján tudtuk, hogy az éghajlatváltozás veszélyes fordulóponthoz érkezett. Ma az éghajlatot szabályozó 15 fő biofizikai rendszer közül kilenc olyan mozgásra váltott, amely már a hanyatlás jeleit mutatja és potenciálisan közeledik a fordulóponthoz, ahonnan már nehéz visszautat találni.²² Az emberi tevékenységek már így is átlagosan 1,0 ° C-kal melegítették fel a bolygót az iparosodás előtti szint fölé²³, amelyhez a korábbi és jelenlegi kibocsátások évtizedenként további 0,2 ° C-ot adnak hozzá.²⁴ Ilyen ütemű növekedés mellett a globális felmelegedés 2030 és 2052 között várhatóan eléri a 1,5 ° C-ot.²⁵

A hősséggel összefüggő események, a magas csapadékmennyiség és az aszály súlyosbodnak²⁶, amelyért az élelmezésbiztonság is komoly árat fizet.²⁷

2019-ben például a grönlandi jégtakaró az elmúlt évszázadok, évezredek legnagyobb veszteségét szenvedte el 255 milliárd tonnás jégvesztéssel, azaz nagyjából percenként egymillió tonna jégtakaró elolvadásával.²⁸ Hiába növekszik a tudatosság, a kibocsátás folyamatosan növekszik. A globális dekarbonizációs értékek továbbra is messze elmaradnak a felmelegedés 1,5 °C-ra való korlátozásától. A legfrissebb tanulmányok szerint, a jelenlegi kibocsátási ráta mellett, mindössze nyolc éven belül felhasználjuk ezt a 1,5°C-os keretünket.

BIODIVERZITÁS CSÖKKENÉSE

Ugyan az ENSZ a 2011–2020 közötti időszakot a biodiverzitás évtizedének²⁹ nyilvánította, az elmúlt 10 millió évhez képest átlagosan tízszer, százszor gyorsabban pusztultak ki a kihaló félben lévő fajok. A világ kudarcot vallott az egy évtizedet átölelő, a biológiai sokféleség megőrzésére vonatkozó stratégiai terv (Strategic Plan for Biodiversity) céljait tekintve.

A tragikus valóság az, hogy a vadon élő állatok globális populációja 1970 és 2016 között 68%-kal zsugorodott, és közel állunk ahhoz, hogy 2050-re csaknem egymillió fajt veszítsünk el.³⁰ A biodiverzitás-csökkenés megállításának elmulasztása végzetes következményekkel járhat majd megélhetésünk, gazdaságunk, egészségünk és biztonságunk szempontjából.

A biodiverzitás csökkenése és az éghajlatváltozás együttesen olyan veszélybe sodorja az emberiséget, amelyet a Római Klub és a Potsdami Intézet már „bolygósintű vészhelyzetnek” nevez.

NÖVEKEDŐ ERŐFORRÁS-KITERMELÉS ÉS HULLADÉKTERMELÉS

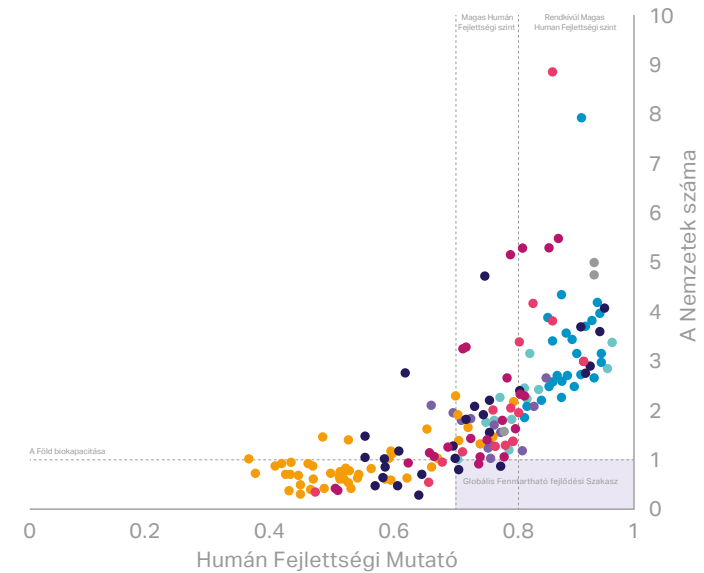
Globális karbonlábnyomunk 1979 óta több, mint megháromszorozódott, 2000-2017 között 67%-kal nőtt. ³¹ Ugyanezen anyagok termelékenysége viszont 2000 óta csökken, pár éve pedig stagnál – mindeközben a hulladéktermelés szintén számottevően nő. Leggyorsabban az elektronikai hulladék mennyisége nő, 2014 és 2016 között 8% -kal, 43 millió tonnára emelkedett, és idén 2021-re várhatóan eléri az 52 millió tonnát. A tudatosság növelésére és a hatások kiküszöbölésére tett intézkedések közelmúltbeli növekedése ellenére a műanyag hulladék mennyisége is várhatóan tovább növekszik, a 2016-os évi 260 millió tonnáról 2030-ra 460 millió tonnára, amely fele a csomagolásból származik. ³² A keletkező ásványi anyagok, a fosszilis tüzelőanyagok, a fémek és a biomasza teljes mennyiségének éves szinten csupán 8,6% -át forgatják vissza. ³³

NÖVEKVŐ EGYENLŐTLENSÉGEK

A jövedelmi egyenlőtlenség 1980 óta erősen megnőtt - mind az egyes országok között, mind azokon belül. A globális népesség leggazdagabb 1% -a érte el a gazdasági nyereség 27% -át, míg a legszegényebb 50% csak 12% -ot. ³⁴ A leggazdagabb 1%, ma már a globális vagyon 44% -a felett rendelkezik, míg a legszegényebb 50% felügyelete alá pedig mindössze 2% jut. ³⁵ Mindeközben a nők közel 100 évvel maradnak le a férfiakkal való egyenlőségtől, ³⁶ a társadalom számos szegletében továbbra is él a megkülönböztetés valamely formája, és feltehetően több, mint 40 millió ember esett a modern rabszolgaság csapdájába.

Az a tény, hogy a 2020-as évek a világ az egyik legsúlyosabb közegészségügyi válságával és a modern kor legmélyebb gazdasági visszaesésével kezdődtek, csak fokozta ezeket az egyenlőtlenségi kihívásokat. A COVID-19 járvány felszínre hozta gyengeségeinket, és megmutatta, hogy milyen messze vagyunk attól, hogy megvalósítsuk a világról alkotott ama elképzelésünket, hogy mindenki jólétben élhet, a bolygó határain belül. A világ tíz leggazdagabb emberének együttes vagyona fél billió dollárral nőtt a világjárvány kezdete óta, ugyanakkor a Világbank becslései szerint a 2021 végéig 143–163 millió ember kerül rendkívüli szegénységbe a COVID-19 következményeként.

ÁBRA 3: AZ EGYES ORSZÁGOK ÖKOLÓGIAI LÁBNYOMA ÉS HUMÁN FEJLETTSÉGI SZINTJE

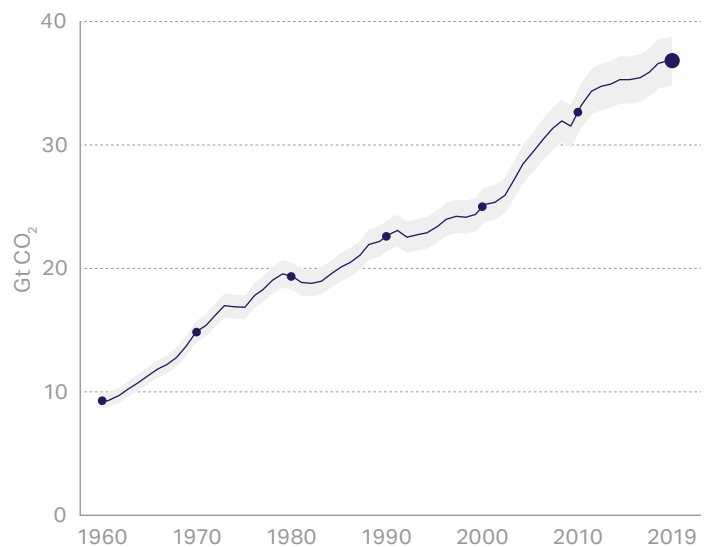

KEY

- Afrika
- Közél-Kelet/Közép-Ázsia
- Ázsia-Óceánia
- Dél-Amerika
- Latin-Amerika/Karibi térség
- Észak-Amerika
- EU-28
- EU-n kívüli Európai országok

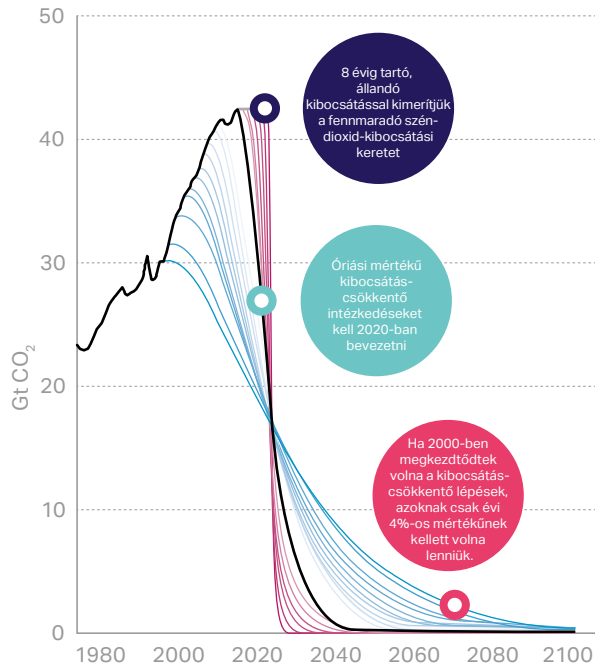
Forrás: Global Footprint Network (2019). A Global Footprint Network National Footprint Accounts, 2019 Kiadása; UNDP Human Development Report, 2018

ÁBRA 4: FOSSZILIS TÜZELŐANYAG-KIBOCSÁTÁS GLOBÁLIS SZINTEN – 1960-2019 KÖZÖTT

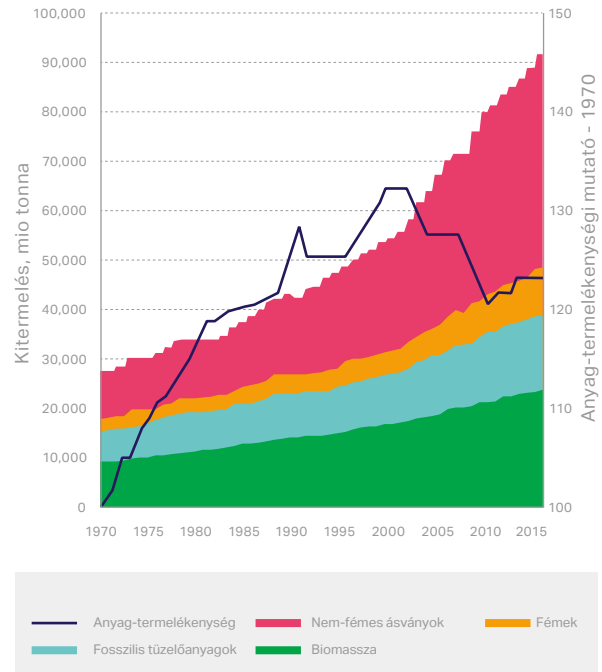
Forrás: Global Carbon Project, 2020

ÁBRA 5: A 1,5°C-RA KORLÁTOZOTT ÉGHAJLAT-EMELKEDÉSHEZ SZÜKSÉGES MITIGÁLT CO₂ GÖRBE

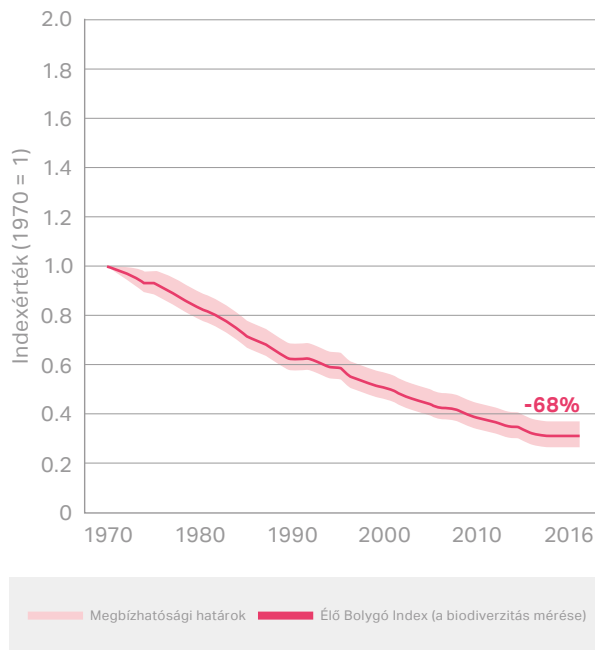
Forrás: Global Carbon Project, 2020

ÁBRA 7: GLOBÁLIS ANYAGKITERMELÉS ÉS ANYAGTERMELÉKENYSÉG - 1970-2017 KÖZÖTT

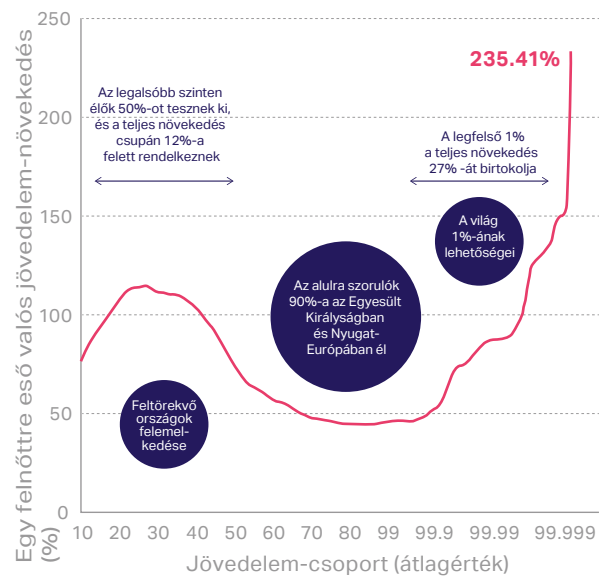
Forrás: International Resource Panel, 2019

ÁBRA 6: A BIOLÓGIAI SOKFÉLESÉG GLOBÁLIS CSÖKKENÉSE 1970-2016 KÖZÖTT

Forrás: WWF/ ZSL, 2020

ÁBRA 8: GLOBÁLIS EGYENLŐTLENSÉGEK ÉS GLOBÁLIS NÖVEKEDÉS 1980 – 2016 KÖZÖTT

Forrás: The Future is Now: Science for Achieving Sustainable Development, United Nations, 2019

JÖVŐKÉPÜNK MÉG ELÉRHETŐ – DE A VÁLTOZÁSOK NEM VÁRHATNAK

A korábban sosem látott globális kockázatok továbbra is növekszenek: a kihívások tökéletes viharával kell szembenéznünk éghajlati veszélyeztetés, válságban lévő természet, az egyenlőtlenség, és a növekvő szintű társadalmi nyugtalanság képében, ugyanakkor maradt még egy kis esélyünk leküzdeni ezeket a kihívásokat.

Hatalmas emberi és pénzügyi költségei ellenére a COVID-19 járvány egészen más ütemben teremtett alkalmat a változások előmozdítására és felgyorsítására, mint azt korábban elképzelni tudtuk volna. Új okot adott arra, hogy felismerjük sérülékenységeinket, gyökeresen eltérő megközelítéseket, innovatív gyakorlatokat alkalmazzunk, és olyan merész, új beruházásokat hajtsunk végre, amelyek alapjaiban változtathatják meg az üzleti élet és a társadalom pályáját egy olyan világ felé, amelyben a század közepére több, mint 9 milliárdan élhetünk jól a bolygónk adta határokon belül.

A lehetőség ugyanakkor rövid ideig áll rendelkezésre. Kevesebb, mint 10 évünk maradt a globális szén-dioxid-kibocsátás felére csökkentésére, ha a globális felmelegedést Párizsi Egyezménynek megfelelően 1,5 °C-ra akarjuk korlátozni.

A biológiai sokféleség csökkenésének megfordítása azonnali fellépést igényel; továbbá az elmúlt évek eseményei rávilágítottak, hogy mennyire közel állnak egyes országok társadalmi rendjük felbomlásához, gazdagok és szegények, hacsak nem foglalkozunk az egyenlőtlenség veszélyes és még mindig növekvő szintjeivel.

Éppen ezért az ENSZ a 2020-as éveket a Cselekvés évtizedének nyilvánította. Üzleti szereplőkként komolyan kell vennünk ezt a nyilatkozatot: nem engedhetjük meg magunknak, hogy elszalasszuk ezt az utolsó esélyt a cselekvésre, és jobbá alakítsuk világunkat. Ennek fontos része az, hogy szembenézzünk azzal, ami eddig visszatartott bennünket. Ha tisztában akarunk lenni az elkövetkező évtized adta üzleti lehetőségekkel és a haladást elősegítő kritikus lépésekkel, fel kell ismernünk, hogy miért nem tudtuk megvalósítani az eredeti elképzelésünkben beazonosított „kötelező lépések”-et („must have”) (lásd: A múltbeli akadályok a rendszerek átalakításában, 92–93. oldal).

A LEHETŐSÉGEK ELFOGADÁSA, A KÖLTSÉGEK FELMÉRÉSE

A globális üzleti közösségek számára történelmi lehetőséggel bírhat ezeknek a kihívásoknak a leküzdése. Olyan módon kell befogadnunk ezeket a lehetőségeket, amely megfelel az előttünk álló kihívások sürgősségének.

Az Üzleti és Fenntartható Fejlődési Bizottság által 2017-ben közzétett, mérföldkönek bizonyult kutatásai alapján legalább 12 billió USD értékű piaci lehetőség nyílhat meg 2030-ra, a fenntartható fejlesztési célok ambícióinak valóra váltásával. A Globális Gazdasági és Éghajlatváltozási Bizottság által végzett kutatás rávilágított arra, hogy az alacsony szén-dioxid-kibocsátású, fenntartható növekedési pályára való áttérés hogyan képes 2030-ig a szokásos üzletvitelhez képest, 26 trillió USD közvetlen gazdasági hasznot hozni. A körforgásos gazdaságról szóló Accenture-tanulmány 4,5 billió USD további gazdasági kibocsátást feltételez, amelyet 2030-ig lehetne felszabadítani (ez 2050-re várhatóan 25 billió dollárra emelkedne) olyan körforgásos üzleti modelleken keresztül, amelyek elválasztják a gazdasági növekedést és a természeti erőforrások felhasználását.

A Fenntartható Fejlődési Célok és a Vision 2050-ben felvázolt jövőkép megvalósítása a magánszektor és a globális gazdaság számára egyaránt meggyőző növekedési stratégiát kínál. Ma ugyanakkor fenntartható utat is kínál a kereslet megteremtéséhez, amelyet számos gazdaságnak a COVID-19 világvárvány által okozott károkból kell visszanyernie. Fel kell azonban ismernünk azt is, hogy a fenntartható növekedés felé történő elmozdulás elkerülhetetlen rövid és középtávú költségekkel jár. Meg kell szakítani a meglévő üzleti modelleket, egyes ágazatoknak le kell állniuk a fenntarthatatlan termékkínálatról és, bár az új infrastruktúra létrehozása keresletforrás lehet, mindazonáltal kormányoknak, befektetőknek és az üzleti világnak kell finanszírozniuk azokat, összhangban az általuk követett hosszú távú értékkel. Röviden, az átalakulás előnyeinek kihasználása érdekében be kell fektessünk a jövőnkbe, és óvatosan kell kezelnünk az átmenettel járó kockázatokat.

A COVID-19 JÁRVÁNY FELSZÍNRE HOZTA SEBEZHETŐ-SÉGÜNKET, KIHANGSÚLYOZVA LEGFONTOSABB RENDSZEREINK TÖRÉKENYSÉGÉT ÉS EGYMÁSRA UTALTSÁGÁT

Számítani lehetett ugyan a COVID-19 pandémiára, mégis kiszámíthatatlanná vált.³⁷ Meglepte Világunkat, majd az elmúlt évszázad legnagyobb válságává nőtte ki magát. A világjárvány által felszínre hozott társadalmi és gazdasági rendszerek sérülékenységeinek sorozatát nem lehet figyelmen kívül hagyni:

1. A GAZDASÁGI NÖVEKEDÉSTŐL VALÓ FÜGGÉS

A kezdetektől fogva a COVID-19 hatékony ellenőrzése és az ebből eredő gazdasági hatások közötti kompromisszum volt az egyik legfontosabb tényező és feszültség, amely világszerte befolyásolta a politikai döntéshozók és a társadalmak reakcióját. Minél tovább tart a járvány, annál kevésbé lesz megfizethető (politikailag és gazdaságilag) ez a szükség szülte kompromisszum. A mentési és ösztönző csomagok ellenére, a legtöbb ország gazdasága visszaesett, vállalkozások tömegei szűntek meg. Munkahelyük elvesztésével sokan veszítették el bevételi forrásukat is. Sokaknak okoz gondot a bérleti díjak fizetése, élelem vásárlása, és egyes országokban, anyagi helyzetüktől függetlenül bizonytalanná vált sokak egészségbiztosítása, vagy akár rutinszerű egészségügyi ellátása is (az emberek jelentős része már a válság előtt is küzdött alapvető szükségleteinek fedezésével). Gazdaság nélkül a társadalom hanyatlani kezd, a kormányok pedig fokozatosan veszítenek tekintélyükből és nehézséget okoz állampolgáraik eltartása, gondozása. A kiszolgáltatottság a forrása az, hogy a társadalmi stabilitás és jólét milyen mértékben függ az állandó gazdasági növekedéstől.

2. AZ EGYENLŐTLENSÉG MAGAS FOKA

A COVID-19 rávilágított a növekvő egyenlőtlenségekre, és lerombolta azt a mítoszt, miszerint mindannyian egy hajóban evezünk. Egy viharban vagyunk, de nem egy hajóban evezünk. Azt, ahogy az emberek megtapasztalják a pandémiát, részben a globális vagyon- és bevételi spektrumban elfoglalt helyük határozza meg. A járvány legnagyobb vesztesei az időszakosan alkalmazottaktól, a bevándorló munkásokon

át, a társadalmak alján elhelyezkedő rétegekben élők, és a legkiszolgáltatottabbak közül kerülnek ki. Még a védőoltások elérhetőségét tekintve is, az egyes országok között és országon belül is, fájdalmas látni a feltáródó, mélyen gyökerező egyenlőtlenségeket.

3. A KOORDINÁCIÓT ÉS EGYÜTTMŰKÖDÉST BIZTOSÍTÓ NORMATÍVÁK ÉS INTÉZMÉNYEIK GYENGESÉGE

A kormányok a koordináció hiányával válaszoltak a járványra, amely megmutatta, hogy az együttműködés megkönnyítésére tervezett normák és intézmények mennyire sokat romlottak az elmúlt években. Például a G20-ak EU-ba irányuló transznacionális intézményei jórészt háttérbe szorulnak, az orvostechikai eszközökért az országok egymás között és országokon belül is harcoltak, a gazdagabb országok pedig többnyire nem támogatták a szegényebbeket. A Világjárványra adott válasz koordinálásának sikertelensége előrevetíti, hogy hogyan fogunk reagálni a jövőbeni vagy a kialakulóban lévő fennakadásokra, anélkül, hogy valódi változásokat eszközölnénk együttműködési képességeinkbe.

4. EGÉSZSÉGÜGYI RENDSZEREINK, TUDOMÁNYOS KUTATÁSAINK ÉS KÉSZÜLTSGÜNK ALULFINANSZÍROZOTTSÁGA

Figyelmen kívül hagytuk, hogy az erdőirtás, az éghajlatváltozás, az urbanizáció és a globális összekapcsolódás következtében növekszik a zoonózis-járványok és a pandémiák kialakulásának kockázata. Kiszámíthatósága ellenére a COVID-19 még a világ leggazdagabb országainak egészségügyi rendszereit is képes volt gyorsan és ismétlődően megrendíteni. Rámutatott arra, hogy számos társadalom milyen messze van az egyetemes egészségügyi lefedettségétől. A közegészségügyi kiadások növekedése 2010 óta jelentősen csökkent, mivel a 2007-2008³⁸ -as pénzügyi válság nyomán számos kormány vezetett be megszorító intézkedés-csomagot. A tudományos kutatás, amely elősegíthetné a jobb kockázatértékelést és a tervezést, szintén küzdött a megfelelő beruházások vonzásával, továbbá sok esetben figyelmen kívül hagyták megállapításait.

5. AZ ÜZLETI HATÉKONYSÁG ÉS A RÖVID-TÁVÚ EREDMÉNYEK TÚLÉRTÉKELÉSE

Amint az a Harvard Business Review 2019-es cikkében is szerepel, az „ellenállóképes rendszerek legfőbb jellemzői, – sokféleség, vagy feleslegesnek tűnő cselekedetek, és a „lazaság” –, amelyeket a hatékonyság leginkább eltörölni kíván”.³⁹ Az üzleti világ nagy részében a hatékonyság maximalizálása a cél. Emellett a rövid távú pénzügyi érték maximalizálására, valamint a vállalati adósságállomány túlzott mértékű felhalmozására fordított, alacsony kamatlábú időszak alatti, könyörtelen középpontban sok vállalat rosszul készült fel a COVID-19 által kiváltott gazdasági sokkhatás kezelésére.

A világjárvány hosszabb távú hatásait a 2050-es Jelentésünk Témafüzetében (Issue Brief) tárjuk fel: [A COVID-19 következményei az elkövetkező évtizedre](#) (kiadva 2020 májusában).

MÁSODIK FEJEZET

CSELEKVÉSI TERV

AZ ÁTALAKULÁS
LEHETŐSÉGEI

AZ ÜZLETI ÉLET ÁLTAL TETT LÉPÉSEK MOZGATÓRUGÓI LEHETNEK AZOKNAK A KULCSFONTOSÁGÚ ÁTALAKULÁSOKNAK, MELYEK LEHETŐVÉ TESZIK, HOGY A 2050-RE 9 MILLIÁRD FELETT PROGNOSZTIZÁLT NÉPESSÉG JÓL ÉLHESSEN A FÖLDÖN

A 2050-es jövőkép megvalósításához az üzleti világ szereplői, a kormányok és a civil társadalmak összefogásával meg kell változtatni a jelenlegi kihívásokat előidéző rendszereket, még pedig olyan alapvető mértékben, hogy joggal lehessen valós átalakulásnak nevezni azokat.

Ahhoz, hogy 9 milliárdan élhessünk jól a Földön, már nem elég egyszerűen szűrőket helyezni a kéményekre. Azt kell megváltoztatni, ami a gyárakban történik - de arra minden azon kívül eső cselekedet hatással bír. Kezdvé a fogyasztói kereslettől, a beruházások allokálásán át, a kormányzati szabályozásokon keresztül, a piaci versenyig.

Az átalakulás, a gyökerek megváltoztatását jelenti. Ez újragondolást, valami új létrehozását és alapvetően új feltételeken és új értékközpontokon alapuló, teljesen új szemlélet- és cselekvési módok megjelenését jelenti.

Az üzleti élet vezető szerepet kell, hogy betöltjön ebben az átalakulásban azáltal, hogy azt teszi amiben a legjobb, olyan megoldásokat hoz létre és forgalmaz, amelyekre valós igény jelentkezik. Annak érdekében, hogy ezt a piacon is elérhetővé tegyék, kormányzatokat, befektetőket és a nyilvánosságot is bevonják munkájukba. Ugyanakkor ennek az átalakulásnak kizsákmányoló helyett, valódi értékteremtő funkciója kell, hogy legyen. A valós érték a 2050-es Jelentésben kidolgozott elmélet, ahol a társadalmi, környezeti költségek és előnyök internalizálódnak és megjelennek az áruk és szolgáltatások árában, valamint a vállalatok eredménykimutatásaiban, a tőke- és piaci értékeléseikben.

Ez a fejezet kilenc lehetséges átalakítási útvonalat tár fel, különösen nagy hangsúlyt fektetve azokra a területekre, ahol az üzleti tevékenység egyedi helyzetben van ahhoz, hogy valóban hozzájárulhasson a 2050-es Jövőkép céljainak eléréséhez.

2050-RE JÓLLÉTBEN
ÉLŐ EMBERISÉG...

...A BOLYGÓ
HATÁRAIN BELÜL

A VISION 2050-HEZ VEZETŐ ÚT

A VISION 2050-HEZ VEZETŐ ÚT

A VISION 2050 FRISSÍTÉSÉNEK KIDOLGOZÁSA SORÁN KILENC LEHETSÉGES ÁTALAKULÁSI UTAT ÁLLÍTOTUNK FEL.

A célkitűzéseink eléréséhez vezető lehetséges irányok kidolgozásakor olyan átfogó és emberközpontú megközelítést alkalmaztunk, amely az üzleti élet által biztosítani hivatott, a társadalmak számára alapvetően szükséges termékekre és szolgáltatásokra terjed ki. A felvázolt lehetőségek ugyan még bővíthetők, az üzleti tevékenység rendkívül széles körét fedik le, és olyan területeket képviselnek, amelyekben az iparágak túlnyomó többségének egyértelműnek kéne lennie.

Ezek az utak eltérnek az eredeti Vision 2050-es jelentésében meghatározott kilenc kritikus cselekvési területtől, tükrözve az elmúlt évtized során végbement legfontosabb technológiai, környezeti, politikai és demográfiai fejleményeket.

AZ ÁTALAKULÁS ÚTJAI:

ENERGIA
KÖZLEKEDÉS ÉS MOBILITÁS
LAKHATÁS
FOGYASZTÁSI CIKKEK ÉS ANYAGOK
PÉNZÜGYI TERMÉKEK ÉS SZOLGÁLTATÁSOK
KAPCSOLÓDÁSI PONTOK
EGÉSZSÉG ÉS JÓLLÉT
IVÓVÍZ ÉS HIGIÉNIA
ÉLELMEZÉS

Az egyes útvonalak a 2050-ben élő társadalmak igényeire alapozva nyújtanak megoldásokat. Egy sor olyan átmenetet azonosítanak, amelyeket az egyes elképzelések megvalósítása szempontjából kritikusnak tartunk, valamint tíz olyan cselekvési terület listáját, amelyeket az üzleti tevékenységeknek előtérbe kell helyezniük a következő évtized során. Ezek a cselekvési területek innovatív termékeket, szolgáltatásokat, technológiákat és üzleti modelleket ölelnek fel, valamint felvázolják azokat a módszereket, amelyekkel a vállalatok hozzájárulhatnak a változásokhoz szükséges megfelelő feltételek megteremtéséhez. Ezek a listák nem teljes körűek; sokkal inkább tartalmazzák azt, amit a WBCSD-tagjai ebben a kritikus évtizedben a vállalatok legsűrűbb és legfontosabb prioritásának tekintenek, és segítik a WBCSD stratégiai fókuszterületeinek fejlődését.

CSELEKVÉSI IRÁNYUNK ÉS A FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉSI CÉLOK (SDG-K)

A kilenc útvonal célja az SDG-k törekvéseinek, az üzleti tevékenységek által egyértelműen megvalósítható formába öntése. Az SDG-k és a Jelentésben (Vision 2050) meghatározott átalakulási útvonalak közötti kapcsolatot mutatja be következő oldal 9. ábrája, a további oldalakon pedig ezek az útvonalak részletei is kifejtésre kerülnek.

AZ INTERKONNEKTIVITÁS FELISMERÉSE

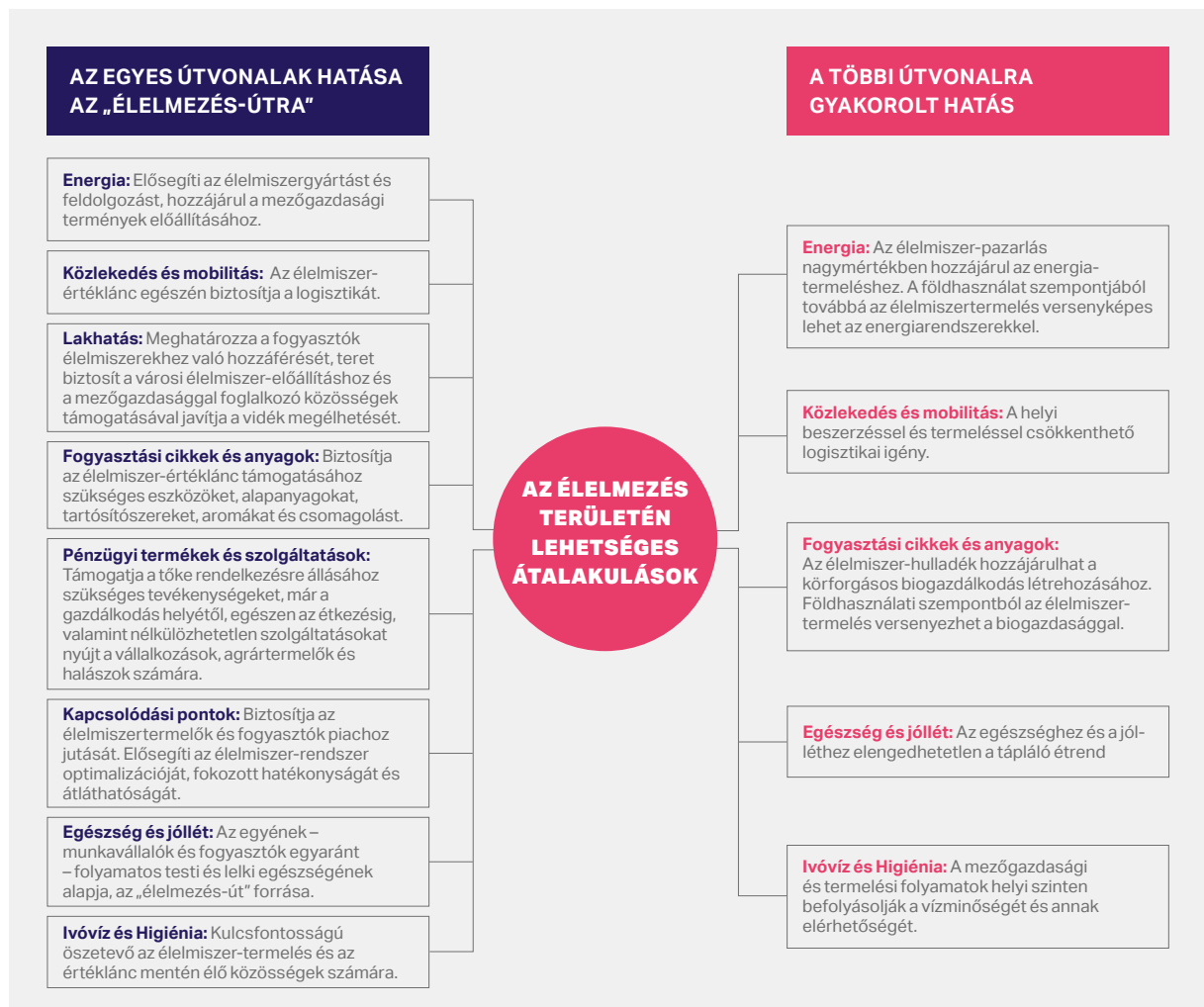
Annak ellenére, hogy a Jelentést a kilenc útvonal köré szerveztük, felismertük, hogy azok szorosan összekapcsolódnak, és egyiket sem lehet a többitől függetleníteni. Sőt. A 2050-es célok felé történő haladás érdekében nagyon is ésszerűen kell tartani azokat! Mindvégig tisztában kell lennünk a szélesebb körű pozitív és negatív domino-hatásokkal, valamint az átalakulás szülte kölcsönhatásokkal. Az élelmelésre vonatkozó átalakulási út példáján keresztül (következő oldal 10. ábra) jól szemléltethető ez az összekapcsolhatóság.

Bizonyos átalakulási utak talán eltérő jelentőséggel bírhatnak az egyes ipari szektorokban, rendkívül fontos, hogy a vállalatok holisztikusan vizsgálják meg azokat, és a kiemelt társadalmi igények széles skálájának figyelembe vételével tárják fel a lehetőségeinket és a felelősségünket.

9. ÁBRA: VISION 2050 ÚTVONALAK ÉS A FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉSI CÉLOK

Energia	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Közlekedés és mobilitás	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Lakhatás	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Fogyasztási cikkek és anyagok	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Pénzügyi termékek és szolgáltatások	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Kapcsolódási pontok	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Egészség és jóllét	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Ivóvíz és higiénia	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Élelmezés	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17

10. ÁBRA: ÖSSZEKAPCSOLÓDÁSOK A VISION 2050 ÚTVONALAI KÖZÖTT "ÉLELMEZÉS-ÚT" MINTÁJÁN KERESZTÜL

ÚTVONAL // ENERGIA

**A NETTÓ
ZÉRÓ
ÁLLAPOT
KATALIZÁ-
TORA
LEHETÜNK**

GAZDASÁGAINKAT AZ ENERGIA TÁPLÁLJA, ÉS EGYBEN LEHETŐSÉGET AD ARRA, HOGY MINDENKI A SAJÁT IGÉNYEINEK MEGFELELŐ ÉLETMINŐSÉGET ÉRJEN EL.

Az energia villamos-energia, hő, és szilárd, folyékony vagy gáznemű üzemanyagok formájában is elérhető. Az energiarendszerbe beletartozik minden olyan eszköz, amely érintett az energia termelésében, átalakításában, raktározásában, célba juttatásában és felhasználásában. Az energia-ellátási oldalt tekintve pedig az olaj- és gáztermelést és -finomítást, a szén- és uránbányászatot, valamint a termál- és a megújuló energiatermelő erőművek kitermelését és finomítását foglalja magába. A rendszer kiterjed a szállítási módokra is, beleértve az olaj- és gázvezetéseket, a hajózást, valamint a villamosenergia-átviteli és -elosztó hálózatokat. A keresleti oldalon a rendszer legfontosabb elemei közé tartozik az ipar, a közlekedés és az épületek energiafelhasználása is.

AZ ENERGIA ÚTJÁT ÉRINTŐ CSELEKVÉSI TERV

31. oldal

2050-ES JÖVŐKÉPÜNK ENERGIA

FENNTARTHATÓ, MINDENKI SZÁMÁRA ELÉRHETŐ ÉS BIZTONSÁGOS NETTÓ ZÉRÓ KIBOCSÁTÁST BIZTOSÍTÓ ENERGIA- RENDSZER

ÁLTALÁNOSAN ELÉRHETŐ ÉS BIZTONSÁGOS ENERGIA

Mindenki számára (magánszemélyek, közösségek, szervezetek) hozzáférhető a társadalmi/egészségi jólléthez szükséges megbízható és megfizethető energia. Ez az energia táplálja közlekedésünket, kényelmes otthoni és munkahelyi környezetet teremt, és biztosítja ipari és innovációs folyamatainkat. Az energia-termelés és elosztás világszerte a rugalmas infrastruktúrának köszönhető.

KARBONSEMLEGES ENERGIA- KERESLET ÉS A CÉLOK TELJESÍTÉSE

Az energiarendszerből származó globális üvegházhatást okozó gázok összkibocsátása összhangban áll azzal a törekvéssel, hogy a globális felmelegedés az iparosodás előtti szint feletti 1,5 ° C alatt maradjon. A vállalkozások

és a fogyasztók egyaránt normaként tekintenek a nettó zéró szén-dioxid kibocsátásra. Az energia előállításában, továbbításában, elosztásában, tárolásában és felhasználásában eszközölt radikális újítások hozzájárultak a globális energiarendszerünk dekarbonizálásához. Ahol pedig továbbra is elkerülhetetlen a kibocsátás, ott szén-dioxid-eltávolító, megkötő és felhasználási megoldásokat alkalmaznak.

HATÉKONY VILLAMOSENERGIA-RENDSZER

Ma már javarészt elektromos és digitalizált energiarendszert használunk. A körforgást és az energiahatékonyságot már minden gyártási folyamat, lakókörnyezet és szállítási mód tervezésekor általánosan betervezik.

IGAZSÁGOS ÉS MÉLTÁNYOS ALAPOKON NYUGVÓ ÁTMENET

Az energiarendszer átalakulása igazságos, méltányos és befogadó módon történik, ugyanakkor a tiszta energia mindenki számára megfizethető. Az átmenet során több millió új munkahely megteremtése mellett, a levegő minőségének javításával az egészség és a jóllét is biztosított. Azok, akiknek a megélhetését veszélyeztette a nettó zéró szén-dioxid kibocsátású gazdaságra való áttérés, sikeres továbbképzésekhez és átképzésekhez jutottak, lehetőséget kapva ezáltal is a boldogulásra. Az energia-értéklánc egészében védik és tiszteletben tartják az emberi jogokat.

KULCSFONTOSÁGÚ

ÁTMENETEK

VILÁGSZERTE NÖVEKSZIK A KARBONSEMLEGES VILLAGENERGIA- TERMELÉSHEZ KIFEJLESZTETT LEGÚJABB TECHNOLÓGIÁK TÉRNYERÉSE

- A fosszilis tüzelőanyag-termelési támogatások megvonásával, valamint a zéró karbon-kibocsátású energia és a szén-dioxid-árzás ösztönzőinek bevezetésével fokozatosan megszűnik a fosszilis tüzelőanyag-termelés.
- A pénzügyi intézmények a fosszilis tüzelőanyagokra tervezett beruházásaikat nulla és alacsony szén-dioxid-kibocsátású energiaforrások felé terelik. Az új üzleti modellek és finanszírozási mechanizmusok kiküszöbölik a költségakadályokat, lehetővé téve a meglévő és kialakulóban lévő alacsony szén-dioxid-kibocsátású technológiák beérését és telepítését. A vállalkozások és a kormányok szilárd stratégiákat dolgoznak ki a meg nem térülő fosszilis tüzelőanyag-beruházások és behajthatatlan költségeinek minimumon tartására.
- A tiszta villamosenergia-termelési technológiák mindenütt gyorsan terjednek. Míg a napenergia és a szélenergia elterjedése exponenciálisan nő és 2050-re az áramtermelés több, mint 60% -át teszi majd ki, a víz, az atom és a biomassza technológiák szintén fontos szerepet játszanak.
- A villamosenergia-hálózatok növelik a megújuló alapú villamosenergia-ellátást, és rugalmas megoldásokkal – többek közt keresletoldali szabályozással és energiatároló technológiák, például elemek, akkumulátorok és hidrogén alkalmazásával reagálnak az egyre növekvő keresletre.

- A megújuló energiatermelés jövőbeni keresletének kielégítéséhez megfelelő szárazföldi és tengeri (on és offshore) területek rendelkezésre állását biztosító szabályozás kerül kidolgozásra, amely ezzel párhuzamosan tiszteletben tartja a helyi közösségek jogait, védi a biológiai sokféleséget és alkalmazkodik olyan alapvető földhasználathoz, mint az élelmiszertermelés.
- Az új üzleti modellekre való áttérés, az épületek és egyéb eszközök újrahaznosítása, valamint a földterületek helyreállítása érdekében, a vállalkozások, meglévő szakértelmük kiaknázására igyekeznek megragadni minden felmerülő lehetőséget.

MEGFIZETHETŐ, ELÉRHETŐ ÉS ELLENÁLLÓ KARBONSEMLEGES ENERGIA

- Az üzleti világ kormányokkal, civil társadalmi szervezetekkel, fogyasztókkal és további érintett felekkel való együttműködésének célja a megbízható, mindenki számára elérhető és megfizethető nulla széndioxid-kibocsátású energiaszolgáltatások jelenléte.
- Ösztönző rendszerek, támogatások és olyan kezdeményezések, mint például az éghajlattal kapcsolatos pénzügyi tájékoztatással foglalkozó munkacsoport (TCFD) által indított ajánlások, valamint a környezetvédelmi rendszertan és a szükséges átmenetek megszervezése nagymértékben hozzájárulnak a megbízható és ellenállóképes nettó zéró szén-dioxid-energia biztosításához szükséges, jelentős infrastrukturális beruházások előmozdításában.
- A hálózat-integrációval és az energiatárolással kapcsolatos innovatív megoldások elősegítik a közösségek energiaforrásokhoz való állandó és megbízható hozzáférést szerte a világban.
- Az üzleti vállalkozások támogatják a kormányzati és helyi önkormányzati vezetőket abban, hogy figyelmbe vegyék az alkalmazkodóképességet új infrastruktúrák tervezésekor, továbbá együttműködésen alapuló fellépéssel védik a meglévő energetikai rendszereket és a kapcsolódó állami infrastruktúrát, valamint ezáltal igyekeznek kivédeni az esetleges jövőbeni problémákat.

A NEHÉZIPAR ÉS A NEHÉZGÉPJÁRMŰVEK DEKARBONIZÁCIÓJA

- Szakpolitikai támogatással, anyaghatékonysággal, körforgásos termelés alkalmazásával, az energiahatékonyság javításával, valamint az innovatív dekarbonizációs technológiák kombinációjával valósítható meg a kibocsátásait nehezebben csökkenteni képes nehézipar (beleértve a cement-, az acél- és vegyszer-gyártást) dekarbonizációja.
- Az alternatív "elektromos" tüzelőanyagok például az elektrolízissel előállított karbon-szegény (hidrogén, valamint a fenntartható biomassza vagy biogáz helyettesíthetik a fosszilis tüzelőanyagokat a nehézipar hőtermelő folyamataiban.
- A nehézgépjárművekkel való közúti szállítás, a hajózás és a légi közlekedés a különböző elektromos megoldások, elektromos üzemanyagok és fenntartható karbon-szegény bio-üzemanyagok kombinációjával dekarbonizálható.
- Ahol nem érhető el a teljes dekarbonizáció, ott a szén-dioxid-kibocsátás hatékony befogása, újrafelhasználása és/vagy tárolása valósul meg.

ELKERÜLHETETLEN KIBOCSÁTÁSOK – TERMÉSZETES ÉS IPARI KARBON – LEVÁLASZTÁS ÉS TÁROLÁS

- Azokon a területeken, ahol műszaki, vagy gazdasági korlátokba ütközik a fennmaradó kibocsátások (maradványkibocsátások) megszüntetése, a szén-dioxid-semlegesítő intézkedések kiegészítik, de nem helyettesítik a tudomány alapú kibocsátás-csökkentési erőfeszítéseket. A vállalatok olyan kibocsátásmérséklési hierarchiát követnek, amely az értékláncukon belüli kibocsátási források megszüntetését helyezi előtérbe.
- Hiteles, megbízható, a természetben alapuló megoldásokat alkalmaznak - beleértve az erdőirtás elkerülését, az újratelepítést és az erdősítést -, amelyek szigorú társadalmi és környezeti elveket követve, komoly szociális biztosítékok végrehajtása mellett biztosítják a természetben előforduló ökoszisztémák és a biológiai sokféleség védelmét és helyreállítását.

- Az ágazati szabályozások és a folyamatban lévő kutatás-fejlesztések támogatják a nehezen csökkenthető kibocsátású ágazatok számára megoldást nyújtó szén-dioxid-leválasztással, -használattal és -tárolással kapcsolatos technológiák alkalmazását. Lehetőség nyílik az ipari szimbiózis kialakulására, ami tovább erősíti a gazdaság életképességét.

A SZEKTOROKBAN TERJEDŐ VILLAMOSÍTÁS, KÖRFORGÁSOSSÁ ALAKULÁS, A DIGITALIZÁCIÓVAL KIEGÉSZÜLVE JELENTŐS ENERGHATÉKONYSÁGOT PRODUKÁL

- Az ágazatok energiahatékonysága – beleértve a közlekedést, az épületeket és az ipart is, nagyrészt az villamosítás gyors növekedése által exponenciálisan javul. A teljes végső energiafogyasztás több mint felével 2050-re, a villamos energia válik a fő energiahordozóvá.⁴⁰
- A kínálati és a keresleti hatékonyságot az energiaágazat digitalizálása teszi lehetővé azáltal, hogy intelligens hálózati technológiákat és további, kialakulóban lévő üzleti modelleket alkalmaz. Az igen komoly kiberbiztonsággal kísért digitalizálás hatékonyabb hálózatkezelést és monitorozást tesz lehetővé, mely során a változó termelés és a kereslet helyi szintű egyensúlyának megteremtése érdekében valós idejű adaptív képességekkel látja el az elektromos hálózatokat.
- A körforgásos, megosztásos és szolgáltatási üzleti modellek felé történő elmozdulás elősegíti a hatékonyságot és hozzájárul a kibocsátás csökkentéséhez. Az energiaszektor maga is egyre szívesebben alkalmaz körforgásos modelleket az általa használt anyagok és üzemanyagok tekintetében.

A FOGYASZTÓI MAGATARTÁS ÉS KERESLET VÁLTOZÁSA GYORSÍTJA A KARBON-SEMLEGES ENERGIÁRA VALÓ ÁTÁLLÁST

- A politikai napirenden is előtérbe kerül a széleskörű társadalmi aktivizmus vezette globális energiarendszer szén-dioxid mentesítése, amely ambiciózusabb politikai fellépést eredményez a zéró kibocsátású energiahordozók támogatása felé, ideértve a szén-dioxid-kereskedelmet és az energiaadó-zást is. A szabályozások célja a fogyasztók vásárlóerejének védelme.
- Az üzleti világ is mindinkább áttér a karbon-SEMLEGES energia használatára. Az egyes ágazatok tiszta energiát igénylő technológiára támaszkodnak, amely tovább növeli a keresletet.
- A nettó zéró széndioxid-kibocsátású energiaforrásokra való átállás elősegítése érdekében a globális gazdaság jelentős szereplői, többek közt a pénzügyi szektor, továbbra is kerülnek a fosszilis üzemanyagokkal kapcsolatos tevékenységeket.
- Figyelemfelkeltő kampányokkal, oktatással és hirdetésekkel egyre szélesebb körű információ érhető el a felhasznált energia származásáról és hatásairól, ugyanakkor a technológiai fejlődés és a pénzügyi ösztönzők segítik a fenntarthatóbb energiahasználatot.

MINDENKIT ÉRINT AZ ENERGIA SZEKTOR ÁTALAKULÁSA

- A kibocsátás-szegény energetikai átállás 2030-ig várhatóan 18 millió új munkahelyet teremt.⁴¹ Az üzleti világ a kormányokkal, szakszervezetekkel és civilszervezetekkel közösen hosszútávú stratégiát dolgoz ki az átmenettel járó, a leginkább kiszolgáltatott munkavállalókat és közösségeket esetlegesen károsan érintő hatások kezelésére.
- A vállalkozások proaktív kapcsolatban állnak a munkavállalókkal, amely a feltörekvő technológiák és üzleti modellek adta előnyök kihasználását biztosítja.
- A közeljövő foglalkoztatási formái, a bérek védelme, a középtávú átképzések, az alternatív iparágakba történő befektetések, a hosszútávú oktatás és innováció, mind javítják a munkavállalók kilátásait.
- Az energiaszektor átalakulása alatt az üzleti, kormányzati, és egyéb érdekelt szereplők kezdeményezéseikkel közösen lépnek fel az emberi jogok esetleges megsértése ellen.

FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉSI CÉLOK (SDG-K)

- 3.9** 2030-ig a veszélyes vegyi anyagok, a levegő-, víz- és talajszennyezés és fertőzés miatt bekövetkező elhalálozások és betegségek számának jelentős mértékű csökkentése.
- 7.1** 2030-ig egyetemes hozzáférés biztosítása a megfizethető, megbízható és modern energiaszolgáltatásokhoz.
- 7.2** 2030-ig a megújuló energiák részarányának jelentős növelése a globális energiamixben.
- 7.3** 2030-ra az energiahatékonyság javulási ütemének megduplázása világviszonylatban.
- 7.A** 2030-ig a nemzetközi együttműködés fokozása a tiszta energiaforrások kutatásához és technológiáikhoz való hozzáférés elősegítése érdekében, beleértve a megújuló energiát, az energiahatékonyságot, a fejlett és tisztább fosszilis üzemanyag technológiákat, valamint az energiainfrastruktúra és a tiszta energiatechnológiák területén történő beruházások elősegítése.
- 7.B** 2030-ig az infrastruktúra kiterjesztése és a technológia korszerűsítése modern és fenntartható energiaszolgáltatások nyújtása céljából a fejlődő országokban mindenki számára, különösen a legkevésbé fejlett országokban, a fejlődő kis szigetállamokban és a szárazfölddel körülvett fejlődő országokban, összhangban a saját támogatási programjaikkal
- 8.5** 2030-ig teljes és termelékeny foglalkoztatás és méltányos munka biztosítása minden férfi és nő számára, beleértve a fiatalokat és a fogyatékkal élőket is, valamint az egyenlő értékű munkáért egyenlő bér biztosítása
- 8.7** Azonnali és hatékony intézkedések meghozatala a kényszermunka felszámolására, a modernkori rabszolgaság és az emberkereskedelem megszüntetésére, valamint a gyermekmunka legrosszabb formái megtiltásának és megszüntetésének biztosítására - beleértve a gyerekkatonák toborzását és alkalmazását; 2025-ig a gyermekmunka minden formájának megszüntetése
- 8.8** A munkavállalói jogok védelme, valamint biztonságos és veszélytelen munkakörnyezet elősegítése minden dolgozó számára, beleértve a migráns munkavállalókat, különösen a női bevándorlókat, valamint a bizonytalan foglalkoztatási formák keretében dolgozókat is
- 9.4** 2030-ig az infrastruktúrák korszerűsítése és az ipari ágazatok megújítása az erőforrás-felhasználási hatékonyság javításával, valamint a tiszta és környezetbarát technológiák és ipari eljárások nagyobb mértékű alkalmazásával, fenntarthatóvá tételük céljából, amely folyamatban minden ország a saját képességeinek megfelelően vesz részt
- 11.6** 2030-ig a városok lakóit érő egy főre jutó kedvezőtlen környezeti hatások csökkentése, egyebek között kiemelt figyelmet szentelve a levegő minőségének, valamint a települési és egyéb hulladékok kezelésének
- 12.2** 2030-ig a természeti erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodás és azok hatékony felhasználásának megvalósítása
- 12.5** 2030-ig a hulladékképződés jelentős csökkentése megelőzés, csökkentés, újrahasznosítás és újrahasználat által
- 12.8** 2030-ig annak biztosítása, hogy az emberek mindenhol rendelkezzenek megfelelő információval és tájékozottsággal a fenntartható fejlődésről és a természettel harmóniában álló életmódról
- 13.1** A klímaváltozáshoz kapcsolódó veszélyekkel és a természeti katasztrófákkal szembeni ellenálló- és alkalmazkodóképesség megerősítése minden országban
- 13.2** A klímaváltozással kapcsolatos intézkedések integrálása a nemzeti szakpolitikákba, stratégiákba és tervezésbe
- 13.3** Az oktatás javítása, a tudatosság, a humán- és intézményi kapacitások növelése az éghajlatváltozás mérséklésével, az alkalmazkodóképesség javításával, a hatások csökkentésével és a korai előrejelzéssel kapcsolatban
- 14.2** 2020-ig a tengeri és tengerparti ökoszisztémák fenntartható kezelése és védelme egyebek mellett ellenálló képességük megerősítésével a jelentős káros hatások elkerülésére, valamint intézkedések megtétele a helyreállításukra annak elérése érdekében, hogy az óceánok egészségesek és produktívak legyenek
- 15.5** Sürgős és jelentős intézkedések megtétele a természetes élőhelyek romlásának mérséklésére, a biológiai sokféleség csökkenésének megállítására, valamint 2020-ig a veszélyeztetett fajok védelme és kipusztulásuk megakadályozása

ENERGIA

CSELEKVÉSI TERV AZ ÜZLETI SZFÉRA SZÁMÁRA 2020 – 2030

01

2040-re meg kell tervezni minden széntüzelésű erőmű fokozatos leállítását és kivonását, továbbá a szén részarányát a globális villamosenergia-termelésben 10% alá kell csökkenteni 2030-ra.

02

Olyan szabályozásokat kell szorgalmazni, amelyek hatékonyak a fosszilis tüzelőanyagok támogatásának megszüntetésében, például szén-dioxid árképzés; továbbá a környezeti externáliákat olymértékben integrálják a piaci árakba, hogy azok elősegítsék az alacsony illetve zéró szén-dioxid kibocsátású megoldások széleskörű alkalmazását.

03

Az ipari tevékenységek során karbonsemleges energiabeszerzéssel egyértelmű üzenetként kell növelni a karbonsemleges energiaigényt, mindeközben az ellátási láncok szereplőit és a fogyasztókat is hasonló lépésekre kell ösztönözni és támogatni erőfeszítéseiket.

04

Az egyes szereplők – városok, kormányzatok együttműködve, összehangoltan cselekedjenek és tudományos alapú célok kitűzésével ösztönözzék a nettó zéró szén-dioxid-kibocsátási törekvések megvalósítását.

05

Növelni kell a már elérhető megoldások költségeinek csökkentését célzó beruházásokat, ezzel is felgyorsítani az innovációt. Az áttörést jelentő technológiákat kereskedelmi forgalomba kell helyezni, továbbá digitalizálni kell az energiarendszert. A növekvő igények kielégítését biztosítandó, energiatárolási technológiákba és a kiterjedt elektromos hálózatok fejlesztését és telepítését célzó tevékenységekbe kell befektetni.

06

Körforgásos megoldásokra és üzleti modellekre kell váltani az energiaigény és az erőforrás-felhasználás csökkentése érdekében az értékláncok egészében.

07

Minél szélesebb körben kell villamosítani az energia-végfelhasználást az építőiparban, közlekedésben és egyéb ágazatokban, miközben növelni kell az ipari és távolsági közlekedés magas hőigényű ágazatait ellátó, fenntartható üzemanyagok fejlesztését és alkalmazását.

08

A környezetvédelmi kérdések megértésének és az emberek energiatudatos viselkedésének növelése érdekében támogatni kell az információ-megosztási és oktatási kezdeményezéseket.

09

A légköri kibocsátások csökkentése érdekében, magas színvonalú, természet-alapú megoldásokba kell befektetni, ugyanakkor fokozni kell a biológiai sokféleség- és az ökoszisztéma-szolgáltatásokat is. Ahol a fosszilis tüzelőanyagokat nem lehet karbon-szegény kibocsátású energiahordozókkal helyettesíteni, szén-dioxid-leválasztó és -tárolási technológiák telepítése szükséges.

10

Mozgósítani kell a törvényhozókat és az egyes szervezeteket olyan átfogó stratégiák kidolgozása érdekében, amelyek az energia-értéklánc egészén biztosítják az emberi jogok tiszteletben tartását, és a fosszilis tüzelőanyagok fokozatos megszüntetése során igazságos és méltányos energia-átállást tesznek lehetővé.

ÚTVONAL // SZÁLLÍTÁS ÉS MOBILITÁS

TARTHATÓ **AZ ÚTIRÁNY,** **MEGFONTOL-** **TABBAN**

A „SZÁLLÍTÁS ÉS MOBILITÁS”, AZ EMBERISÉG SZÁMÁRA ELÉRHETŐ ÉS ÖRÖMFORRÁST NYÚJTÓ TERMÉKEK, SZOLGÁLTATÁSOK ÉS TAPASZTALATOK DEFININIÁLÁSA

A szállítás, az emberek, állatok és áruk egyik helyről a másikra, szárazföldön, vízen vagy levegőben történő mozgását jelenti. A mobilitási központok segítenek az egészséges, boldog és teljes élethez szükséges hozzáférést/eljutást biztosítani egymáshoz, különböző helyekhez, árukhoz és szolgáltatáshoz egyaránt. A közlekedési és mobilitási rendszer magában foglalja a közlekedéshez szükséges járműveket, szolgáltatásokat és infrastruktúrát, legyen szó gyaloglásról, kerékpározásról, vezetésről, repülésről, vagy hajózásról.

A SZÁLLÍTÁS ÉS MOBILITÁS ÚTJÁT ÉRINTŐ CSELEKVÉSI TERV

37. oldal

2050-ES ELKÉPZELÉSEINK A SZÁLLÍTÁS ÉS MOBILITÁS TERÉN

BIZTONSÁGOS, ELÉRHETŐ, TISZTA ÉS HATÉKONY SZÁLLÍTÁS

A MOBILITÁS, MINT LEHETŐSÉG

Az elérhető, megfizethető, magas minőségű közlekedési alternatívák hozzáférhetővé teszik mind a városi, mind a vidéki lakosság részére a társadalmi és gazdasági lehetőségeket. Az emberek mobilitási szükségletei - a többi emberhez, helyhez, áruhoz és szolgáltatáshoz való hozzáférést - a nemtől, életkortól, képességüktől, társadalmi-gazdasági vagy földrajzi helyzetüktől függetlenül teljesülnek. A globális közlekedési infrastruktúra összekapcsolódik, optimalizálható és rugalmas, ugyanakkor a dinamikus helyi, regionális és globális gazdaságok és közösségek alapjait képezi.

ELSŐDLEGES AZ EGÉSZSÉG ÉS BIZTONSÁG

A közlekedéssel kapcsolatos halálesetek száma közel nulla. Közlekedési rendszereinket úgy alakítottuk ki és működtetjük, hogy védjük egészségünket és biztonságunkat, ugyanakkor a közösségek életminőségét javítsák. A járművekkel és a közlekedési infrastruktúrával kapcsolatos autonóm képesség és kapcsolódási pontok hozzájárulnak a közúti biztonság maximalizálásához és a sérülések kockázatának csökkentéséhez. A levegő- és a zajszennyezést, azok egészségre gyakorolt hatásait széleskörben felszámolták a világ különböző városaiban folytatott kollektív fellépés révén, és az aktívabb mobilitási döntések elősegítették az egészség és jóllét növekedését.

TISZTA ÉS HATÉKONY KÖZLEKEDÉS

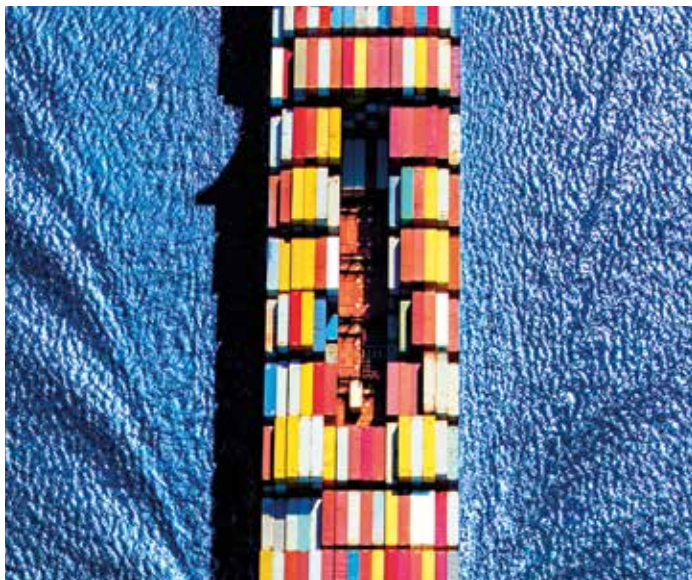
A közlekedés a bolygó határait szem előtt tartva biztosítja környezetünk regeneratív képességét. A akkumulátorok, az üzemanyagcellás elektromos járművek, a megújuló üzemanyagok és az üzemanyag-hatékony és hibrid motorok innovációja lehetővé tette a légszennyezés nélküli nettó zéró közlekedés megvalósulását - többek között a nehéz teher-, a hajózás és a légi közlekedés területein. Az infrastruktúra és a járművek összekapcsolódnak, és optimalizált mobilitási rendszerként működnek. A körforgásos, megosztás-központú megközelítés hozzájárult az eszközök, anyagok, energia és víz iránti kereslet csökkentéséhez. Az emberek tisztában vannak a közlekedés környezeti hatásaival és fenntartható mobilitási lehetőségeket választanak.

AZ EMBEREK ÉS A KÖZÖSSÉGEK IGÉNYEIT SZEM ELŐTT TARTÓ KÖZLEKEDÉSI RENDSZEREK

A szállítás és mobilitás értékláncai egészén védik és tiszteletben tartják az emberi jogokat. Az infrastruktúra- és a városstervezési folyamatok védik a jogokat és elősegítik a helyi közösségek jóllétét. Az új közlekedési módokra való áttérés igazságos, tisztességes és inkluzív, és világszerte a munkavállalók át- és továbbképzésével jár. A jogi és szakirányú keretek újragondolása pedig biztosítja a munkavállalók jogait a gazdaság közlekedési és mobilitási területein.

KULCSFONTOSÁGÚ

ÁTMENETEK

AKKUMULÁTOROK ÉS KARBONSZEGÉNY ÜZEMANYAGOK, HATÉKONY INNOVÁCIÓK - A KÖZLEKEDÉS DEKARBONIZÁCIÓJA

- A technológia fejlődésének, a csökkenő költségeknek és a szakpolitikák átalakulásának köszönhetően 2050-re a járművek karbon-szemleges elektromos erőátviteli berendezéssel rendelkeznek majd. Az utas-akkumulátorral üzemelő elektromos járművek (BEV) értékesítése ugrásszerűen megnő, míg a belső égésű személyautók értékesítése jóval 2050 előtt tetőzik, majd azt követően csökken.
- A hidrogénüzemanyag-cellás elektromos járművek (FCEV) kiegészítik a BEV-eket, különösen nehezebb járművek és távolsági szállítás esetén.
- A nagy teherbírású szárazföldi szállítás is átáll a kibocsátás nélküli erőátviteli berendezések használatára.
- Az üzemanyagok dekarbonizációja és a motor hatékonyságára való törekvések csökkentik a hajózás kibocsátását is.
- A légi közlekedésben használt kőolaj-alapú tüzelőanyagokat – az új ágazati szabályozásoknak megfelelően hidrogén, elektromos és alacsony szén-dioxid-kibocsátású üzemanyag váltja fel. Ezeket az erőfeszítéseket az új könnyű anyagok innovációja támogatja.
- A globális értékláncok átszervezésére, valamint az áruszállítási formák optimalizálására tett erőfeszítések lehetővé teszik a logisztika szén-dioxid-intenzitásának drasztikus csökkentését.

AZ INFRASTRUKTÚRA-FEJLESZTÉS ÉS TERVEZÉS A FENNTARTHATÓ, RUGALMAS ÉS INKLUZÍV MOBILITÁS ALAPJA

- A városi és vidéki térségeket összekötő, hatékony, inkluzív közlekedési infrastruktúra az új finanszírozási modellek megjelenésének köszönhetően, világszerte bővül és korszerűsödik.
- A hatóságok a városi tömegközlekedési infrastruktúra minőségének, életképességének és ellenálló képességének fenntartására és javítására töreksznek.
- A város-fejlesztési központok alacsonyabb hatásfokú közlekedési lehetőségeket keresnek. A gyalogos- és kerékpárutak, a gépjárművek hatékony, biztonságos és egészséges alternatívái. Ugyanakkor a várostervezés már foglalkozik a nem motoros járművek, az elektromos mikrojárművek használatával, sőt, a "car-sharing" (jármű megosztás), valamint "ride-hailing" (fuvar foglalás) megoldásokkal is.
- Az új közlekedési infrastruktúrák kialakításakor és kiépítésekor hangsúlyt fektetnek a természeti, társadalmi és egészségügyi kockázatokkal szembeni, hosszú távú ellenálló képesség fontosságára, ezért felméri a már meglévő infrastruktúrák ellenálló képességét, és szükség szerint korszerűsítik vagy átépítik őket.
- A várostervezők és építők elfogadják és szabványosítják a járművek meghajtására szolgáló új technológiákat, például az elektromos töltőállomásokat, a hidrogén-felvevő és más, karbon-szegény kibocsátású üzemanyag-töltő állomásokat alakítanak ki. A villamosenergia-hálózatokat az egyre növekvő nettó zero energiaforrású üzemanyag-igény kiszolgálásához mértén korszerűsítik.
- Az infrastruktúra és a forgalomirányítási rendszerek újításai növelik a közúti biztonságot, és hozzájárulnak a közúti közlekedési sérülések és halálesetek nullához közeli csökkentéséhez.
- A természetes és társadalmi rendszerek regenerálódását támogató, a közlekedési infrastruktúra tervezésének, megépítésének és üzemeltetésének lehetséges környezeti és társadalmi hatásainak értékelésére, tudományos alapú módszereket írnak elő és alkalmaznak széles körben.

DIVERZITÁS, ÁTALAKULÓ SZOKÁSOK, JAVULÓ BIZTONSÁG, KÉNYELEM ÉS HATÉKONYSÁG JELLEMZI A MOBILITÁST

- A gyaloglás, a kerékpározás és az egyéni mikro-mobilis eszközök a rövid távú utazások elsősorú alternatívájává válnak (azokban a városokban, amelyeket úgy terveznek át, hogy az alapvető szolgáltatások közvetlen közelben elérhetőek legyenek). Hosszabb utazásokhoz pedig számos kiegészítő, alacsony kibocsátású jármű és megosztott mobilitási megoldás áll rendelkezésre.
- A fenntarthatóság igazoltan megfelelő, kényelmes mobilitási szolgáltatói, mint például a taxi, a "ride-hailing", vagy az autómegosztó vállalkozások, a mobilitás ökoszisztémájának központi részévé válnak. A technológia segít összevonni őket a tömegközlekedéssel, ezáltal integrált mobilitási szolgáltatások jönnek létre.
- Az egyének egyre jobban ismerik mobilitásuk, közlekedési magatartásuk és választásaik környezeti és társadalmi hatásait, míg a döntéshozók gondoskodnak arról, hogy a különféle mobilitási lehetőségek ára tükrözze azok környezeti és társadalmi hatásait.
- A munkáltatók és a munkavállalók egyre többször alkalmazzák a távmunkát, ezáltal csökkentik az utazás iránti globális keresletet, a csúcspörgalmi torlódásokat, a túlszűfolt tömegközlekedési eszközöket, és csökkentik az ingázással töltött időt is, míg a vállalkozások egyre jobban felülvizsgálják az üzleti utak szükségességét, gyakoriságát és módját.
- Egyre több munkaadó vezet be fenntartható utazási szabályozásokat, például elektromos flottát, járműmegosztást, valamint gyaloglást, kerékpározást és tömegközlekedést ösztönző eszközöket.

KÖRFORGÁSOS MEGOLDÁSOK SZÜLETNEK KI ÉS TERJEDNEK EL A KÖZLEKEDÉS ÉS MOBILITÁS ÁGAZATÁBAN IS

- A körforgásos megközelítés beépül a tervezés, beszerzés, termelés és működés egyes szakaszaiba.
- Az újrahasznosított autóiipari, légi közlekedési és szállítmányozási anyagok piaca gyorsan bővül, az életciklus-végi szegregáció és az értéknövelő újrahasznosítás alacsony költség mellett teszi elérhetővé az új gazdasági lehetőségeket.
- A körforgásos modellekre való áttéréssel, az autóiipari ellátási láncok - a jármű-forgalmazó és a karbantartó hálózatok – diverzifikálódnak, újrafeldolgozó központokká válnak.
- Fellendül az akkumulátor-anyagok közel 100%-át lefedő újrahasznosított akkumulátor piac

A HATÉKONYSÁGOT, A BIZTONSÁGOT ÉS A HOZZÁFÉRÉST A SZABAD JÁRMŰVÁLASZTÁS ÉS-HASZNÁLAT BIZTOSÍTJA

- Zéró kibocsátású, önjáró járműveket alkalmaznak, megosztásos rendszerben, a közúti biztonság és a hatékonyság javítása céljából olyan városi övezetekben, ahol a forgalomirányítás megoldott, kiszámítható és biztonságos.
- Az önjáró árukezelés a raktárakban, valamint az önálló "utolsó mérföldes szállítás" elektromos fejlesztése növeli a hatékonyságot és a rugalmasságot, ugyanakkor csökkenti a károsanyag-kibocsátást.
- A távolsági, nagy teherbírású szállítás tovább növeli az üzemanyag-hatékonyságot és a közúti biztonságot.
- A könnyű áruszállító, elektromos drónok megkönnyítik a távoli területeken élők számára az alapvető árukhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáférést.
- Az önjáró járműveket és azok beépített szoftvereit úgy tervezték és fejlesztették, hogy esetleges hibák és egy váratlan viselkedés ne okozzon halált vagy sérülést.

AZ ADATMEGOSZTÁS JAVÍTTJA A VÁROSI MOBILITÁS-RENDSZEREKET

- Az információs és kommunikációs technológiai fejlesztések, az adatgyűjtés, -megosztás és elemzés új szabványai a városi mobilitás és a logisztika szorosabb összekapcsolását eredményezik.
- Az összekapcsolt járművek és az infrastruktúrára hatékonyabb, eredményesebb intermodális logisztikát (kombinált áruszállítás) várostervezést, infrastruktúrát és a levegő minőségének javulását teszik lehetővé.
- A regionális adatmegosztási modellek elterjedése átalakítja a mobilitási rendszerek tervezését és üzemeltetését, ezáltal biztonságosabbá, tisztábbá, hatékonyabbá és hozzáférhetőbbé válik a mobilitás.
- Új, kormányzati szintű szabályozások bevezetésére kerül sor, amelyek ösztönzik az etikus, kiberbiztonsági és a magánélethez kötött adatok összesítését és megosztását a szállítás és a mobilitás összefüggésében.
- Az adatmegosztás lehetőséget nyújt a városok számára a fenntartható fejlődést leginkább támogató megoldások beazonosítására, valamint a teljesítményalapú adózási és támogatási programok kidolgozására.

KÖZÖS ERŐFESZÍTÉSSEL MINDENKI SZÁMÁRA ELÉRHETŐ A FENNTARTHATÓ MOBILITÁSI RENDSZEREKRE VALÓ ÁTTÉRÉS

- A társadalmi egyenlőség és igazságosság az infrastruktúra- és a mobilitás-tervezés központi eleme. Valamennyi közlekedési forma, illetve a megosztott szállítási szolgáltatások is mindenki számára elérhetőek, korrekt, megfizethető díjszabással rendelkeznek.
- A következetes átvilágítások, a nyilvánosság biztosítása, valamint a jogorvoslati intézkedések együttesen, összhangban az ENSZ Üzleti és Emberi Jogi Irányelveivel, segítik az emberi jogok esetleges megsértésének hatékony kezelését.
- A gyorsan növekvő kereslet ellenére, az akkumulátorok értékláncán érintett szereplők összefogásával kiküszöbölhetők az emberjogi jogsértések és biztonságos munkakörülményeket lehet biztosítani.
- Széleskörű, megelőző összefogásra van szükség ahhoz, hogy az önjáró járművek elterjedése, az elektromos járművekre való áttérés valamint a szolgáltatásként megjelenő mobilitási modellek munkahelyre gyakorolt hatásai kezelhetővé váljanak. A vállalkozások emberközpontú megközelítése segíti a munkavállalókat a feltörekvő technológiák adta lehetőségek kiaknázásában.
- Az üzleti szféra szereplői a kormányokkal együttműködve olyan jogi és szakpolitikai szabályozások kialakításán dolgoznak, amelyek biztosítják a "gig-economy"-ban (adott projektre szerződött, nem alkalmazott „munkaviszony”) dolgozó munkavállalói jogainak elismerését és védelmét.

KAPCSOLÓDÓ SDG-K

- 3.6** 2020-ig a közúti balesetek következtében elhunyt és megsérült személyek számának felére csökkentése globálisan.
- 3.9** 2030-ra a veszélyes vegyi anyagok, a levegő-, víz- és talajszennyezés és fertőzés miatt bekövetkező elhalálozások és betegségek számának jelentős mértékű csökkentése.
- 8.5** 2030-ig teljes és termelékeny foglalkoztatás és méltányos munka biztosítása minden férfi és nő számára, beleértve a fiatalokat és a fogyatékkal élőket is, valamint az egyenlő értékű munkáért egyenlő bér biztosítása.
- 8.7** Azonnali és hatékony intézkedések meghozatala a kényszermunka felszámolására, a modernkori rabszolgaság és az emberkereskedelem megszüntetésére, valamint a gyermekmunka legrosszabb formái megtiltásának és megszüntetésének biztosítására - beleértve a gyerekkatonák toborzását és alkalmazását; 2025-ig a gyermekmunka minden formájának megszüntetése.
- 8.8** A munkavállalói jogok védelme, valamint biztonságos és veszélytelen munkakörnyezet elősegítése minden dolgozó számára, beleértve a migráns munkavállalókat, különösen a női bevándorlókat, valamint a bizonytalan foglalkoztatási formák keretében dolgozókat is.
- 9.1** A gazdasági fejlődés és az emberi jólét támogatására minőségi, megbízható, fenntartható és ellenállóképes infrastruktúra kiépítése, beleértve a regionális és a határon átnyúló infrastruktúrát is, arra összpontosítva, hogy az megfizethető és egyenlő eséllyel hozzáférhető legyen mindenki számára.
- 11.2** 2030-ig biztonságos, megfizethető, elérhető és fenntartható közlekedési rendszerekhez való 29 hozzáférés biztosítása mindenki számára, a közúti biztonság javítása, elsősorban a tömegközlekedés fejlesztésével, különös tekintettel a kiszolgáltatott helyzetben levők, nők, gyermekek, fogyatékkal élők és idősek szükségleteire.
- 11.6** 2030-ig a városok lakóit érő egy főre jutó kedvezőtlen környezeti hatások csökkentése, egyebek között kiemelt figyelmet szentelve a levegő minőségének, valamint a települési és egyéb hulladékok kezelésének.
- 12.2** 2030-ig a természeti erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodás és azok hatékony felhasználásának megvalósítása.
- 12.5** 2030-ig a hulladékképződés jelentős csökkentése megelőzés, csökkentés, újrahasznosítás és újrahasználat által.
- 12.8** 2030-ig annak biztosítása, hogy az emberek mindenhol rendelkezzenek megfelelő információval és tájékozottsággal a fenntartható fejlődésről és a természettel harmóniában álló életmódról.
- 13.1** A klímaváltozáshoz kapcsolódó veszélyekkel és a természeti katasztrófákkal szembeni ellenálló- és alkalmazkodóképesség megerősítése minden országban.
- 13.2** A klímaváltozással kapcsolatos intézkedések integrálása a nemzeti szakpolitikákba, stratégiákba és tervezésbe.
- 13.3** Az oktatás javítása, a tudatosság, a humán- és intézményi kapacitások növelése az éghajlatváltozás mérséklésével, az alkalmazkodóképesség javításával, a hatások csökkentésével és a korai előrejelzéssel kapcsolatban.
- 15.5** Sürgős és jelentős intézkedések megtétele a természetes élőhelyek romlásának mérséklésére, a biológiai sokféleség csökkenésének megállítására, valamint 2020-ig a veszélyeztetett fajok védelme és kipusztulásuk megakadályozása.

SZÁLLÍTÁS ÉS MOBILITÁS

CSELEKVÉSI TERV AZ ÜZLETI SZFÉRA SZÁMÁRA 2020–2030

01

Ambiciózus, fenntartható üzleti mobilitási politikát kell kidolgozni és alkalmazni, amely elősegíti az elektromos vállalati flottára való áttérést, a lehető legmagasabb szintű járműbiztonsági normákat, a járműmegosztást, az aktív mobilitást és a távmunkát.

02

Folytatni kell az olyan innovatív elektromos töltő- és energiatároló technológiák fejlesztésébe való befektetéseket, amely telepítése a mobilitási platformokon keresztül megoldható, illetve segíteni kell az elektromos személygépjárművek versenyképes piacra vitelét.

03

Működjenek együtt a kormányokkal, a városokkal, az ágazaton belül és azon kívül is az összekapcsolt és interoperábilis infrastruktúrák minél szélesebb körű kiépítése érdekében.

04

Terjessze ki az alacsony szén-dioxid-kibocsátású üzemyanyagok használatát nagy távolságú, és nagy teherbírású szállításra is.

05

A helyi és nemzeti szervezetekkel együttműködve dolgozzák ki és alkalmazzák a közlekedéssel kapcsolatos, felelős, egyben köz- és magánértéket teremtő adatmegosztási kezdeményezéseket.

06

Folytasson párbeszédet döntéshozókkal, piaci szereplőkkel és a szakszervezetekkel annak érdekében, hogy felmérje a mobilitás-szolgáltatás-modellek, az automatizált és elektromos járművek, valamint a gyártósori technológiák innovációjának, foglalkoztatásra gyakorolt hatásait. Új technológiák megjelenésekor szólítsa meg munkavállalóit, segítse elő elkötelezettségüket.

07

Biztosítani kell az emberi jogok tiszteletben tartását a közlekedés és mobilitási értékláncok egészén, továbbá belső szabályozó rendszereket kell kidolgozni az emberi jogok betartásának ellenőrzésére és javítására.

08

Ki kell dolgozni, tesztelni és bővíteni a gazdaságilag életképes üzleti modelleket a mobilitás, mint szolgáltatás, az összekapcsolt városi logisztika, valamint, a városi közlekedés összekapcsolhatósága érdekében.

09

Ki kell dolgozni, tesztelni és bővíteni a gazdaságilag életképes üzleti modelleket a mobilitás, mint szolgáltatás, az összekapcsolt városi logisztika, valamint, a városi közlekedés összekapcsolhatósága érdekében.

10

A természetes és társadalmi ökoszisztémák megújulását elősegítő, fenntartható közlekedési infrastruktúra kiépítését szolgáló szabályozó rendszert kell kialakítani és életbe léptetni.

ÚTVONAL // LAKÓKÖRNYEZETÜNK

SEGÍTHETÜNK
OTTHONOSSÁ
TENNI
VILÁGUNKAT

ÉLETTEREINK AZOK A TERÜLETEK, AHOL ÉLÜNK, DOLGOZUNK, SZABADIDŐNKET ELTÖLTJÜK.

Élettterink fontos szerepet játszanak fizikai és lelki egészségünkben, kapcsolatainkban és munkánk minőségében is. A városi, és a vidéki közösségek igényeit felmérve, a köz- és a magánszektor együttes erőfeszítéseivel olyan épített környezet hoz létre, amely megfelelő lakóhelyet, munkahelyeket és lehetőséget biztosít a szabadidős és közösségi szerepvállaláshoz. Az átalakulásban jut szerep a várostervezésnek, az építészetnek, az építőiparnak, a karbantartásnak, az ingatlanoknak, a kiskereskedelemnek, a vendéglátásnak, és a szórakoztatóiparnak egyaránt.

A LAKÓKÖRNYEZET ÚTJÁT ÉRINTŐ CSELEKVÉSI TERV

43. oldal

2050-ES JÖVŐKÉPÜNK LAKÓKÖRNYEZETÜNK

EGÉSZSÉGES ÉS BEFOGADÓ ÉLETTEREK, HARMÓNIABAN A TERMÉSZETTEL

EGÉSZSÉGET, JÓLLÉTET BIZTOSÍTÓ LAKÓKÖRNYEZETEK

Lakó- és munkahelyünkről alkotott képünk gyökeresen megváltozott. Felismertük, környezetünk hatása életünk minden aspektusára kihat, az alvás módjától a társasági életig, és a produktivitástól a biztonsáig. 2050-re az épített környezet az egyének és a közösségek egészségét és jóllétét egyaránt megkönyvíti, ugyanakkor alkalmazkodik az egyre növekvő, és egyre inkább városi lakosság igényeihez.

MEGFIZETHETŐ OTTHONOK ÉS TÖRŐDŐ KÖZÖSSÉGEK

A megfelelő, biztonságos, rugalmas és megfizethető lakhatás mindenki számára elérhető, az infrastruktúra pedig alapvető szolgáltatásokhoz, gazdasági lehetőségekhez és oktatáshoz biztosít általános hozzáférést.

A városi környezet, a zöldterületeket és a közterületeket integrálva tiszta levegőt, élelmet, ivóvizet és megfelelő higiénia körülményeket biztosít globálisan. A városi- és a vidékfejlesztés tiszteletben tartja és védi a kulturális identitást és örökséget, míg az emberi jogokat az építési értéklánc egészében védik és betartják.

ZÉRÓ CO₂ KIBOCSÁTÁSÚ, ELLENÁLLÓ, ALKALMAZKODÓ ÉS MEGÚJULÓ ÉPÍTETT KÖRNYEZET

Valamennyi épület nettó zéró működési szén-dioxid-kibocsátással rendelkezik, szénlábnymuk szintén nullára csökkent. Az éghajlatváltozással szembeni ellenálló képesség, az infrastruktúra-tervezés egyik legfontosabb elemévé vált. A városok a környezettől függenek, védik és szorosan összekapcsolódnak vele, és a természets környezet helyreállítására törekednek.

ÚJRAHASZNOSÍTOTT ÉS MEGÚJULÓ LEHETŐSÉGEK LAKÓKÖRNYEZETÜNKBEN

Épületeink tervezésekor az anyagfelhasználás minimalizálása, a felújításra és az átalakításra való alkalmasság maximalizálása a cél, ezért a regeneratíván kezelt újrahasznosított és megújuló anyagok az építkezések központi elemeivé váltak.

KULCSFONTOSÁGÚ ÁTMENETEK

A FELHASZNÁLÓK EGÉSZSÉGE ÁLL AZ ÉPÍTÉS- ÉS INFRASTRUKTÚRA-TERVEZÉS KÖZÉPPONTJÁBAN

- Egyre nagyobb figyelmet szentelnek a lakók egészségére és jóllétére az épületek tervezése és kivitelezése során, azokat olyan kényelmes és biztonságos tereknek tervezik, amelyek segítik a pozitív társas interakciót, az egészséges és aktív életmódot, a precíz munkavégzést, a kreatív önkifejezést, a kikapcsolódást és a pihenést.
- A szigorú előírások csökkentik a veszélyes anyagok használatát az épített környezet egyes fázisaiban, mint a tervezés, a kivitelezés, az üzemeltetés és a bontás. Csak egészségre ártalmatlan anyagok használata engedélyezett.
- A kibocsátás-mentes mobilitást és közlekedést, a fenntartható háztartási energia-használatot és további fejlesztéseket előtérbe helyező szabályozásoknak és befektetéseknek köszönhetően, a környezeti és háztartási levegőszennyezésnek való kitétség csökken.
- A fokozott hulladékgazdálkodás, a zajkezelés, az optimális hőmérséklet-szabályozás és a nappali fényhez való hozzáférés segítségével egészségügyi kockázatok nélkül élhetünk és dolgozhatunk.

NÖVEKVŐ BIODIVERZITÁS AZ INFRASTRUKTÚRA ÉS ÉPÍTÉS TERÉN

- Megújuló források felhasználásával az épületek helyben megtermelik saját energiájukat, gyűjtik és kezelik vizüket, ezáltal saját és infrastruktúráik környezeti lábnyoma minimálisra csökken. Az építkezések során egészségre ártalmatlan és fenntartható eredetű anyagokat használnak.
- A biológiai sokféleség a várostervezés kulcsfontosságú elemévé válik. Alapvető infrastruktúra és ökoszisztéma-szolgáltatásaiknak köszönhetően természeti rendszereink, úgy, mint erdők, mangrove erdők, és egyéb vizes élőhelyek koncepció számos kihívást segít megoldani, az esővíz kezelésétől, a levegőminőség javításáig.
- Mindinkább felismerik a természet értékét, melyet a városoknak és közösségeknek kínál, amely erősebb politikai és kereskedelmi erőfeszítésekhez vezet a természet hatékony védelme érdekében.
- A városi területeket úgy tervezték, hogy biztosítsák a zöld területek általános hozzáférhetőségét, összekapcsolják az embereket a természettel, és az általa nyújtott fizikai és pszichológiai előnyökkel.

VÁROSOK ÉS ÉPÜLETEK, A NETTÓ-ZÉRÓ CO₂ KIBOCSÁTÁS ALAPJAI

- A városok a nemzeti szabályalkotókkal közösen hajtják végre a már meglévő épületállomány üvegházhatást okozó gáz-kibocsátásának csökkentésére célzott programjaikat, ugyanakkor biztosítják az új épületek minimális lábnyomát. 2030-ra az új épületek CO₂ kibocsátása nettó nulla lesz, míg a beépült (megtestesült) szén mennyisége legalább 40% -kal csökken 2020-as szinthez képest, 2050-re pedig várhatóan eléri a 100%-ot.
- A villamosenergia-hálózatokat a nettó zéró energiaforrások növekvő igényeihez mérten korszerűsítik.
- Az új és felújított épületek rendkívül energiatakarékosak, és már eleve tartalmazzák a megújuló energia-termelési kapacitás, illetve energiátárolási képességeket.
- Az építőipari értékláncban elfogadott közös mutatók alkalmazása segíti a tiszta dekarbonizációs törekvéseket, lehetővé téve a nettó zéróra kibocsátásra való áttérést.
- A városrobbanások akadályozzák a terjeszkedést, míg az infrastrukturális beruházásokat kompaktabb és hatékonyabb növekedés felé terelik.

RUGALMAS VÁROSI ÉS VIDÉKI KÖZÖSSÉGEK MEGJELENÉSE

- Hosszútávon alkalmazkodni képes városi és vidéki infrastruktúrák jelennek meg, ahol már a tervezéskor törekednek az alkalmazkodási, tanulási és átalakulási képesség növelésére.
- A városok és a helyi hatóságok nagy szerepet játszanak társadalmaink nagyobb éghajlati változásokhoz való alkalmazkodásában, rugalmasságában, mint például a rendkívüli időjárási eseményekkel, a változó tengerszinttel, a vízhiánnyal, a megemelkedett hőmérséklettel, az alacsonyabb betakarítással és kevesebb anyagi erőforrással szembeni ellenálló képességet.
- Megnö az épületek szökőárral, illetve hóhullámmal szembeni ellenálló képessége. A vizet összegyűjtik, majd újrafelhasználják továbbítják, zöldfelületekkel védekeznek az aszály ellen, a hőszabályozást és az egészséges beltéri hőmérsékletet pedig technológiai fejlesztésekkel érik el.
- A városok és közösségek ösztönzően hatnak egyéb környezeti és társadalmi sokkokkal, például a járványokkal szembeni ellenálló képesség növelésére.
- Univerzálisan elérhető, korai előrejelző rendszerek és katasztrófa-elhárítási tervek kerülnék bevezetésre világszerte. A lakosság (városi és vidéki egyaránt) jól felkészült a vészhelyzeti protokollok alkalmazására.

A FELHASZNÁLÁST ÉS A HULLADÉK- KÉPZŐDÉST MINIMALIZÁLÓ, KÖRFORGÁSOS LAKÓKÖRNYEZETEK

- A körforgásos gondolkodásmód széleskörű alkalmazása az épített környezet üzleti modelljeiben, a tulajdonosi struktúrákban, az építési gyakorlatokban és a menedzsmentben, számos piaci és foglalkoztatási lehetőséget teremt.
- Az ösztönzők és az innovációk drasztikusan csökkentik az épületek anyagfelhasználását. Az építési szabványok kidolgozása és betartása biztosítja az újonnan épült épületek felújításra és újrahajósításra való alkalmasságát. A régebbi épületeket lebontás helyett megőrzik, és új funkciókkal ruházzák fel.
- A szabályozások a másodlagos és megújuló, bio alapú, moduláris és visszabontható építőanyagok széleskörű alkalmazását szorgalmazzák.
- Mindenki számára pontos információ válik elérhetővé az építőanyagok fenntarthatóságáról, amely megbízható életciklus-elemzéseket tesz lehetővé. Elterjed és bővül az építési útlevelek használata.
- Jelentősen növekszik a szolgáltatás alapú üzleti modellek száma. Sok vállalat bővíti termékkínálatát építési és karbantartási szolgáltatásokkal, ezzel is növelve a hatékonyságot, egyben lehetővé téve a zárt termékköröket. Növekedéseikkel az újrafelhasználási, javítási és felújítási piacok is jelentős munkahelyeket teremtenek.

VÁROSOK, MINDENKI SZÁMÁRA TERVEZVE

- A kormányzatok és a vállalkozások összefogtak azért, hogy bármely társadalmi-gazdasági szinten élők számára magas színvonalú, megfizethető, hozzáférhető és a igényeikhez alakítható lakóterek épülhessenek.
- A lakónegyedek kialakításakor és újratervezésekor megközelíthető, biztonságos (bevándorló munkavállalók - különösen a nők és a veszélyeztetett munkaviszonyban álló munkavállalók számára is) és zavartalan környezet megteremtésére törekedtek, amelyek hozzáférést biztosítanak a foglalkoztatás, az élelem, a kultúra, az egészségügy, a mobilitás, az oktatás, valamint az egészséges és aktív életmód kínálta lehetőségekhez.
- A városokat úgy fejlesztik, hogy megóvják a kulturális és természeti örökséget.
- A helyiekkel, tervezőkkel és építészekkel folytatott párbeszédnek köszönhetően befogadó, zöld és biológiai sokféle, változatos közösségi tereket terveztek, olyan multifunkcionális épületek kialakításával, amelyek számos interaktív szabadidős tevékenységre adnak lehetőséget.
- Az infrastruktúra megközelíthető, összekapcsolt és befogadó lakókörnyezet kialakításával alkalmazkodik az idősödő népesség igényeihez.

GLOBÁLISAN MEGVALÓSUL AZ EMBERI JOGOK TISZTELETBEN TARTÁSA AZ ÉPÍTŐ- ÉS ANYAGIPARBAN

- A városi és vidéki térségek fejlesztése során tiszteletben tartják a helyi közösségek jogait és szükségleteit, és senkit sem kényszerítenek lakóhelyük elhagyására.
- Az építkezési projektek tisztességes megélhetési bért biztosítanak a foglalkoztatottak számára, akik célja minél magasabb szintű egészségvédelem és biztonság elérése.
- A kormányok, városok és vállalkozások összefogásával a modern rabszolgaság, a kényszermunka és a gyermekmunka megszűnik az építő- és anyagipari értékláncokban.
- Az építési gyakorlatok fejlődésével a munkavállalókat folyamatosan képzik, átképzik, és segítik őket boldogulásukban.

KAPCSOLÓDÓ SDG-K

- 1.5 2030-ig a szegény és kiszolgáltatott helyzetben levő csoportok ellenálló képességének kialakítása, a klímaváltozással kapcsolatos szélsőséges eseményekkel, valamint egyéb gazdasági, társadalmi válságokkal és környezeti katasztrófákkal összefüggő kitettségük és kiszolgáltatottságuk csökkentése.
- 3.4 2030-ig a nem fertőző betegségekből származó idő előtti elhalálozás egyharmadával történő csökkentése megelőzéssel és kezeléssel, valamint a mentális egészség és jóllét elősegítése.
- 3.9 2030-ig a veszélyes vegyi anyagok, a levegő-, víz- és talajszennyezés és fertőzés miatt bekövetkező elhalálozások és betegségek számának jelentős mértékű csökkentése.
- 6.4 2030-ig a vízhasználat hatékonyságának jelentős növelése minden ágazatban; a fenntartható vízkivétel és az édesvíz-ellátás biztosítása a vízhiány kezelése érdekében, továbbá a vízhiánytól szenvedő emberek számának jelentős csökkentése.
- 7.3 2030-ra az energiahatékonyság javulási ütemének megduplázása világszinten.
- 8.5 2030-ig teljes és termelékeny foglalkoztatás és méltányos munka biztosítása minden férfi és nő számára, beleértve a fiatalokat és a fogyatékkal élőket is, valamint az egyenlő értékű munkáért egyenlő bér biztosítása.
- 8.7 Azonnali és hatékony intézkedések meghozatala a énszermunka felszámolására, a modernkori rabszolgaság és az emberkereskedelem megszüntetésére, valamint a gyermekmunka legrosszabb formái megtiltásának és megszüntetésének biztosítására.
- 8.8 A munkavállalói jogok védelme, valamint biztonságos és veszélytelen munkakörnyezet elősegítése minden dolgozó számára, beleértve a migráns munkavállalókat, különösen a női bevándorlókat, valamint a bizonytalan foglalkoztatási formák keretében dolgozókat is.
- 9.1 A gazdasági fejlődés és az emberi jóllét támogatására minőségi, megbízható, fenntartható és ellenállóképes infrastruktúra kiépítése, arra összpontosítva, hogy az megfizethető és egyenlő eséllyel hozzáférhető legyen mindenki számára.
- 9.4 2030-ig az infrastruktúrák korszerűsítése és az ipari ágazatok megújítása az erőforrás-felhasználási hatékonyság javításával, valamint a tiszta és környezetbarát technológiák alkalmazásával fenntarthatóvá tételük céljából.
- 11.1 2030-ig a katasztrófa- és biztonságos és megfizethető lakhatáshoz és alapvető szolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosítása mindenki számára, a nyomornegyedekben a lakhatási feltételek javítása.
- 11.3 2030-ig a befogadó és fenntartható városiasodás elősegítése és a kapacitások növelése minden országban az emberi települések részvételen alapuló, integrált és fenntartható tervezése és igazgatása érdekében.
- 11.5 2030-ig a katasztrófák - beleértve a vízzel kapcsolatos katasztrófákat - okozta halálesetek és a katasztrófák által érintettek számának jelentős csökkentése, valamint a katasztrófák okozta közvetlen gazdasági veszteségek globális GDP-hez viszonyított arányának jelentős csökkentése, kiemelt figyelmet szentelve a szegények és a sérülékeny helyzetben lévő emberek védelmének.
- 11.6 2030-ig a városok lakóit érő egy főre jutó kedvezőtlen környezeti hatások csökkentése, egyebek között kiemelt figyelmet szentelve a levegő minőségének, valamint a települési és egyéb hulladékok kezelésének.
- 11.7 2030-ig egyetemes hozzáférés biztosítása a biztonságos, befogadó, könnyen megközelíthető zöld- és közterületekhez, különösen a nők és gyermekek, idősek és fogyatékkal élők.
- 12.2 2030-ig a természeti erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodás és azok hatékony felhasználásának megvalósítása.
- 12.5 2030-ig a hulladékképződés jelentős csökkentése megelőzés, csökkentés, újrahasznosítás és újrahasználat által.
- 12.8 2030-ig annak biztosítása, hogy az emberek mindenhol rendelkezzenek megfelelő információval és tájékozottsággal a fenntartható fejlődésről és a természettel harmóniában álló életmódról.
- 13.1 A klímaváltozáshoz kapcsolódó veszélyekkel és a természeti katasztrófákkal szembeni ellenálló- és alkalmazkodóképesség megerősítése minden országban.
- 13.2 A klímaváltozással kapcsolatos intézkedések integrálása a nemzeti szakpolitikákba, stratégiákba és tervezésbe.
- 13.3 Az oktatás javítása, a tudatosság, az éghajlatváltozás mérséklésével, az alkalmazkodóképesség javításával, a hatások csökkentésével és a korai előrejelzéssel kapcsolatban.
- 15.5 Sürgős és jelentős intézkedések megtétele a természetes élőhelyek romlásának mérséklésére, a biológiai sokféleség csökkenésének megállítására, valamint 2020-ig a veszélyeztetett fajok védelme és kipusztulásuk megakadályozása.

LAKÓKÖRNYEZETÜNK

CSELEKVÉSI TERV AZ ÜZLETI SZFÉRA SZÁMÁRA 2020 – 2030

01

Rövid, közép- és hosszútávú, tudományos alapú célok megvalósítása annak érdekében, hogy csökkenjen az épített szerkezetek teljes életciklusának karbon-lábnyoma, közeledjen a nettó zéró kibocsátás felé. Együttműködés az ügyfelekkel, a beszállítókkal és az épített környezet szereplőivel a célok teljesülésének biztosítása, valamint a nettó zéró építési és felújítási intézkedések érdekében.

02

Szerepvállalás a nemzeti és ágazati dekarbonizációs ütemtervek kidolgozásában, együttműködés a regionális, nemzeti és helyi szintű hatóságokkal a fenntartható épített környezet kialakítására vonatkozó célok, építési szabályzatok, tervezési, engedélyeztetési, beszerzési eljárások támogatása érdekében.

03

A digitalizációban rejlő lehetőségek kiaknázása az adatrögzítés és -átvitel megkönnyítése érdekében, továbbá holisztikusabb várostervezés, átláthatóság és hatékonyság növelése az épített környezet ágazatában.

04

A lakó- és munkahelyek környezeti hatásainak minimalizálását ösztönző lehetőségek biztosítása a lakóközösség számára.

05

Körforgásos üzleti modellek kidolgozása annak érdekében, hogy az anyagok és erőforrások az épített szerkezetek teljes élettartama alatt megőrizzék értéküket. Fejlesztések során költséghatékonyabb, kényelmesebb és megbízhatóbb lehetőségek felkutatása.

06

A környezeti, társadalmi és egészségügyi sokkoknak ellenálló, jövőbeli épületek és infrastruktúra kialakítása a várostervezés során, a teljesítményszabványok és az építési gyakorlatok figyelembevételével.

07

Olyan tudományos alapú, a természetes környezetet szem előtt tartó célok kidolgozása és alkalmazása, amelyek az anyagkitermeléstől az építkezésen át, az épületek végfelhasználásáig befolyásolják a környezeti hatásokat. Természet alapú megoldások beépítése már a tervezési és kivitelezés fázisában.

08

Új technológiákat és modelleket kell kidolgozni és együttműködni az egészséget és jóllétet elősegítő, minőségi, megfizethető lakhatás biztosítása érdekében, mind a meglévő, mind az új fejlesztésekben.

09

Az emberi jogok tiszteletben tartása, és a tisztességes munkakörülmények biztosítása érdekében, az ENSZ Üzleti és Emberi Jogi Irányelveivel összhangban végre kell hajtani a szükséges átvilágításokat a teljes építőipari láncon, beleértve a fekete-gazdaságot is.

10

Átfogó stratégiák kidolgozása az igazságos átmenet támogatása érdekében azon munkavállalók számára, akiket érinthetnek a kialakulóban lévő építési módszerek, anyagok és technológiák.

ÚTVONAL // FOGYASZTÁSI CIKKEK ÉS ANYAGOK

JOBBÁ TEHETJÜNK A VILÁGOT

**EZ AZ ÚT, A "DOLGOKRÓL" SZÓL:
ÁRUKRÓL, MELYEKET SZÜKSÉGLETEINK
ÉS IGÉNYEINK KIELÉGÍTÉSÉRE HASZNÁLUNK,
VALAMINT ESZKÖZÖKRŐL ÉS ANYAGOKRÓL,
AMELYEKET AZ ÜZLETI VILÁG MŰKÖDTET
ÉS FEJLESZT.**

A termék teljes életciklusát felöleli, a nyersanyagok kitermelésétől és feldolgozásától a termék gyártásán, terjesztésén és értékesítésén át, az életciklus végi feldolgozásig és hasznosításig.

**A FOGYASZTÁSI
CIKKEK ÉS ANYAGOK
ÚTJÁT ÉRINTŐ
CSELEKVÉSI TERV**

49. oldal

2050-ES JÖVŐKÉPÜNK

FOGYASZTÁSI CIKKEK ÉS ANYAGOK

TÁRSADALMI IGÉNYEKHEZ IGAZÍTOTT, MEGÚJULÁSRA KÉPES ERŐFORRÁS- HASZNÁLAT

KÖRFORGÁSOS GAZDASÁGOK

A körforgásos gazdaság csökkentési, újrafelhasználási, javítási, felújítási és újrahasznosítási elveit a magánszemélyek, vállalkozások és kormányok egyaránt elfogadják. Az univerzálisan elérhetővé vált áruk és szolgáltatások, nem haladják meg a bolygó erőforrás-megújítási képességét, továbbá nem szennyezik a természetes környezetet. Az új szabályozások, üzleti modellek, ipari ökoszisztémák és változatos anyagok megjelenése támogatja a körforgásos gazdaságot, jelentős piaci értéket, valamint számos készségfejlesztési és foglalkoztatási lehetőséget generálva mind a fejlett, mind a feltörekvő gazdaságokban.

KÖRFORGÁSOS TERMÉKTERVEZÉS

A vállalkozások a hulladék-képződés kiiktatásának (megelőzésének) megtervezésével, zárt hurkokat valósítottak meg az értékláncukban. A szűz, megújulásra nem képes anyagok felhasználása drámai zuhanásba kezdett. A termékeket káros anyagok felhasználása nélkül, maximális hasznosíthatóságra fejlesztik ki annak érdekében, hogy széleskörűen újrafelhasználható,

javítható, vagy újragondolható legyen mielőtt végül újrahasznosításra kerül, esetleg biológiailag lebomlik. A nyomon követhető, megújuló és újrahasznosított anyagok a gyártási és újragyártási folyamatok kulcsfontosságú elemei.

MAXIMÁLIS ÉRTÉKKEL BÍRÓ, TERMÉSZET- MEGŐRZŐ ÉLETCIKLUSÚ TERMÉKEK

Az anyagokra értékes erőforrásként tekintünk, melyek gazdasági potenciálját a biológiai és műszaki ciklusokhoz való, biztonságos visszajuttatásuk előtt gondos kezeléssel maximalizáljuk. A hatékony és következetes globális újrahasznosítási infrastruktúráknak köszönhetően a termékek hatékonyan összegyűjthetők, és élettartamuk végén értékes nyersanyaggá alakulnak át anélkül, hogy a természetes környezetbe szivárognának. Ahol csak lehetséges megtisztították a történelmi hulladékokat és helyreállították a természetes környezetet.

A KÖRFORGÁSOS GAZDASÁG SENKIT SEM HAGY MAGA MÖGÖTT

A megosztás, a szolgáltatás és a termék élettartamának meghosszabbítása világszerte nagymértékben javította az alapvető termékek és anyagok megfizethető áron történő hozzáférését. A vállalkozások emberközpontú megközelítést alkalmaznak új üzleti modellek és gyártási technológiák integrálása során, a munkavállalókkal és a közösségekkel való kapcsolat kialakítása érdekében, ezáltal is lehetővé téve számukra, hogy részesüljenek az újonnan megjelenő fejlesztések adta előnyökből, miközben folyamatos megélhetési és vállalkozási lehetőségeket biztosítanak. Az üzleti világ és a kormányzatok folyamatosan erőfeszítéseikkel biztosítják az emberi jogok védelmét és tiszteletben tartását, illetve, hogy a vállalatok mindenhol támogassák a munkavállalók egészségét, biztonságát és jóllétét.

KULCSFONTOSÁGÚ ÁTMENETEK

A KÖRFORGÁSOS ÜZLETI MODELLERK ELFOGADOTT NORMÁVÁ VÁLÁSA GAZDASÁGI, TÁRSADALMI ÉS KÖRNYEZETI LEHETŐSÉGEKET TEREMT

- A kormányok, a vállalkozásokkal és a többi érintettel együttműködve, hosszútávú értéket maximalizáló szabályozási struktúrák kialakításán dolgoznak, amelyek az újrahaznosított és megújuló anyag használatát ösztönző, a termékek élettartamát és az újrahaznosíthatóságát maximalizáló keretrendszerek kombinációjával valósulnak meg. Ez olyan piacot hoz létre, amely a másodlagos anyagok előnyben részesítésével a körforgásos modellek széleskörű elterjedését idézi elő. Megújulásra nem képes, elsődleges (primer) anyagokat, csak megfelelő alternatíva hiányában használnak fel.
- A vállalatok innovációjával új technológiák és üzleti modellek kerülnek bevezetésre, ezáltal pedig a körforgásos gazdaságból származó, azt tovább fokozó, új piacokat teremtenek.
- A beruházások lehetővé teszik a fejlődő országok számára, hogy jelentős előrelépéseket érjenek el a digitális és az anyaginnováció terén, valamint, hogy a fenntartható termelést és fogyasztást gazdaságuk középpontjába helyezték.
- A körforgásos és szolgáltatásalapú gazdaság megjelenése világszerte munkahelyek széles skáláját hozza létre az ipari szektorban. A körforgásos gazdaságra való átmenet okozta munkahelyvesztéseket, a munkavállalók megfelelő át- és továbbképzésével befogadó és felelősségteljes módon kezelik.
- A körforgásos gazdaság virágzása nagyobb lehetőséget biztosít a munkavállalóknak és a vállalkozásoknak az informális (fekete) gazdaságról, a formálisra való áttérésre, miközben munkavállalók jogainak tiszteletben tartása mellett, tartós lehetőségeket nyújt a jövedelmbiztonság, a megélhetés és a vállalkozói kedv fenntartása számára.

A KÖRFORGÁSOS BIOGAZDASÁG EGYRE NAGYOBB, KÖZPONTI SZEREPET KAP A GLOBÁLIS GAZDASÁGI TEVÉKENYSÉGBEN

- A körforgásos gazdaság fontos szerepet játszik a körforgásos, karbon-szegény gazdaság megerősítésében. Hozzájárul az éghajlatváltozás mérsékléséhez tett erőfeszítésekhez, miközben anyagokat is biztosít a társadalom élelmiszer-, takarmánytermék- és energiaigényének kielégítésére.
- Az iparágak (beleértve az építőipart, a vegyipart és a textilipart is) élnek a lehetőségekkel, hogy a nem megújuló és fosszilis alapú anyagokat megújuló, és fenntartható módon kezelt bioalapú erőforrásokkal egészítsék ki, vagy helyettesítsék.
- Ahol csak megoldható, helyreállítják és újra-felhasználják a biológiai erőforrásokat. Amikor ezeket az erőforrásokat már nem lehet újra beilleszteni a gazdaságba, tápanyagként, biztonságosan visszakerülnek a természetbe.
- A fa és farost termékeket egészséges, működő erdőkből nyerik, amelyek szintén számos előnnyel járnak, mint például a szén-dioxid tárolása, a tiszta levegő és víz, a természetes élőhelyek és a vidéki megélhetés.

AZ ÁRUK ÉS SZOLGÁLTATÁSOK MINDENKIRE KITERJEDŐEN KISZOLGÁLJÁK A GLOBÁLIS TÁRSADALMI IGÉNYEKET

- Az értékláncok mentén végrehajtott, körforgásos gyártási modellek biztosítják, hogy a növekvő globális népesség igényei az egy főre eső, elsődleges erőforrás-felhasználás szükségletnél drasztikusan alacsonyabb szinten legyenek kielégítve, annak érdekében, hogy tevékenységünk a bolygó határain belül maradjon.
- A mindennapi termékek hozzáférhetőbbé és megfizethetőbbé válnak a újraértékesítés, bérbeadás és szolgáltatási modellek alkalmazásával, a tulajdonjog hagyományos akadályait lebontva, a használaton kívüli eszközök megosztásával. Lehetővé válik ezáltal, hogy életmódjainkat fenntartható módon javítsuk.
- A vállalkozásokat, kormányokat és a többi érdekelt felet tömörítő platformok közös célja, hogy a globális ellátási láncokban megvédjék és tiszteletben tartásuk az emberi jogokat, együttműködve a kényszer- és gyermekmunka, a modern rabszolgaság és az emberkereskedelem felszámolása érdekében.
- A körforgásos gazdaságra való áttérés és a feltörekvő üzleti modellek és technológiák széleskörű elterjedése, emberközpontú módon történik, biztosítva az emberi jogok tiszteletben tartását, valamint, a munkavállalók bevonását, illetve az átalakulás előnyeiből való részesedést.

AZ ANYAGOK BEGYŰJTÉSE ÉS A VISSZAFORGATÁSA EXPONENCIÁLISAN JAVUL

- A környezetszennyezést és hulladékkezelést visszaszorító törvények, valamint a hulladéklerakókra kivetett adók rendszeres és következetes érvényre juttatása, erősíti az újrafelhasználást, az újrahasznosítást és a komposztálást.
- A biogazdaságot alkotó élelmiszereket, takarmányokat, természetes anyagokat és energiatermékeket már előállításuk során felkészítik a körforgásos rendszerbe állításra, azok lépcsőzetes hasznosításával, újrafeldolgozásával, végül komposztálásával és anaerob lebontásával.
- Megszokottá válnak az olyan megoldások, mint a visszavételi rendszerek és a fordított logisztika. Az érdekelt felek széles köre, gyártók, kiskereskedők, kormányzati szervek és a helyi önkormányzatok, támogatják a használt termékek, anyagok és csomagolások összegyűjtését és a gyártási ciklusba történő újbóli bevezetését, ezáltal az összegyűjtött és az eladott anyagok mennyisége közel azonos szintet ér el.
- Az újrahasznosítás könnyebbé válik a fogyasztók számára is, mivel általánosan elérhetővé válnak a különböző termékek és anyagok, használatukat követő kezelési útmutatói.
- Erős együttműködés alakul ki a felhasználóvégi logisztikai és anyagfeldolgozó cégek között. A versenyelőny biztosítása érdekében, a magas színvonalú ellátásbiztonság és az alacsonyabb termelési költségeknek köszönhetően, a feldolgozásban és a gyártásban részt vevő vállalkozások együttműködése az újrahasznosító cégekkel egyre szorosabbá válik.

VÉGET ÉR A HULLADÉKOK KÖRNYEZETBE ÁRAMLÁSA, A TERMÉSZETET HELYREÁLLÍTJÁK

- A hulladékgazdálkodási rendszerek nemzeti, regionális és helyi szinten is átalakulnak. Az ágazatok közötti együttműködés, a beruházások és a szabványosítás, az anyagok és termékek - például műanyagok, elektronika, textil, építőanyagok, autóiipari alkatrészek és háztartási cikkek - fokozottabb gondozását eredményezi életciklusuk és értékláncuk különböző szakaszaiban.
- Olyan innovációk jelennek meg, amelyek elősegítik az anyagok újrahasznosítását és visszanyerését megkönnyítő technológiák előrehaladását és elterjedését. A háztartási és a települési hulladék gyűjtésére, válogatására, kezelésére és újrahasznosítására következetesen megtervezett infrastruktúrák jönnek létre, különösen a világ gyorsan fejlődő részein, ezáltal jelentősen csökken és végül meg is szűnik a hulladék természetes környezetbe áramlása.
- A műanyagokat és más olyan anyagokat tartalmazó termékeket, amelyek összegyűjtése és újrafeldolgozása kivitelezhetetlen, végső megoldásként úgy tervezték, hogy teljes lebomlásuk káros anyagok nélkül történjen.
- Nagymértékű, globális megtisztítási erőfeszítésekkel szorgalmazzák a környezetbe jutó műanyagok és egyéb hulladékok összegyűjtését, amely ezt követően visszakerül gazdaságba.

TÁRSADALMI SZINTEN ELFOGADOTT KÖRFORGÁSOS, REGENERATÍV ÉS FELELŐS FELHASZNÁLÁS

- A társadalom újraértékeli a fogyasztással való kapcsolatát. A felelősségteljes fogyasztási és visszaforgatási magatartást a szabályozások által vezérelt ösztönzők és az árképzési modellek egyre inkább értékelik és jutalmazták.
- Ahogy egyre jobban tudatosul az erőforrások növekvő szűkössége és a hulladék környezeti hatása, úgy tolódik el a fogyasztói magatartás a fogyasztás megosztásos modelljei felé. A körforgásos és megosztási modellek a termékek és szolgáltatások széles skáláján válnak elérhetőbbé, megfizethetőbbé, praktikusabbá és kívánatosabbá. A fogyasztók jobban értékelik a hozzáférést, mint a tulajdonjogot, és egyre általánosabbá válik inkább a javított, felújított és használt termékek használata.
- Az üzleti vállalkozások jelentős szerepet játszanak a körforgásos termékek és a felelősségteljes fogyasztási szokások iránti hajlandóságra való nevelésben és ösztönzésben. A megfizethető és hozzáférhető fenntartható életmód megvalósulására irányuló befektetések jönnek létre.
- A termékek származási és fenntarthatósági teljesítményével kapcsolatos releváns információk széles körben elérhetővé és összehasonlíthatóvá válnak, elősegítve a fenntarthatóbb vásárlási döntések meghozatalát.
- A csomagolási hulladék szivárgásának környezeti hatásairól az egyre inkább tájékozott fogyasztók magatartása tudatosabbá válik, miközben az üzlet folyamatosan kutatja az innovatív, fenntartható csomagolási megoldásokat.

A TECHNOLÓGIAI ELŐNYÖK FELELŐSÉGTELJES HASZNÁLATA, A HATÉKONYSÁG NÖVELÉSE, VALAMINT ÁTLÁTHATÓSÁG AZ ÉRTÉKLÁNCON BELÜL

- A robotika, a mesterséges intelligencia és a gépi tanulás fejlődése lehetővé teszi, hogy ember és gép egymás mellett dolgozzanak, ezáltal gazdasági és erőforrás-hatékonysági előnyöket érhetnek el, és teremtenek értéket a gyártási folyamat egyes szakaszaiban. A technológiai fejlődés biztonságosabbá és automatizáltabbá teszi az újrafeldolgozást, a javítást, az újragyártást és a begyűjtési folyamatokat, ami hatékonyabb újrahasznosítási hozamokat eredményez, és lehetővé teszi a korábban nem újrahasznosítható anyagok bevonását az újrahasznosítási folyamatba.
- A technológiai megoldások átalakítják az ellátási lánc átláthatóságát is. Az anyagokat, termékeket és csomagolásokat az értékláncok közötti, felhő alapú nyomonkövetés megosztott főkönyvek és más digitális technológiák alkalmazását támogatja.
- Lehetővé teszik az ellátási lánc kockázatainak, illetve az emberi jogokra gyakorolt, esetleges káros hatásainak nyomon követését és kezelését, elősegítik a felelősségvállalást és ellenálló képességet, valamint szorgalmazzák az anyagok újrahasznosítását és újrafelhasználását. A technológia támogatja a termékek környezeti és társadalmi hatásainak fokozott átláthatóságát és elszámoltathatóságát az életciklusuk során.

KAPCSOLÓDÓ SDG-K

- 6.3** 2030-ig a víz minőségének javítása a szennyezés csökkentése, a veszélyes vegyi- és egyéb 25 anyagok lerakásának megszüntetése és kibocsátásainak minimalizálása révén; a kezeletlen szennyvíz részarányának felére csökkentése, az újrahasznosítás és a biztonságos újrahasználat jelentős mértékben történő növelése globális szinten.
- 6.4** 2030-ig a vízhasználat hatékonyságának jelentős növelése minden ágazatban; a fenntartható vízkivétel és az édesvíz-ellátás biztosítása a vízhiány kezelése érdekében, továbbá a vízhiánytól szenvedő emberek számának jelentős csökkentése.
- 7.3** 2030-ra az energiahatékonyság javulási ütemének megduplázása világviszonylatban.
- 8.4** A fogyasztásban és a termelésben az erőforrások hatékonyságának globális méretekben történő fokozatos javítása 2030-ig és azon túl, valamint törekvés arra, hogy a fejlett országok vezetésével – összhangban a fenntartható fogyasztás és termelés 10 éves keretprogramjával – a gazdasági növekedés és a környezetkárosodás szétváljanak egymástól.
- 8.5** 2030-ig teljes és termelékeny foglalkoztatás és méltányos munka biztosítása minden férfi és nő számára, beleértve a fiatalokat és a fogyatékkal élőket is, valamint az egyenlő értékű munkáért egyenlő bér biztosítása.
- 8.7** Azonnali és hatékony intézkedések meghozatala a kényszermunka felszámolására, a modernkori rabszolgaság és az emberkereskedelem megszüntetésére, valamint a gyermekmunka legrosszabb formái megtiltásának és megszüntetésének biztosítására – beleértve a gyerekkatonák toborzását és alkalmazását; 2025-ig a gyermekmunka minden formájának megszüntetése.
- 8.8** A munkavállalói jogok védelme, valamint biztonságos és veszélytelen munkakörnyezet elősegítése minden dolgozó számára, beleértve a migráns munkavállalókat, különösen a női bevándorlókat, valamint a bizonytalan foglalkoztatási formák keretében dolgozókat is.
- 9.4** 2030-ig az infrastruktúrák korszerűsítése és az ipari ágazatok megújítása az erőforrás-felhasználási hatékonyság javításával, valamint a tiszta és környezetbarát technológiák és ipari eljárások nagyobb mértékű alkalmazásával, fenntarthatóvá tételük céljából, amely folyamatban minden ország a saját képességeinek megfelelően vesz részt.
- 12.2** 2030-ig a természeti erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodás és azok hatékony felhasználásának megvalósítása.
- 12.3** 2030-ig az egy főre jutó globális élelmiszer-hulladék felére csökkentése a kiskereskedelem és a fogyasztók szintjén, valamint az élelmiszer-veszteség csökkentése a termelési és ellátási 30 láncok mentén, beleértve a betakarítás utáni veszteségeket.
- 12.4** 2030-ig a vegyi anyagok és minden hulladék környezetvédelmi szempontból megfelelő kezelése a teljes életciklusukon keresztül az elfogadott nemzetközi keretekkel összhangban, valamint a levegőbe, vízbe és talajba történő kibocsátásuk jelentős csökkentése az emberi egészségre és a környezetre gyakorolt káros hatások minimálisra csökkentése érdekében.
- 12.5** 2030-ig a hulladékképződés jelentős csökkentése megelőzés, csökkentés, újrahasznosítás és újrahasználat által.
- 12.8** 2030-ig annak biztosítása, hogy az emberek mindenhol rendelkezzenek megfelelő információval és tájékozottsággal a fenntartható fejlődésről és a természettel harmóniában álló életmódról.
- 13.1** A klímaváltozáshoz kapcsolódó veszélyekkel és a természeti katasztrófákkal szembeni ellenálló- és alkalmazkodóképesség megerősítése minden országban.
- 13.2** A klímaváltozással kapcsolatos intézkedések integrálása a nemzeti szakpolitikákba, stratégiákba és tervezésbe.
- 13.3** Az oktatás javítása, a tudatosság, a humán- és intézményi kapacitások növelése az éghajlatváltozás mérséklésével, az alkalmazkodóképesség javításával, a hatások csökkentésével és a korai előrejelzéssel kapcsolatban.
- 14.1** 2025-ig a tengereket érő szennyezés minden formájának megelőzése és jelentős csökkentése, különös tekintettel a szárazföldi tevékenységből eredőkre, beleértve a tengerbe kerülő hulladékot és tápanyagszennyezést.
- 15.2** 2030-ig az erdők minden típusa esetében a fenntartható kezelés megvalósításának az elősegítése, az erdőirtások megállítása, a leromlott állapotú erdők helyreállítása, az erdőfelújítások és az erdőtelepítések jelentős mértékű növelése globális szinten.
- 15.5** Sürgős és jelentős intézkedések megtétele a természetes élőhelyek romlásának mérséklésére, a biológiai sokféleség csökkenésének megállítására, valamint 2020-ig a veszélyeztetett fajok védelme és kipusztulásuk megakadályozása.

FOGYASZTÁSI CIKKEK ÉS ANYAGOK

CSELEKVÉSI TERV AZ ÜZLETI SZFÉRA SZÁMÁRA 2020 – 2030

01

Új üzleti modellek kidolgozása szükséges a termékek életciklusának minél nagyobb kitolása érdekében, lehetőség szerint előtérbe helyezve azok karbantartását és felújítását.

02

Integrálja a körforgást és az újrainduló életciklus-használatot az üzleti stratégia minden aspektusába, a termék tervezésétől kezdve a piacra lépésig, az értékesítés utáni szolgáltatásokon át az életciklus végi gyűjtésig. Fel kell térképezni és be kell azonosítani az értéklánc hiányosságait a zárt körforgásos gazdasági hurkokat illetően, és nemzetközi összefogással ki kell küszöbölni ezeket.

03

Olyan fenntartható és körforgásos biológiai termékek innovációját és felhasználását szorgalmazó befektetések szükségesek, amelyek széntárolási megoldást nyújtanak és helyettesítik a nem megújuló, illetve fosszilis alapú anyagokat, ugyanakkor a természet helyreállítását elősegítő ambiciózus, tudományosan megalapozott célokat tűznek ki.

04

A termékek és anyagok valódi értékét vegye figyelembe, a természeti, társadalmi és emberi tőke költségeinek figyelembevételével. A hosszabb életciklus ösztönzése érdekében rendszeresen frissítse a fogyasztási cikkek és anyagok valódi értékének kritériumait.

05

Konszenzus kialakítása a közös fogalom- és mutatók elfogadásával a döntéshozatal, az együttműködés, valamint a körforgásos teljesítmény és a lineáris kockázatok nyilvánosságra hozatala érdekében.

06

Alkalmazzon emberközpontú megközelítést az innováció terén, fektessen be a munkavállalók folyamatos továbbképzésébe, átképzésébe és képességeinek növelésébe a feltörekvő üzleti modellek és új technológiák kiaknázása érdekében.

07

Aktív szerepvállalás az újrahasznosított anyagokat előnyben részesítő lehetőségek megteremtését célzó döntéshozatali mechanizmusokban.

08

Az ENSZ Üzleti és Emberi Jogi irányelveivel összhangban ki kell dolgozni és fejleszteni az emberi jogok átvilágításával kapcsolatos belső politikákat és rendszereket, továbbá biztosítani kell, hogy az emberi jogokat az összes globális értékláncban tiszteletben tartsák.

09

Az értékláncokon átívelő együttműködési erőfeszítések ösztönzése, a körforgásos üzleti modellek támogatásához szükséges anyagok összegyűjtéséhez és feldolgozásához szükséges helyi kapacitás és infrastruktúra javítását célzó befektetések előmozdítása, különösen a fejlődő országokban.

10

Együttműködésre van szükség a globális fogyasztói magatartás változását elősegítő kampányokban, a tartósság és szervezhetőség, valamint a felújított és újrahasznosított termékek fokozott elfogadásának és előnyben részesítésének érdekében úgy, hogy közben az újrafeldolgozás is a lehető legkönnyebbé és kényelmessé váljon.

ÚTVONAL // PÉNZÜGYI TERMÉKEK ÉS SZOLGÁLTATÁSOK

A JÖVŐBE FEKTETÉS, JÓ BEFEKTETÉS

PÉNZÜGYI TERMÉKEK ÉS SZOLGÁLTATÁSOK

ÚTVONAL

A PÉNZÜGYI SZOLGÁLTATÁSOK ÉS A BEFEKTETÉSEK MINDEN GAZDASÁGI TEVÉKENYSÉG KÖZÉPPONTJÁBAN ÁLLNAK. EZEK TÁMASZTJÁK ALÁ, BIZTOSÍTJÁK ÉS MOZGATJÁK A TEVÉKENYSÉGET ÉS AZ EREDMÉNYEKET, VALAMENNYI IPARI ÉS SZOLGÁLTATÁSI ÁGAZATBAN.

A pénzügyi termékek létfontosságúak a folyamatos társadalmi és gazdasági stabilitás és ellenállóképesség szempontjából, melyek magukban foglalják a vállalati és személyes pénzügyi mechanizmusokat és tranzakciókat, amelyek eszközt biztosítanak a befektetések és kölcsönök nyújtására vagy fogadására, valamint a biztosítás révén biztosítékot nyújtanak. A pénzügyi szolgáltatások a pénzügyi termékek nyújtásának és ellenőrzésének eszközei, mint például a befektetési és fizetési szolgáltatások, a nyugdíjtervezés, a jelzálogügynöki tevékenység és a könyvelés. A 2050-es jövőkép megvalósítása szempontjából döntő szempont, hogy ezek a termékek és szolgáltatások milyen mértékben szolgálják a fenntartható fejlődés eredményeinek támogatását és előmozdítását.

**A PÉNZÜGYI
TERMÉKEK ÉS
SZOLGÁLTATÁSOK
ÚTJÁT ÉRINTŐ
CSELEKVÉSI TERV**

55. oldal

2050-ES JÖVŐKÉPÜNK PÉNZÜGYI TERMÉKEK ÉS SZOLGÁLTATÁSOK

A TŐKE, A PÉNZÜGYI TERMÉKEK, ÉS SZOLGÁLTATÁSOK A FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉS SZOLGÁLTATÁBAN

A PÉNZÜGYI RENDSZER A PÉNZÜGYI TELJESÍTMÉNY MELLETT, A TÁRSADALMI ÉS KÖRNYEZETI EREDMÉNYEK ÉRTÉKÉT IS ELISMERI

A pénzügyi intézmények, a pénzügyi szakemberek és a gazdasági szereplők mindegyike megérti és alkalmazza az érték multi-tőke megközelítést, amely összekapcsolja a társadalmi és környezeti kapacitást, értékhatárokat és eredményeket a vállalati és piaci értékkel. A számviteli rendszerek, folyamatok és alapelvek biztosítják, hogy ezt az értéket elfogadják és érthetővé tegyék.

A PÉNZÜGYI TŐKEALLOKÁCIÓ LEHETŐVÉ TESZI A FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉST

A tőkeallokációs döntések a beruházási lánc egészében felismerik és prioritásként kezelik a fenntartható fejlődés eredményeit. A tőkepiacok megfelelően értékelik az inkluzív, hathatós,

fenntartható üzleti gyakorlatokat, és a leginkább fenntartható vállalatokat jutalmazták. A piaci siker egyik fő akadálya a környezeti, társadalmi és irányítási (ESG) kockázatok és lehetőségek kezelésének elmulasztása. A pénzügyi piacokon belül az eszközök számos eltérő mechanizmust biztosítanak a tőkepiaci szereplők számára, hogy hozzájáruljanak a fenntartható megoldásokhoz és eredményekhez.

A PÉNZÜGYI RENDSZER ÁLTAL HOZZÁFÉRHETŐK A VÁLLALATI FENNTARTHATÓSÁGI TELJESÍTMÉNYEK ÁTFOGÓ, ÖSSZEHASONLÍTHATÓ ADATAI

Az érdelemes, a döntések szempontjából hasznos, előretekintő ESG-információkat valamennyi vállalat időben közli, és azok a befektetési lánc szereplőinek döntéshozatalait is megalapozzák. A közzététel minősége a fenntartható fejlődési prioritásokkal összhangban folyamatosan fejlődik és javul.

A PÉNZÜGYI RENDSZER MINDENKINEK KEDVEZ

A pénzügyi termékek és szolgáltatások mindenkinek hozzáférhetők. A pénzügyi műveltség általánosan elterjedt, az egyének értékelik a globális pénzügyi rendszerre gyakorolt hatásukat, ugyanakkor tükrözi az általa kiszolgált egyének és megtakarítók preferenciáit és értékeit.

KULCSFONTOSÁGÚ

ÁTMENETEK

A PIACOK ÉS A PÉNZÜGYI INTÉZMÉNYEK TÁGABB ÉRTÉKKONCEPCIÓJA

- A pénzügyi rendszerben széles körben elterjedt annak felismerése, hogy a pénzügyi tőkén kívül más értékek is léteznek, amelyekből a társadalom – és a társadalmon belüli intézmények – hasznot húznak. Ezek közé tartozik a természeti, a társadalmi és kapcsolati, az emberi, a szellemi és a gyártási tőke. A vállalatok és a tőkepiacok felismerik annak fontosságát, hogy internalizálják a negatív és pozitív externáliákat, és úgy értelmezik őket, mint a kockázat és a lehetőség forrásait, amelyek befolyásolhatják az üzleti és befektetési teljesítményt.
- A valódi érték tágabb értelmű koncepcióinak kategorizálására és felismerésére vonatkozó megközelítések továbbfejlesztésre, és általános érvényesítésre kerülnek. A számviteli és értékelési gyakorlatok fejlesztése a közérdekeket támogató, többszörös tőkeforrások integrálásának teljes körű támogatása érdekében történik.
- A pénzügyi elemzők, a kincstár, a kockázatkezelés, a biztosítás és a befektetési menedzsment szakmai oktatása a multi-tőke megközelítést alkalmazza.

KULTÚRA- ÉS VISELKEDÉSVÁLTÁS

- A kormányok, a szabályalkotók, a tőkepiaci szereplők és a vállalatok közösen igyekeznek lehetővé tenni a kulturális és magatartásbeli átalakulást, amely segít csökkenteni a rövid távú, túlzott spekulációt és tőkeáttételt, és elősegíti a hosszú távú rugalmasságot és értékteremtést a fenntartható fejlődéshez vezető pénzügyi rendszer támogatására.
- A politikai döntéshozók megerősítik a szabályozói iránymutatást azzal kapcsolatban, hogy az ESG megfontolásokat, a vagyonkezelési kötelezettség központi elemeként kell beépíteni a befektetői gyakorlatba. A vagyonkezelési kötelezettséggel kapcsolatos viták a befektetőkön túl a befektetési lánc más szereplőire is kiterjednek.
- Felülvizsgálatok annak érdekében, hogy a fenntarthatósági teljesítményt a pénzügyi rendszerben a rövid és hosszú távú javadalmazás kulcsfontosságú elemeivé tegyék.
- Az ESG fontossága beépül a befektetési döntéshozatali szakmai etikai kódexekbe és képzésekbe, ezáltal biztosítva a szükséges kultúrát, eszközöket és ismereteket a befektetési szakemberek tevékenységének ösztönzéséhez és megköveteléséhez.
- A pénzügyi rendszer szereplői a fenntarthatósági kérdések fontosságát a partnereikkel és a szélesebb hálózatokkal való interakcióik révén jelzik a befektetési lánc mentén.
- A tulajdonosok és a vagyonkezelők elkötelezettségükkel ösztönzik a fenntarthatóbb vállalati magatartás kialakítását.

A TŐKE MOBILIZÁLÁSA A FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉS JAVÁRA

- A teljes pénzügyi rendszer erősíti a fenntartható üzleti gyakorlatok finanszírozására irányuló tőkemobilizációt. A forrásokat a fenntartható termékekre allokálják, és az ESG megfontolásokat a finanszírozási és befektetési döntéshozatal minden területén integrálják. A tőkeköltségek csökkennek a fenntartható üzleti tevékenységek esetén, miközben nőnek a nem fenntartható tevékenységeknél.
- A tulajdonosok egyre nagyobb nyomást gyakorolnak a vagyonkezelőkre, hogy az ESG szempontokat pénzügyi befektetéseikbe integrálják, és a hosszú távú fenntarthatósági kockázatok és lehetőségek figyelembevételét a befektetési megbízás és a vagyonkezelő kiválasztási folyamatának kifejezett részévé teszik. A vagyonkezelők cserébe nyomást gyakorolnak a kibocsátókra, hogy foglalkozzanak az ESG-kockázatokkal és -lehetőségekkel, és számoljanak be róluk.
- A befektetési tanácsadók és a bankok fokozzák a tanácsadásra és az értékesítés oldalán végzett kutatásokra irányuló törekvéseket, amelyek hozzájárulnak ahhoz, hogy a vagyon tulajdonosai és kezelői tisztában legyenek az ügyfeleik portfólióiban rejlő hosszútávú fenntarthatósági kockázatokkal és lehetőségekkel. A hitelminősítő intézetek ugyancsak javítják a fenntarthatósági kérdések beépítését hitelkockázat értékeléseikbe.
- A bankok lépéseket tesznek annak érdekében, hogy ügyfélfinanszírozási tevékenységeiket összhangba hozzák a Párizsi Megállapodással és a fenntartható fejlődéssel.

A FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉST TÁMOGATÓ PÉNZÜGYI TERMÉKEK SZILÁRD PIACI INFRASTRUKTÚRÁJÁNAK KIALAKULÁSA

- A vállalatok és a befektetők közötti érdemi párbeszéd lendületet ad a meghatározó rendszerek kialakításához, amelyek elősegítik a fenntartható fejlődést támogató tőkemozgósításra irányuló intézményi és technikai törekvéseket.
- A fenntartható befektetés világos, világszerte elismert definíciója kerül kidolgozásra, ideértve a sztenderdizált kifejezéseket és termékeket is. Egységes terminológia, meghatározások és egyértelmű termék címkézések születnek, amelyet szabványok és ellenőrzések támogatnak, hogy biztosítsák a fenntartható befektetési termékek hatását és megelőzzék a hamis vagy félrevezető értékesítést.
- Olyan pénzügyi eszközök, szolgáltatások és termékek (beleértve a biztosításokat, értékpapírokat, származtatott termékeket, kötvényeket, strukturált termékeket stb.) jelennek meg, amelyek hozzájárulnak az inkluzív, eredményes, fenntartható és rugalmas eredményekhez, és jelentős méreteket öltenek.
- A szabványok konvergenciája lehetővé teszi olyan integrált indexek és referenciaértékek kidolgozását, amelyek a felhasználók számára átfogó információkat nyújtanak a kockázatokról, hozamokról, hatásokról és eredményekről.

A VÁLLALATOK FOKOZZÁK AZ ESG STRATÉGIAI INTEGRÁCIÓT ÉS A JELENTÉSTÉTELT, A PÉNZINTÉZETEK ÁLTALI TŐKEALLOKÁCIÓ ELŐSEGÍTÉSÉRE

- Egyre több vállalkozás helyezi a fenntarthatóságot a vállalati döntéshozatal középpontjába, és az ESG-jelzések kulcsfontosságú szempontokká válnak a pénzügyi vezetők, a pénzügyesek, a vállalati titkárok és a befektetők kapcsolatokért felelős funkciók számára. Az ESG a stratégiai elemzés, a vállalati kockázatkezelés, a részvény-teljesítmény és rugalmasság alap- elemévé válik.
- Egyre több vállalat közlő időben lényeges, a döntések szempontjából hasznos és előre- mutató ESG-információkat, lehetővé téve a befektetők számára, hogy ezeket felhasználják elemzéseikhez és a releváns értékeléseikhez. A pénzügyi intézmények arra ösztönzik a vállalatokat, hogy fogadják el a legjobb gyakorlatnak számító ESG közzétételi iránymutatásokat, igazodva az olyan kezdeményezésekhez, mint a Task Force on Climate-related Financial Disclosure (Klízával kapcsolatos pénzügyi közzétételi munkacsoport - TCFD). A tulajdonosok és a vagyonkezelők minél jobb minőségű fenntarthatósági információk közzétételét szorgalmazzák.
- Az együttműködési platformok összekötik a vállalatokat a befektetőkkel, hogy javítsanak az ESG-információk és kommunikáció specifikációján, következetességén és cseréjén, elősegítve a vállalati fenntarthatósági teljesítményre vonatkozó átfogóbb, megbízhatóbb és összehasonlíthatóbb adatok megjelenését.
- A szabályozók az ESG-információk közzétételének, következetességének, időszerűségének és elfogadási arányának növelésén dolgoznak. A tőzsdék világszerte bevezetik a tőzsdei követelmények közé az ESG információk közzétételét.

AZ EMBEREK ÉRTÉKEI ISMÉT A PÉNZÜGYI RENDSZER KÖZÉPPONTJÁBA KERÜLNEK

- A növekvő globális pénzügyi műveltség hatására az egyének tudatosabbá válnak a pénzügyi rendszerben betöltött szerepükkel kapcsolatban, és képessé válnak arra, hogy lépéseket tegyenek annak érdekében, hogy a rendszer jobban megfeleljen fenntarthatósági és etikai preferenciáiknak.
- Az egyének igényt tartanak befektetéseik fenntartható fejlődési hatásainak megismerésére, és ezeket a tényezőket beépítik a pénzüket kezelőknek adott megbízásaikba.
- A kiskereskedelmi bankok megfelelő tanácsokkal és ösztönzőkkel látják el ügyfeleiket arra vonatkozóan, hogy személyes megtakarításaik, befektetéseik és nyugdíjtermékeik hogyan támogathatják a fenntartható fejlődést.
- A vállalatok ügyelnek arra, hogy nyugdíjprogramjaikba beépítsék az ESG szempontokat, és azokat összhangban a növekvő munkavállalói igényekkel, a fenntartható fejlődéshez igazítsák.

SZÉLESKÖRŪEN TÁMOGATOTT BEFOGADÁS ÉS TISZTESSÉGES HOZZÁFÉRÉS

- A pénzügyi ágazat kilátásai az egyetemes pénzügyi részvételt lehetővé tevő termékek és szolgáltatások fejlesztésének támogatása érdekében változnak. A nagyszabású és infrastrukturális termékelérhetőség egyensúlyban van a mikroszintű termékfejlesztéssel és -ellátással.
- A szervezetek a társadalom minden szegletében a személyes és társadalmi ellenálló képesség és biztonság támogatására összpontosítanak. A pénzügyi termékek és szolgáltatásokat kínáló vállalkozások azon dolgoznak, hogy megkönnyítsék az egyre sokszínűbb szolgáltatásokhoz való egyetemes hozzáférést, beleértve a megtakarításokat, a biztosításokat és a hiteleket.
- Az alacsony jövedelmű közösségek, valamint a mikro-, kis- és középvállalkozások fenntartható finanszírozáshoz való hozzáférése exponenciálisan javul.
- Digitális és mobiltechnológiákat használnak fel a pénzügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférés akadályainak leküzdésére, beleértve a földrajzi elhelyezkedést, a költségeket és a jogfosztottságot.
- A sokszereplős együttműködések olyan erőfeszítéseket mozgósítanak, amelyek a pénzügyi műveltségi szintek globális növelésére irányulnak.

KAPCSOLÓDÓ SDG-K

- 1.4** 2030-ig egyenlő jogok biztosítása minden férfinak és nőnek - különös tekintettel a szegény és a sérülékeny csoportokra - a gazdasági erőforrásokhoz, az alapvető szolgáltatásokhoz, a föld és más vagyon feletti tulajdon és használat jogához, az örökléshez, a természeti erőforrásokhoz, a megfelelő új technológiához és pénzügyi szolgáltatásokhoz, a mikro-finanszírozást is beleértve.
- 5.A** Reformok vállalása annak érdekében, hogy a nők számára a gazdasági erőforrásokhoz, valamint a föld és más vagyon feletti tulajdon és használat jogához, a pénzügyi szolgáltatásokhoz, az örökléshez és a természeti erőforrásokhoz való egyenlő hozzáférést jogát biztosítsák a nemzeti jogszabályoknak megfelelően.
- 8.10** A hazai pénzügyi intézmények kapacitásának erősítése annak érdekében, hogy ösztönözzék és kibővítsék mindenki számára a banki, biztosítási és pénzügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférést.
- 9.3** A kisipari és egyéb kisvállalkozásoknak a pénzügyi szolgáltatásokhoz – beleértve a megfizethető hitelhez – való hozzáféréseinek növelése különösen a fejlődő országokban, továbbá integrálásuk elősegítése az értékláncokba és piacokba.
- 10.5** A globális pénzügyi piacok és intézmények szabályozásának és monitorizálásának javítása és ezen szabályozások végrehajtásának erősítése.
- 12.6** A cégek, különösen a nagy és transznacionális vállalatok ösztönzése a fenntartható gyakorlatok alkalmazására és a fenntarthatósággal kapcsolatos információk jelentéseikbe történő beépítésére.
- 12.8** 2030-ig annak biztosítása, hogy az emberek mindenhol rendelkezzenek megfelelő információval és tájékozottsággal a fenntartható fejlődésről és a természettel harmóniában álló életmódról.
- 13.1** A klímaváltozáshoz kapcsolódó veszélyekkel és a természeti katasztrófákkal szembeni ellenálló- és alkalmazkodóképesség megerősítése minden országban.
- 13.2** A klímaváltozással kapcsolatos intézkedések integrálása a nemzeti szakpolitikákba, stratégiákba és tervezésbe.
- 13.3** Az oktatás javítása, a tudatosság, a humán- és intézményi kapacitások növelése az éghajlatváltozás mérséklésével, az alkalmazkodóképesség javításával, a hatások csökkentésével és a korai előrejelzéssel kapcsolatban.
- 15.5** Sürgős és jelentős intézkedések megtétele a természetes élőhelyek romlásának mérséklésére, a biológiai sokféleség csökkenésének megállítására, valamint 2020-ig a veszélyeztetett fajok védelme és kipusztulásuk megakadályozása.
- 17.3** A fejlődő országok számára további pénzügyi források mobilizálása, többféle forrásból.

PÉNZÜGYI TERMÉKEK ÉS SZOLGÁLTATÁSOK

CSELEKVÉSI TERV AZ ÜZLETI SZFÉRA SZÁMÁRA 2020 – 2030

01

A fenntartható finanszírozás politikai környezetének megteremtése, amely támogatja az átláthatóságot, a vagyonkezelési kötelezettség elvének evolúcióját és a külső hatások értékelésének stratégiai megközelítéseit.

02

A vállalatok építsék be a számviteli folyamatokba és az értékbecslésekbe az ESG-vel kapcsolatos kockázatokat és lehetőségeket, illetve a természeti, társadalmi és emberi tőkére gyakorolt hatásukat és függőségüket.

03

A vagyontulajdonosok egyértelmű és következetes ESG követelményeket és teljesítménymutatókat építsenek be befektetési tanácsadóiknak és vagyonkezelőiknek adott utasításaikba.

04

A kiskereskedelmi és befektetési bankok üzleti modelljeikbe integrálják a fenntarthatóságot, számos fenntartható pénzügyi eszközt fejlesztve ki, biztosítva ezzel saját hiteleik és befektetéseik fenntarthatóságát, valamint megbízható elemzéseket dolgozzanak ki az ESG-tényezők értékesítési oldalán.

05

A vállalatok és a befektetők a szabvány- és szabályalkotókkal közösen dolgozzák ki a döntésekhez hasznos, a fenntarthatósággal kapcsolatos információk és kommunikáció meghatározására, következetességére és összehasonlíthatóságára vonatkozó egyértelmű iránymutatást.

06

Azonosítsa és szüntesse meg azokat az ösztönzőket, amelyek a fenntartható fejlődés rovására jutalmaznak és rövid távú pénzügyi teljesítményt nyújtanak.

07

A hitelminősítő intézetek fokozzák az ágazatok és vállalatok ESG-kockázati kitétségének elemzését számos kérdésben, az éghajlatváltozást, az emberi jogokat, a természetvesztést és a vízhiányt is beleértve.

08

Támogatni kell a fenntartható pénzügyi képességeket és magatartást elősegítő szakmai fejlesztési szabványokat és etikai kódexeket.

09

Ki kell alakítani a kedvezményezettek, nyugdíjasok és más kisbefektetők számára a befektetési allokáció átláthatóságát, hogy képet kapjanak befektetéseikről, valamint a hozzájuk kapcsolódó fenntarthatósági hatásokról.

10

Elő kell segíteni a pénzügyi termékekhez és szolgáltatásokhoz való széleskörű hozzáférést, a megfizethetőség mint alapvető tervezési elv felhasználásával a méltányosság és a pénzügyi integráció támogatása érdekében, miközben új partnerségeket és kezdeményezéseket is fel kell tárnunk a pénzügyi műveltség globális javítása érdekében.

ÚTVONAL // ÖSSZEKAPCSOLHATÓSÁG

ÖSSZEKAP- CSOLHATJUK AZ EMBEREKET

**EZ AZ ÁTALAKULÁSI ÚTVONAL
AZOKRA A DIGITÁLIS TECHNOLÓGIÁKRA
ÉS PLATFORMOKRA ÖSSZPONTOSÍT,
AMELYEK ÖSSZEKÖTIK AZ EMBEREKET
EGYMÁSSAL, AZ INFORMÁCIÓKKAL,
VALAMINT AZ EGYRE SZÉLESEBB KÖRŰ
TERMÉKEKKEL ÉS SZOLGÁLTATÁSOKKAL.**

Ide tartoznak azok a megoldások is, amelyek az interneten keresztül kapcsolódnak és kommunikálnak a tárgyakkal (the Internet of Things). Tágabb értelemben ez az ÚTVONAL kiterjed az infrastruktúrára, a berendezésekre és az eszközökre is – az okostelefonoktól a számítógépeken át a műholdakig –, amelyektől ezek a megoldások függenek.

**AZ
ÖSSZEKAPCSOLHATÓSÁG
ÚTJÁT ÉRINTŐ
CSELEKVÉSI TERV**

61. oldal

2050-ES JÖVŐKÉPÜNK

ÖSSZEKAPCSOLHATÓSÁG

A FELELŐS KAPCSOLÓDÁSOK ÖSSZEHOZZÁK AZ EMBEREKET, NÖVELIK AZ ÁTLÁTHATÓSÁGOT, A HATÉKONYSÁGOT, ÉS A LEHETŐSÉGEK ELÉRÉSÉNEK ESÉLYÉT

A KAPCSOLÓDÁS MINDENKIT MEGERŐSÍT

A digitális és kommunikációs technológiák egyetemes összeköttetést biztosítanak, lehetővé téve, hogy mindenki kapcsolatba léphessen a másikkal, és hozzáférhessen a legfontosabb információkhoz és alapvető szolgáltatásokhoz, beleértve a pénzügyeket, az oktatást és az egészségügyi ellátást. Ez pedig világszerte hozzájárul az igazságos, virágzó és befogadó társadalmakhoz, amelyekben radikálisan csökken az egyenlőtlenség. Az emberek hozzáférnek a digitális világban való boldoguláshoz szükséges készségekhez is.

AZ ADATOK OPTIMALIZÁLJÁK A TELJESÍTMÉNYT ÉS A HATÉKONYSÁGOT

A "dolgok internete" elérte teljes potenciálját. A csatlakoztatott eszközök széleskörű használata lehetővé teszi hatalmas mennyiségű információ összegyűjtését és elemzését, ami a folyamatok és eljárások optimalizálását segíti elő az iparágak széles körében. Mindez elősegíti a teljesítmény és a hatékonyság növelését, a kibocsátás csökkentését, a jobb vízgazdálkodást és a dematerializációt.

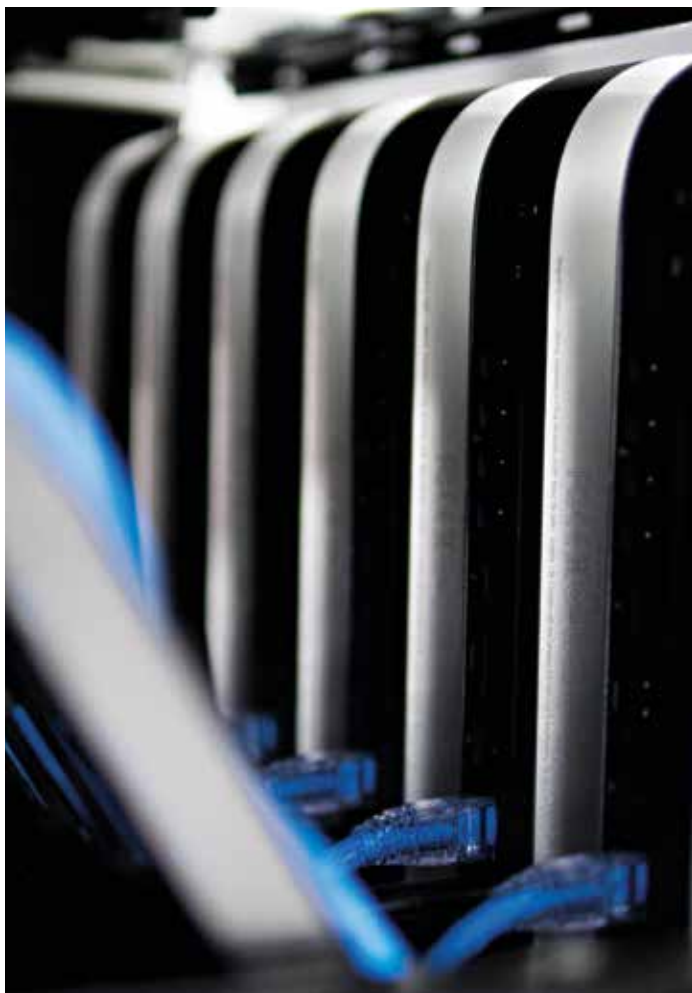
NYOMON KÖVETHETŐ ÉS IRÁNYÍTHATÓ FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉS

A digitális fejlődés lehetővé teszi a világ és a legfontosabb természeti és ember alkotta rendszerek valós idejű nyomon követését és megfigyelését, amely átláthatóságot biztosít a felmerülő környezeti és társadalmi kihívások tekintetében, és célzott beavatkozások időben történő és összehangolt végrehajtását teszi lehetővé.

AZ ÖSSZEKAPCSOLHATÓSÁG MEGBECSÜLI AZ EMBEREKET ÉS A TERMÉSZETET

A digitális ellátási lánc mentén enyhítették a környezeti és társadalmi hatásokat. A nyersanyagokat felelősségteljesen szerzik be, az adatközpontok tiszta energiából működnek, és széles körben elterjedtek a körforgásos és fenntartható életciklus-végi gyakorlatok. A nemzetközi együttműködés és a globális szabványok biztonságos hálózatokat és hatékony irányítási mechanizmusokat tettek lehetővé, amelyek révén biztosított az adatok integritásának és a magánélet védelme. A szólásszabadság és a gyűlöletbeszéd közötti határokat világosan meghatározzák és betartják, az előbbit óvják, az utóbbit pedig felszámolják.

KULCSFONTOSÁGÚ ÁTMENETEK

A SZÉLESSÁVÚ ÉS DIGITÁLIS SZOLGÁLTATÁSOKHOZ VALÓ EGYETEMES HOZZÁFÉRÉS SENKIT SEM HAGY LEMARADNI

- Világszerte magas színvonalú, megbízható a digitális infrastruktúra kiépítése. A vállalkozások és a kormányok együttesen tesznek azért, hogy a megfizethető szélessávú és mobil hozzáférés mindenki számára valósággá váljon. A csatlakoztatott eszközök lakóhelytől függetlenül, könnyen elérhetővé válnak, megfizethető áron.
- A kormányok és az üzleti szféra összehangoltan lép fel a digitális műveltség alacsony szintje ellen, a készségek fejlesztésére és az oktatási ágazattal való együttműködés fokozására összpontosítva.
- Az összekapcsolhatóság és a digitális műveltség lehetővé teszi az egyének számára, hogy felelősségteljesen használják az internetet, és teljes mértékben kiaknázzák az abban rejlő lehetőségeket a foglalkoztatás, a kommunikáció, a tájékoztatás és a szórakozás terén. A kritikus szolgáltatásokat, mint a pénzügyek, az egészségügy és az oktatás, egyre inkább online és mobilszolgáltatások közvetítésével nyújtják, ami nagyobb társadalmi és pénzügyi szerepvállalást, a szegénység csökkentését, az egészségügyi eredmények javulását és az egyenlőtlenségek csökkenését eredményezi.

TÁRSADALMI INTERAKCIÓT ÉS LAKOSSÁGI SZEREPVÁLLALÁST GAZDAGÍTÓ, DIGITÁLIS PLATFORMOK

- Az emberek a platformokat családdal, barátokkal, ügyfelekkel és kollégákkal való kapcsolatok kiépítésére és erősítésére egyaránt használják. A digitális környezet globális jellege gazdag kulturális és normatív sokszínűséget eredményez.
- Kormányzati struktúrák alakulnak ki az internetes zaklatás, a gyűlöletbeszéd, az erőszakos szélsőséges és az online diszkrimináció kihívásainak kezelésére.
- A digitális eszközök által az egyének képesek részt venni a civil társadalmi akciókban, és szélesebb körben hozzájárulni a demokratikus folyamatokhoz.
- A platformok és tartalomszolgáltatók szigorú irányelveket és gyakorlatokat fogadnak el, az átláthatóságot és az igazságot előtérbe helyezve, ugyanakkor csökkentik a demokratikus folyamatok aláásásának kockázatát, köztük a félretájékoztatáshoz vezető dezinformáció terjedésének megakadályozásával.
- Ellenőrzéseket alkalmaznak a digitális monopóliumok kialakulása ellen, és biztosítják az egyes platformok indokolatlan befolyásának kikerülését.

A KONNEKTIVITÁS LEHETŐVÉ TESZI AZ EGYÜTTMŰKÖDÉST, AZ INNOVÁCIÓT, VALAMINT ÚJ ÜZLETI MODELLEK ÉS MUNKAMÓDSZEREK KIALAKULÁSÁT

- A digitális platformok és technológiák lehetővé teszik az iparágakon belüli és iparágak közötti együttműködési hálózatokat, új partnerségeket és innovációs lehetőségeket teremtve.
- A digitalizáció számos területen lehetővé teszi a hagyományos üzleti modellekről a platformokra és hálózatokra való áttérést, amelyek az új digitális gazdaság szívének alkotják, javítják a termék- és szolgáltatáskínálatot, és számos új gazdasági és foglalkoztatási lehetőséget teremtenek.
- A COVID-19 járvány idején általánossá vált távmunka, a tanulás és az együttműködés új módszerei a munkáltatók és a munkavállalók körében továbbra is népszerűek.

A CSATLAKOZTATHATÓ ESZKÖZÖK JOBB TELJESÍTMÉNYT ÉS HATÉKONYSÁGOT EREDMÉNYEZNEK

- A vállalatok számára azok az érlelődő technológiák jelentenek előnyt, amelyek megkönnyítik a dolgok internetének (IoT) különböző környezetekben történő bevezetését. Az érzékelő-technológiák olcsóbbá, fejlettebbé és szélesebb körben elérhetővé válnak. A feldolgozási teljesítmény növekszik, és az alkalmazások a felhő és edge számítási megoldások irányába mozdulnak el.
- Ahogy javul a dolgok és a szervezetek közötti összekapcsolhatóság, hatalmas mennyiségű adatot gyűjtenek és elemeznek, növelve a termelékenységet és a hatékonyságot, valamint optimalizálva az energia-, anyag- és vízfelhasználást az egyes ágazatokban.
- Új szabványok jelennek meg a csatlakoztatott eszközökkel kapcsolatos adatvédelmi kérdések kezelésére.

A TERMÉSZETI ÉS TÁRSADALMI RENDSZEREK EGÉSZSÉGI ÁLLAPOTÁNAK FOLYAMATOSAN ELLENŐRZÉSE

- A konnektivitás meghatározó szerepet játszik a természeti világ állapotának és az arra gyakorolt hatások nyomon követésére irányuló globális kapacitás növelésében. A kormányok, vállalkozások és civil társadalmak közötti partnerségek jönnek létre, amelyekkel valós időben nyomon követhető a globális erdők, vízgyűjtők, halászatok és más kritikus természeti rendszerek állapota.
- A folyamatos nyomon követés révén a negatív hatások és az illegális vagy káros gyakorlatok is beazonosíthatók, ami lehetőséget ad mielőbb fellépni a természeti környezet védelme érdekében
- Az összetett adathalmazok feldolgozása célzottabb és hatásosabb támogatást tesz lehetővé a szegénység és az éhezés enyhítésére, az egészségügyi ellátásra, az oktatásra és a katasztrófák utáni helyreállításra irányuló erőfeszítésekhez a leginkább rászoruló közösségekben.
- A vállalatok az adatok mennyiségének, minőségének és megosztásának új szintjeit, valamint a „blokklánc-technológiát” használják az ellátási lánc kockázatainak nyomon követése és kezelése, valamint a felelős, fenntartható beszerzés biztosítása érdekében.

A KORMÁNYOK ÉS AZ ÜZLETI VILÁG MEGERŐSÍTI A DIGITÁLIS BIZTONSÁGOT, A FELELŐSSÉGET ÉS A BIZALMAT

- Az adatvédelem és az adatbiztonság fontosságának felismerése exponenciálisan növekszik a társadalomban, a szervezetek pedig egyre inkább felelősségre vonhatók.
- Széles körben elfogadják azokat a nemzetközi iránymutatásokat, amelyek lehetővé teszik az adatok és szolgáltatások áramlását, miközben védik a magánélethez való jogot. A vállalatok vezető szerepet kapnak a magánélethez való jog érvényesítésében.
- A vállalatok a kormányzattal, a civil társadalommal és az innovátorokkal együttműködve olyan normákat és gyakorlatokat dolgoznak ki, amelyek növelik a digitális gazdaságba vetett bizalmat.

A DIGITÁLIS NÖVEKEDÉS HATÁSAIT FELELŐS TERMELÉSI ÉS FOGYASZTÁSI MODELLEKKEL ENYHÍTIK

- A technológiai innováció és a szén-dioxid-mentesítés jelentősen csökkenti mind a digitális infrastruktúra, mind a hardver környezetre gyakorolt hatását.
- Az elektronikus termékeket úgy tervezik, hogy javíthatóak, visszanyerhetőek, újrahasznosíthatóak és újrafelhasználhatóak legyenek. Az ágazatközi együttműködés, a beruházások és a szabványosítás az elektronikai hulladék tömeges csökkentését és fokozott gondozását eredményezi.
- A szabályozó hatóságok, a vállalatok és a civil társadalmi csoportok összehangoltan biztosítják az emberi jogok védelmét és tiszteletben tartását a teljes kapcsolódási értékláncban, az ásványok és fémek beszerzésétől a tartalomfelügyeletig.
- Több érdekcsoportot érintő kezdeményezéseket hívnak össze, hogy figyelemmel kísérik és kezelik a digitális szakadásnak a munkaerőpiacokra gyakorolt hatásait. A vállalatok hozzásegítik a munkavállalókat ahhoz, hogy részesüljenek az új technológiák előnyeiből, és megfelelő tanulási, képzési és támogatási lehetőségeket biztosítanak.

KAPCSOLÓDÓ SDG-K

- 1.4 2030-ig egyenlő jogok biztosítása minden férfinak és nőnek - különös tekintettel a szegény és a sérülékeny csoportokra - a gazdasági erőforrásokhoz, az alapvető szolgáltatásokhoz, a föld és más vagyon feletti tulajdon és használat jogához, az örökléshez, a természeti erőforrásokhoz, a megfelelő új technológiához és pénzügyi szolgáltatásokhoz, a mikro-finanszírozást is beleértve.
- 3.8 Egyetemes hozzáférés biztosítása az egészségügyi ellátáshoz, beleértve a pénzügyi kockázatokkal szembeni védelmet, a minőségi alapvető egészségügyi szolgáltatásokhoz történő hozzáférést, valamint a hozzáférést a biztonságos, megfelelő hatású és minőségű, megfizethető árú alapvető gyógyszerekhez és vakcinákhoz.
- 4.3 2030-ig minden nő és férfi számára egyenlő hozzáférés biztosítása a megfizethető és minőségi műszaki-, szakmai- és felsőfokú oktatáshoz, beleértve az egyetemi oktatást is.
- 5.8 A támogató jellegű, különösen az információs és kommunikációs technológia használatának fokozása a nők társadalmi szerepének megerősítése céljából.
- 8.5 2030-ig teljes és termelékeny foglalkoztatás és méltányos munka biztosítása minden férfi és nő számára, beleértve a fiatalokat és a fogyatékkal élőket is, valamint az egyenlő értékű munkáért egyenlő bér biztosítása.
- 8.7 Azonnali és hatékony intézkedések meghozatala a kényszermunka felszámolására, a modernkori rabszolgaság és az emberkereskedelem megszüntetésére, valamint a gyermekmunka legrosszabb formái megtiltásának és megszüntetésének biztosítására - beleértve a gyerekkatonák toborzását és alkalmazását; 2025-ig a gyermekmunka minden formájának megszüntetése.
- 8.8 A munkavállalói jogok védelme, valamint biztonságos és veszélytelen munkakörnyezet elősegítése minden dolgozó számára, beleértve a migráns munkavállalókat, különösen a női bevándorlókat, valamint a bizonytalan foglalkoztatási formák keretében dolgozókat is.
- 9.C Az információs és kommunikációs technológiákhoz való hozzáférés jelentős növelése és törekvés arra, hogy a legkevésbé fejlett országokban az egyetemes és megfizethető hozzáférés az Internethez biztosítható legyen 2020-ig.
- 10.2 2030-ig elősegíteni mindenkinek - korra, nemre, fogyatékosagra, faji és etnikai hovatartozásra, származásra, vallásra, illetve gazdasági, vagy más helyzetre való tekintet nélkül - a társadalmi felemelkedését és a szociális, gazdasági és politikai befogadást.
- 12.5 2030-ig a hulladékképződés jelentős csökkentése megelőzés, csökkentés, újrahasznosítás és újrahasználat által.
- 12.8 2030-ig annak biztosítása, hogy az emberek mindenhol rendelkezzenek megfelelő információval és tájékozottsággal a fenntartható fejlődésről és a természettel harmóniában álló életmódról.
- 13.1 A klímaváltozáshoz kapcsolódó veszéllyel és a természeti katasztrófákkal szembeni ellenálló- és alkalmazkodóképesség megerősítése minden országban.
- 13.2 A klímaváltozással kapcsolatos intézkedések integrálása a nemzeti szakpolitikákba, stratégiákba és tervezésbe.
- 13.3 Az oktatás javítása, a tudatosság, a humán- és intézményi kapacitások növelése az éghajlatváltozás mérséklésével, az alkalmazkodóképesség javításával, a hatások csökkentésével és a korai előrejelzéssel kapcsolatban.
- 16.7 Fogékony, befogadó, részvételen és képviselően alapuló döntéshozatali biztosítása minden szinten.
- 16.10 Az információhoz történő nyilvános hozzáférés biztosítása, és az alapvető szabadságjogok védelme a nemzeti jogszabályokkal és a nemzetközi megállapodásokkal összhangban.
- 17.8 A technológiabank és a tudományos, technológiai és innovációs kapacitásépítő mechanizmus teljes körű működővé tétele a legkevésbé fejlett országok számára 2017-ig, valamint a támogató jellegű technológiák - különösen az információs és kommunikációs technológia - használatának fokozása.

ÖSSZEKAPCSOLHATÓSÁG

CSELEKVÉSI TERV AZ ÜZLETI VILÁG SZÁMÁRA 2020 – 2030

01

Együtt kell működni a kormányokkal, ágazati partnerekkel és pénzügyi intézményekkel a mindenki számára megfizethető, megbízható internetkapcsolat biztosításához szükséges infrastruktúra és szolgáltatási kínálat kialakítása érdekében.

02

Kormányzati együttműködésre van szükség a digitális műveltség bővítésére és a digitális készségek hiányának megszüntetésére irányuló, átfogó kezdeményezésekben, különösen az alulreprezentált csoportokban.

03

Szorgalmazni kell az együttműködést az infokommunikációs (IKT) szektorban, valamint a civil társadalommal és a kormányokkal azért, hogy átlátható és pártatlan infrastruktúrát építsenek ki a természeti világ állapotának nyomon követése és a hatások valós idejű megértése érdekében.

04

Ki kell használni a feltörekvő digitális technológiák erejét az ellátási lánc átláthatóságának és a nyomonkövethetőségi mechanizmusoknak a fejlesztése, valamint az adatokhoz való nyílt hozzáférés előmozdítása érdekében.

05

Alkalmazza és segítse elő a kialakulóban lévő legjobb gyakorlatok formálását azért, hogy biztosítsa az adatok védelmét a kapcsolódási értékláncok teljes egészében, és védje az emberek magánélethez való jogát.

06

Az adatközpontokat 100%-ban nulla energiafelhasználásúvá kell alakítani.

07

Folytassa az emberi jogi átvilágítás végrehajtására és fokozására irányuló erőfeszítések végrehajtását a kapcsolódási értékláncok egészében, az ENSZ Üzleti és Emberi Jogi Irányelvekkel összhangban.

08

Fogadja el a körforgásos gazdaság elveit az e-hulladék exponenciális növekedésének és a természeti erőforrások kimerülésének megelőzése érdekében.

09

Vonja be a munkavállalókat az új digitális technológiák tervezésének, bevezetésének és alkalmazásának folyamatába, és ruházza fel őket az e technológiák előnyeinek kihasználásához szükséges készségekkel.

10

Szigorú szakpolitikákat és gyakorlatokat kell elfogadni a dezinformáció terjedésének megfékezése érdekében, és konkrét lépéseket kell tenni a felhasználók védelme érdekében az online bűnözéssel, szélsőségességgel, gyűlöletbeszéddel, diszkriminációval és internetes zaklatással szemben.

ÚTVONAL // EGÉSZSÉG & JÓLLÉT

**SEGÍTHETÜNK
HOGY
JOBBAN
ÉREZD
MAGAD**

AZ EGÉSZSÉG ÉS A JÓLLÉT NÉLKÜLÖZHETETLEN AHHOZ, HOGY JÓL ÉLJÜNK.

Ez az átalakulási útvonal az emberek fizikai és mentális egészségének javítását célzó tevékenységek teljes spektrumát felöleli - a fertőző és a nem fertőző betegségek megelőzésétől és gyógyításától kezdve, a szilárd globális egészségügyi rendszerek biztosításáig és az egészséges életmód elősegítéséig. Míg az egészségügyi és gyógyszeriparnak egyértelműen fontos szerepet kell játszania, addig a vállalatoknak számos más ágazatban, az élelmiszeripartól az épített környezetiig, szintén fontos szerepük van.

AZ EGÉSZSÉG ÉS JÓLLÉT ÚTJÁT ÉRINTŐ CSELEKVÉSI TERV

67. oldal

2050-ES JÖVŐKÉPÜNK EGÉSZSÉG ÉS JÓLLÉT

A LEHETŐ LEGMAGASABB SZINTŰ EGÉSZSÉG ÉS JÓLLÉT MINDENKI SZÁMÁRA

AZ EMBEREK EGÉSZSÉGESEN ÉLNEK

2050-re az ember egészségének és jóllétének lehetőleg legmagasabb szintjét élvezze mindenki, egészséges és teljes értékű életet élve.

AZ EGÉSZSÉG TÁMOGATÁSA ÉS VÉDELME

Az egészségügyi rendszer fokozottan összpontosít a betegségmegelőzésre. A kormányok olyan erőfeszítéseket támogatnak, amelyek célja, hogy az embereket képessé tegyék életmódjuk és táplálkozásuk segítségével arra, hogy jobban irányítsák és javítsák egészségi állapotukat. A vállalkozások termékkínálataikat és a szolgáltatásaikat az egészségesebb életmód irányába állították át, marketingtevékenységeikkel pedig az egészséges választások és magatartásformák ösztönzését hangsúlyozzák. A betegségek terjedését immunizálással, korai felismeréssel és kezeléssel, valamint a járványügyi felügyelet és reagálás szilárd globális rendszereivel akadályozzák meg. A vadon élő állatok élőhelyeinek megőrzése és védelme a zoonózisos betegségek megjelenésének felszámolása érdekében történik.

ÁLTALÁNOSAN ELÉRHETŐ, SZILÁRD, RUGALMAS ÉS FENNTARTHATÓ EGÉSZSÉGÜGYI SZOLGÁLTATÁSOK

Mindenkinek elérhető, megfizethető, alapvető egészségügyi szolgáltatásokhoz van hozzáférése a közösségében, beleértve a megelőző, támogató, védő, gyógyító, rehabilitációs és palliatív ellátást egész életük során. Ennek eredményeként csökken a betegségek előfordulása, és sokkal nagyobb számban élnek túl fertőző és nem fertőző betegségeket. Az egészségügyi rendszerek ellenállóak a sokkhatásokkal szemben, és felkészültek a világméretű járványokra; jól irányítottak, jól koordináltak, jól felszereltek, hatékonyak, fenntarthatóak és szakképzett munkaerő működteti őket.

A MUNKAHELYEK ELŐSEGÍTIK A JÓLLÉTET

A vállalkozások az egészség és a jóllét szilárd kultúrájának előmozdításán fáradoznak működésük és ellátási láncaik egészében. Oktatási programok segítik a munkavállalók fizikai és mentális egészségének előmozdítását, továbbá a vállalatok intézkedéseket hoznak annak érdekében, hogy mindenkor biztosítsák alkalmazottaik egészségét és biztonságát.

KULCSFONTOSÁGÚ

ÁTMENETEK

A VÁLLALKOZÁSOK TERMÉKEKET ÉS SZOLGÁLTATÁSOKAT FEJLESZTENEK KI AZ EGÉSZSÉGES ÉLETMÓD NÉPSZERŰSÍTÉSÉRE

- Kormányok, vállalkozások és civil társadalmi csoportok közösen dolgoznak az egészségesebb életmód népszerűsítésén és bevezetésén a különböző társadalmi-gazdasági csoportok számára, segítve ezzel a nem fertőző betegségek megelőzését és hatásainak csökkentését.
- A vállalkozások a kormányzati politika és a civil társadalmi csoportok támogatásával az egészséges táplálkozást és életmódot támogató termékínálatot egyensúlyba hozzák és megújítják.
- A megbízható egészségügyi információk, a testreszabott egészségügyi szoftverek, az egészséges és tápláló élelmiszerek, valamint a jobb fitness- és sportinfrastruktúra lehetővé teszik életmódunk megváltoztatását.
- Valamennyi termék biztonságos és káros összetevőktől vagy anyagoktól mentes. A szabályozás és az önkéntes intézkedések az egészségtelen vagy függőséget okozó termékek és szolgáltatások felszámolásához vezetnek. A termékek és szolgáltatások, köztük a közösségi média negatív mentális egészségügyi hatásai ellen is erőfeszítéseket tesznek.
- A felelős marketing az egészséges választásokat, viselkedést és életmódot segíti elő. A vállalkozások tartózkodnak az egészségtelen termékek forgalmazásától, különösen a gyermekek és a serdülők körében.

VILÁGSZERTE NÉPSZERŰSÍTIK AZ EGÉSZSÉGÜGYI MŰVELTSÉGET, EZÁLTAL HELYREÁLL A TUDOMÁNYBA VETETT BIZALOM

- A kormányok, a vállalkozások és a civil társadalmi csoportok világszerre, együttesen ösztönzik a higiéniaival, az egészséggel, a mentális jólléttel, a tudományos műveltséggel, a szexuális és reprodukzív egészséggel és a családtervezéssel kapcsolatos oktatást.
- A vállalatok elősegítik a fizikai és mentális egészséggel kapcsolatos oktatást és tudatosítást a teljes munkaerő-állományukban, az ellátási láncokban és azokban a közösségekben, ahol működnek.
- A közösségi médiaplatformok fellépnek az egészséggel kapcsolatos téves információk ellenőrizetlen terjesztése ellen.

A BERUHÁZÁSSAL MEGVALÓSULÓ KAPACITÁSÉPÍTÉS MEGAKADÁLYOZZA A KÖVETKEZŐK KIALAKULÁSÁT ÉS TERJEDÉSÉT

- A fejlődő technológia proaktívabbá teszi az egészségügyi rendszereket, lehetővé teszi, hogy nagyobb hangsúlyt fektessenek a megelőzésre, a betegségek korábbi diagnosztizálására és a betegek egészségi állapotának folyamatosabb nyomon követésére.
- Az alacsony és közepes jövedelmű országok alapvető egészségügyi szolgáltatásainak finanszírozása növekszik, növelve a rutinszerű védőoltások hatékonyságát és javítva a tervezéshez szükséges adatok minőségét és hozzáférhetőségét.
- Az egészségügyi rendszerek partnerségek, jobb logisztika és az alapvető felszerelések készletezése révén lépéseket tesznek az ellenálló képesség kiépítésére és a világjárványokra való felkészülésre.
- A kormányok és a vállalkozások, a gyorsan terjedő kórokozók elleni biztonságos és hatékony vakcinák és kezelések gyors fejlesztését, jóváhagyását és szállítását szolgáló rendszerek kiépítésébe fektetnek.
- Jelentős összegeket fektetnek be továbbá a betegségek nyomkövetésébe és a globális adatbázisok létrehozásába, miközben fenntartják az adatvédelem biztosítására irányuló erőfeszítéseket.
- Az egész rendszerre kiterjedő intézkedéseket hoznak az antimikrobiális rezisztencia fenyegetésének kezelésére és az antibiotikumok folyamatos hatékonyságának biztosítására.

SZABÁLYOZÁS, BERUHÁZÁS ÉS INNOVÁCIÓ BIZTOSÍTTA EGYETEMES EGÉSZSÉGÜGYI ELLÁTÁS

- A kormányok szakpolitikákat fogadnak el, és adott esetben együttműködnek a vállalkozásokkal annak érdekében, hogy az egyének egész életük során hozzáférjenek az alapvető egészségügyi szolgáltatásokhoz a közösségükben.
- Megbízható távegészségügyi technológiák és rendszerek kerülnek kiépítésre az egészségügyi ellátáshoz való egyetemes hozzáférés biztosítása érdekében.
- Az egészségügyi vállalatok olyan inkluzív üzleti modelleket fejlesztenek ki, bővítenek és sokszoroztatnak, amelyek több országban több betegséggel foglalkoznak, és szolgáltatásaikat kifejezetten kiterjesztik az alacsony jövedelmű emberekre. Támogatják a nemzetközi kereskedelmi megállapodásokat, amelyek célja, hogy a legszegényebbek is részesülhessenek az innovációból, ugyanakkor méltányos árképzést és hozzáférés-központú engedélyezési stratégiákat alakítanak ki.
- Hatékony egészségbiztosítási rendszerek egész sorát hozzák létre a betegek igényeinek kielégítésére, a nemzeti egészségbiztosítástól a mikrobiztosításokig.
- Az egészségügyi vállalatok fokozzák a szegénységgel összefüggő fertőző és nem fertőző betegségekkel kapcsolatos kutatást és fejlesztést.

FELELŐSÉGTELJESEN ALKALMAZOTT, ÚJ TECHNOLÓGIÁK

- Az olyan technológiák, mint a szintetikus biológia és a digitális egészségügy, forradalmasítják a számos betegség megelőzésére, diagnosztizálására és kezelésére irányuló kapacitást, lehetővé téve a hatékonyabb és eredményesebb ellátást.
- Az új technológiák bevezetésével párhuzamosan, a jogalkotók a betegek egészségének, biztonságának és magánéletének védelme érdekében számos új szabályt vezetnek be.

A VÁLLALKOZÁSOK EGÉSZSÉGET ÉS JÓLÉTET BIZTOSÍTANAK TEVÉKENYSÉGEIKBEN ÉS ELLÁTÁSI LÁNCAIKBAN

- A vállalkozások működésük és ellátási láncok keretein belül ápolják az egészség és a jóllét kultúráját, elősegítve a fizikai és mentális egészség elérhető legmagasabb szintű megőrzését olyan környezetet teremtve, amelyben a munkavállalókat arra ösztönzik, hogy az öngondoskodásnak kiemelt szerepet tulajdonítsanak.
- A munkáltatók a legmagasabb szintű munkahelyi egészségügyi és biztonsági normákat fogadják el és fejlesztik, ezáltal biztosítva és munkavállalóik sérülés-, károsodás- és betegségmentes munkavégzését.
- A vállalatok a munka és a magánélet egészséges egyensúlyának előmozdításával, a társas jóléti hálózatok létrehozásával és speciális stresszkezelési képzésekkel támogatják a mentális épséget.
- A vállalkozások az emberi és munkajogok védelmét a működésük és az ellátási láncok egészén keresztül támogatják. Végrehajtják az ENSZ Üzleti és Emberi Jogokra vonatkozó irányadó elveit és más releváns nemzetközi keretfeltételeket, és azonnali, átlátható és hatékony korrekciós intézkedések meghozatalát biztosítják, ha szükséges.

AZ ÉGHAJLATI ÉS TERMÉSZETI VÁLSÁGOK, MINT EGÉSZSÉGÜGYI VÁLSÁGOK

- Az érintettek egyre inkább felismerik, hogy az éghajlati és természeti válságok milyen kockázatokat jelentenek az emberi egészségre nézve. E kockázatok közé tartozik a rossz levegőminőségből eredő légzőszervi stressz, a hóhullámok hatásai, a járványszerű betegségek megjelenése, valamint a turbulensebb világban való élet mentális egészségügyi hatásai.
- A vállalkozások az egészséges környezetet elősegítő, hatékony intézkedésekért szállnak síkra. Példát mutatnak azzal, hogy drasztikusan csökkentik az üvegházhatású gázok és más légszennyező anyagok kibocsátását, és radikálisan visszaszorítják az egészségre káros anyagok használatát.
- A vállalkozások együttműködnek a kormányokkal a nemzeti egészségügyi rendszerek és a nemzetközi hálózatok kapacitásának növelése érdekében, hogy ellen tudjanak állni az egészségügyi kockázatoknak és sokkhatásoknak, miközben támogatják a legkiszolgáltatottabbakat.

KAPCSOLÓDÓ SDG-K

- 2.1** 2030-ig az éhezés felszámolása és minden ember - különös tekintettel a szegény és kiszolgáltatott helyzetben levő csoportokra beleértve a csecsemőket is -, hozzáféréseinek biztosítása a biztonságos, tápláló és elegendő élelmiszerhez egész évben.
- 2.2** 2030-ig az alultápláltság minden formájának felszámolása, beleértve 2025-ig a nemzetközileg meghatározott célok teljesítését az 5 év alatti gyermekek alulfejlettségére és kóros soványságára vonatkozóan, valamint a serdülő lányok, várandós és szoptató anyák és idősek táplálkozási szükségleteinek kezelése.
- 3.1** 2030-ig globálisan az anyai halálozási arány 100.000 élve születésből kevesebb, mint 70-re történő csökkentése.
- 3.2** 2030-ig a megelőzhető halálozások felszámolása az újszülöttek és öt év alatti gyermekek esetében, melynek elérése érdekében minden ország célja a gyermekhalandóság csökkentése újszülötteknél ezer élve születésre jutó 12 haláleset, és az öt év alatti gyermekeknél ezer élve születésre jutó 25 haláleset szintre vagy az alá.
- 3.3** 2030-ig az AIDS, tuberkulózis, malária, és az elhanyagolt trópusi betegségek felszámolása, valamint a hepatitis, a víz útján terjedő és egyéb fertőző betegségek elleni küzdelem erősítése.
- 3.4** 2030-ig a nem fertőző betegségekből származó idő előtti elhalálozás egyharmadával történő csökkentése megelőzéssel és kezeléssel, valamint a mentális egészség és jóllét elősegítése.
- 3.5** Az egészségre káros szerek használatára vonatkozó megelőzés és kezelés megerősítése, beleértve a kábítószerrel való visszaélést és a káros alkoholfogyasztást.
- 3.7** 2030-ig a szexuális és reprodukciós egészségügyi szolgáltatásokhoz történő egyetemes hozzáférés biztosítása, beleértve a családtervezést, a tájékoztatást és az oktatást, valamint a reprodukciós egészség ügyének a nemzeti stratégiákba és programokba történő integrálását.
- 3.8** Egyetemes hozzáférés biztosítása az egészségügyi ellátáshoz, beleértve a pénzügyi kockázatokkal szembeni védelmet, a minőségi alapvető egészségügyi szolgáltatásokhoz történő hozzáférést, valamint a hozzáférést a biztonságos, megfelelő hatású és minőségű, megfizethető árú alapvető gyógyszerekhez és vakcinákhoz.
- 3.9** 2030-ig a veszélyes vegyi anyagok, a levegő-, víz- és talajszennyezés és fertőzés miatt bekövetkező elhalálozások és betegségek számának jelentős mértékű csökkentése.
- 3.B** Az elsősorban fejlődő országokat érintő fertőző és nem-fertőző betegségek elleni oltóanyagok és gyógyszerek kutatásának és fejlesztésének támogatása, hozzáférés biztosítása a megfizethető, alapvető gyógyszerekhez és oltóanyagokhoz összhangban a TRIPS Megállapodásról és a közegészségügyről szóló Doha Nyilatkozattal, amely megerősíti a fejlődő országok jogát „A szellemi tulajdonjogok kereskedelmi vonatkozásairól szóló megállapodás” rugalmasságra vonatkozó rendelkezéseinek teljes körű alkalmazására a közegészség védelme érdekében, és kiemelten annak biztosítására vonatkozóan, hogy a gyógyszerek mindenki számára hozzáférhetőek legyenek.
- 3.C** A fejlődő országokban, különösen a legkevésbé fejlett országokban és a fejlődő kis szigetállamokban az egészség finanszírozásának, az egészségügyi dolgozók felvételének, képzésének és megtartásának jelentős növelése.
- 5.6** A szexuális és reprodukciós egészség és reprodukciós jogok egyetemes hozzáféréseinek biztosítása, összhangban az ENSZ Nemzetközi Népesedési és Fejlesztési Konferenciája Cselekvési Programjával és a Pekingi Cselekvési Programmal és azok felülvizsgálati konferenciáinak záródokumentumaival.
- 6.1** 2030-ig mindenki számára egyetemes és egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása a biztonságos és megfizethető ivóvízhez.
- 6.2** 2030-ra mindenki számára egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása a megfelelő szintű szanitációhoz és higiéniához, a szabadtéri székletürítés megszüntetése, különös figyelemmel a nők, a lányok és a kiszolgáltatott helyzetben lévők szükségleteire.
- 8.5** 2030-ig teljes és termelékeny foglalkoztatás és méltányos munka biztosítása minden férfi és nő számára, beleértve a fiatalokat és a fogyatékkal élőket is, valamint az egyenlő értékű munkáért egyenlő bér biztosítása.
- 8.7** Azonnali és hatékony intézkedések meghozatala a kényszermunka felszámolására, a modernkori rabszolgaság és az emberkereskedelem megszüntetésére, valamint a gyermekmunka legrosszabb formái megtiltásának és megszüntetésének biztosítására - beleértve a gyerekkatonák toborzását és alkalmazását; 2025-ig a gyermekmunka minden formájának megszüntetése.
- 8.8** A munkavállalói jogok védelme, valamint biztonságos és veszélytelen munkakörnyezet elősegítése minden dolgozó számára, beleértve a migráns munkavállalókat, különösen a női bevándorlókat, valamint a bizonytalan foglalkoztatási formák keretében dolgozókat is.
- 13.1** A klímaváltozáshoz kapcsolódó veszélyekkel és a természeti katasztrófákkal szembeni ellenálló- és alkalmazkodóképesség megerősítése minden országban.
- 13.2** A klímaváltozással kapcsolatos intézkedések integrálása a nemzeti szakpolitikákba, stratégiákba és tervezésbe.
- 13.3** Az oktatás javítása, a tudatosság, a humán- és intézményi kapacitások növelése az éghajlatváltozás mérséklésével, az alkalmazkodóképesség javításával, a hatások csökkentésével és a korai előrejelzéssel kapcsolatban.
- 15.5** Sürgős és jelentős intézkedések megtétele a természetes élőhelyek romlásának mérséklésére, a biológiai sokféleség csökkenésének megállítására, valamint 2020-ig a veszélyeztetett fajok védelme és kipusztulásuk megakadályozása.

EGÉSZSÉG & JÓLLÉT

CSELEKVÉSI TERV AZ ÜZLETI SZFÉRA SZÁMÁRA 2020 – 2030

01

Meg kell újítani és egyensúlyba hozni az egészséges táplálkozást és életmódot támogató termékportfóliókat, miközben kerülni kell a függőséget okozó és káros termékeket.

02

Egészségesebb étrend és életmód irányába kell terelni a fogyasztói magatartást, marketingtevékenységek, tájékoztatási kampányok és együttműködő oktatási platformok segítségével. Kerülendő a káros termékek forgalmazása.

03

Szélesíteni kell a beltéri és kültéri légszennyezés csökkentésére irányuló üzleti modellek körét, különösen a magasan iparosodott és sűrűn lakott városi környezetben.

04

A legmagasabb szintű egészséget, biztonságot és jóllétet nyújtó programokat kell alkalmazni, az alkalmazottak számára a globális műveletek és az értékláncok egészében, miközben bővíteni kell az alapvető megelőző szolgáltatásokhoz való hozzáférést a munkahelyeken.

05

Támogatni kell a biológiai sokféleség megőrzésére és a vadon élő állatok élőhelyeinek átalakításának felszámolására irányuló erőfeszítéseket, hogy megelőzzék a zoonózisok későbbi terjedését.

06

A világvjárványok és más egészségügyi kockázatok adta kihívásokra reagálva, együtt kell működni a kormányzatokkal és a kormányközi szervezetekkel nemzetközi egészségügyi rendszerek ellenálló képességét növelő befektetések realizálása érdekében.

07

A jogalkotókkal közösen kell egyértelmű szabványokat és iránymutatásokat kidolgozni a fejlődő digitális egészségügyi rendszerrel kapcsolatos adatvédelem fenntartása érdekében.

08

Olyan új társadalombiztosítási technológiák kifejlesztését kell szorgalmazni, amelyek javítják a betegségek megelőzésének, diagnosztizálásának és kezelésének kapacitását, különös tekintettel az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés biztosítására az alacsony és közepes jövedelmű piacokon.

09

A kormányokkal és más érintettekkel közösen kell fellépni az antibiotikumok kezelésekkal való visszaélésből eredő, antimikrobiális rezisztencia felszámolása ellen, és új antibiotikumokba kell befektetni a fertőzések hatékony kezelése érdekében.

10

Az egészségügyi rendszer hatáiról alkotott felfogás alapvető átalakítására van szükség, hangsúlyozva az egészséges életmód és az ágazatközi együttműködés fontosságát. Törekedni kell az egészséggel kapcsolatos externáliák valódi értékének megértésére és elszámolására.

ÚTVONAL // **IVÓVÍZ & HIGIÉNYIA**

MINDENKINEK

JUT VÍZ

AA VÍZ MINDEN ÉLŐLÉNY SZÁMÁRA LÉTFONTOSSÁGÚ, ÉS TÁRSADALMAINK ÉS GAZDASÁGAINK ÉLELMEZÉSÉRE ÉS MŰKÖDTETÉSÉRE IRÁNYULÓ ERŐFESZÍTÉSEINK KÖZÉPPONTJÁBAN ÁLL VILÁGSZERTE.

A vízhez való hozzáférés a természetes körforgásokon és az épített infrastruktúrán alapul, amely lehetővé teszi a víz kitermelését, kezelését, elosztását, összegyűjtését és újrahasznosítását háztartási, ipari és mezőgazdasági felhasználásra. Magában foglalja a higiénit is, ahol a víz és az egészség találkozik - például a megfelelő higiénia, valamint az ember által termelt hulladék megfelelő ártalmatlanítása és kezelése révén.

A VÍZ ÚTJÁT ÉRINTŐ CSELEKVÉSI TERV

73. oldal

2050-ES JÖVŐKÉPÜNK

IVÓVÍZ ÉS HIGIÉНИЯ

ÉLELMET, ENERGIÁT ÉS A KÖZEGÉSZSÉGET BIZTOSÍTÓ, VIRÁGZÓ VÍZI ÖKOSZISZTÉMÁK

MINDANNYIUNK SZÁMÁRA ELÉRHETŐ IVÓVÍZ ÉS HIGIÉНИЯ

A biztonságos, megbízható ivóvíz, valamint a megfelelő higiéniai és szennyvízelvezetési szolgáltatások állnak mindenütt rendelkezésre, fontos szerepet játszanak az egészség és a jólét védelmében. Megszüntették a nyílt illemhely használatát, továbbá mindenki számára megbízható hulladékgyűjtési rendszerek állnak rendelkezésre.

BECSBEN TARTOTT VÍZ

A víz, társadalmi-gazdasági fejlődés szempontjából kritikus jelentőségű, amely társadalmi, gazdasági és környezeti rendszerek ellenálló képességének erősítésében kulcsszerepet tölt be. A víz valódi értékét felismerve, a felhasználók komolyan veszik a vízminőséget, és a vízgazdálkodást, hatékony megoldásokat alkalmaznak, és aktívan hozzájárulnak a vízszennyezés minimalizálásához és kezeléséhez.

AZ IVÓ- ÉS SZENNYVÍZFORRÁSAINKKAL KÖRFORGÁSOS MÓDON GAZDÁLKODUNK

A vízzel hatékonyan és egyenlően gazdálkodunk. A víz felhasználása, újrafelhasználása és újrahasznosítása hatékony, célorientált az iparban, a városokban és a vidéki területeken egyaránt. A nemzetközi együttműködés és a kapacitásépítési programok világszerte bővültek a vízgyűjtés, a hatékonyság, a vízkezelés, az újrahasznosítás és az újrafelhasználás támogatása érdekében. A szennyvízforrások (beleértve a hulladékvizet és a szennyvizet is) hatékonyan és biztonságosan felhasználásra, újrafelhasználásra és újrahasznosításra kerülnek, és megújuló erőforrások, például energia, áram, tápanyagok, fehérjék és nagy értékű vegyi anyagok előállítására szolgálnak.

A VÍZMINŐSÉG ÉS AZ ÖKOSZISZTÉMÁK VÉDELME

Minden szennyvizet kezelnek és újrahasznosítanak. A környezetszennyezés minimális szintre csökkent, míg a veszélyes vegyi és egyéb anyagok lerakása és kibocsátása megszűnt. A víz környezeti áramlása folyamatos, a vízzel kapcsolatos ökoszisztémák pedig virágoznak és fennmaradnak. A víztestek minőségét világszerte szigorúan ellenőrzik.

KULCSFONTOSÁGÚ

ÁTMENETEK

AZ INFRASTRUKTÚRA ÉS A TECHNOLÓGIA GYORSABB KIÉPÍTÉSE A VÍZHEZ VALÓ ÁLTALÁNOS HOZZÁFÉRÉS BIZTOSÍTÁSA ÉRDEKÉBEN

- A kellően tiszta és biztonságos ivóvíz elérhetővé és megfizethetővé válik mindenki számára, beleértve a korábban ellátatlan és kiszolgáltatott csoportokat is.
- Erős irányítási rendszerek és a köz- és magánszféra nemzetközi együttműködései elősegítik a vízzel kapcsolatos infrastruktúra fejlesztését, világszerte megkönnyítve a vízellátást, -szállítást és -tárolást.
- A fenntartható technológiai megoldások bővülésével a nem hagyományos vízforrások kiaknázása és a vízi infrastruktúra intelligensebbé tétele révén növelhető a víz rendelkezésre állása ott, ahol arra szükség van.
- A víz újrafelhasználása és újrahasznosítása anélkül segít a vízigény kielégítésében, hogy a vízhiány fokozódna, különösen a távolabbi vízforrásokra támaszkodó városi területeken. A szennyvizet szigorúbb és globálisan harmonizált minőségi szabványok szerint kezelik, amelyek felhasználói oldalról biztonságosak és megfelelőek.

MINDENKI FELISMERI A VÍZ VALÓDI ÉRTÉKÉT

- Az édesvíz és a vízzel kapcsolatos ökoszisztémák társadalmi, kulturális, esztétikai, környezeti, gazdasági, rekreációs és oktatási értéke általánosan elismert és számontartott, ami biztosítja az érintettek nagyfokú elkötelezettségét a megőrzési és helyreállítási erőfeszítésekben.
- A víz értékelése a vállalati magatartás egyik fő mozgatórugójává válik, ami elősegíti a víz legtermékenyebb célokra történő elosztását és a vízzel kapcsolatos negatív externáliák minimalizálását.
- A vízzel kapcsolatos kihívások és kockázatok széles körű figyelmet kapnak az intézményi befektetők körében, és beépülnek a portfóliókezelési gyakorlatba.
- A támogató szakpolitikák, valamint a technológia és a terméktervezés fejlődése hatékonyabban teszi a hazai vízfelhasználást, különösen az alacsonyabb vízellátottságú területeken. A vízhatékony háztartási készülékek és a víztakarékos magatartásformák általánossá válnak jelentős beruházásokat és innovációt nyerne.
- A fogyasztók mindinkább tudatában vannak a víz értékének, és elfogadják a kevesebb és takarékosabb vízhasználatot és gyakorlatokat.

SZÉLESKÖRBE ALKALMAZOTT INTEGRÁLT VÍZKÉSZLET-GAZDÁLKODÁS

- Az integrált vízkészlet-gazdálkodási megközelítések biztosítják, hogy a vízkivételkor tiszteletben tartsák a vízgyűjtő-szintű küszöbértékeket, adott esetben határokon átnyúló együttműködés révén is. Ez segít korlátozni a vízhiány szintjét az egész világon.
- A vállalkozások a víz- és szennyvízgyártásról áttérnek a vízgazdálkodásra. Új, az érintettek bevonásával zajló folyamatokat fogadnak el, amelyek mind a telephely-, mind a vízgyűjtő-alapú intézkedéseket tartalmazzák.
- Az élelmiszer és a mezőgazdaság területén, a vízzel, a földdel és a kapcsolódó erőforrásokkal összehangoltan gazdálkodnak, ami méltányosan maximalizálja a gazdasági és társadalmi jólétet anélkül, hogy veszélyeztetné a létfontosságú ökoszisztémák fenntarthatóságát.
- A megoldásokat a helyi hidrológiai, geopolitikai, társadalmi és környezeti összefüggésekhez igazítják. Figyelembe veszik a helyi intézményi és infrastrukturális örökséget, a pénzügyi és egyéb erőforráskorlátokat, valamint a társadalmi hatásokat

A CÉLMEGHATÁROZÁS, A MÉRÉS ÉS A KÖZZÉTÉTEL ELŐMOZDÍTTJA AZ ÁGAZATI VÍZGAZDÁLKODÁST

- A tudományosan megalapozott vízcélokot kulcsfontosságúnak tartják a fenntartható ivóvíz mennyiségi és minőségi küszöbértékek eléréséhez, illetve meghaladásához azokon a vízgyűjtő területeken, ahol a vállalatok működnek, beszereznek vagy értékesítenek.
- A vállalkozások szabványosított eljárásokat vezetnek be a vízzel kapcsolatos függőségük és hatásaik mérésére, kezelésére és nyilvánosságra hozatalára, és aktívan együttműködnek az értéklánc-partnerekkel és a befektetőkkel a teljesítmény javítása érdekében.

ÁLTALÁNOSÁ VÁLIK A KÖRFORGÁSOS VÍZGAZDÁLKODÁS

- Valamennyi ágazat felkarolja a víz mennyiségének csökkentésére, újrafelhasználásra és újrahasznosításra irányuló stratégiákat, kezdeményezéseket és újonnan megjelenő technológiákat, miközben az erőforrások visszanyerése és a vízgyűjtők feltöltése is megvalósul.
- A szennyvízből történő erőforrás-visszanyerés terén az innováció gyorsan terjed. Az olyan erőforrások, mint az energia, a kémiai tápanyagok és a fémek visszanyerése fontos inputokat eredményez a tágabb értelemben vett körforgásos gazdaságba.
- A vállalatok kihasználják az együttműködési lehetőségeket. A tisztított szennyvizet más iparágak vízigényének kielégítésére használják, valamint saját tevékenységükhöz.

A KÖZEGÉSZSÉGÜGY FELLENDÜLÉSÉVEL MINDENKI SZÁMÁRA ELÉRHETŐVÉ VÁLNAK A MEGBÍZHATÓ HIGIÉNIAI ÉS SZENNYVÍZELVEZETÉSI SZOLGÁLTATÁSOK

- A biztonságosan kezelt, fizikailag hozzáférhető és kulturálisan elfogadható higiéniai szolgáltatások a lakosság egészségét eléri, segítve a nyílt WC-használat felszámolását.
- Az alkalmazottak számára biztosított az ivóvízhez és higiéniaihoz való hozzáférés, a biztonságos higiéniai gyakorlatok a munkahelyeken és azokon kívül is.
- A vállalkozások együttműködnek a kormányokkal olyan új higiéniai rendszerek kialakításában, amelyek megtérítik a kormányok költségeit, és bevettelt termelnek a magánszektor számára. Új termék kategóriák és szolgáltatási modellek segítik a körülményektől és jövedelmi viszonyoktól függetlenül elérhető higiéniait.
- A körforgásos gazdasági megközelítések elterjedése és az új technológiák alkalmazása lehetővé teszi az erőforrások visszanyerését és újrafelhasználását. A biológiai hulladék értékes erőforrássá válik, mivel feldolgozásával visszanyerhető a tápanyagok és a víz, a megújuló energia, a szerves trágya és a fehérjék.
- A digitalizált szanitációs rendszerek segítik az adatok optimalizálását, a működési hatékonyságot és a karbantartást, miközben betekintést nyújtanak a fogyasztók saját és a lakosság közegészségügyébe is. A digitális és genomikai technológiák elterjedése a higiéniai rendszerben hozzájárulnak a személyi és közegészségügyi felügyelet és a fertőző betegségek nyomon követésének jelentős javításához.

AZ EGYÜTTMŰKÖDÉSEN ALAPULÓ ERŐFESZÍTÉSEK REGENERÁLJÁK A VÍZALAPÚ ÖKOSZISZTÉMÁKAT ÉS MINIMALIZÁLJÁK A VÍZSZENNYEZÉST

- A nemzetközi együttműködés és a kapacitás-építési erőfeszítések biztosítják a vízzel kapcsolatos ökoszisztémák védelmét és helyreállítását.
- Megszűnik az ellenőrizetlen, pontszerű szennyezés, biztosítva, hogy a kibocsátások ne csökkentsék a víztestek minőségét vagy a kapcsolódó ökoszisztémák és emberek egészségét.
- Csökken a diffúz forrásokból, például a mezőgazdaságból származó, nem pontszerű szennyezés. A műtrágyák és mezőgazdasági vegyi anyagok elfolyásának korlátozására irányuló intézkedéseket a megfelelő szántóföldi kijuttatási technológiák, a jobb földhasználati gyakorlatok és a vízforrások védelme segíti. A vízszennyező anyagokat az értékláncokon átívelő összehangolt erőfeszítések segítségével kiküszöböljük.
- A globális értékláncok érdekelt felei összefognak a tengeri műanyagok problémájának megoldása érdekében, megtisztítják azokat a területeket, ahol a műanyag hulladék koncentrációja magas, és a hulladékáramlást a forrásnál fékezik meg.

KAPCSOLÓDÓ SDG-K

- 2.4** 2030-ig olyan fenntartható élelmiszer-termelési rendszerek létrehozásának biztosítása és rugalmas mezőgazdasági gyakorlatok alkalmazása, amelyek növelik a termelékenységét és a termelési volument, segítenek az ökoszisztémák fenntartásában, erősítik a klímaváltozással, szélsőséges időjárással, szárazsággal, árvizekkel és egyéb katasztrófákkal kapcsolatos alkalmazkodási képességet, valamint fokozatosan javítják a föld és a talaj minőségét.
- 3.2** 2030-ig a megelőzhető halálesetek felszámolása az újszülöttek és öt év alatti gyermekek esetében, melynek elérése érdekében minden ország célja a gyermekhalandóság csökkentése újszülötteknél ezer élve születésre jutó 12 haláleset, és az öt év alatti gyermekeknél ezer élve születésre jutó 25 haláleset szintre vagy az alá.
- 3.9** 2030-ig a veszélyes vegyi anyagok, a levegő-, víz- és talajszennyezés és fertőzés miatt bekövetkező elhalálozások és betegségek számának jelentős mértékű csökkentése.
- 6.1** 2030-ig mindenki számára egyetemes és egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása a biztonságos és megfizethető ivóvízhez.
- 6.2** 2030-ra mindenki számára egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása a megfelelő szintű szanitációhoz és higiénéhez, a szabadteri székletürítés megszüntetése, különös figyelemmel a nők, a lányok és a kiszolgáltatott helyzetben lévők szükségleteire.
- 6.3** 2030-ig a víz minőségének javítása a szennyezés csökkentése, a veszélyes vegyi- és egyéb 25 anyagok lerakásának megszüntetése és kibocsátásainak minimalizálása révén; a kezeletlen szennyvíz részarányának felére csökkentése, az újrahasznosítás és a biztonságos újrahasználat jelentős mértékben történő növelése globális szinten.
- 6.4** 2030-ig a vízhasználat hatékonyságának jelentős növelése minden ágazatban; a fenntartható vízkivétel és az édesvíz-ellátás biztosítása a vízhiány kezelése érdekében, továbbá a vízhiánytól szenvedő emberek számának jelentős csökkentése.
- 6.5** 2030-ig az integrált vízkészlet-gazdálkodás megvalósítása minden szinten, beleértve adott esetben az országhatáron átívelő együttműködést is.
- 6.6** 2020-ig a vízhez kapcsolódó ökoszisztémák védelme és helyreállítása, beleértve a hegységeket, erdőket, vizes élőhelyeket, folyókat, víztározókat és tavakat.
- 12.2** 2030-ig a természeti erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodás és azok hatékony felhasználásának megvalósítása.
- 12.4** 2020-ig a vegyi anyagok és minden hulladék környezetvédelmi szempontból megfelelő kezelése a teljes életciklusukon keresztül az elfogadott nemzetközi keretekkel összhangban, valamint a levegőbe, vízbe és talajba történő kibocsátásuk jelentős csökkentése az emberi egészségre és a környezetre gyakorolt káros hatásuk minimálisra csökkentése érdekében.
- 12.8** 2030-ig annak biztosítása, hogy az emberek mindenhol rendelkezzenek megfelelő információval és tájékozottsággal a fenntartható fejlődésről és a természettel harmóniában álló életmódról.
- 14.1** 2025-ig a tengereket érő szennyezés minden formájának megelőzése és jelentős csökkentése, különös tekintettel a szárazföldi tevékenységből eredőkre, beleértve a tengerbe kerülő hulladékot és tápanyagszennyezést.
- 14.2** 2020-ig a tengeri és tengerparti ökoszisztémák fenntartható kezelése és védelme egyebek mellett ellenálló képességük megerősítésével a jelentős káros hatások elkerülésére, valamint intézkedések megtétele a helyreállításukra annak elérése érdekében, hogy az óceánok egészségesek és produktívak legyenek.
- 15.1** 2020-ig a szárazföldi, valamint az édesvízi ökoszisztémák és szolgáltatásaik megőrzésének, helyreállításának és fenntartható használatának biztosítása, különös tekintettel az erdőkre, vizes élőhelyekre, hegyekre és száraz élőhelyekre, a nemzetközi megállapodásokból eredő kötelezettségeknek megfelelően.

IVÓVÍZ ÉS HIGIÉNYIA

CSELEKVÉSI TERV AZ ÜZLETI SZFÉRA SZÁMÁRA 2020 – 2030

01

Megfelelő, tudományosan megalapozott vízügyi célokat kell meghatározni vállalati szinten, amelyek segítenek a vízgyűjtő területre vonatkozó, kontextus-specifikus intézkedések irányításában.

02

Meg kell erősíteni a vízzel kapcsolatos függőségek és hatások vállalati nyilvánosságra hozatalát, utalva a víz valódi értékére.

03

Olyan vízgazdálkodási megközelítést kell alkalmazni, amely társadalmilag és kulturálisan méltányos, környezeti szempontból fenntartható és gazdaságilag termelékeny vízhasználatot tesz lehetővé.

04

Biztonságosan kell kezelni az összes szennyvizet, és növelni kell a víz újrahasznosítását és újrafelhasználását, miközben csökkenteni kell a szennyezést, és meg kell szüntetni veszélyes vegyi anyagok és egyéb anyagok kibocsátását.

05

Fokozni kell a fogyasztói tudatosságot a megfelelő vízhasználattal kapcsolatban, és olyan termékeket kell fejleszteni, amelyek segítenek csökkenteni a vízfelhasználást a mindennapi tevékenységek során.

06

A növekvő vízhiány mellett a termelés támogatását célzó, vízgazdálkodási szempontból intelligens mezőgazdasági megoldásokat kell szorgalmazni.

07

Tegyen lépéseket a biztonságos ivóvízhez és a megfelelő higiéniához való hozzáférés biztosítására, és vállalati tevékenységek és ellátási láncok egészében emelje a higiéniai gyakorlatokkal kapcsolatos tudatosságot.

08

Működjön együtt a kormányokkal a vízzel és szennyvízelvezetéssel kapcsolatos infrastruktúra kiépítését célzó szakpolitikák, biztonsági előírások és vegyes finanszírozási megoldások előmozdítása érdekében az alacsony ellátottságú régiókban, és ösztönözze a fejlődő szennyvízelvezetési gazdaságot.

09

Fogjon össze a partnerekkel és az érintett felekkel, hogy konszolidálja és javítsa a vízzel és a szennyvízelvezetéssel kapcsolatos adatok elérhetőségét.

10

A vízzel kapcsolatos ökoszisztémák megtisztítására, helyreállítására és nyomon követésére irányuló erőfeszítéseket támogassa, és fektessen be azokba.

ÚTVONAL // ÉLELMEZÉS

MINDANNYIAN EGÉSZSÉGESEN ÉTKEZHETÜNK

SZERVEZETÜNKET AZ ÉTEL TÁPLÁLJA, AMELY ERŐTELJES SZEREPET JÁTSZIK AZ EMBERI EGÉSZSÉG, TERMELÉKENYSÉG, KULTÚRA ÉS POTENCIÁL MEGTEREMTÉSÉBEN.

Az étel ugyanakkor örömet okoz, lehetőséget teremt a kreativitásra és a másokkal való kapcsolatteremtésre. Az élelmiszerrendszer magában foglalja mindazt, ami az emberek és állatok táplálásához kapcsolódik, a termeléstől és halászatától, a feldolgozásig, kereskedelemig, forgalmazásig, elosztásig, fogyasztásig és ártalmatlanításig. A termékeny földterületekért folyó verseny fokozódása miatt mélyen összefügg a mezőgazdasággal, a földhasználattal és az erdők nem élelmiszeripari célú hasznosításával, mint például a fa- és rosttermelés.

AZ ÉLELMEZÉS ÚTJÁT ÉRINTŐ CSELEKVÉSI TERV

79. oldal

2050-ES JÖVŐKÉPÜNK ÉLELMEZÉS

EGÉSZSÉGES, BIZTONSÁGOS ÉS TÁPLÁLÓ ÉLELMISZERT BIZTOSÍTÓ, MEGÚJULÓ ÉS IGAZSÁGOS ÉLELMEZÉSI RENDSZER

ÁLTALÁNOSAN ELÉRHETŐ, TÁPLÁLÓ ÉS MEGFIZETHETŐ ÉLELMISZEREK

2050-re mindenki elegendő tápláló és megfizethető élelmiszerhez jut a boldoguláshoz. Az élelmiszerrendszer által biztosított ízletes étrend hozzájárul az egészséges életmódhoz, miközben a fogyasztók képessé válnak az egészségüket szolgáló vásárlási döntések meghozatalára. Az alutápláltság, a túltápláltság, valamint az elhízás és a túlsúlyosság aránya, illetve a táplálkozással összefüggő nem fertőző betegségek aránya drasztikusan csökken.

A FENNTARTHATÓ TERMELÉS HELYREÁLLÍTTJA ÉS VÉDI A TERMÉSZETET

Az élelmiszertermelés a bolygó határain belül történik. A globális élelmiszerrendszer rugalmas, szén-dioxid-semleges és regeneratív. Támogatja a biológiai sokféleséget, védi és táplálja a szárazföldi és a víz alatti ökoszisztémákat.

FENNTARTHATÓ ÉLELMISZERFOGYASZTÁS

Az emberek megértik a bolygó egyensúlyát tiszteletben tartó táplálkozás fontosságát, és képesek fenntartható módon táplálkozni, megőrizve és megünnepelve az étkezési kultúrájukat. Megbecsülik az élelmiszereket, és tiszteletben tartják azokat, a pazarlás minimalizálása érdekében változtatnak a hozzáállásukon.

JÓL MŰKÖDŐ ÉRTÉKLÁNCOK, TISZTESSÉGES, MENTES AZ EMBERI JOGOKKAL VALÓ VISSZAÉLÉSEKTŐL

Az érték igazságosan oszlik meg az élelmiszerértékláncok mentén, ahol a vidéki gazdaságok újjáélednek és virágoznak; a gazdálkodók, a halászok és a munkavállalók tisztességes és rugalmas jövedelemre tesznek szert, megfelelő és biztonságos munkakörülményeket teremtve. Az élelmiszerrendszerben korábban tapasztalt gyermekmunkát, kényszermunkát, modern rabszolgálatot és emberkereskedelmet globális szinten felszámolták.

LEGFŐBB

ÁTMENETEK

TERMELÉKENYEBB, REGENERATÍVABB ÉS ELLENÁLLÓBB MEZŐGAZDASÁG

- A gazdálkodók a hagyományos technikákat fejletett precíziós gazdálkodási technológiákkal és olyan eszközökkel kombinálják, mint a talajfigyelés, a csepegtető öntözés, a vetőmagok, a takarmányok, a műtrágyák és a növényvédőszer használata.
- A klímaturdos mezőgazdasági gyakorlatok elterjednek, és a mezőgazdaság egyre inkább nettó szén-dioxid-nyelőként működik az üvegházhatású gázok kibocsátásának forrása helyett.
- Az élelmiszertermelés a meglévő termőterületekre korlátozódik, és a vállalatok olyan ellátási láncokat hoznak létre, amelyek mentesek az erdőirtástól és a földterületek átalakításától, így gyakorlatilag megakadályozzák az erdők és más természeti területek mezőgazdasági célú hasznosítását. A leromlott állapotú területeket újra termőföldre alakítják át, és az agrárvállalkozások a biológiai sokféleség és a tájak helyreállításába investálnak.
- A mezőgazdaságban használt erőforrások emberi és környezeti kockázatát folyamatosan csökkentik, miközben erőforrások felhasználását optimalizálják, minimalizálva a környezeti hatásokat.
- A mezőgazdasági támogatásokat a fenntartható gazdálkodási gyakorlatok ösztönzése és az erdőirtás megállítása céljából átcsoportosítják. Ezeket az erőfeszítéseket a helyi közösségek bevonása, valamint a hatékony szabályozás és felügyelet támogatja.
- Az állattenyésztés a bolygó határain és regenerációs kapacitásain belül működik. A ketreces tartás és az élő állatok távolsági szállításának tilalma, valamint az összes tenyésztett állatfaj kíméletes levágására vonatkozó előírások elősegítik az állatok jóllétét.

AZ ÉLELMEZÉSI RENDSZER TÁMOGATJA AZ ÖKOLÓGIAI SZEMPONTBÓL EGÉSZSÉGES, TERMÉKENY ÉS JÓL SZABÁLYOZOTT ÓCEÁNOKAT

- Mivel a halászat és az akvakultúra egyre nagyobb arányt képvisel a globális fehérje-összetételben, az üzleti szféra vezető szerepet játszik olyan többszereplős kezdeményezésekben, amelyek garantálják a világ óceánjainak hatékony felügyeletét, valamint a veszélyeztetett populációk védelmét és helyreállítását.
- A túlhalászás leállítása mellett, intézkedéseket hoznak annak biztosítására, hogy a halállományok fenntartható szinten maradjanak - illetve elérjék azt, továbbá törekednek a halászat megfelelő irányítására annak érdekében, hogy az akvakultúra tiszteletben tartsa a többi fajt és a tágabb élőhelyeket. A legfontosabb élőhelyeket - beleértve a folyótorkolatokat, vizes élőhelyeket, mangroveerdőket és koralzátonyokat - közösen védik és állítják helyre.
- Az üzleti élet új tápanyag- és fehérjeforrásokat teremt a halak táplálására, lehetővé téve a haltenyésztési ágazat fenntartható növekedését és megakadályozva a takarmányhalfajok túlhalászását.
- Az új technológiák lehetővé teszik a tenger gyümölcseinek nyomon-követhetőségét.
- Az ágazatközi együttműködés és a beruházások fokozzák a termék- és anyaggazdálkodást, valamint a nagyszabású tisztítási erőfeszítéseket a tengeri műanyag problémájának kezelése érdekében

EGÉSZSÉGES ÉS FENNTARTHATÓ ÉTREND

- Az étrend kiegyensúlyozottabbá, az egészség és a környezet szempontjából optimálisabbá válik. Ezek a változások olyan regionális eredményeket eredményeznek, amelyekben jelentős a gyümölcsök és zöldségek, valamint a teljes kiőrlésű gabonafélék aránya, ésszerű egyensúlyban vannak a növényi és állati eredetű fehérjék, és minimális a vörös hús, a feldolgozott hús, a hozzáadott zsírok, a cukor és a só, valamint a finomított gabonafélék aránya.
- Az egészséges táplálkozást népszerűsítő termékkínálat kialakításával, felelős marketingstratégiák alkalmazásával a vállalkozások jelentősen átalakítják termékformuláikat és a forgalmazási rendszereket is, ezáltal ösztönözve a fenntartható élelmiszerrendszerekből származó megfizethető, szezonális, kulturálisan megfelelő, tápláló és változatos összetevőket kínáló, egészséges táplálkozásra való globális átállást, illetve elhatárolódnak az egészségtelen lehetőségek népszerűsítésétől.
- Az üzleti innováció segíti ezen új fehérjeforrások (pl. növények, rovarok, gombák, vízi szervezetek, laboratóriumi tenyésztésű húсок) fejlesztését és terjedését.
- Az étrend egészségesebb megválasztását támogató szabályozási eszközök is megjelennek.

VESZTESÉG ÉS PAZARLÁS NÉLKÜLI, KÖRFORGÁSOS ÉLELMISZERRENDSZER

- Az élelmiszerrendszerben működő vállalkozások - beleértve a termelőket, az éttermeket és a kiskereskedőket - mérőszámok kidolgozásával, célok kitűzésével, valamint új irányelvek és gyakorlatok bevezetésével, élen járnak az élelmiszer-veszteség és - pazarlás csökkentésében a gazdaságtól a fogyasztóig.
- Az üzleti élet számos innovatív megközelítést dolgoz ki az élelmiszerpazarlás minimalizálására, beleértve a romlandó élelmiszerek eltarthatósági idejének meghosszabbítását, a tárolási és ellátási lánc infrastruktúrájának és hatékonyságának optimalizálását, valamint a kereslet előrejelzésének javítását.
- A közvélemény figyelmét felkeltő és reklámkampányok a társadalmi normákban olyan nagymértékű és gyors változást idéznek elő, amely elfogadhatatlanná teszi az élelmiszerpazarlást. A dátumok címkézésének és az adagok méretének javítása segít a fogyasztók szokásainak megváltoztatásában.
- Az élelmiszer-értéklánc mentén felmerülő elkerülhetetlen hulladékot újraosztják vagy hasznosítják anyag- vagy energiafelhasználásra az egyre virágzó körforgásos biogazdaság részeként. Új jogszabályok és új technológiák segítik az élelmiszer-rendszer körforgásának bezárását.

AZ ÉRTÉK MÉLTÁNYOS ELOSZTÁSA AZ ÉLELMISZER-ÉRTÉKLÁNC MENTÉN

- Az élelmiszer-értéklánc mentén működő vállalatok együttműködnek az értékek méltányos elosztása érdekében a gazdálkodókkal és a halászokkal, segítve ezzel a szegénység felszámolását és a vidékfejlesztés előmozdítását.
- A vállalatok emellett segítenek a kis- és nagygazdaságok kapacitásának kiépítésében, hogy a helynek megfelelő, termelékenyebb, rugalmasabb és regeneratívabb új gyakorlatokat és technológiákat alkalmazzanak.
- A vállalkozások, a kormányok és a civil társadalom közös erőfeszítéseket tesznek az igazságos átmenet biztosítása, az ellenálló képesség kiépítése és új munkahelyek teremtése érdekében a vidéki gazdaságban, miközben támogatják és átképzik a piaci változások által érintett munkavállalókat.
- Vállalkozások, kormányok és különböző érdekelt felek bevonásával működő platformok azon dolgoznak, hogy az emberi jogok védelme és tiszteletben tartása az élelmiszer-értéklánc egészében biztosított legyen, együttműködve a kényszermunka és a gyermekmunka, a modern rabszolgaság és az emberkereskedelem felszámolásában, valamint a munkavállalók egészségének, biztonságának és jólétének biztosításában.

A GAZDASÁGTÓL AZ ASZTALIG TERJEDŐ, A KEZDŐPONTTÓL A VÉGPONTIG TARTÓ ÁTLÁTHATÓSÁG

- A vállalkozások, a civil társadalmi csoportok, a politikai döntéshozók és a befektetők együttműködnek a kezdőponttól a végpontig tartó nyomon követhetőség megvalósításában, valamint az élelmiszer-ellátási láncok átfogó és következetes adatainak nyomon követésében.

- Az adatok mennyiségének, minőségének és megosztásának új szintjei hozzájárulnak a felelős és fenntartható beszerzéshez, a mezőgazdasági termelők jövedelmének növeléséhez, az élelmiszer-csalás csökkentéséhez, valamint az élelmiszerveszteség és -pazarlás mérsékléséhez.
- Az adatok növelik a vállalatok azon képességét, hogy elszámoljanak az élelmiszer-ellátási láncukban felhasznált természeti, társadalmi és emberi tőke valódi értékével, és csökkentsék az externáliákat.
- Ezek az adatok a kormányokat is segítik a megfelelő ösztönzők és szabályozások bevezetésére irányuló erőfeszítéseikben.
- A fogyasztók számára előnyös, hogy több információ áll rendelkezésükre arról, hogy hol és hogyan állítják elő az élelmiszereiket, ami hozzájárul az egészségesebb és fenntarthatóbb táplálkozás felé való elmozduláshoz, és közelebb hozza a fogyasztókat a gazdálkodókhoz.

FELISMERIK ÉS FIGYELEMBE VESZIK AZ ÉLELMISZEREK VALÓDI ÉRTÉKÉT ÉS KÖLTSÉGEIT

- Egyre nagyobb lendületet kapnak azok az új megközelítések, amelyek az élelmiszerek valódi értékét és költségét értékelik, figyelembe véve az ökoszisztéma-szolgáltatásokkal és az emberi egészséggel való kapcsolatokat.
- A vállalkozások az élelmiszer-értéklánc egészén fokozzák a természeti, társadalmi és emberi tőkétől való függőségüket, valamint a működésük és ellátási láncok pozitív és negatív hatásainak mérésére és értékelésére irányuló erőfeszítéseket.
- A vállalkozások ezeket az információkat felhasználják döntéseik meghozatalához és a vállalkozásukat, az embereket, a társadalmat és a környezetet érintő hosszú távú kockázatok mérsékléséhez. Ezek az információk egyre nagyobb figyelmet kapnak az intézményi befektetők részéről is, akik beépítik azokat a portfóliókezelési gyakorlatba. Az élelmiszerek valódi értékének és költségének felismerése a szakmai reformokat is motiválja.

KAPCSOLÓDÓ SDG-K

- 2.1** 2030-ig az éhezés felszámolása és minden ember - különös tekintettel a szegény és kiszolgáltatott helyzetben levő csoportokra beleértve a csecsemőket is -, hozzáféréseinek biztosítása a biztonságos, tápláló és elegendő élelmiszerhez egész évben.
- 2.2** 2030-ig az alultápláltság minden formájának felszámolása, beleértve 2025-ig a nemzetközileg meghatározott célok teljesítését az 5 év alatti gyermekek alulfejlettségére és kóros soványosságára vonatkozóan, valamint a serdülő lányok, várandós és szoptató anyák és idősek táplálkozási szükségleteinek kezelése.
- 2.3** 2030-ig az élelmiszer kistermelők, különösen a nők, őslakosok, családi gazdaságok, 21 állattenyésztők és halgazdálkodók mezőgazdasági termelékenységének és jövedelmének megduplázása, beleértve a biztonságos és egyenlő hozzáférést a földhöz, egyéb termelő erőforrásokhoz és alapanyagokhoz, ismeretekhez, pénzügyi szolgáltatásokhoz, piacokhoz, értéknövelő lehetőségekhez és nem mezőgazdasági munkalehetőségekhez.
- 2.4** 2030-ig olyan fenntartható élelmiszer-termelési rendszerek létrehozásának biztosítása és rugalmas mezőgazdasági gyakorlatok alkalmazása, amelyek növelik a termelékenységet és a termelési volument, segítenek az ökoszisztémák fenntartásában, erősítik a klímaváltozással, szélsőséges időjárással, szárazsággal, árvizekkel és egyéb katasztrófákkal kapcsolatos alkalmazkodási képességet, valamint fokozatosan javítják a föld és a talaj minőségét.
- 2.A** A befektetések növelése - többek között a nemzetközi együttműködés fokozása által - a vidéki infrastruktúra, a mezőgazdasági kutatások és az ismeretterjesztési szolgáltatások, a technológiai fejlesztés, a növényi és állati génbankok területén abból a célból, hogy növekedjen a mezőgazdaság termelési kapacitása a fejlődő országokban, különösen a legkevésbé fejlett országokban.
- 3.4** 2030-ig a nem fertőző betegségekből származó idő előtti elhalálozás egyharmadával történő csökkentése megelőzéssel és kezeléssel, valamint a mentális egészség és jóllét elősegítése.
- 6.3** 2030-ig a víz minőségének javítása a szennyezés csökkentése, a veszélyes vegyi- és egyéb 25 anyagok lerakásának megszüntetése és kibocsátásainak minimalizálása révén; a kezeletlen szennyvíz részarányának felére csökkentése, az újrahasznosítás és a biztonságos újrahasználat jelentős mértékben történő növelése globális szinten.
- 6.4** 2030-ig a vízhasználat hatékonyságának jelentős növelése minden ágazatban; a fenntartható vízkivétel és az édesvízellátás biztosítása a vízhiány kezelése érdekében, továbbá a vízhiánytól szenvedő emberek számának jelentős csökkentése.
- 6.5** 2030-ig az integrált vízkészlet-gazdálkodás megvalósítása minden szinten, beleértve adott esetben az országhatáron átívelő együttműködést is.
- 6.6** 2020-ig a vízhez kapcsolódó ökoszisztémák védelme és helyreállítása, beleértve a hegységeket, erdőket, vizes élőhelyeket, folyókat, víztározókat és tavakat.
- 8.5** 2030-ig teljes és termelékeny foglalkoztatás és méltányos munka biztosítása minden férfi és nő számára, beleértve a fiatalokat és a fogyatékkal élőket is, valamint az egyenlő értékű munkáért egyenlő bér biztosítása.
- 8.7** Azonnali és hatékony intézkedések meghozatala a kényszermunka felszámolására, a modernkori rabszolgaság és az emberkereskedelem megszüntetésére, valamint a gyermekmunka legrosszabb formái megtiltásának és megszüntetésének biztosítására - beleértve a gyerekkatonák toborzását és alkalmazását; 2025-ig a gyermekmunka minden formájának megszüntetése.
- 8.8** A munkavállalói jogok védelme, valamint biztonságos és veszélytelen munkakörnyezet elősegítése minden dolgozó számára, beleértve a migráns munkavállalókat, különösen a női bevándorlókat, valamint a bizonytalan foglalkoztatási formák keretében dolgozókat is.
- 12.2** 2030-ig a természeti erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodás és azok hatékony felhasználásának megvalósítása.
- 12.3** 2030-ig az egy főre jutó globális élelmiszer-hulladék felére csökkentése a kiskereskedelem és a fogyasztók szintjén, valamint az élelmiszer-veszteség csökkentése a termelési és ellátási 30 láncok mentén, beleértve a betakarítás utáni veszteségeket.
- 12.8** 2030-ig annak biztosítása, hogy az emberek mindenhol rendelkezzenek megfelelő információval és tájékozottsággal a fenntartható fejlődésről és a természettel harmóniában álló életmódról.
- 13.1** A klímaváltozáshoz kapcsolódó veszélyekkel és a természeti katasztrófákkal szembeni ellenálló- és alkalmazkodóképesség megerősítése minden országban.
- 13.2** A klímaváltozással kapcsolatos intézkedések integrálása a nemzeti szakpolitikákba, stratégiákba és tervezésbe.
- 13.3** Az oktatás javítása, a tudatosság, a humán- és intézményi kapacitások növelése az éghajlatváltozás mérséklésével, az alkalmazkodóképesség javításával, a hatások csökkentésével és a korai előrejelzéssel kapcsolatban.
- 14.1** 2025-ig a tengereket érő szennyezés minden formájának megelőzése és jelentős csökkentése, különös tekintettel a szárazföldi tevékenységből eredőkre, beleértve a tengerbe kerülő hulladékok és tápanyagszennyezést.
- 14.4** 2020-ig a halászat hatékony szabályozása, a túlhálászat, az illegális, a nem bejelentett és nem szabályozott halászat és a környezetromboló halászati módszerek megszüntetése, valamint a tudományosan megalapozott gazdálkodási tervek végrehajtása a halállományok lehető legrövidebb időn belüli helyreállítása érdekében legalább olyan szintre, amely a biológiai jellemzőik által meghatározott maximális fenntartható hozamot eredményez.
- 15.1** 2020-ig a szárazföldi, valamint az édesvízi ökoszisztémák és szolgáltatásaik megőrzésének, helyreállításának és fenntartható használatának biztosítása, különös tekintettel az erdőkre, vizes élőhelyekre, hegyekre és száraz élőhelyekre, a nemzetközi megállapodásokból eredő kötelezettségeknek megfelelően.
- 15.2** 2020-ig az erdők minden típusa esetében a fenntartható kezelés megvalósításának az elősegítése, az erdőirtások megállítása, a leromlott állapotú erdők helyreállítása, az erdőfelújítások és az erdőtelepítések jelentős mértékű növelése globális szinten.
- 15.3** 2030-ig a sivatagosodás leküzdése, a leromlott földterületek és talaj helyreállítása, beleértve a sivatagosodás, aszály és árvizek által érintett területeket, valamint törekvés a talajdegradáció nélküli világ elérésére.
- 15.5** Sürgős és jelentős intézkedések megtétele a természetes élőhelyek romlásának mérséklésére, a biológiai sokféleség csökkenésének megállítására, valamint 2020-ig a veszélyeztetett fajok védelme és kipusztulásuk megakadályozása.

ÉLELMEZÉS

AKCIÓTERV AZ ÜZLETI SZFÉRA SZÁMÁRA 2020 – 2030

01

Alkalmazzon és terjesszen rugalmas, megújuló, körforgásos, nagyobb terméshozamot és magasabb tápanyagtartalmat eredményező mezőgazdasági és akvakultúra-gyakorlatokat.

02

Fejleszteni kell és be kell fektetni az élelmiszer-termékportfóliók újratervelésébe, a környezeti externáliák csökkentése, egészségesebb lehetőségek biztosítása, továbbá az emberiségre és bolygónkra gyakorolt pozitív hatások növelése érdekében. Különösen fontos a fehérje helyettesítésére irányuló kutatás-fejlesztés, a bomlasztó technológiák és állati takarmányforrások újragondolásának ösztönzése.

03

Marketing- és oktatási kampányok segítségével kell a fogyasztók és a munkavállalók hozzáállását az egészségesebb és fenntarthatóbb élelmiszer-választás és az élelmiszer-pazarlás csökkentése felé terelni. Tartózkodni kell az egészségtelen élelmiszerek forgalmazásától.

04

Az erdőirtástól és a földek átalakításától mentes élelmiszer-ellátási láncokat kell létrehozni, miközben globális összefogással kell támogatni a helyreállítási beruházásokat.

05

Ki kell tűzni, meghatározni és végrehajtani azokat a célokat, mérőszámokat, gyakorlatokat és programokat, amelyekkel az értéklánc egészen minimalizálható a pazarlás. Újra kell gondolni az élelmiszer-forgalmazási rendszereket úgy, hogy azok a körforgásosság elveire épüljenek, és csökkentsék a minőség és a biztonság fenntartásához szükséges csomagolás mértékét.

06

Tudományosan megalapozott célokat kell kitűzni a mezőgazdasági termelésből és a kapcsolódó földhasználati változásokból származó kibocsátások csökkentésére, hogy világos, elszámoltatható utat határozzunk meg a hőmérséklet-emelkedés 1,5°C-on tartására. A mezőgazdaságot széndioxid-nyelővé kell alakítani.

07

A szakpolitikai döntéshozókkal együttműködve keressen megoldásokat a támogatások és szabályozások átalakítására a fenntartható mezőgazdasági gyakorlatok, az egészségesebb fogyasztási szokások, valamint az élelmiszer-veszteség és -pazarlás csökkentése érdekében.

08

Az ENSZ Üzleti és Emberi Jogi Irányelvekben foglaltaknak megfelelő emberi jogi átvilágítás elvégzésére irányuló belső politikák és rendszerek kidolgozását és fejlesztését, valamint az emberi jogok tiszteletben tartásának biztosítását kell szorgalmazni világszerte az élelmiszeripari értékláncokban.

09

Az élelmiszerek valódi értékének kalkulálásakor vegye figyelembe a természeti, társadalmi és humán tőkeköltségeket. Ugyanakkor működjön együtt az átláthatóság és a nyomon követhetőségi mechanizmusok előmozdításában az élelmiszer-értéklánc egészében, és segítse az adatokhoz való nyílt hozzáférést.

10

A gazdálkodók és a halászok méltányos részesedésével kell biztosítani az értékek igazságos elosztását az értékláncban.

HARMADIK FEJEZET

A SZEMLÉLET- VÁLTÁS IDEJE

HARMADIK FEJEZET
A SZEMLÉLETVÁLTÁS IDEJE

ADDIG, AMÍG RAGASZKODUNK JELENLEGI ELKÉPZELÉSEINKHEZ ÉS PRIORITÁSAINKHOZ, AZ ÁTFOGÓ RENDSZEREK ÁTALAKULÁSA NEM VALÓSULHAT MEG.

Jelenlegi szemléletünk akadályozza azokat az átalakításokat, amelyek szükségesek egy olyan világ megvalósításához, amelyben több mint 9 milliárd ember élhet jól, a bolygó eltartóképességén belül. A következő évtizedben olyan módon - és olyan ütemben - kell elindítanunk a változást, amely eddig nem sikerült. Nem elég tudni, hogy mit kell tenni. El kell fogadnunk, hogy radikális változásokra lesz szükség a társadalom minden területén, beleértve az üzleti szférát is.

A döntő jelentőségű, hogy a szükséges átalakítások három stratégiai jellegű, üzleti szemléletbeli változástól függenek: a kapitalizmus újratervezése, hogy a valódi értékteremtést, ne pedig az érték kivonását jutalmazza; a hosszútávú ellenálló képesség kiépítése; és az üzleti fenntarthatóság regeneratív megközelítése.

Az üzleti szemlélet e három területen a következő évtizedben a döntések meghozatalának módját fogja meghatározni - melyek a Vision 2050 átalakulási útvonalakon szükséges átmenetek és intézkedések alapját képezik.

Végző soron ezek a gondolkodásmódok döntő fontosságúak a hosszútávú üzleti siker szempontjából.

SZEMLÉLETVÁLTÁS // 01 MEGÚJULÁS

Az újjáalakulás annak felismerését jelenti, hogy a kapitalizmus jelenlegi rendszere fenntarthatatlan eredményeket produkál. A tartós megtérüléshez a kapitalizmus olyan átalakított modelljére van szükség, amely az érték kivonás helyett a valódi értékteremtést jutalmazza.

SZEMLÉLETVÁLTÁS // 02 ALKALMAZKODÁS

Az ellenálló képesség, a rugalmasság, a vállalkozások korai előrelátó képességének fokozását jelenti, a változásokhoz és zavarokhoz való alkalmazkodásra és a hosszútávú siker megőrzése érdekében.

SZEMLÉLETVÁLTÁS // 03 FELÉPÜLÉS

A regeneráció azt jelenti, hogy a "Ne árts" szemléleten túllépve olyan irányba mozdulunk el, amelyben a társadalmi és környezeti rendszereink gyógyulási és gyarapodási képességét építjük.

SZEMLETVÁLTÁS // 01

MEGÚJULÁS

Az újjáalakulás annak felismerését jelenti, hogy a kapitalizmus jelenlegi rendszere fenntarthatatlan eredményeket produkál. A tartós megtérüléshez a kapitalizmus olyan átalakított modelljére van szükség, amely az értékkiadás helyett a valódi értékteremtést jutalmazza.

Az újjáalakulás az üzleti élet és a világgazdaság céljainak alapvető megváltoztatását jelenti – a pénzügyi nyereség önmagáért való hajszolásáról, a valódi értékek keresésére való törekvésre.

MIÉRT VAN SZÜKSÉG A KAPITALIZMUS ÚJRAGONDOLÁSÁRA?

A kapitalizmus a mai globális gazdaság fő operációs rendszere. A legtöbb termelés irányított, és a legtöbb jövedelem a piacokon keresztül, nyereségorientált alapon oszlik meg. Ez minden nagyobb gazdaságra igaz, bár az egyes országok között jelentős különbségek vannak a kultúra, a szabályozás és az állami szerepvállalás mértéke tekintetében.

A kapitalizmus a nyereségorientált vállalkozások és a versenypiacok kombinációjával hozzájárult az innovációhoz, a jólét megteremtéséhez és az életszínvonal emelkedéséhez. Ugyanakkor, fenntarthatatlan eredményeket is produkál - társadalmi, környezeti és gazdasági szempontból egyaránt. A kapitalizmus innovatív ereje és óriási hatósugara nélkülözhetetlen ahhoz, hogy megbirkózzunk a legnehezebb kihívásokkal.

Az alapvető probléma abban áll, hogy a ma ismert kapitalizmus nem tesz különbséget az értékteremtés és az értékkiadás között. Azáltal, hogy a pénzügyi tőkéből származó hozamokat előnyben részesíti a tőke más formáinak megőrzésével (nem is beszélve a felhalmozásról) szemben, a kapitalizmus jelenlegi változata veszélyesen kimerítette a gazdasági értékteremtés alapját képező természeti, társadalmi és emberi tőkét. A kockázatokat társadalmasítják, míg a jutalmakat privatizálják, és az évtizedek óta tartó piaci koncentráció veszélyezteti a versenyt, a kapitalizmus kritikus és alapvető jellemzőjét.

Három szinten látjuk a hiányosságokat: a gazdasági és üzleti teljesítményről való gondolkodás és annak mérése; a piaci struktúrák és dinamikák, amelyek a pénzügyi értékek kivonásának kedveznek; valamint a gyenge intézmények, amelyek nem képesek szabályozni a piacokat elég hatékonyan ahhoz, hogy azok

eredményesen, tisztességesen és fenntarthatóan működjenek.

Ezek a hibák együttesen negatív társadalmi eredményekhez vezetnek, és akadályozzák a vállalatokat abban, hogy teljes mértékben végrehajtsák a 2050-es jövőkép megvalósításához szükséges átalakításokat.

Tíz évvel ezelőtti 2050-es jövőképünk tartalmazott egy „gazdasági” útvonalat, amely világossá tette, hogy az átfogó jövőkép megvalósításához a vállalatok üzleti tevékenységének radikális megváltoztatására van szükség. Azt szorgalmazta, hogy olyan gazdaságok felé mozduljunk el, amelyek a valódi értékteremtést jutalmazzák, nem pedig az értékkiadás. Továbbra is kitarunk a jövőkép mellett. A kapitalizmust újra kell értelmezni ahhoz, hogy olyan értékteremtést jutalmazzon, amely minden társadalmi és környezeti költséget és hasznot internalizál. Ennek tükröződnie kell az áruk és szolgáltatások relatív árában, valamint a vállalatok eredménykimutatásaiban, tőkeköltségeiben és piaci értékelésében.

Napjainkban a kérdésfeltevés arról, hogy milyen kapitalizmusra van szükségünk, a hiánypótlóbból a központi kérdéssé vált. A társadalom egyre inkább tudatában van a működési rendszerünk által okozott negatív eredményeknek; a COVID-19 kiemelte a status quo problémáit, és tovább lendítette a kapitalizmusról szóló vitát a köztudatba. Még a bevallottan kapitalisták is azok közé tartoznak, akik most alapvető újrakezdesre szólítanak fel. Nem csak azért, mert a status quo fenntarthatatlan, hanem azért, mert a kiváltott ideológiai reakciók azzal fenyegetnek, hogy még rosszabbá válhat a helyzet.

Klaus Schwab, a Világgazdasági Fórum munkatársa arra figyelmeztetett, hogy a kapitalizmus működésének és az általa generált eredményeknek az érdemi megváltoztatása nélkül „az ideológiai inga - amely már mozgásban van - visszalendülhet a teljes körű protekcionizmus és más veszteséges gazdasági stratégiák felé”.⁴²

A kapitalizmus újrarendelése nem egy szimpla szociális és környezetvédelmi menetrend: a hosszútávú üzleti siker feltételeinek megteremtéséről van szó. Élhető bolygó, összetartó társadalmak, szabad és tisztességes piacok, amelyeket szilárdan felügyelnek, befogadó intézmények felügyelete alatt álló szabad és tisztességes piac, amelyek elengedhetetlenek ahhoz, hogy bármely vállalkozás hosszútávon virágozhasson:

- 1** Jobb döntéseket hozó, jól irányított vállalatok, amelyek a szükséges termék-, szolgáltatás- és üzleti modell innovációikkal valódi értéket teremtenek és hozzájárulnak a virágzó társadalomhoz.
- 2** Olyan tőkepiacok, amelyek megfelelően értékelik a befogadó, fenntartható üzleti gyakorlatokat, és a legnagyobb pozitív társadalmi és környezeti hatással rendelkező vállalatokat jutalmazzák.
- 3** Több tőkét mozgósítanak olyan vállalkozások, eszközök és megoldások felé, amelyek fenntarthatóbb eredményeket és valódi értéket teremtenek a társadalom számára.

MILYEN AZ ÚJRAGONDOLÁS SZEMLÉLETE?

Ugyan a vállalatok önmagukban nem tudják újra feltalálni a kapitalizmust, de felismerhetik, hogy a rendszer amelynek részei, aláássa a gazdasági jóllétet biztosító szociális és környezeti rendszereket, amelyek a gazdasági jóllétet, és azon fáradoznak, hogy a piacok ne jutalmazzák a további hanyatlást. A vállalatok, különösen a nagy multinacionális vállalatok, szerepet játszhatnak a jelenlegi megközelítésből adódó, negatív következmények kezelésében, és a vállalati szemléletnek, ezt a tényt tükrözve kell megváltoztatnia: rendelkeznek a változtatáshoz szükséges képességgel, befolyással és ösztönzőkkel. A piacokat, - és az általuk elért eredményeket - egyaránt alakítják a bennük résztvevők, például a vállalkozások és a befektetők, valamint az őket felügyelők, például a kormányok és a szabályozó hatóságok. Ezért, a vállalkozásoknak a tetteik által egyszerre lehet és kell is cselekedniük, és a „játékszabályok” megváltoztatását is szorgalmazniuk kell.

Az elmúlt években számos nagy horderejű javaslat született az újragondolt, újraértelmezett vagy újraindított kapitalizmusra, melyeknek megvannak a közös jellemzőik.

A VALÓDI ÉRTÉK FELISMERÉSE

A Vision 2050 eredeti kidolgozásakor, a valódi érték fogalma az, amikor a társadalmi és környezeti költségek és előnyök internalizálódnak és tükröződnek az áruk és szolgáltatások relatív árában, valamint a vállalatok eredménykimutatásában, tőkeköltéseiben és piaci értékelésében.

A VALÓDI ÉRTÉKTEREMTÉST JUTALMAZÓ KAPITALIZMUS

5 JELLEMZŐJE:

1

ÉRDEKCSOPORT-ORIENTÁLT

Részvényesi értékmaximalizálás helyett.

2

HATÁS-INTERNALIZÁLÓ

Hatás-externalizáló helyett.

3

HOSSZÚTÁVÚ

Rövidtávú helyett.

4

REGENERATÍV

Degeneratív helyett.

5

FELELŐSSÉGTELJES

Nem számonkérhető.

Ezek a jellemzők együttesen úgy változtatják meg az üzleti tevékenység célját, hogy az hosszú távon valódi értéket teremtsen a munkavállalók, az ügyfelek, a beszállítók, a közösségek, a természeti környezet és természetesen a részvényesek számára egyaránt.

A kapitalizmust már korábban feltalálták - általában mély válságos időszakokra adott válaszként, mint a nagy gazdasági világválság és a második világháború után, majd az 1970-es évek „stagflációs” korszakát követően. Valószínű, hogy most egy újabb időszakot élünk át, amelyben a rendszert érő sorozatos sokkok - a gyors technológiai változásokból, a növekvő egyenlőtlenségekből és ökológiai túlterheltség fokozódó hatásaiból erednek, és amelyeket a kereskedelmi háborúk és egy lehetséges COVID-19 dominóhatás súlyosbítanak - olyan feltételeket teremtenek, amelyek előmozdítják ezt az újragondolást.⁴³

Most az a kihívás, hogy jussunk el a beszéd-től a cselekvésig - a barkácsolástól az átalakulásig, és ez az újáalakulás a szellemiségtől függ. Létfontosságú, hogy az üzleti vezetők, a befektetők, a szabályalkotók, a kormányok és a civil és a társadalmi szereplők közösen dolgozzanak a mai kapitalizmus negatív eredményeinek kiváltó okainak kezelésén, és találjanak megoldást a társadalmon belül a valódi érték-teremtésre.

A szemléletváltásról részletesebben a Vision 2050 Jelen-tésben írunk, „A kapitalizmus újragondolása: egy átalakulási menetrend” című kiadványunkban. A tájékoztató konkrét útmutatást tartalmaz az üzleti élet, és különösen a pénzügyi vezetők közössége által ösztönözhető intézkedésekről, valamint a politikai döntéshozókhoz intézett, összehangolt kéréseket is bemutatja.

SZEMLELETVÁLTÁS // 02

ALKALMAZKODÁS

Az ellenálló képesség azt jelenti, hogy a hosszútávú sikerek megőrzése érdekében a vállalkozások képesek a változások és zavarok előrejelzésére, elfogadására és az azokhoz való alkalmazkodásra.

A ellenálló képesség nem arról szól, hogy erős védekezési mechanizmusokkal rendelkezünk, és ellenállunk a változásoknak, sokkal inkább arról, hogy azok előrejelzéséről, elfogadásáról és a hozzájuk való alkalmazkodásról. A vállalatoknak meg kell változtatniuk szemléletmódjukat, hogy felismerjék, hogy csak annyira rugalmasak és ellenállóak, mint a rendszerek, amelyeknek a részét képezik.

MIÉRT FONTOS A HOSSZÚ TÁVÚ ELLENÁLLÓ KÉPESSÉG?

A reziliencia egyre inkább megjelenik a vezetői és fenntarthatósági gondolkodásban, de mivel ez egy viszonylag új fogalom az üzleti életben, még nem született közös meghatározás vagy megközelítés. A COVID-19 érkezése a rendszerszintű (gazdasági, társadalmi és környezeti) sebezhetőségek széles skáláját tárta fel: megmutatta, hogy a nagyobb zavarok hogyan képesek az egymással összekapcsolt rendszereken keresztül hólabdaként terjedni. Világszerte rájöttünk, hogy társadalmaink közel sem olyan ellenállóak, mint hittük, főleg nem annyira, amilyennek lenniük kellene.

Rendszereink rugalmasságából sokat veszítettünk. Az 1970-es évek utáni globalizációs időszakban a vállalatok egyre inkább a hatékonyságra törekedtek, és a „just-in-time” gondolkodásmód vezérelte őket. Hasonló időszakban a fiskálisan megszorult kormányoknak csökkenteniük kellett a működési költségvetést, és el kellett halasztaniuk a közjavakba, például az infrastruktúrába, az egészségügybe és az oktatásba történő beruházásokat. Emellett társadalmaink egyre jobban benyúlnak a természetbe, és a természeti erőforrásokkal szemben támasztott igényeink a négyszeresére nőttek, a globális anyagfelhasználás 2020-ban meghaladta az 100 milliárd tonnát.⁴⁴

A lazítás, mint kiderült, szükséges biztosíték és nélkülözhetetlen ahhoz, hogy reagálni tudjunk a zavarokra, nem is beszélve arról, hogy alkalmazkodni tudjunk hozzájuk. És mivel a politikai, kulturális, környezeti és gazdasági változékonyság a következő 10 évben is magas marad, biztosra vehető, hogy még több sokk és zavar vár ránk. A rugalmasságra egyre nagyobb szükségünk lesz, különösen, ha támogatni akarjuk a Vision 2050 által megkövetelt rendszerszintű átalakulást.

A hosszú távú siker alapját a rugalmasság mélyebb megértése képezi. A vállalatok csak annyira rugalmasak, amennyire az ökoszisztémák, közösségek, gazdaságok és társadalmak, amelyekben működnek. A valódi ellenálló képesség nem a változásokkal szembeni ellenállásról szól: hanem azok elfogadásáról. Nemcsak a nyersanyagokhoz való hozzáférésekről és a működési hatékonyságról szól, hanem a képzett és egészséges munkaerőben és a vibráló közösségekben rejlő hatalmas befektetések és értékek felismeréséről és védelméről is. A létfontosságú ökoszisztémák védelméről és javításáról, valamint arról szól, hogy biztosítható legyen az, hogy az erős intézmények, az átlátható jogállamiság, valamint az egészséges nemzeti és helyi költségvetések támogatni tudják a rendszer egészének rugalmasságát. A valódi ellenálló képesség az innováció átalakító szerepét helyezi előtérbe a kihívásokkal és zavarokkal szembeni értékteremtés módjainak megtalálásában.

Amikor a vállalkozások felismerik, hogy egy átfogó rendszer részei, a rugalmasságról alkotott felfogásuk megváltozik, és a változással szembeni ellenállás helyett az alkalmazkodás és fejlődés felé fordulnak, amire szükség van ahhoz, hogy munkáltatóként, a részvényesek értéktermelőjeként és a világ közösségeinek tagjaként továbbra is fennmaradhassanak.

HOGYAN NÉZ KI AZ ELLENÁLLÓ SZEMLELET?

Az ellenálló képesség az, ami a vállalatok számára biztosítja a lendületet és a bizalmat ahhoz, hogy a Vision 2050 által megkövetelt átalakulásokat véghezvigyék. A WBCSD a rugalmasságot úgy határozta meg, mint a vállalkozások azon képességét, hogy előre lássák a változásokat és felkészüljenek rájuk, majd úgy alkalmazkodjanak a körülményekhez, hogy hosszú távon a legnagyobb esélyt adják a boldogulásra. Ez dinamikus és tudatosan átalakító jellegű.

A REZILIENS VÁLLALKOZÁSOK

NÉGY LEGFONTOSABB JELLEMZŐJE:

1

DIVERZITÁS

Egy rendszer összetevői közötti változatosság. Ez a jellemző magában foglalja a redundanciát is, vagyis azt, hogy egy rendszerben van lazaság. Kiterjed az emberek sokféleségére is - például a készségekre, a véleményekre és a háttér tekintetében. A sokféleség azt is jelenti, hogy bizonyos célok elérésére több lehetőség van.

2

MODULARITÁS

Az a képesség, hogy egy üzleti rendszer alkotóelemeit szétválasszuk és újra felépítsük. A modularitás egyik fő előnye, hogy rugalmasságot és különböző működési, és válaszadási módokat ajánl. A rendszer összekapcsolhatósága és nyitottsága egyaránt kulcsfontosságú a modularitás eléréséhez. Gyakorlati példája a zökkenőmentes összekapcsolhatóság és a just-in-time tulajdonságok, amelyek az ellátási láncot hatékonyá teszik, párosulva elegendő ellátási lánc sokféleséggel vagy redundanciával, hogy biztosítsa azt, hogy egyetlen megszakítás vagy probléma ne állítsa le teljesen az ellátást.

3

KOHÉZIÓ

Az a mód, ahogyan egy rugalmas rendszer valószínűsíthetően a társadalmi összetartozáson és bizalmon alapul. A kohéziós szervezetek befogadóak, erős vezetéssel rendelkeznek, és az érdekeltek teljes köre számára értéket képviselnek el, különösen a legkiszolgáltatottabbak számára.

4

ADAPTABILITÁS

A vállalkozások tartós fennmaradása érdekében, változó körülményekre való reagálás képessége. Az alkalmazkodóképesség a több, eredendően bizonytalan forgatókönyvre való tervezésben gyökerezik, és a sokféleségre, a modularitásra és a kohézióra támaszkodik, hogy a rendszerfeltételekre reagálva megváltozzon vagy átalakuljon. Visszacsatolási hurkokat igényel, amelyek a küszöbértékek átlépésekor lépnek működésbe. Emellett a jövőbeni megközelítések kiigazíthatósága érdekében a múltbeli tapasztalatokból való tanulást is magában foglalja.

Ez a négy tulajdonság a szervezet egészének rugalmassága szempontjából kritikus jelentőségű különböző vállalati funkciókat - például az ellátási lánc irányítását, a beszerzést, a pénzügyeket, a vállalatirányítást, a kockázatkezelést, a humán erőforrásokat és a stratégiát - együttesen veszi figyelembe. A reziliens gondolkodásmód lehetőséget nyújt, hogy a vállalatok jobban előre jelezzék, elfogadják a változó körülményeket és alkalmazkodjanak azokhoz, valamint felismerjék az érdekeltek ellenálló képességének erősítésében játszott szerepüket.

Minden vezérigazgatónak előre kell látnia legalább egy nagyobb sokkot a hivatali ideje alatt, és ennek megfelelően kell felkészülnie a vezetésre. Ahhoz, hogy hosszú távon valóban rugalmasak legyenek, a vállalatoknak terveket kell készíteniük az elkerülhetetlen zavarokra, miközben a 2050-es Jövőkép középpontjában álló átalakulási folyamatot is ösztönözniük kell, és abban kell gyarapodniuk. Számos módot azonosítottunk a vállalkozások számára a rugalmasság legfőbb jellemzőinek kiaknázására, és elérésére. Ezek a következők:

- Célokkal és értékekkel való vezetés, a mélyreható változások idején világos és inspiráló irányt kínálva a munkavállalóknak, lehetővé téve, hogy a rugalmasabbá és határozottabbá válást.
- Az emberek előtérbe helyezése, a felsővezetőktől a vállalkozókig.
- Az érdekeltek bevonása erős, kölcsönösen függő és előnyös kapcsolatokba.
- Az ellátási láncok felülvizsgálata a hatékonyság és a rugalmasság közötti megfelelő egyensúly megteremtése érdekében, valamint a társadalmi és környezeti hatásokért való felelősség felülvizsgálata.
- A hosszútávú gondolkodás és a kockázatkezelés beágyazása a stratégiai tervezésbe.
- A fenntartható üzleti modellekre és rendszerekre való áttérés felgyorsítása, mivel a proaktívan működő vállalatok a legnagyobb valószínűséggel túlélnek a közelgő mélyreható változásokat - és gyarapodnak.

Ezt a szemléletváltást részletesebben a Vision 2050 Jelentés, "Hosszútávú alkalmazkodóképes üzleti modellek felépítése" c. kiadványunkban ismertetjük részletesebben: **Building Long-term Business Resilience**

SZEMLELETVÁLTÁS // 03 FELÉPÜLÉS

A regeneráció azt jelenti, hogy a "Ne árts" szemléleten túllépve olyan irányba mozdulunk el, amelyben a társadalmi és környezeti rendszereink gyógyulási és gyarapodási képességét építjük.

Az egyre növekvő társadalmi feszültségek és az ökoszisztéma kritikus pontjai közepette fel kell hagynunk a status quo fenntartásával, és át kell vennünk a regeneratív gondolkodásmódot.

MIÉRT VAN SZÜKSÉG A REGENERATÍV SZEMLELETRE?

Az emberi társadalom része a körülöttünk lévő élővilágnak, és attól teljes egészében függ. A tudomány szerint egy lefelé tartó spirálban vagyunk, és fennáll a veszélye, hogy létfontosságú ökológiai fordulópontokat idézünk elő. Mégis a természet, beleértve az emberiséget is, rendelkezik a növekedés, a fejlődés és a gyarapodás beépített képességével, ami még a nagyon nehéz körülmények között is katalizálhatja a megújulás pozitív hullámát.

A környezeti kimerülés és a növekvő társadalmi feszültségek realitásához alkalmazkodva, számos vállalkozás fogadta el a fenntarthatóbb működés szükségességét. Az elmúlt években ezek a tevékenységek többnyire a negatív környezeti és társadalmi hatások mérséklésére irányuló intézkedésekre összpontosítottak - arra, hogy kevesebb kárt okozzanak.

Egyes intézkedések, például a vállalati kötelezettségvállalások és a tudományosan megalapozott célkitűzések a nettó zéró szén-dioxid-kibocsátás elérésére ambiciózusak voltak, azonban sajnos még a „nettó zéró” hatásra való törekvés is - bár kritikus fontosságú - végső soron elégtelen. A lehető legtöbbet kell visszaadnunk, mint amennyit elveszünk, hogy helyrehozzuk a már okozott károkat, és helyreállítsuk a hanyatlóban lévő kritikus globális rendszereket.

A folyamatos helyreállítás önmagában azonban nem lehet végső célunk. A természet és a társadalom helyreállítása, miközben ugyanazzal a kitermelő gondolkodásmóddal és gyakorlatokkal dolgozunk, nem fogja megteremteni azt a hosszútávú változást, amelyre szükségünk van az önfenntartó gazdaság eléréséhez. Ahhoz, hogy 2050-re megteremtsük egy valóban virágzó világ alapjait, amelyben több mint 9 milliárd ember él jól a bolygón, ambícióinkat és gondolkodásmódunkat olyan pozitív, önfenntartó megújuló hullám megteremtése felé kell terjesztenünk, amely mindenki számára megteremti a képességet az élet növekedésére, fejlődésére és gyarapodására.

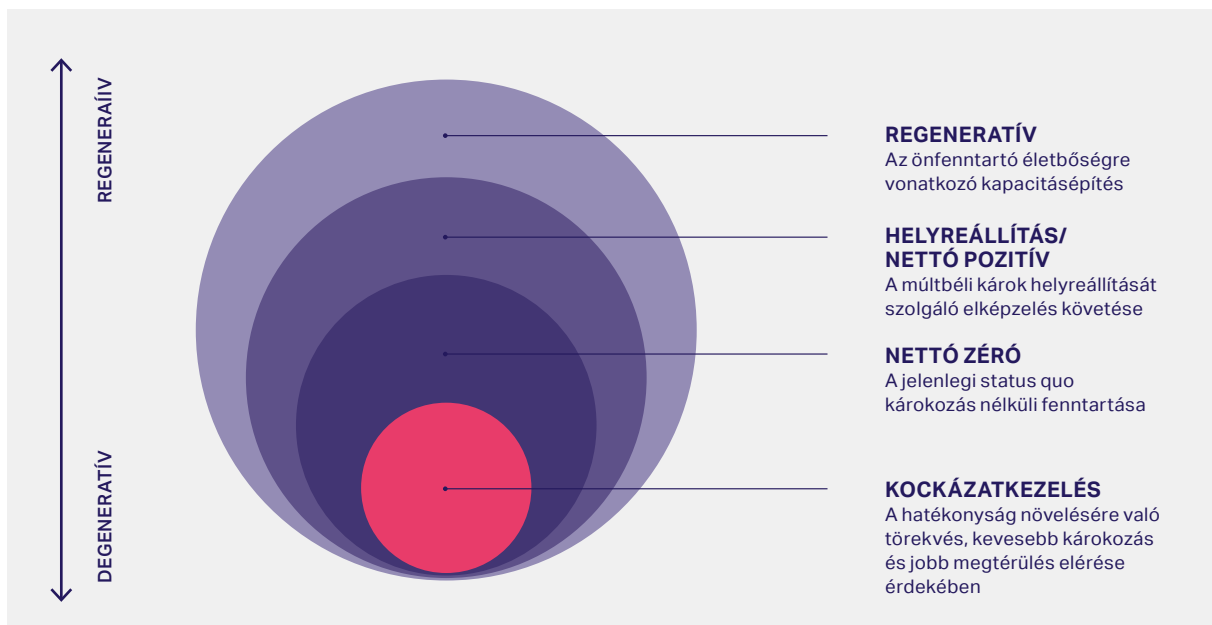
MIT JELENT A REGENERATÍV SZEMLELET?

Az iparosodott gazdaságokban a látásmódunkat jelentős mértékben a gépek és a gyártósorok határozták meg.

A regeneratív gondolkodásmód a természet működésének megértésére és szabályainak alkalmazására törekszik.

A mechanikus rendszerekkel vagy az általuk előállított termékekkel ellentétben az élőlények mind egyediek, és az ökoszisztémák nem degradálódnak az idő múlásával, vagy nem rendelkeznek maximális kapacitással. Ehelyett megvan bennük a gyógyulás, a növekedés, a fejlődés és a lehetőség a nagyobb jóllét és gazdagság új feltételeinek megteremtésére. Rugalmasak, mivel reagálnak és alkalmazkodnak változásokhoz.

11. ÁBRA: A REGENERATÍV SZEMLELET FEJLŐDÉSE

Az elmúlt években az ipari ökológia, a körforgásos gazdaság megközelítései és a sokféleség üzleti sikerhez való fontosságának növekvő felismerésén keresztül, természetesen számos fenntartható innovációnk karolta fel és tette lehetővé ezeket az egyedi tulajdonságokat.

Jelenleg, a regeneratív gondolkodás és gyakorlat a mezőgazdaságban fejlődik a leglátványosabban. A modern, iparosított mezőgazdaság nagy részét meghatározó, inkább a kitermelést és a hatékonyságot szem előtt tartó hozzáállás helyett a termelők olyan gyakorlatokat alkalmaznak, amelyek eredendően helyreállítják és erősítik az ökoszisztémák azon állapotát és életképességét, amelyekből a növénytermesztés, az állattenyésztés és az erdőtermesztés függ. A regeneratív megközelítések a biológiai sokféleség növelésére, a talaj egészségének javítására, a vízgyűjtők állapotának javítására és a szén-dioxid megkötésére összpontosítanak. Emellett az ellátási lánc mentén az egyenlőséget és a jólétet szolgáló kapacitást is kiépítik az egyének számára - felismerve, hogy az emberi közösségek is szerves részét képezik élővilágunknak és mezőgazdasági rendszerünknek.

A regeneratív gondolkodásról és gyakorlatról szóló párbeszédnek most már ki kell terjednie a mezőgazdaságra is. Sürgősen ki kell használnunk az üzleti élet kreatív kapacitását annak feltárására, hogyan tudunk regeneratív módon működni minden rendszerben és ágazatban.

Átalakulási útvonalaink olyan regeneratív intézkedési tervet tartalmaznak, amelyet az üzleti vállalkozások alkalmazhatnak. A globális üzleti közösségben a regeneratívabb gondolkodásmód irányába történő elmozdulás segíteni fogja az ismert intézkedések végrehajtását és továbbiak meghatározását.

A regeneratív gondolkodás üzleti kontextusban való alkalmazásának megértése még viszonylag korai stádiumban van.

A SZEMLÉLETMÓD KÖZÉPPONTJÁBAN

HÁROM FŐ FOGALOM ÁLL:

1

A SPECIFIKUSSÁG FELVÁLLALÁSA

Nincs két egyforma élőlény, közösség vagy ökoszisztéma. A regeneratív megközelítés magában foglalja annak felismerését, hogy minden egyes hely, ahol egy vállalkozás működik (és minden egyes közösség, amelynek része és amelynek termékeit értékesíti), egyedi, és a maga lehetőségeivel és kihívásaival jár együtt. Fontos, hogy az üzleti életben a "legjobb gyakorlatok skálázására" épülő modell helyett kontextus-specifikus és az adott működési környezetre szabott megközelítést alkalmazzanak.

2

A NÖVEKEDÉSI, FEJLESZTÉSI ÉS FEJLŐDÉSI KÉPESSÉG TÁMOGATÁSA

Bár az üzleti élet nem tudja befolyásolni azon közösségek és ökoszisztémák viselkedését, amelyeknek a része azon dolgozhat, hogy pótolja a meglévő kapacitásaikat.

Ennek lényege, hogy túllépünk a fennálló kihívások problémamegoldásán, és felismerjük a társadalmi és ökológiai rendszerek jövőbeli potenciálját. Arról van szó, hogy lehetővé kell tenni számukra, hogy egyedi körülményeik között fejlődjenek és növekedjenek, ahelyett, hogy előre meghatározott beavatkozások sorát kényszerítenék rájuk. A regeneratív gondolkodásmód nem arról szól, hogy megpróbáljuk visszaállítani a történelem egy bizonyos pontját; egy önfenntartó rendszer, amely saját bőségét építi fel, nem feltétlenül fog hasonlítani a korábbiakra.

3

RENDSZERSZINTŰ GONDOLKODÁS

Egy vállalkozás nem lehet regeneratív anélkül, hogy ne értené meg az összekapcsolódások összetett hálóját, amely a rendszert alkotja, amelynek része. Minden vállalkozás egészsége szorosan kapcsolódik a rendszer egészének egészségéhez, és minden egyes intézkedésnek olyan hullámhatásai vannak, amelyek az egész rendszerben érezhetők. Kulcsfontosságú, hogy az üzleti célokat a növekedés vagy a részvényesek befelé irányuló, hozam-célokon túlmenően újrafogalmazzuk, és arra összpontosítsunk, hogy az üzleti vállalkozások milyen mértékben járulhatnak hozzá az emberiség és a bolygó hosszútávú egészségét és jóllétét szolgáló értékláncokhoz.

Ezek a koncepciók az üzleti működés minden szintjén alkalmazhatók. A sokszínűség megbecsülésétől és az alkalmazottak számára tápláló környezet megteremtésétől kezdve egészen addig, hogy az üzleti élet hogyan látja szerepét a szervezetek szélesebb ökoszisztémájában, és hogyan tud hozzájárulni az ökoszisztémák újjáélesztésére irányuló nagyszabású erőfeszítésekhez.

A megújulás olyan téma, amelynek jelentősége a következő 10 évben csak növekedni fog. A WBCSD a tagjaival együtt azon fog dolgozni, hogy a regeneratív gondolkodásmód és üzleti gyakorlatok kialakítása, a világ minden táján standarddá váljon az előrettekintő vállalatok számára.

NEGYEDIK FEJEZET

A SIKER IDEJE

A SIKER IDEJE

NEGYEDIK FEJEZET

NEM ELÉG TUDNI MIT KELL TENNÜNK; FEL KELL ISMERNI AZT IS, HOGY HOGYAN.

A rendszerek átalakulása nem silókban történik, nem is egyes vállalatokon vagy iparágakon belül zajlik, hanem iparágakon és társadalmakon átívelő intézkedések eredményeként jön létre, melyet a makrotrendek és innovációk katalizálnak, és megfelelő szemlélet és szabályozások tesznek lehetővé.

Végső soron az átalakulást mindannyiunk törekvései és tettei befolyásolják, és azokon alapulnak. Az üzleti életnek nincs már ideje a csillagok együttállására várni - arra, hogy a megfelelő szabályozás, a megfelelő piaci feltételek, a megfelelő innovációk a helyükre kerüljenek. A 2050-es Jövőkép megvalósítása megköveteli, hogy az üzleti élet megértse, hogyan alakulnak át a rendszerek, és mit tehet a szükséges átalakulások elindítása érdekében.

**VÁLLALKOZÁSAINK,
GAZDASÁGAINK ÉS
TÁRSADALMAINK
ÁTALAKÍTÁSÁHOZ A GYÖKEREKIG
KELL VISSZATEKINTENI ÉS
FELISMERNI AZ IDE VEZETŐ
OKOKAT ANNAK ÉRDEKÉBEN,
HOGY ALAPJAIBAN ÚJ
EREDMÉNYEKET ÉRHESSÜNK EL.**

**RENDSZEREKBE KELL
GONDOKODNI**

A RENDSZEREK ÁTALAKULÁSÁNAK MEGÉRTÉSE

Lehetetlen a 2050-es jövőkép megvalósítása érdekében átalakítani vállalkozásainkat, gazdaságainkat és társadalmainkat anélkül, hogy megértenénk, mit jelent az átalakulás valójában: Az okok gyökerében kell a változást létrehozni, hogy alapvetően új eredményeket érjünk el.

Az átalakulásról szóló beszélgetésekben viszonylag kevésbé tisztázott, hogy az mit is jelent, nem is beszélve arról, hogy hogyan történik, vagy hogy a vállalatok milyen szerepet játszhatnak az átalakulás tényleges támogatásában.

Az elmúlt években egyre több érintett fél kezdte használni az „átalakulás” és a „rendszerátalakítás” kifejezéseket annak leírására, hogy mire van szükség a fenntartható fejlődés eléréséhez. Ezen érdekcsoportok közé tartoznak a kormányzati jogalkotók, a nemzetközi szervezetek, a civil társadalmi csoportok, a tudósok, a vállalatok és szövetségeik. Mindannyian felismerték, hogy a fenntartható fejlődéssel kapcsolatos kihívások összetettek, nagymértékben összekapcsolódnak és rendszerszintűek; egyetlen szereplő vagy akár szereplők egy csoportja sem képes egyedül kezelni ezeket a kihívásokat. Sokan felismerték, hogy a valóban fenntartható jövő eléréséhez milyen mértékű változásra van szükség, és hogy az átalakulás kezdetben bizonyos költségekkel jár.

A WBCSD az átalakulást úgy határozza meg, mint a társadalmi és környezeti kihívásokat létrehozó rendszerekben bekövetkező, mélyreható változást - olyan változást, amely drámaian más és pozitívabb eredményeket és hatásokat generál az emberiség és a bolygó számára. Az átalakulás a problémákat a gyökerekben keresi és kezeli, teljesen új gondolkodás- és cselekvési formákkal, amelyek alapvetően új alapokon és értékforrásokon nyugszanak.

A transzformáció ellentétben áll a megszokott, fokozatos változásokkal, amely könnyebben megvalósulhat, hiszen a megszokott koncepciókra épül, és nem veszélyezteti túlságosan az érdekeket. Az apránként történő változásnak szerepe van az átalakulás lehetővé tételében - például új üzleti modellek létrehozásával, a meglévők kannibalizálása nélkül. De a status quo védelmét is szolgálhatja, mivel azt a benyomást kelti, hogy látszólag elegendő előrelépés történt.⁴⁵

Három közös tényező mozgatja és alakítja a rendszerek átalakulását: a makrotrendek, az innovációk és megvalósítók.⁴⁶ Az alábbiakban mindegyikről áttekintést adunk.

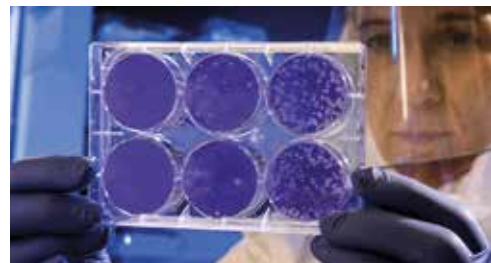
MAKROTRENDEK

Minden rendszer tágabb kontextusban működik, és olyan külső nyomásnak van kitéve, amely idővel változásokat ösztönözhet. A makrotrendek olyan változások, melyek eléggé jelentősek és tartósak ahhoz, hogy hatással legyenek, például a népesség idősödésére, az éghajlatváltozásra, az automatizálás térnyerésére, a globális gazdasági súlypont eltolódására vagy a helyi kereskedelmi blokkokba való visszahúzóásra.

INNOVÁCIÓK

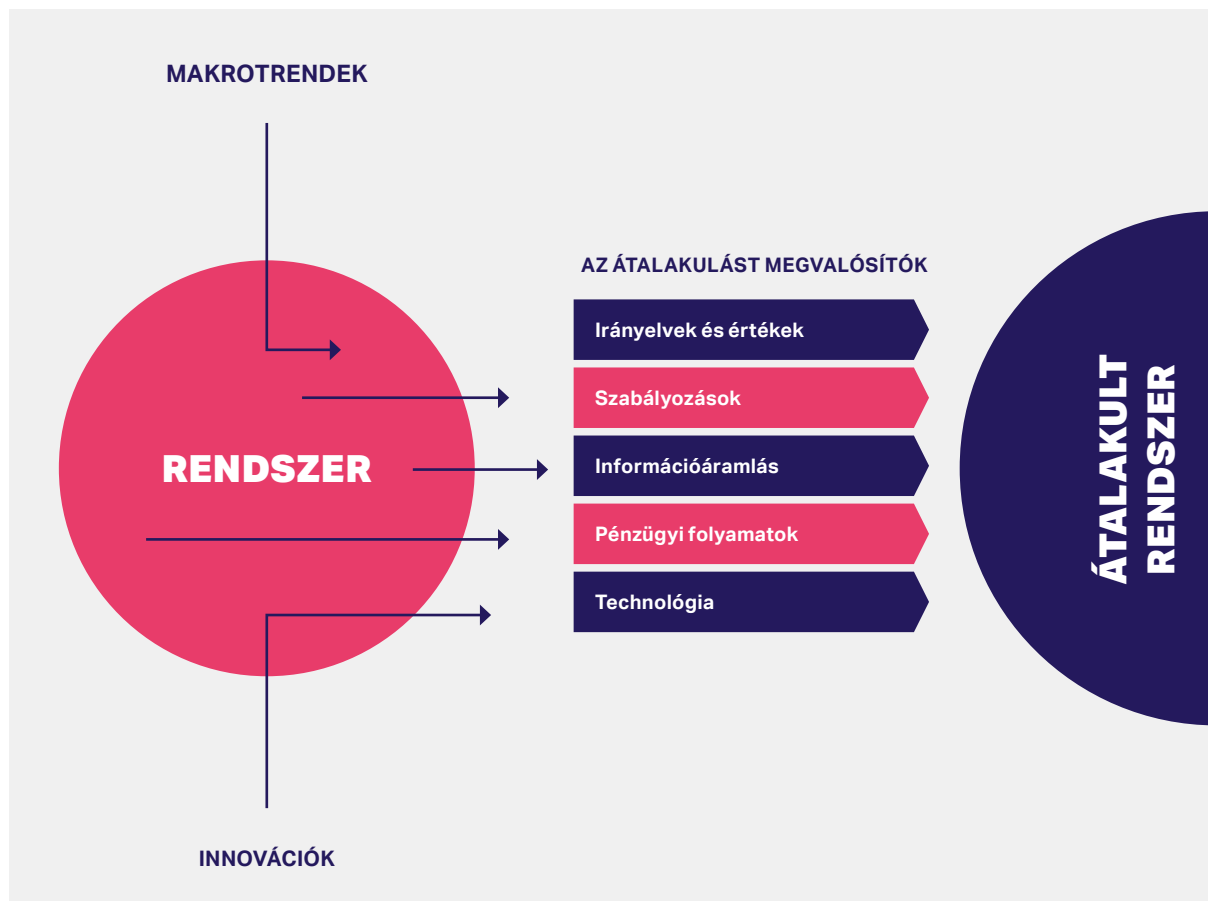
Ahogy a rendszer szereplői reagálnak a kontextus alakulására, olyan innovációk jelennek meg, amelyekről úgy vélik, hogy jobb teljesítményt vagy új lehetőségeket kínálnak. Ezek közé tartoznak az új technológiák, üzleti modellek és a társadalmi funkciók ellátásának formái - például az internet, a körforgásos gazdaság, az általános alapjövedelem. Az átalakulások nagyon gyakran akkor következnek be, amikor több innováció együttesen kínál valami teljesen újat.

MEGVALÓSÍTÓK

Végső soron számos támogató reagál a trendekre és az újításokra, segítve a rendszer működésének megváltoztatását. A mozgatórugók olyan erők, amelyek egy rendszer különböző szereplőinek ösztönzőit, hatalmi dinamikáját és képességeit alakítják - mint például az egyéni normák, értékek és viselkedés, a politika és a szabályozás, az információáramlás, a pénzügyi áramlások és a technológia. A mozgatórugók a változásokat a főáramba terelik, és ezáltal a rendszert átalakítják.

**12. ÁBRA: A MAKROTRENDEK, INNOVÁCIÓK ÉS MEGVALÓSÍTÓK
EGYÜTTESEN HOZZÁK LÉTRE A RENDSZEREK ÁTALAKULÁSÁT**

Noha ez az elmélet elég egyszerűnek tűnhet, a rendszerek átalakításának valósága összetett, kusza és kiszámíthatatlan.

Mivel a rendszerek sokféle, de egymással összekapcsolt és egymástól függő szereplőkből állnak, a rendszerátalakítás folyamata elosztott és adaptív. Ez azt jelenti, hogy sok különböző szereplő kísérletezik, tanul és alkalmazkodik olyan paraméterek között, amelyek egymás erőfeszítéseinek eredményeként folyamatosan változnak. Idővel új termékeket, technológiákat, szolgáltatásokat, üzleti modelleket, közszolgáltatási modelleket, szakpolitikai és szabályozási innovációkat, önkéntes szabványokat, kulturális normákat és viselkedési formákat fejlesztenek ki, amelyek együttesen új eredményeket hoznak. A status quo-ban érdekelt csoportok általában kemény ellenállásba ütköznek. A rendszerszintű átalakulás szerves és nem lineáris.⁴⁷ A folyamat gyakran ellenáll az előzetes tervezésnek, és nagyon nehéz előre megjósolni.

Mindazonáltal az átalakulást elindító makrotrendek és innovációk, valamint a folyamatot elősegítő tényezők világos áttekintése segít az üzleti életnek abban, hogy megértse, hogyan, hol és mikor léphet fel a változás támogatására. Az előremutató vállalkozásoknak együtt kell működniük, és a felismeréseket, az innovációkat és a befolyást felhasználva kell irányítaniuk a 2050-es Jövőkép felé vezető utakon felvázolt kritikus átalakulásokat.

A MAKROTRENDEK,
AZ ÁTALAKULÁST KATALIZÁLÓ
INNOVÁCIÓK ÉS
MEGVALÓSULÁSUKAT
ELŐSEGÍTŐ TÉNYEZŐK
MEGÉRTÉSE SEGÍT FELISMERNI
AZT, HOGY AZ ÜZLETI VILÁG
HOGYAN, HOL ÉS MIKOR TUD
KIÁLLNI A VÁLTOZÁSOK
MELLETT, ÉS HOGYAN TÖLTHET
BE VEZETŐ SZEREPE T ABBA.

AZ ÁTALAKULÁS

KORÁBBI AKADÁLYAI

Az eredeti Vision 2050 előrejelzésünk szerint a 2011-2020 közötti időszak a mozgalmas tizes évek időszaka lett volna.

Valóban az volt. A kitűzött „kötelező célok” közül sok nem valósult meg. Nem történt elég előrelépés az általunk megfogalmazott, az átalakulási időkre való felkészüléshez szükséges előrelépésből. Ahhoz, hogy sikerrel járjunk az előttünk álló évtizedben az átalakulás megvalósítására tett erőfeszítéseinkben, meg kell vizsgálnunk, hogy ennek mi az oka.

Segít-e a rendszerek átalakulásának jobb megértése abban, hogy lássuk, miért maradt el az átalakulás? Visszatekintve az elmúlt tíz évre, meg tudjuk-e határozni azokat a múltbeli kudarokat, amelyek megakadályozták a társadalmakat abban, hogy azokra az alapokra építsenek, amelyeket sikerült létrehozni, mint például az SDG-k és a Párizsi Megállapodás? Az átalakulás ezen akadályainak fokozott tisztázása nyújt-e számunkra olyan felismeréseket és tanulságokat, amelyeket alkalmazhatunk a jövő évtizedben felmerülő hasonló akadályokra? Nem engedhetjük meg magunknak, hogy újabb 10 évet veszítsünk.

A Vision 2050 jelentés felülvizsgálata érdekében tett erőfeszítéseink részeként felkértük a globális üzleti közösség tagjait, hogy azonosítsák, szerintük melyek voltak az elmúlt évtized során az átalakulás legjelentősebb akadályai. Felülvizsgálatunk során az akadályok széles skáláját tártuk fel, a szabályozástól kezdve, az innovációs költségeken át, egészen a fogyasztói szokásokig. A 13. Ábra ezekből az akadályokból mutat be néhányat:

AZ ÁTALAKULÁS LEGJELENTŐSEBB, TÖBB ÁGAZATOT ÉRINTŐ AKADÁLYAI

Rövidtávú gondolkodás

Az általunk azonosított akadályok többsége az elmúlt évtized sajátos körülményei által felerősített domináns normákhoz és értékekhez vezethető vissza, amelyek a döntéshozatalunkat irányítják - az üzleti életben, a politikában, a társadalomban. A vállalatok, a befektetők, a politikai döntéshozók és az egyének részéről a már beivódott rövidtávú gondolkodás, amelyet a 2008-as pénzügyi válságból való kilábalás és a status quo-hoz való visszatérés szükségessége súlyosbított, volt (és valószínűleg még mindig az) az átalakulás elsődleges akadályai.

Összehangolás és ambíció

A rövid távú gondolkodásmód által támasztott korlátok mellett, kollektív gondolkodásmódunk még nem volt kellőképpen összehangolva a cselekvés iránti igényt illetően. A cselekvést támogató közvélemény és intézményi vélemények kritikus tömegének hiányában az olyan politikai erőfeszítések, mint például a széndioxid tényleges árának bevezetésére irányuló törekvés, nem tudtak megvalósulni, vagy a siker mércéjének (és időkeretének) megváltoztatása nem tudtak előrehaladni, mert a status quo feltételezett biztonsága megakasztotta őket.

Az átmenet költségei

Nem voltunk eléggé transzparenssek az átállás költségeivel vagy annak a különböző érdekeltekre gyakorolt várható hatásaival kapcsolatban. Mind a politikai döntéshozók, mind az üzleti szféra körében a rövidtávú gondolkodás szintén befolyásolta az átalakulás feloldására vonatkozó gondolkodásmódot.

13. ÁBRA AZ ÁTALAKULÁS AKADÁLYAI

IRÁNYELVEK ÉS ÉRTÉKEK

- A kapitalizmus uralkodó modellje és a rövid távú önérték
- Azokra van a legkevésbé hatással, akik a problémát okozzák.
- A globális jövőkép, a vezetés, a konszenzus, a lendület, a bizalom és az elkötelezettség hiánya.

SZABÁLYOZÁSOK

- A szabályozási következetesség és stabilitás hiánya
- Hiányos, rosszul finanszírozott és/vagy gyengén szabályozott szakpolitikák
- Védekező vállalati megközelítés a szakpolitikákhoz és a szabályozáshoz.

INFORMÁCIÓÁRAMLÁS

- A téltenség költségeinek nem megfelelő kommunikációja vagy megértése
- A fenntarthatósági kérdések és azok rendszerszintű mivolta nem eléggé érthető.
- Nem elegendő összegyűjtött és megosztott releváns információ a döntéshozókkal.

PÉNZÜGYI FOLYAMATOK

- A valós társadalmi és környezeti költségek és előnyök figyelmen kívül hagyása
- Az átalakulásba való befektetéseket akadályozó, rosszul összehangolt ösztönzők
- Az átmenet vagy az átalakítás költségeinek kezelésére vonatkozó megállapodás hiánya.

TECHNOLÓGIA

- A viselkedést, az infrastruktúrát és a technológiát összekapcsoló rendszerszintű megközelítések hiánya.
- Az átalakító technológiákba történő állami és magánberuházások hiánya.
- A technológia által vezérelt hatékonyságnövelés ösztönzőinek és beruházásainak hiánya.

A fenntartható fejlődéssel kapcsolatos kihívások kezelésének domináns kiindulópontja a cselekvésből adódó (pénzügyi vagy növekedési) esély. Ugyanakkor az általunk elérni kívánt átalakítások jelentős - valójában óriási - költségekkel járnak majd, csakúgy, mint a tétlenség költségei. Új infrastruktúrát és hálózatokat kell kiépíteni, az üzleti modelleket újra kell gondolni, és egész iparágakat (és az általuk biztosított munkahelyeket) újra kell tervezni és át kell alakítani, hogy azok fenntarthatóbb módon szolgálják a társadalmat. Az átalakulás valódi költségeinek felismerése alapvető része annak megtervezésének, hogy hogyan fogjuk megközelíteni azt, és kritikus fontosságú az átlátható és hatékony együttműködéshez a status quo legerősebb támogatóival, hogy megfordíthassuk ellenállásukat a jövőképünk által megkövetelt fejlődéssel szemben.

AZ ELMÚLT ÉVTIZED TANULSÁGAI

Az elmúlt 10 év talán legfontosabb tanulsága az, hogy a válságra adott válaszaink hosszú távon mélyreható hatással vannak arra, hogy miként lábalunk ki belőle. A reagálásba integrált prioritások határozzák meg a helyreállítás eredményeit. Bíztható, hogy a COVID-19 világjárványt követően a világ számos kormánya a „jobb felépítés” kifejezéssel él, és a mentési és helyreállítási csomagokat egy szélesebb körű, átalakítási célokat tartalmazó menetrendhez igazítja.

A meglévő rendszerbe csak pénzt pumpálni, még ha társadalmi szempontból pozitív célokra is önmagában nem lesz elég. A rövid távú gondolkodás a jelenlegi szervezési modelleink elkerülhetetlen következménye: politikai és gazdasági ösztönzőink megváltoztatása nélkül továbbra is bénító feszültséggel kell szembenéznünk a hosszútávú követelmények és a rövidtávú nyereségek között. A kapitalizmus újbóli újragondolása, mind az előrelátó üzleti, mind a politikai vezetők részéről lesz a legkézzelfoghatóbb hatással a játékszabályok megváltoztatására és a változás egyik legjelentősebb akadályának leküzdésére.

A szabályozás bármilyen változásának túl kell mutatnia egyetlen országon vagy regionális tömbön ahhoz, hogy valóban átalakító hatása legyen. Az elmúlt 10 évben azonban azt láttuk, hogy a nemzetközi együttműködést többször is támadták, és néha aláásták. Az üzleti élet végignézte, ahogy a multilateralizmus megbomlott, annak ellenére, hogy ez negatív hatással volt a befektetési lehetőségekre, a stabilitásra és a biztonságra, valamint az innováció terjedésére és a globális szabályozási környezet összehangolására. Ahogy a világ egyre inkább regionális érdek- és befolyási szférákba vonult vissza, úgy nőttek a rövidtávú, zéróösszegű nyereséget célzó megközelítések ösztönzői. Meg kell fordítanunk ezeket a tendenciákat. A multinacionális vállalatok jövőbeli sikere szempontjából egyik sem előnyös.

A vállalkozások nem vehetik magától értetődőnek a nemzeti és nemzetközi politikai stabilitást, és ahol csak tudnak, dolgozniuk kell annak védelmén és előmozdításán.

Ugyanez igaz az információs környezetre is.

Az elmúlt 10 évben, az emberek információs ökoszisztémái széttöredeztek, a polarizáció és az elszigeteltség pedig termékeny talajt biztosított a veszélyes félretájékoztatás ellenőrizetlen terjedésének. Az, hogy egyes kormányok nehezen fogadták el a COVID-19 járvány megfékezésére hozott intézkedéseket, jól mutatja, hogy a széttöredezett információs valóság milyen valós veszélyt jelent. A közös társadalmi tények erodálódása veszélyezteti azokat a pozitív változásokat, amelyek a fenntartható fejlődés kihívásaival kapcsolatos cselekvés nagyobb közérthetőségének és támogatásának irányába hatottak. A médiába, a szakértőkbe és az intézményekbe vetett közbizalom növelésére irányuló erőfeszítések központi szerepet játszanak a társadalmilag támogatott átalakításokban. Ugyanakkor el kell ismernünk, hogy a félretájékoztatás iránti étvágyat részben a világszerte sokak által érzett nehézségek és elégedetlenség hajtja, és a globális egyenlőtlenség egyre növekvő szintjének kezelése központi szerepet játszik a közbizalom növelésére irányuló erőfeszítésekben.

MIT TEHETÜNK MÁSKÉPP?

Ebben a jelentésben a WBCSD három stratégiai üzleti szemléletváltást javasol az elkövetkező 10 évre, amelyek véleményünk szerint előfutárai az üzleti közösség együttműködésének. Ezek a szemléletváltások az üzleti élet döntéshozatali gyakorlatának középpontjában állnak. Egy olyan kapitalista modell, amely hosszú távon jutalmazza a valódi értékteremtést, a játékszabályok megváltoztatását követeli meg, és a rövidtávú döntéshozattól elszakad. A valódi ellenálló képesség jobb megértése arra fogja készíteni a vállalatokat, hogy szélesebb körben mérlegeljék azokat a különböző tényezőket, amelyeken hosszú távú sikerük múlik, és arra készíti őket, hogy hosszútávú sikerüket veszélyeztető társadalmi trendekkel, fejleményekkel és viselkedési formákkal foglalkozzanak. Az üzleti élet regeneratívabb megközelítése megváltoztatja majd a vállalatok azon ökoszisztémák és közösségek értékelésének és ápolásának módját, amelyektől sikerük és stabilitásuk függ. Ezek a szemléletbeli változások fogják a vállalatokat valódi átalakulást támogató intézkedésekre készíteni.

A fejezet hátralévő része annak ismertetésével foglalkozik, hogy mi szükséges a sikerhez, miután az elhatározás a cselekvésre már megszületett. Bemutatjuk, hogy a makrotrendek, a potenciális akadályok és az érlelődő innovációk feltárása hogyan segít megérteni azt a világot, amelyben cselekedni fogunk. Áttekintést nyújtunk a különböző tényezőkről, amelyek meghatározzák, hogy a cselekvések sikeresek lesznek-e, és hogy képesek-e a méretükhöz mérhetővé válni - az átalakulás kulcsfontosságú tényezőiről, amelyekkel az üzleti életnek a jövőben hatékonyabban kell együttműködnie: innováció, beruházások, egyének és politika.

A legnagyobb szemléletváltás már megtörtént. A korszellem végre felzárkózott az előttünk álló kihívások sürgősségéhez. És bár nem mindenki ért egyet az átalakulás szükségességével, azok, akik nem, napról napra gyengébb helyzetben találják magukat.

Az üzleti élet megváltoztathatja megközelítését, és magáévá teheti az átalakulás ezen eszközeit, szélesebb körű együttműködést, nagyobb ambíciót és gyorsabb cselekvést ösztönözve egy jobb világ építése érdekében.

TERET ADNI

AZ ÁTALAKULÁSNAK

Az üzleti életnek döntő szerepe van a rendszerek átalakításában. A 12. ábrán bemutatott, a rendszerátalakítás módjáról alkotott képünk útmutatást nyújt arról, hogy hol van szükség cselekvésre, továbbá lehetőséget teremt az üzleti élet számára, hogy a 2050-es Jövőkép támogatása érdekében tudatosabban és hatékonyabban vezesse az átalakításokat.

Először is, a vállalatok a fenntartható fejlődés támogatására irányuló erőfeszítéseiket a világ jelenlegi és lehetséges további változásainak szilárd megértésére alapozhatják. A legfontosabb makrotrendek, a valószínűsíthető fennakadások és az újonnan megjelenő innovációk feltárása lehetővé teszi a vállalatok számára, hogy előre lássák, hol lehetnek ellen- vagy hátszélben az erőfeszítéseik, hol lehet jobban befektetni, és hol kell a kockázatokat körültekintőbben kezelni.

Másodszor, a vállalatok alapvető kompetenciákat és befolyásukat más szereplőknél felhasználhatják az átalakulás kulcsfontosságú belső és külső támogatóinak kihasználására. Ezek közé tartozik az innováció és a technológia, a pénzügyek és a beruházások, az egyének és a fogyasztás, valamint a politika és a szabályozás.

Ha az elmúlt 10 év valamit megtanított nekünk, akkor az az, hogy a világ egyre kiszámíthatatlanabbá válik, illetve, hogy a fenntarthatósági kihívásokkal kapcsolatos vállalati, kormányzati vagy állami törekvések önmagukban nem képesek elindítani az átalakulást. Az előrelépéshez olyan közös tényekre van szükség, amelyek mindhárom csoport együttes és összehangolt akaratát és cselekvését ösztönzik.

ÁTALAKULÁSI TÖREKVÉSEINK MEGALAPOZÁSA A VALÓSÁGBAN

A világ folyamatosan változik. Ahhoz, hogy fenntarthatóbbá tudjuk tenni, meg kell értenünk a változásokat mozgató erőket és azok várható hatásait.

Az átalakulási stratégiáink és megoldásaink sikeréhez a technológiai, gazdasági, politikai és kulturális realitásokat kell alapul vennünk, amelyek befolyásolni fogják a megvalósításukat - és a 2050-es jövőkép felé való előrehaladást.

Még a legjobb esetben sem tudjuk megjósolni a jövőt. De a mai változékonyabb világban is azonosíthatjuk azokat az erőket, amelyek formálják

közösségeinket, kultúránkat, gazdaságainkat és társadalmainkat, és előre megjósolhatjuk, hogy ezek hogyan hathatnak - ellenszélként vagy hátszélként, a 2050-es Jövőkép megvalósítására irányuló erőfeszítéseinkre. Az átalakulás azon múlik, hogy fel tudunk-e lépni az ellenszél ellen, és hogyan használjuk ki a hátszelet a fejlődés előmozdítására.

A 2020-as évek lehetséges fejlődésének tisztán látása kulcsfontosságú ahhoz, hogy hatékony stratégiákat dolgozhassunk ki az elkövetkező évtizedre. A vállalatok jövőbeli ellenálló képességének egy része azon múlik, hogy képesek-e előre látni az üzleti környezet lehetséges változásait és alkalmazkodni hozzájuk, miközben beépítik azokat kockázatkezelési, K+F és stratégiai folyamataikba.

Annak érdekében, hogy támogassa a tagok erőfeszítéseit a bizonytalan és kibontakozó jövőre való tervezésben, a Vision 2050 frissített változata a legerősebb politikai, környezeti, társadalmi, technológiai, gazdasági és szabályozási erők vizsgálatát tartalmazza, amelyek befolyásolhatják a következő 10 évet, és amelyeket a vállalkozásoknak figyelembe kell venniük.

MAKROTRENDEK ÉS FENNAKADÁSOK

A rendszerek átalakulásáról alkotott elképzeléseink szerint azokat leginkább a makrotrendek és az innovációk befolyásolják. A makrotrendek két kategóriára oszthatók: makrotrendek (már kibontakozóban lévő trendek, viszonylag nagy biztonsággal előre jelezhetők, még akkor is, ha következményeik nem egyértelműek); és fennakadások (amelyek bekövetkezése kevésbé biztos, de jelentős hatással járnak, pl. világválságok, népfelkelések, átalakuló technológiák).

Egyes makrotrendek, mint például a demográfiai változások, már ma rögzültek a jövőnkben, míg mások, például a társadalmi reakciók a folyamatos, növekvő egyenlőtlenségre, kevésbé biztosak és befolyásolhatók a nagyhatalmú társadalmi szereplők, köztük a kormányok és az üzleti élet szereplői által. Döntő fontosságú, hogy az üzleti élet befolyásos és aktív szereplőként tekintsen magára, nem pedig utasként, akinek a feladata csupán a reagálás és alkalmazkodás. Ez igaz az enyhíthető hatású fennakadásokra is.

Nem minden sokk "ritka, mint a fehér holló", néhány előrejelezhető, például a világválság vagy az éghajlati összeomlás, amelyek hatásait a gondos, előzetes tervezés nagymértékben csökkentheti. Másokat, mint az átalakuló technológiák vagy a játszmát megváltoztató jogszabályok, aktívan tud kezelni az üzleti élet.

Vizsgálataink során 12 olyan makrotendenciát és 10 olyan valószínűsíthető akadályt, azonosítottunk, amelyek nagy eséllyel határozzák majd meg a következő évtized üzleti életének globális működési környezetét. A COVID-19 erőteljesen megmutatta, hogy a váratlan zavarok valóban bekövetkeznek - és mélyreható és valószínűleg hosszú távú következményekkel járnak, kölcsönhatásba lépnek a meglévő trendekkel (és gyakran felgyorsítják azokat).

A makrotrendekkel, az akadályokkal, és a COVID-19 hosszútávú hatásaival kapcsolatos munkánkat a 2020 májusában megjelenő két Vision 2050 tematikus kiadványban lehet részletesen tanulmányozni: "A 2020-2030 közötti időszakot formáló makrotendenciák és akadályozó tényezők: [Macrotrends & Disruptions Shaping 2020-2030](#) (valamint az azokat alátámasztó dokumentumok) valamint, "A COVID 19 hatása az előttünk álló évtizedre": [The Consequences of COVID-19 for the Decade Ahead](#). A beazonosított 12 makrotendenciát és 10 akadályt a 14. és 15. ábra foglalja össze.

14. ÁBRA A KÖVETKEZŐ ÉVTIZEDRE VÁRHATÓ MAKROTENDENCIÁK

DEMOGRÁFIA	KÖRNYEZET	GAZDASÁG
<p>GENERÁCIÓVÁLTÁS A politikai, gazdasági, kulturális és innovációs hatalom a Boomer generációtól átkerül az X, Y és Z generációhoz.</p> <p>NÉPESSÉGNÖVEKEDÉS ÁZSIÁBAN ÉS AFRIKÁBAN A növekvő jólét és a hatalmas megárvosok fenntartása megterheli a szűkös erőforrásokat. A migráció politikai kihívásokat fog okozni.</p>	<p>SÚLYOSBODÓ ÉGHAJLATI HATÁSOK A gyakoribb és súlyosabb időjárási jelenségek több kárt okoznak, több embernek, és egyre nehezebb lesz figyelmen kívül hagyni őket.</p> <p>A HELYI KÖRNYEZETSZENNYEZÉS, A KÖRNYEZETROMLÁS ÉS A SZŰKÖSSÉG INNOVÁCIÓS LENDÜLETET AD Az emberiséget veszteségek, instabilitás és akár kitelepítés is sújtja, ami ösztönzi az újításokat.</p>	<p>RÖVIDTÁVÚ VÁLSÁG, HOSSZÚTÁVÚ LASSULÁS A korábbi beruházásihiány, a gyenge kereslet, az alacsony termelékenység és most a COVID-19, ingatag világgazdaságot alakít ki.</p> <p>A GLOBALIZÁCIÓ CSÚCSPONTJA, ÁZSIA FELEMELKEDÉSE A rivális blokkok és az erőforrás-nacionalizmus a kereslet és a hatalom kelet felé fordulásával erősödik.</p>
TECHNOLÓGIA	POLITIKA ÉS SZABÁLYOZÁSOK	KULTÚRA
<p>AZ AUTOMATIZÁLÁS MINDEN IPARÁGRA ÉS ORSZÁGRA HATÁSSAL VAN Az automatizálás megváltoztatja az életet, az iparágakat, a gazdaságokat: növekedés és zűrzavar vár ránk.</p> <p>ADATOSÍTÁS, POZITÍV ÉS NEGATÍV ÉRTELEMBEN Okosabbak, hatékonyabbak és jobban megfigyeltek leszünk. Az adatosítási hatékonyság- és termelékenység-növekedésének ára van.</p>	<p>A POLARIZÁCIÓ ÉS A RADIKALIZMUS ERŐSÖDIK A nagyfokú elégedetlenség radikális alternatívák iránti étvágyat gerjeszt, ami további nacionalizmust, ugyanakkor Zöld New Deal-t is kínál.</p> <p>GEOPOLITIKAI INSTABILITÁS A meggyengült multilateralizmus és a visszaesőben lévő nemzetek a stabilitás ösztönzőinek folyamatos erózióját okozzák.</p>	<p>POSZT-MATERIALIZMUS: EGYMÁSTÓL TÁVOLODÓ ATTITÜDÖK ÉS ÉLETSTÍLUSOK A világvárványban született megváltozott törekvések és szokások segítik az igény szerinti (on-demand) szolgáltatási modellek globális elterjedését.</p> <p>ESZKALÁLÓDÓ KULTURÁLIS HÁBORÚK A kulturális konfliktusok (fiatal-öreg, vidék-város, gazdag-szegény) hozzájárulnak a polarizációhoz, és viszont táplálják azt.</p>

15. ÁBRA POTENCIÁLIS AKADÁLYOK

<p>PÉNZÜGYI VÁLSÁG</p> <p>Mennyibe fog kerülni a COVID-19... tudunk-e bölcsen talpra állni... hogyan fogunk fizetni, ha következő válság bekövetkezik?</p>	<p>VILÁG-JÁRVÁNY</p> <p>Egészségügyi rendszereink nincsenek felkészülve világvárványok kezelésére, és úgy tűnik, a legtöbb gazdaság sem.</p>	<p>SÚLYOS KONFLIKTUS</p> <p>A súlyos konfliktusok továbbra is fenyegetést jelentenek. A kibertámadások, például az infrastruktúrát ért támadások egy konfliktusban, civileket is érintenek.</p>	<p>GAZDASÁGI "SZINGULARITÁS"</p> <p>Mi történik, ha nem lehet új munkahelyeket teremteni ott, ahol a korábbiak megszűntek?</p>	<p>TÁRSADALMI TECHNIKAI CSAPÁS "TECH LASH"</p> <p>A társadalom rádöbben az ingyenes technológia valós költségeire, míg az államkincstárak a kieső adókba és a verseny hiányába fáradnak bele.</p>
<p>POPULÁRIS LÁZADÁSOK ÉS RENDSZERVÁLTÁS</p> <p>Az egyenlőtlenségek további növekedésével gyakoribb és súlyosabb tiltakozások várhatók. Mennyire lesznek hatékonyak?</p>	<p>KLÍMA "MINSKY-PILLANAT"</p> <p>Az éghajlati kockázatok, költségek, nyilvánosságra hozatal és társadalmi nyomás együtt, átrendezik a pénzügyi áramlásokat - de milyen gyorsan?</p>	<p>AZ ENERGETIKAI ÁTMENET FORDULÓPONTJA</p> <p>A piaci erők a fosszilis tüzelőanyagok iránti kereslet tetőzéséhez és az energiaátállás jelentős felgyorsulásához vezetnek-e?</p>	<p>BIOTECHNIKAI ROBBANÁS</p> <p>A szintetikus biológiában rejlő potenciál felszínre kerülésével az élelmiszeripar, az orvostudomány és az anyagipar is megváltozik?</p>	<p>GLOBÁLIS ZÖLD (NEW) DEAL</p> <p>Társadalmi elvárás, hogy teremtünk esélyt gazdaságaink, ökoszisztémáink, az éghajlat és a közösségeink újáépítésére.</p>

ÚJÍTÁSOK

Az innovációk fontos nyomásgyakorló és alapvető jelentőséggel bíró tényezők, amelyek képesek a rendszerek átalakulását elindítani. Ezt hangsúlyozzák a Vision 2050 útvonalak is, amelyek mindegyikében az előrehaladás az átalakulást elősegítő innovációktól függ.

Az innovatív megoldások - az átalakulási pályákon belüli előrehaladás szempontjából betöltött döntő jelentőségükön túl, a makrotrendekhez és a zavarokhoz hasonlóan - alakítani fogják azokat a tágabb rendszereket, amelyekben a 2050-es Jövőkép megvalósítása érdekében dolgoznunk kell.

Innováció előttünk zajlik a világ minden táján. Mára számos olyan fejlesztés érte el olyan szintet, hogy a következő évtizedet bizonyosan alakítani fogja.

Ezeket a meghatározó jelentőségű újításokat a Vision 2050 Jelentésünk „Az évtizedet formáló és átalakító innovációk” [InnovationsThat Could Shape and Transform 2020-2030](#), c. rövid ismertetőben vizsgáltuk meg, amelyben 25 innovációt emeltünk ki három kategóriában: technológiai innovációk; üzleti modellinnovációk; és társadalmi innovációk.

Az átalakulás csak ritkán születik egyetlen innováció eredményeként. Sokkal gyakrabban akkor következik be, amikor több újítás összehangolódik, és a társadalmi körülményekkel együtt megváltoztatja az életmódunkat. Ily módon az innovációknak olyan kaszkádatásaik vannak, amelyeket bevezetésükkor nehéz elképzelni. Nem minden ilyen innováció irányul a fenntarthatósági kihívások megoldására. Sőt, ebben a szakaszban sokuknak pozitív vagy negatív hatása lehet a 2050-es jövőkép megvalósítására irányuló erőfeszítéseinkre.

Nem fedik le ugyanakkor az átalakulási pályáikon belül létező összes innovációs hiányosságot. Mindazonáltal az érettséget elérő innovációk azonosítása kritikus fontosságú az esetlegesen lehetséges kombinációk és az eddig megoldhatatlan kihívások feltárásához, amelyek megoldásához segítségünkre lehetnek.

A MAKROTRENDEK, A ZAVAROK ÉS AZ INNOVÁCIÓK BEÉPÍTÉSE STRATÉGIÁINKBA

A Vision 2050 átalakulási útvonalakon belüli előrehaladás több, különböző rendszerben megvalósuló tényezőtől függ majd. A Vision 2050 témájú rövid ismertetőinkben vizsgált makrotrendek, zavarok és innovációk áttekintést nyújtanak az üzleti szféra és a WBCSD számára a következő 10 év alakulását meghatározó, rendszerszinten legjelentősebb nyomások némelyikéről. Ezeket figyelembe vettük a Vision 2050 új útvonalainak meghatározásakor; azonban a rendszeres felülvizsgálat, hogy ezek és más makrotrendek, innovációk hogyan alakulnak a társadalomban, elengedhetetlen ahhoz, hogy az útvonalak előrehaladása érdekében tett erőfeszítéseinket a helyes irányba terejljük.

Az előretétekintés egyre fontosabb része a vállalatok hosszútávú értékteremtő képességének. Például a külső tényezők üzleti célokra és ajánlatokra gyakorolt hatásának megismerése a vállalati rugalmasságot támogató kritikus tevékenység, amely segít a kockázatkezelési folyamatok javításában, a forgatókönyvtervezés kihasználásában és a lényegességi értékelések megerősítésében.

Az előretétekintés abban is segít, hogy feltárjuk, milyen szerepet játszhatnak az üzleti vállalkozások a társadalmi szempontból pozitív tendenciák támogatásában, szembeszállva azokkal, amelyek a jövőképünk útjában állnak, és az együttműködést és a befektetéseket a jövőképünk által megkövetelt innovációk felé irányítják.

AZ ÁTALAKULÁS

A Vision 2050 átalakulási útvonalai olyan kritikus cselekvési területeket jelölnek ki az üzleti élet számára, amelyek a következő évtized során, jövőképünk megvalósításához elengedhetetlen átalakulásokat segítek elő. Míg egyes intézkedések olyan kötelezettségvállalásokat jelentenek, amelyeket az üzleti vállalkozások a saját szervezetükön belüli folyamatok és politikák megváltoztatására tehetnek, mások inkább az átalakulást lehetővé tevő külső tényezők szélesebb körének befolyásolására összpontosítanak.

Az átalakulásról és a megvalósítókról alkotott elképzeléseinkre építve az üzleti élet és a külvilág közötti kölcsönhatás négy fontos területét azonosítjuk: olyan területeket, ahol az üzleti befolyás segíthet a piacok kialakításában és alakításában, a viselkedésbeli változások ösztönzésében és a rendszerszintű változások megvalósításában.

EZEK A TERÜLETEK A KÖVETKEZŐK:

**INNOVÁCIÓ ÉS
TECHNOLÓGIA**

**PÉNZÜGY ÉS
BEFEKTETÉS**

**EGYÉNEK ÉS
FOGYASZTÁS**

**POLITIKA ÉS
SZABÁLYALKOTÁS**

A történelem során az üzleti élet ezekre a tényezőkre befolyással bíró területként tekintett, ahelyett, hogy elismerte volna a széleskörű - és gyakran aktív, kölcsönös függőségét. Az üzleti élet eldöntheti, hogy mely technológiákat szabadítja fel, illetve alkalmazza. Az üzleti élet ugyanúgy befolyásolja a keresletet, mint ahogyan a kereslet befolyásolja az üzleti életet. A vállalkozások aktívabbak lehetnek az új piacok létrehozásában, az üzleti szféra egyébként is már régóta igyekszik befolyásolni a politikai környezetet, amelyben működik. Itt az ideje, hogy ne azon gondolkodjunk, hogy ezek a területek hogyan korlátozzák az üzleti életet, hanem inkább arra a befolyásra összpontosítsunk, amelyet az üzleti élet gyakorolhat az átalakulást elősegítő tényezőkre.

A kilenc útvonal köré csoportosított átmeneteket és intézkedéseket csak akkor lehet megvalósítani, ha az üzleti szféra felhasználja eszközeit, képességeit, kreativitását, hatókörét és hangját, hogy a 2050-es Jövőkép támogatása érdekében befolyásolja ezt a négy területet. Ez a szakasz átfogó perspektívát nyújt az innováció és a technológia, a pénzügyek és a beruházások, az egyének és a fogyasztás, valamint a szakpolitikák és a szabályozás fontosságáról, és leírja, hogyan közelíthetik meg az üzleti élet ezeket az átalakulást elősegítő tényezőket annak érdekében, hogy a 2050-es Jövőkép megvalósításához szükséges ütemben és lépésekben, hatékonyabban érjenek el előrelépést és változást.

MINDEZ AZÉRT FONTOS, MERT...

A 2050-es Jövőkép megvalósításához vezető átalakulási útvonalaink számos, nagy kihívást fogalmaznak meg; melyek megoldásában az innováció és a technológia központi szerepet játszik majd.

Az innováció - új ötletek megvalósítása az értékteremtés érdekében -, létfontosságú a 2050-es Jövőkép megvalósításához, nemcsak a termékek, hanem a folyamatok, az irányítás és az üzleti modellek, valamint a pénzügyek, a politika és a társadalom egésze terén is. A technológia gyakran az újítások eredménye, de egyben az innováció felgyorsításának eszköze is. A „technológia” olyan eszközökre, gépekre vagy folyamatokra utal, amelyek értéket teremtenek vagy problémákat oldanak meg.

A fejlesztések üteme napjainkban példátlan, sőt, a „negyedik ipari forradalomként” is emlegetik. A korábbi jelentős innovációs időszakok hatalmas hatással jártak, pozitív és negatív értelemben egyaránt. Bár a múlt ipari forradalmi lenyűgöző eredményeket hoztak az emberi fejlődés és a nettó jólét terén, gyakran társadalmi és környezeti költségekkel jártak. Hogyan biztosíthatjuk, hogy a jövőben ne kövessünk el hasonló hibákat? Hogyan használhatjuk az innovációt a 2050-es jövőkép középpontjában álló nagy kihívások megoldására, miközben elkerüljük az új technológiákból gyakran eredő negatív következményeket?

A technológiák nem eleve jók vagy rosszak, – a társadalomra és a környezetre gyakorolt hatásuk az alkalmazásuk, a felhasználásuk módja és a későbbi nem szándékolt következmények kombinációja. Még ha a szándékok jók is, a negatív hatások gyakran együtt járnak a pozitívakkal. A mesterséges intelligencia például felerősítheti a faji és nemi előítéleteket.⁴⁸ Az adatéhes digitális technológiák jelentős mennyiségű energiát igényelnek.⁴⁹ Az automatizálás pedig a termelékenység növelésével potenciálisan számos munkahelyet és megélhetési lehetőséget szüntethet meg.⁵⁰

A negatív következmények kockázata ellenére az innovatív ötletekre és technológiákra égető szükség van a legkényesebb problémáink némelyikének megoldásához. Hogyan tudjuk dekarbonizálni társadalmunkat? Hogyan kezelhetjük és előzhetjük meg tisztességesen a betegségeket? Hogyan kezeljük a már bekövetkezett, nem kívánt következményeket, például a félretájékoztatás terjedését?

HOGYAN TUD AZ ÜZLETI VILÁG HATÉKONYAN BEKAPCSOLÓDNI?

Azok az innovációs folyamatok, amelyek a társadalmi és környezeti hatások köré csoportosítják a célokat, előre látják és elkerülik a nem kívánt negatív következményeket, nemcsak a társadalom számára lesznek előnyösek, hanem rugalmasabb és fenntarthatóbb üzleti modellekhez is vezetnek. Hogyan tudják tehát a vállalatok hasznosítani ezt a fajta innovációt?

Még a világhírű innovációs folyamatokkal és több milliárd dolláros K+F költségvetéssel rendelkező vállalatoknál is érdemes megvizsgálni, hogy az innovációs folyamatok milyen mértékben járulhatnak hozzá a társadalom jövőbeli rugalmasságához.

Az alábbiakban bemutatunk néhányat a főbb eszközök közül, amelyekkel a vállalatok biztosíthatják az innovációt a 2050-es Jövőkép felé vezető átalakulás megvalósítása érdekében, miközben különös gondot fordítanak arra, hogy ne súlyosbítsák a meglévő problémákat, illetve ne hozzanak létre újakat.

A TÁRSADALMI ÉS KÖRNYEZETI CÉLOK ÉS EREDMÉNYEK SZEM ELŐTT TARTÁSA AZ INNOVÁCIÓS FOLYAMAT SORÁN

A vállalatoknak, már az innovációs út kezdetétől fogva olyan célokat kell kitűzniük, amelyek a társadalmi vagy környezeti problémák megoldására összpontosítanak, és előre kell látniuk és kezelniük az új technológiák, termékek, szolgáltatások és üzleti modellek által kiváltott hatások teljes körét. A fejlesztési projekteknek a pénzügyi, ugyanakkor ambiciózus társadalmi és környezeti célokat is el kell érniük. Kezdeképp, a vállalatok világos, a vállalati célokhoz kapcsolódó célokat tűznek ki, figyelembe véve a társadalmi és környezeti hatásokat. Ezt követően kellő gondossággal elvégzik a nem tervezett következmények előrejelzését és mérséklését, hosszútávon figyelembe véve a termék teljes életciklusát. A kudarccal is jobban meg kell barátkozniuk, és készen kell állniuk ötleteik leállítására és újragondolására, amennyiben kiderül, hogy jelentős negatív hatásokkal járnak.

A tervezés emberközpontú megközelítésének elfogadása segíthet a megoldandó probléma holisztikus meghatározásában, a költség és a minőség helyett, a fókusz kiterjesztésével teljesebb kép festhető a sikeres innovációról. A folyamatban érintett szereplőkkel - beleértve az alulreprezentált csoportokat is - folytatott konzultáció és bevonás az innovációs folyamatba lehetővé teheti a vállalatok számára, hogy már a korai szakaszban megértsék és kezeljék a lehetséges problémákat.

AZ INNOVÁCIÓ MEGNYITÁSÁVAL EGÉSZ ELLÁTÁSI LÁNCOK, IPARÁGAK ÉS RENDSZEREK VÁLNAK FENNTARTHATÓBBÁ ÉS ELLENÁLLÓBBÁ

A vállalatok, értékláncok, iparágak, országok és társadalmi szektorok közötti együttműködés és megosztás - többek között a vevők, beszállítók, start-up vállalkozások és civil társadalmi csoportok bevonásával - , segíthet a az innovációs lehetőségek azonosításában, a megoldások kidolgozásában és tesztelésében, a megoldások bővítésében, valamint a főáramba történő átültetésében. A beszállítók és a vevők bevonása a fejlesztési folyamatba szintén hozzájárul annak biztosításához, hogy a technológiák a teljes értékláncban rugalmasak, fenntarthatóak vagy akár regeneratívák legyenek.

A kormányok mindig is döntő szerepet játszottak a legambiciózusabb innováció irányításában és finanszírozásában. A vállalkozások és a kormányok közötti szorosabb együttműködés a kisebb és nagyobb innovációs kihívások széles skáláján segít a kölcsönösen szükséges, társadalmilag pozitív innovációs menetrendek meghatározásában és összehangolásában.

HATÉKONY TECHNOLÓGIA IRÁNYÍTÁSI MECHANIZMUSOK LÉTREHOZÁSA

A bizalom kiépítése és a technológiában rejlő lehetőségek kiaknázása érdekében a vállalatoknak nemcsak a tervezési szakaszban kell azonosítaniuk a várható hatásokat és az esetleges, nem kívánt következményeket, hanem a megvalósítási szakaszban a tényleges hatásokat is nyomon kell követniük és kezelniük kell. Iparági szintű erőfeszítéseket kell tenniük (és csatlakozniuk kell hozzájuk) az új technológiákra vonatkozó iránymutatások meghatározására, a valós idejű események megértésére és a szükséges korrekcióra - mindezt az érdekelték teljes körével konzultálva. A vezető szerepvállalás és az erőfeszítésekhez való hozzájárulás révén lehetőség nyílik a jövőbeli kockázatok és kihívások megelőzésére, erős kapcsolatok kiépítésére, valamint új együttműködések kialakítására.

FELKÉSZÜLÉS AZ ÚJ TECHNOLÓGIÁK HASZNÁLATÁRA

Az új technológiákkal végzett munkára való felkészítés elengedhetetlen a jelenlegi és jövőbeli technológiai akadályok igazságos eredményeinek biztosításához. A vállalkozások egyedülálló helyzetben vannak ahhoz, hogy a társadalom számára szükséges új készségek és képzések nagy részét biztosítsák, éppen ezért be kell fektetniük abba, hogy vezetőik, dolgozóik és ügyfeleik számára olyan ismereteket és készségeket közvetítsenek, amelyek lehetővé teszik az új technológiák olyan módon történő alkalmazását, előnyeinek kiaknázását, miközben elkerülik a kockázatokat és a károkat. Külsőleg például a vállalatok segíthetnek a kormányoknak és az iskola-rendszereknek azonosítani a kiemelt új készségeket, és új oktatási modelleket fejleszteni. Belsőleg a vállalatoknak be kell vonniuk és képessé kell tenniük dolgozóikat arra, hogy hasznot húzzanak a technológiából.

Nem csak képzéssel és támogatással, de nyíltan kell kommunikálnak munkavállalóikkal, átláthatóan tájékoztassák őket az új technológiák várható hatásairól, kihívásairól és lehetőségeiről, és segítsék a felhasználókat abban, hogy elképzelhessék új szerepüket.

A BESZÁLLÍTÓK ÉS A VÁSÁRLÓK BEVONÁSA AZ INNOVÁCIÓS FOLYAMATOKBA SEGÍT BIZTOSÍTANI AZT, HOGY A TECHNOLÓGIÁK A TELJES ÉRTÉKLÁNCBAN RUGALMASSÁ, FENNTARTHATÓVÁ, SŐT REGENERATÍVVÁ VÁLJANAK

MINDEZ AZÉRT FONTOS, MERT...

A Vision 2050 átalakulási útvonalakon való előrehaladás jelentős mértékű beruházásokat igényel, mint például az infrastruktúra kiépítése, az új üzleti modellek kiterjesztése és az alapvető technológiák fejlesztése.

A globális pénzügyi rendszer több mint megfelelő helyzetben van a szükséges változások finanszírozásához, de alapvetően el kell mozdulnunk⁵¹ az olyan tevékenységek finanszírozásától, amelyek nem járulnak hozzá a fenntartható és méltányos jövőhöz, az olyan tevékenységek finanszírozására, amelyek támogatják azt.⁵²

A fenntartható fejlődés finanszírozásában jelentős hiányosságok vannak, különösen a fejlődő világban.⁵³ Jelenleg számos fenntartható beruházási lehetőséget nehéz finanszírozni, többek között azért, mert nagyobb valószínűséggel nem tesztelt technológiákat alkalmaznak, kockázatos földrajzi területeken valósulnak meg, kevésbé mérhetőek, vagy hosszabb a megtérülési idejük.

Bár a kormányok által irányított politika és az ösztönzők jelentős szerepet játszhatnak, a vállalkozások - kormányzati támogatással vagy anélkül - fontos lépéseket tehetnek a fenntarthatóbb finanszírozás elősegítése érdekében. A pénzügyi rendszerben egyre nagyobb a tudatosság és a hajlandóság arra, hogy a fenntartható finanszírozás által kínált lehetőséggel (és felelősséggel) éljen, és új ösztönzőket vezessen be a pénzügyi áramlások megkönnyítése érdekében. A lendület egyre nő, ami például a zöld, társadalmi és fenntarthatósági kötvények növekedésében, az ESG-kritériumok egyre szélesebb körű alkalmazásában és az olyan jelentéstételi keretek létrehozásában érhető tetten, mint például „Task Force on Climate-related Financial Disclosures” (TCFD) munkacsoport

HOGYAN TUD AZ ÜZLETI VILÁG HATÉKONYAN BEKAPCSOLÓDNI

A 2050-es Jövőkép megvalósításához elengedhetetlen, hogy a vállalatok megtalálják a módját befektetéseiket társadalmi, környezeti és pénzügyi szempontból fenntartható eredmények felé irányítani. Mit tehetnek a vállalatok másképp a finanszírozás és a befektetés megközelítésében?

A pénzügyi rendszer berögzült értékei és szabályai jelenleg nem veszik figyelembe az externáliákat, és ezért a hosszútávú rugalmassággal és megtérüléssel szemben inkább a rövidtávú profitot ösztönzik - az értékkitonást a valódi értékteremtéssel ellentétben. Ha ez nem változik, nem leszünk képesek finanszírozni a 2050-es Jövőkép megvalósításához szükséges innovációt és infrastruktúrát. Az alábbiakban bemutatunk néhány főbb eszközt, amelyekkel a vállalkozások ágazattól függetlenül, hozzájárulhatnak a pénzügyi rendszer prioritásainak megváltoztatásához. Ezek szorosan kapcsolódnak az általunk ajánlott üzleti intézkedésekhez (és a támogató politikai álláspontokhoz), amelyek szélesebb körben átalakítják és újjáalakítják a kapitalizmust.⁵⁴

FENNTARTHATÓ FINANSZÍROZÁSI LEHETŐSÉGEK MEGÉRTÉSE, FEJLESZTÉSE ÉS KIAKNÁZÁSA

Az üzleti világ szereplőinek megfelelő fenntartható pénzügyi eszközöket kell keresniük törekvéseik és céljaik finanszírozásához. A már létező termékek közé tartoznak a zöld, szociális és fenntartható fejlődési célokat szolgáló kötvények, az átmeneti kötvények, valamint a rülírozó hitel/kölcsön konstrukciók, amelyek a hitelfelvétel feltételeit környezetvédelmi eredményekhez kötik, vagy adókedvezményeket biztosítanak az ellenőrzött zöld projektek számára. Amennyiben a meglévő ajánlatok nem elégítik ki az igényeket, együttműködhetnek a tőkebefektetőkkel és különböző szervezetekkel új, fenntarthatósághoz kapcsolódó ajánlatok létrehozása érdekében. A köz- és magánszféra együttműködése gyakran hasznos útja lehet a társadalmilag előnyös eredmények támogatásának, és alacsonyabb költséggel jár, ugyanakkor kevesebb kockázatot jelent a magánbefektetők számára, például vegyes finanszírozási mechanizmusok révén.

A BEFEKTETŐKKEL VALÓ ELKÖTELEZŐDÉS ÉS A MEGALAPOZOTT DÖNTÉSEKHEZ SZÜKSÉGES ADATOK

Piacaink jelenleg nem kapcsolják össze a kockázatot, a hozamot és a fenntartható fejlődést. Az üzleti élet és a befektetők közötti kommunikációt és összehangolást meg kell erősíteni a megoldások finanszírozása, erőforrás- és méretnövelése érdekében, éppen ezért az üzleti világ betekintést nyújthat a befektetőinek abba, hogy miként közelítik meg és kezelik a fenntarthatóságot - és hogy ez várhatóan hogyan alakítja hosszútávú sikerüket. Ezt szabványosított módon kell bemutatni, és tartalmaznia

A PÉNZÜGYI RENDSZER ÁLLANDÓSULT ÉRTÉKEI ÉS SZABÁLYAI JELENLEG NEM VESZIK FIGYELEMBE AZ EXTERNÁLIÁKAT, EZÉRT ÁLTALÁBAN A RÖVIDTÁVÚ PROFITOT RÉSZESÍTIK ELŐNYBEN A HOSSZÚ TÁVÚ RUGALMASSÁGGAL ÉS MEGTÉRÜLÉSEL SZEMBEN.

kell a vállalatok stratégiai rugalmasságára, differenciálódására, fejlesztésére és tervezésére, kockázatkezelésére és reagálására, irányítási folyamataira és gyakorlatára, teljesítménymutatókra és -mérésekre vonatkozó szempontokat - beleértve a fenntartható termékekkel és szolgáltatásokkal kapcsolatos pénzügyi közzétételeket (pl. CapEx, OpEx, K+F, az értékesítés megtérülése, növekedési potenciál).

A PÉNZÜGYI RENDSZER SZABÁLYAINAK MEGVÁLTOZTATÁSA

A gazdasági szereplőknek együtt kell működniük a politikai döntéshozókkal, a szabályozókkal és a szélesebb körű iparági csoportokkal olyan szakpolitikák támogatása érdekében, amelyek kiegyenlítik a versenyfeltételeket a fenntartható befektetések javára, mint például a szén-dioxid-árképzési rendszerek, az ESG közzétételi követelmények szabványosítása, az ösztönzők és támogatások újragondolása, valamint a vagyonkezelési kötelezettség olyan aktualizált megközelítései (vagy értelmezései), amelyek valamennyi érdekelt fél figyelembevételét előírják. A vállalkozásoknak támogatniuk és szorgalmazniuk kell a számviteli szabályok olyan módosításait is, amelyek segítik őket a fenntartható projektek nettó jelenértékének és kockázati profiljának igazságosabb értékelésében, nagyobb hangsúlyt fektetve a hosszú távú életképességre és ellenálló képességre.

A BELSŐ PÉNZFORRÁSOK ÁTIRÁNYÍTÁSA A FENNTARTHATÓBB EREDMÉNYEK JAVÁRA

A vállalatoknak meg kell vizsgálniuk, hogyan használják fel a készpénzt. A tőkekiadások és a K+F beruházások belső elosztását a társadalmi és környezeti költségekre, előnyökre, kockázatokra és lehetőségekre vonatkozó részletes információk alapján kell megfontolni. Például, egy belső szén-dioxid-ár kialakításával biztosítható, hogy a projektlehetőségek költség-haszon elemzésénél figyelembe vegyék az éghajlati hatást. A vállalatoknak hasonló kritériumokat kell alkalmazniuk pénzügyi eszközeik, befektetéseik és felvásárlásaik értékelésére, biztosítva, hogy a befektetett pénzt a fenntartható átalakulás előmozdítására használják fel, fenntartható termékek és szolgáltatások vagy támogató infrastruktúra révén.

MINDEZ AZÉRT FONTOS, MERT...

Végző soron, olyan világot teremteni, amelyben több, mint 9 milliárd ember élhet jól a bolygó eltartóképességén belül, az emberek rendelkezésére álló választási lehetőségein, az általuk választott alternatívákon és azok felhasználásának módján múlik. Mindannyian hozzá tudunk és hozzá is fogunk járulni az átalakuláshoz.

Az egyének értékei és magatartása számítanak - ők a megvalósítói számos, a 2050-es Jövőkép által megkövetelt átalakulást előmozdító megoldásnak. Fogyasztóként az egyének segíthetnek az átalakulás elindításában vagy megakadályozhatják azt, például azzal, hogy hol élnek, mit esznek, mit vásárolnak, hogyan ártalmatlanítják a hulladékot, és hogyan közlekednek. Polgárként az egyének elfogadhatják vagy elutasíthatják az új ötleteket, részt vehetnek helyi közösségeikben, támogathatják vagy ellenállhatnak az igazságos és progresszív jogalkotásnak. Munkavállalóként az egyének számtalan döntést hoznak a mindennapi munkájuk során, és befolyásolhatják munkáltatójukat, hogy az, az egész szervezetre kiterjedő változásokat hajtsa végre. Ha van tőkéjük, az egyének tudatosan dönthetnek arról, hogy hova fektetik be azt. Ugyanakkor azt is el kell ismernünk, hogy az emberek körében óriási egyenlőtlenségek vannak a környezeti hatásokban és a választási lehetőségekhez való hozzáférésükben. Az életmódból származó üvegházhatású gáz kibocsátás mintegy fele, az emberek leggazdagabb 10%-ának tulajdonítható⁵³. Minél gazdagabbak az emberek, annál jobban nő a környezeti lábnyomuk⁵⁴, még akkor is, ha környezet tudatosabbá válnak⁵⁵; ez azt jelenti, hogy azok az emberek, akik a leginkább képesek a fenntarthatóbb életmód és választások irányába történő átalakulásra, valószínűleg egyben azok is, akik a leginkább fenntarthatatlanul élnek.

Ha minden dolog egyenlő, a legtöbb ember világszerte fenntartható életmódot szeretne élni⁵⁷. A környezet iránti aggodalom, valamint az egészség, a wellness, az életminőség és az önfejlesztés iránti érdeklődés egyre nő⁵⁸. Ennek ellenére számos rendszerszintű tényező áll az emberek fenntarthatóbb életmód választásának útjában - az alapvető szükségletek még mindig elérhetetlenek emberek milliói számára, és mindig is ezek lesznek az elsődleges prioritások.

Még a több idővel és forrással rendelkezők számára is nehézséget okozhat a valóban fenntartható életmód megvalósítása, a fenntartható lehetőségek és a megbízható információk hiánya miatt.

Az emberek fogyasztási döntéseinek hatásai kihívást jelentenek, mivel rövidtávon az üzleti siker gyakran szorosan kapcsolódik a fogyasztás növeléséhez, miközben a környezeti és társadalmi hatások csökkentésének legegyszerűbb módja, a felhasznált anyagok mennyiségének csökkentése. Ráadásul a hatások mind a kínálatból, mind a felhasználásból erednek, ami azt jelenti, hogy még a fenntartható termékeket is lehet nem fenntartható módon fogyasztani. Hosszabb távon azonban ezeknek az ösztönzőknek összehangba kell kerülniük.

Az üzleti élet nem maradhat fenn olyan világban, amely túlságosan felélte természeti, emberi és társadalmi tőkét. A kihívás olyan új üzleti modell megtalálásában rejlik, amely képes függetleníteni a növekedést a környezeti és társadalmi hatásoktól, valamint, az ügyfelekkel való kapcsolattartás olyan új formáinak megtalálásában, amelyek együttműködőbb és folyamatosabb kapcsolatokat kínálnak.

HOGYAN TUD AZ ÜZLETI VILÁG HATÉKONYAN BEKAPCSOLÓDNI?

Ha az embereknek megadjuk a fenntarthatóbb döntésekhez szükséges lehetőségeket és ösztönzőket, az segít felgyorsítani az átalakulást, miközben új lehetőségeket nyit meg a rugalmasabb üzleti modellek számára. Mit tehetnek másképp a vállalatok a jobb döntések ösztönzése és támogatása érdekében?

A termékek és szolgáltatások fenntarthatóbb változatait kínálni azoknak a fogyasztóknak, akik elég tájékozottak és érdeklődőek ahhoz, hogy ezeket válasszák, nem lesz elég az átalakulás elindításához. Az üzleti szférának szerepet kell játszania abban, hogy az egyének a pozitív változások előmozdítóivá válhassanak - nemcsak fogyasztóként, hanem állampolgárként, munkavállalóként és befektetőként is. Az alábbiakban bemutatjuk, hogy a vállalkozások milyen eszközökkel befolyásolhatják az egyéneket a 2050-es Jövőkép felé vezető átalakulás során.

KULTURÁLIS NORMÁK ÉS CÉLKITŰZÉSEK A FENNTARTHATÓSÁG MENTÉN

A fenntartható magatartáshoz először is tisztában kell lennünk a problémákkal, és rendelkezünk kell a megalapozott döntések meghozatalához szükséges információkkal. A vállalkozásoknak ugyanakkor világos és őszinte tájékoztatást kell nyújtaniuk, és meg kell szüntetniük a „zöldre mosást”. A mai változóanyag információs környezet különösen nagy kihívássá teszi ezt, és a vállalatoknak támogatniuk kell a közös társadalmi tények helyreállítására irányuló erőfeszítéseket, hogy érdemben tudjanak együttműködni ügyfeleikkel. Az őszinte kommunikáció segít a márkáknak abban, hogy bizalomgerjesztőbb és lojálisabb kapcsolatokat építsenek ki. A társaságoknak együtt kell működniük annak biztosítása érdekében, hogy az információs szolgáltatás következetes módon történjen, hogy az emberek megértsék lábnyomuk egészét, döntéseik relatív hatásait, és azt, hogy saját cselekedeteik milyen módon mozdíthatják elő a változást.

Az információ önmagában azonban nem elég – a fenntartható életmódnak valódi célokat kell szolgálnia. A vállalatok hosszú múltra tekintenek vissza a kulturális normák és törekvések reklámokon keresztül történő alakításában. Most azonban nekik kell felhasználniuk ezeket a képességeket, hogy keresletet teremtsenek a fenntartható életmód iránt – új fogyasztói szokások, a kortársak befolyása és a politikai szerepvállalás felé terelve az embereket.⁵⁹ A fenntarthatóság például vonzóbb lehet, ha olyan széles körben elfogadott értékekhez kapcsolódik, mint a család, a közösség és a biztonság⁶⁰, és ha az emberek látják, hogy a fenntarthatóságnak van egy a politikai és társadalmi csoportok különböző képviselőinek sokszínűségét látják.⁶¹ Pszichológiai kutatások kimutatták, hogy a társadalmi és erkölcsi jutalmak hatékonyabbak a viselkedés megváltoztatásában, mint a pénzügyi ösztönzők.⁶²

MINDEN VÁLASZTÁST JÓ VÁLASZTÁSSÁ KELL TENNI

Arra a kérdésre, hogy milyen üzleti intézkedések segítenék leginkább az egészséges és fenntartható életmódot, az emberek mindenekelőtt azt szeretnék, ha a vállalkozások olyan megfizethető termékeket és szolgáltatásokat nyújtanának, amelyek kevésbé károsítják a környezetet és a társadalmat.⁶³ Az emberek nem akarják, hogy a „helyes” választás terheket rójon rájuk - és miért is tennék? A vállalatok új vásárlói csoportokat érhetnek el, ha olyan termékek és szolgáltatások létrehozásán dolgoznak, amelyek mindig fenntartható módon elégítik ki az emberek igényeit és szükségleteit, és amelyek megfizethetőek és elérhetőek. A természetüknél fogva nem fenntartható választásokat meg kell szüntetni, ha jobb alternatívák is elérhetőek ugyanazon igények kielégítésére. Előfordulhat, hogy az alapokhoz kell visszatérni, és átgondolni, miért is értékelik az ügyfelek az adott cég termékeit és szolgáltatásait, vannak-e olyan kreatív alternatívák, amelyek fenntarthatóbb módon biztosíthatják azt az értéket. A nem fenntartható anyagfogyasztásra épülő, régóta fennálló üzleti modellek alternatív-

váinak feltárása szükséges a versenyképesség biztosításához, mivel a társadalmi szabályok és normák átalakulnak, és egyre inkább a fenntarthatóbb modelleket részesítik előnyben.

A HULLADÉKCSÖKKENTÉS ÉS A NÖVEKVŐ KÖRFORGÁS ÖSZTÖNZÉSE

A termékekben felhasznált, újrahasznosított anyagok arányának növelése mellett, a vállalkozások javíthatják a hosszú élettartamot, a tartósságot célzó tervezést, és támogathatják az emberek számára a termékek javításának és újrafelhasználásának lehetőségeit. Az EU-ban elfogadott és az Egyesült Államokban fontolgatott, „a javítási joga” szabályozással ez hamarosan szükségessé válhat. A körforgásos üzleti modellek új lehetőségeket kínálnak az ügyfelekkel való kapcsolatépítésre, amelyek folyamatos értéket és hozamot teremthetnek. A termék életciklusának végén történő felelősségvállalás új kapcsolatokat és együttműködéseket igényel, például a hulladékinfrastruktúra javítását, amely sem a gazdag, sem a szegény országokban nem kielégítő.

KÉPESSÉGEINK BŐVÍTÉSE

Ahhoz, hogy az egyének a pozitív változások előmozdítóiként (fogyasztóként, munkavállalóként, állampolgárként és befektetőként) kiteljesedhessenek, időre, erőforrásokra és a közösségükben és társadalmukban betöltött szerepükre van szükségük. A vállalatoknak mérlegelniük kell, hogy milyen szerepet játszanak ezek biztosításában a foglalkoztatás, a kormányzati kapcsolatok és a beszerzési gyakorlatok révén. Azzal is segíthetnek, hogy elkötelezik magukat az elérhető bérek és a jó munkakörülmények mellett, beleértve a vállalkozókat, a bér munkásokat és az ellátási láncban dolgozókat is, időt és pénzügyi szabadságot biztosítva az embereknek annak érdekében, hogy pozitívan alakítsák életmódjukat anélkül, hogy aggódniuk kellene, hogyan fogják kielégíteni legalapvetőbb szükségleteiket. A munkáltatók közvetlenül is ösztönözhetik és hasznosíthatják a fenntartható életmód iránti érdeklődést, miközben bevonják a munkavállalói bázisukat, például a fenntarthatóbb ingázási gyakorlatok népszerűsítésével, egészségesebb (fenntartható) étkezési lehetőségek biztosításával, a zöld bajnokok elismerésével, fenntarthatósági témájú társadalmi események tartásával és zöld kezdeményezésekre vonatkozó ötletek felkérésével. A munkavállalók elhiszik, amit látnak - ha látják, hogy a vállalatuk fontosnak tartja a fenntarthatóságot a munkahelyen, az engedélyt ad nekik, hogy fenntartható döntéseket és változtatásokat hozzanak a munkájuk során.

MINDEZ AZÉRT FONTOS, MERT...

A 2050-es Jövőkép megvalósítására irányuló komoly erőfeszítések középpontjában a szabályozás és a szakpolitika kell, hogy álljon; a piacok önmagukban nem képesek, és nem is szabad, hogy megvalósítsák az átalakulást.

A szabályozás és a szakpolitika többféleképpen is segíthet az átalakulás előmozdításában és elindításában: a nem fenntartható gyakorlatok - például a mérgező anyagok használata - megelőzésével; minimumkövetelmények meghatározásával, például az egészségügy és a biztonság terén; az innováció ösztönzésével, például támogatások és adók révén; valamint a közjavakba történő beruházások irányításával, amelyekben a vállalkozások növekedése és a fenntartható fejlődés múlik - az alapkutatástól kezdve a közlekedési infrastruktúrán át az oktatásig. Gyakran a politika és a szabályozás segít felgyorsítani az átalakulást elősegítő egyéb tényezőket, például a beruházási szabályok megváltoztatásával, innovációs célok kitűzésével vagy a fogyasztók ösztönzésével.

Ugyanakkor azonban a politika és a szabályozás fenntarthatatlan irányba terelheti – és gyakran tereli is – a viselkedést. Ilyen például a fosszilis tüzelőanyagok folyamatos támogatása, az erdőirtást és a biológiai sokféleség csökkenését ösztönző bioüzemanyag-előírások, valamint a gazdasági egyenlőtlenségeket elmélyítő benzin- és gázolajadók. Egyes szakpolitikákat szándékosan úgy alkottak meg, hogy azok fenntarthatatlan tevékenységeket ösztönözzenek. De sok jó szándékú stratégia is elmaradt a kitűzött céloktól, például a finanszírozás vagy a végrehajtási kapacitás hiánya miatt.

Napjainkban számos tagállam kormánya nő fel a fenntartható fejlődés kihívásához, fokozza társadalmi és környezeti ambícióit, és erősíti megközelítéseit. Az elmúlt években azonban a kormányok visszavonták a környezetvédelmi intézkedéseket, a populizmus és a tekintélyelvűség pedig továbbra is veszélyt jelent a globális kihívások globális megközelítésére.

Úgy tűnik, hogy kevés ország állami költségvetése felel meg a mai összetett társadalmak kormányzásának feladatához. Az üzleti világ jobban tudná és kellene támogatnia a kormányokat olyan politikai környezet kialakításában, amely képes intelligens módon ösztönözni, finanszírozni és felgyorsítani az átalakulást.

HOGYAN TUD AZ ÜZLETI VILÁG HATÉKONYAN BEKAPCSOLÓDNI?

A politika és a szabályalkotás hatékony eszköz a fenntartható átalakulás ösztönzésére. De mit tehetnek a vállalkozások a támogatóbb politikai környezet előmozdítása érdekében?

Bár a szabályozás nem kedvez a vállalatok rövidtávú érdekeinek, a jól átgondolt, tényeken alapuló szabályozás ugyanakkor stabil, kiszámítható és egyenlő versenyfeltételeket is teremthet, amelyekről a vállalatok a beruházások, a verseny és a gyarapodás szempontjából függnek. Míg a szabályozásokat csak a kormányok dolgozhatják ki és hajthatják végre, a vállalkozásoknak fel kell ismerniük, hogy nagymértékben befolyásolják a folyamatot és az eredményeket.

A törvények betartása mellett (mind betű szerint, mind szellemében) az alábbiakban bemutatjuk azokat a főbb lehetőségeket, amelyekkel az üzleti világ továbbléphet a 2050-es Jövőkép felé vezető, átalakulást elősegítő politika és szabályalkotás formálásában.

A MINIMUMKÖVETELMÉNYEKEN TÚL

A vállalatok, a minimumkövetelményeket vagy célértékeket felhasználhatják arra, hogy a szabályalkotók és társaik számára bizonyítsák, hogy ennél többet is lehet tenni. A megfelelésen túllépve a vállalatok megmutathatják, hogy mely szabályozásokat lehetne megerősíteni anélkül, hogy indokolatlan nyomást gyakorolnának az üzleti életre. Ahol nem léteznek szabályozási szabványok, ott a vállalatok (a nemzeti szabványügyi szervezetekkel, civil szervezetekkel és más harmadik felekkel együttműködve) közösen dolgozták ki saját szabványait; piaci alapú protokollokat, standardokat és szabályozásokat, például az üvegházhatású gázokról szóló jegyzőkönyvet (GHG Protocol), az ISO 14001 szabványt, a Felelős Erdőgazdálkodás Tanácsa (Forest Stewardship Council) és a Tengergazdálkodási Tanács (Marine Stewardship Council).

Bár az önkéntes intézkedések sohasem tudják orvosolni az összes piaci hiányosságot, kellően ambiciózus politikai környezet hiányában a „magán szabályozás” és az önkéntes normák (amelyeken keresztül a vállalatokat például a nem kormányzati szervezetek felelősségre vonhatják) demonstrálhatják a felelősséget, megelőzhetik a lassú szabályozást, meggyőzhetik a szabályozókat, hogy gyorsított megállapodást kérjenek a kormánytól, hogy aztán a szabályozásokon keresztül segítsék a szabályok érvényesítését.

A POLITIKÁT BEFOLYÁSOLÓ TEVÉKENYSÉGEK ÖSSZEHANGOLÁSA A TÁRSASÁGI ÉS A FENNTARTHATÓSÁGI CÉLOKKAL

A vállalatoknak felül kell vizsgálniuk a politika befolyásolására tett összes erőfeszítésüket, beleértve a lobbitevékenységet, a politikai javaslatok mellett vagy ellen folytatott kampányokat, a politikai hozzájárulásokat és az iparági szövetségek finanszírozását, a kutatási tanulmányokat és az ötletgazdák tevékenységét. Be kell fejezniük azokat a tevékenységeket, amelyek nincsenek összhangban saját vállalati célmeghatározásaikkal és fenntarthatósági céljaikkal, és átláthatóan kell nyilatkozniuk az általuk támogatott álláspontokról, valamint arról, hogy ezek hogyan járulnak hozzá a Vision 2050 által megkövetelt átalakításokhoz. Amennyiben az iparági szövetségek olyan módon lobbiznak, amely aláássa a fenntartható átalakulást, a vállalatoknak el kell dönteniük, hogy tagsgukkal képesek-e pozitív irányba befolyásolni a lobbizási prioritásokat, vagy érdemes lenne megszakítaniuk a kapcsolatot a szövetséggel.

STRATÉGIAI PARTNERRE VÁLÁS A POLITIKAI DÖNTÉSHOZATALBAN

A 2050-es Jövőkép felé történő haladás felgyorsítása érdekében, a vállalatoknak meg kell változtatniuk az üzleti és a kormányzati kapcsolatokat. A kapcsolatnak stratégiai jellegűvé kell válnia, és arra kell összpontosítania, hogyan lehet összehangolni és teljesíteni az üzleti szféra érdekeit a társadalom érdekeivel. A vállalatok például politikai érdekérvényesítő partnerségeket alakíthatnak ki civil társadalmi szervezetekkel, közösségi csoportokkal, nemzetközi intézményekkel és alapítványokkal, és ezáltal kapacitást építhetnek ki arra, hogy társadalmilag pozitív, a nyilvánosság számára vonzó érdekérvényesítő álláspontokat juttassanak el a politikai döntéshozókhoz.

Ahelyett, hogy zárt ajtók mögött folytatnának tevékenységet, a vállalatoknak inkább azt kellene szorgalmazniuk, hogy minden érintett helyet kapjon az asztalnál, hogy a politikai döntéshozatali folyamat minden szakaszában szerepet vállalhassanak.

Az ehhez hasonló intézkedések arra ösztönözhetik a politikai döntéshozókat, hogy a kihívások nagyságrendjének és sürgősségének megfelelően magasra tegyék a mércét. Ezek az intézkedések segíthetnek abban is, hogy a politikai döntéshozók rendelkezésre álljanak azok az információk és bizonyítékok, amelyekre szükségük van a hatékony stratégiák kialakításához, ambiciózus, új kezdeményezések kidolgozásához és a végrehajtásához szükséges támogatás megszerzéséhez.

VÁLLALATI INNOVÁCIÓS KÉPESSÉGEK AZ ÚJ SZAKPOLITIKAI ÖTLETEK KIDOLGOZÁSÁBAN

A vállalkozások saját iparáguk szakértői, és gyakran olyan egyedi szakértelemmel rendelkeznek, ötletek és adatok birtokában állnak, amelyek hasznos értéket hordozhatnak a politikai döntéshozatali folyamatban. A vállalkozások hozzájárulhatnak a meglévő szabályokkal kapcsolatos tapasztalataik megosztásával és a tanulságok levonásával, például a minimumkövetelmények és célok túlteljesítésével. A vállalkozások dönthetnek úgy is, hogy nyilvános fórumokat hoznak létre az új ötletek feltárására, kísérleteket végeznek, amelyek segíthetnek egy új szakpolitika lehetséges hatásának bemutatásában, és a szakpolitika végrehajtása után értékelik a hatásokat, hogy megállapítsák annak hatékonyságát.

ZÁRT AJTÓK MÖGÖTT
FOLYTATOTT PÁRBESZÉDEK
HELYETT A VÁLLALATOKNAK,
AZ ÉRINTETT FELEK POLITIKAI
DÖNTÉSHOZATALBA VALÓ
BEVONÁSÁT KELL
SZORGALMAZNIUK.

AZ ÁTALAKULÁST TÁMOGATÓ POLITIKAI ÁLLÁSPONTOK

A stabil, megbízható és tisztességes szabályozási környezet elengedhetetlenül fontos az üzleti működés és a rugalmasság szempontjából. Az üzleti szféra azon erőfeszítései továbbá, hogy ambiciózus lépéseket tegyen a sürgető globális kihívások, például az éghajlatváltozás, a természet pusztulása és az egyenlőtlenségek elleni küzdelemben, csak akkor érhetik el a szükséges mértéket, ha a jobalkotók a fenntartható fejlődést támogató (vállalati) magatartást előíró jogszabályok révén kiegyenlítik a versenyfeltételeket. A multinacionális vállalatok ugyanakkor, egyedülálló képességekkel és hatókörrel rendelkeznek a politika terén: az átalakulást támogató politikai álláspontok, különösen, ha több iparágban és ágazatban is összehangoltak, fontos hajtóerőt jelenthetnek a szabályozási változásokhoz.

Ma a COVID-19 világvárvány uralja a politikai diskurzusokat. A vállalatok és a politikai döntéshozók minden eddiginél rendszeresebben és konstruktívabban találkoznak, mivel együtt dolgoznak az országokat, közösségeket és vállalatokat világszerte érintő közegészségügyi és gazdasági válságokra adott válaszok kezelésén. Számos ország igyekszik a mentési és helyreállítási csomagokba beépíteni az átalakító változásokat, és a gazdasági tevékenység ösztönzését a társadalmi és környezetvédelmi célokkal összhangban irányítani. Ez hihetetlen lehetőséget kínál az üzleti élet számára, hogy a politikai döntéshozók törekvéseit támogató politikai álláspontokat alakítson ki, bízva abban, hogy más, hasonlóan gondolkodó, vezető vállalatok is ugyanezt a politikai előrelépést követelik világszerte. Az átalakulási útvonalainkban felvázolt átmenet megvalósítása és az általunk szorgalmazott stratégiai gondolkodásmódváltás megszilárdítása a támogató globális politikai környezetben múlik. Az alábbiakban példákkal mutatjuk be, hogy a WBCSD már most is azon dolgozik, hogy a vállalatokat a közös politikai álláspontokkal összehangolja. Felsoroljuk az előttünk álló öt legkritikusabb kihívás területét: az éghajlatváltozás, a természet védelme, a körforgásos gazdaságra való áttérés, az egyenlőtlenségek kezelése és a kapitalizmus újragondolása.

POLITIKÁK, AMELYEKHEZ AZ ÜZLETI VILÁGNAK ALKALMAZKODNIA KELL

KLÍMAVÁLTOZÁS

Többet kell tennünk az éghajlati vészhelyzet kezelése érdekében. Legfőbb prioritásunk az országok támogatása abban, hogy sürgősen növeljék nemzeti kötelezettségvállalásaikat, hogy azok összhangban legyenek a Párizsi Megállapodással, és fogadjanak el határozott nemzeti terveket és stratégiát azok végrehajtására. A vezető multinacionális vállalatoknak is össze kell hangolódnuk az alábbiak tekintetében:

- Az igazságos energia-átmenet biztosítása érdekében egyértelmű következetes, és hosszútávú szén-dioxid-árképzési politikák egy szilárd globális szén-dioxid-árképzési kereten belül.
- Piaci mutatók és ösztönzők, amelyek a finanszírozást és a beruházásokat az alacsony szén-dioxid-kibocsátású megoldások felé terelik, beleértve az ebből eredő munkahelyteremtést is.

- Az éghajlati hatásokkal szembeni ellenálló képesség növelésére irányuló ösztönzők, beleértve a magánszektorral való együttműködés megerősítését a fokozott alkalmazkodás és a jelenlegi és jövőbeli éghajlati hatásokkal szembeni nagyobb ellenállóképeség érdekében.

Az üzleti életben már vannak kibocsátás-csökkentő kezdeményezések, így az egyre ambiciózusabb éghajlatvédelmi intézkedésekkel bizonyítható elkötelezettségük a politikai döntéshozók felé. Ezek közé tartoznak azok az erőfeszítések, amelyek célja, hogy tudományos alapokon nyugvó vállalati kibocsátási stratégiákat határozzanak meg a 1,5°C-os forgatókönyvvel összhangban; az éghajlatváltozással kapcsolatos pénzügyi közzétételi munkacsoport (TCFD) ajánlásaival kapcsolatos készkörű elkötelezettség; valamint az alacsony szén-dioxid-kibocsátású energiára való áttérés támogatása olyan beszerzési kezdeményezéseken keresztül, mint az RE100.

A TERMÉSZET MEGÓVÁSA

A világ GDP-jének több mint fele, 44 milliárd dollár értékű gazdasági érték, közepesen vagy súlyosan veszélyeztetett a természeti károk miatt. A természet egzisztenciális jelentőséggel bír a társadalom és az üzleti élet számára. A WBCSD követi a Business for Nature politikai ajánlásokot, amelyek közül a legfontosabbak arra szólítják fel a kormányokat, hogy a tudomány által megalapozott globális célok elfogadásával mutassanak irányt és ambíciót a természetvesztés 2030-ig történő megfordítására. A vezető multinacionális vállalkozásoknak mindemellett, a következőkre kell összpontosítaniuk:

- Az erdőpusztulás megállítása 2030-ig.
- Jelentősen növelni kell a természetes éghajlati megoldások ösztönzését és az azokba történő beruházásokat, amelyek jelenleg az éghajlatváltozással kapcsolatos állami finanszírozás mindössze 2-3%-át vonzzák világszerte.
- A mezőgazdasági támogatások átcsoportosítása a regeneratív mezőgazdasági gyakorlatok ösztönzésére, amelyek csökkentik a földről származó üvegházhatásúgáz-kibocsátást és helyreállítják a szén-dioxid-nyelőket.

Az üzleti világ sokat tett az elmúlt 10 évben a párbeszédhez szükséges feltételek megteremtéséért, ami mára fokozott ambícióhoz és tettekhez vezetett (pl. a Trópusi Erdők Szövetsége (Tropical Forest Alliance - TFA), az Élelmiszer- és Földhasználati Koalíció (Food and Land Use Coalition - FOLU), a Fenntartható Pálmaolaj Kerekasztal (Roundtable on Sustainable Palm Oil - RSPO). Ezek az erőfeszítések hozzájárultak ahhoz, hogy a vállalatokat a természettel kapcsolatos célok kitűzése felé tereljék, olyan szervezetekkel együttműködve, mint a Tudományos Célkitűzések Hálózata (Science Based Targets Network - SBTN). Következő szint a természet alapú megoldások innovációja, amely a klímacélokat, a természetvesztés visszafordítását, a regeneratív mezőgazdasági gyakorlatokba történő beruházások növelését, egészségesebb talajok, gazdálkodók és helyi közösségek támogatását célozza meg.

ÁTTÉRÉS A KÖRFORGÁSOS GAZDASÁGRA

A körforgásos gazdaságra való áttérésnek központi szerepe van az üzleti tevékenység regeneratívabb megközelítését célzó erőfeszítésekben. A körforgásos gazdaság az elmúlt években gyorsan fejlődött, és mára számos üzleti és a fenntartható fejlődéssel kapcsolatos kihívás megoldásának támogatására alkalmas.

Stratégiáit prioritásként kell beépíteni a nemzeti kötelezettségvállalásokba, hogy elősegítsék a kibocsátás sürgős csökkentését, kezeljék a növekvő globális hulladékmennyiséget, védjék az értékes erőforrásokat, új munkahelyeket teremtsenek, felgyorsítsák a körforgásos gazdaságra való áttérést.

A vezető multinacionális vállalkozásoknak a következőkre kell összpontosítaniuk:

- Harmonizált definíciók, szabványok, kritériumok, folyamatok és nyelvezet alkalmazása a jogrendszerek között, a másodlagos erőforrások hatékony, biztonságos, fenntartható és felelős áramlását globális szinten segítve.
- Nagyobb hangsúlyt kell fektetni a közbeszerzési szabályok és célok kihasználására, a körforgásos anyagok, alkatrészecskék, termékek és szolgáltatások iránti kereslet ösztönzése érdekében.
- Több anyaggyűjtési és -hasznosítási kapacitást kell kialakítani, beleértve az infrastruktúrát, a használt termékek, anyagok és csomagolások begyűjtését és a gyártási ciklusba való visszavezetését támogató ösztönzőket.

Az átmenetet tovább ösztönzi, hogy globálisan már számos vállalat kötelezte el magát a körforgásos gazdaságra való áttérés mellett. Régóta dolgoznak a hulladékmentesség elérésén; mérik és igyekeznek folyamatosan javítani körforgásos teljesítményüket; és egyre inkább összekapcsolják körforgásos stratégiáikat kibocsátáscsökkentési terveikkel. Túl azon a technikai és politikai kihíváson, hogy termékeikbe több másodlagos és bioalapú anyagot építsenek, következő lépés a lehetőségek teljes kiaknázása érdekében, a körforgásos elvek alapvető üzleti stratégiába ágyazása.

AZ EGYENLŐTLENSÉGEK FELSZÁMOLÁSA

Az egyenlőtlenségek aláássák a kulcsfontosságú intézményeinkbe vetett bizalmat, és egyre nagyobb veszélyt jelentenek az üzleti élet, és a demokrácia működési feltételeinek fenntartására. A COVID-19 még inkább reflektorfénybe hozta az egyenlőtlenséget, melyeket nem lehet figyelmen kívül hagyni. Az üzleti élet a társadalmi kohéziótól és stabilitástól függ, és abból él, mivel ez az emberi jogok tiszteletben tartásán, a méltóság, az egyenlőség, a gazdasági befogadás és a lehetőségek előmozdításán alapul. Kiemelt feladatként kell kezelnünk a jövedelmek és lehetőségek egyenlőtlenségét, felszabadítva a termelékenységet, az innovációt és a növekedést, valamint javítva a társadalmi eredményeket.

Ezen túlmenően a vezető multinacionális vállalatoknak a következőkhöz kell igazodniuk:

- Az emberi jogok védelme a kevésbé befolyásos emberek részvételének és képviselésének biztosítása érdekében.
- A dinamikus munkaerőpiac feltételeinek megteremtése, ezáltal a munkavállalók bizonytalanságának csökkentése, annak biztosítása, hogy minden munkahely tisztességes legyen, és hogy minden munkavállaló és vállalkozás számára lehetővé váljon a fejlődő technológiák előnyeinek kihasználása, valamint az újszerű, rugalmas, esetleg a hagyományoktól eltérő munkarend felállítása.
- Rugalmas infrastruktúrába és szociális védőhálóba való beruházás, amely biztosítja, hogy az emberek hozzáférjenek az egészséges és produktív 21. századi élet alapjaihoz.

- A megélhetési költségekre vonatkozó, tényeken alapuló megélhetési minimálbérek.
- A nők és lányok szerepének erősítése, valamint az oktatáshoz való egyenlő hozzáférés akadályainak felszámolása, a megélhetés és a foglalkoztatási lehetőségek javítása.

A globális üzleti közösség továbbra is törekszik az ENSZ Üzleti és Emberi Jogi Irányelvek megvalósítására. A WBCSD és más hasonlóan gondolkodó szervezetek, az üzleti szférával közösen dolgoznak a munka igazságos, sokszínű, befogadó és támogató jövőjének megteremtését lehetővé tevő stratégiák és üzleti modellek kialakításán - hozzájárulva a jövőbe illeszkedő vállalkozásokhoz, munkaerőpiacokhoz és szociális biztonsági mechanizmusokhoz, amelyek középpontjában az emberek állnak.

A KAPITALIZMUS ÚJRAJÁRÓDOLÁSA

Az átalakulás korábbi akadályait vizsgáló fejezetünkben a legjelentősebb akadályok mind az uralkodó gondolkodásmódból, normákból és értékekből eredtek, amelyek a döntéshozatalunkat irányítják - az üzleti életben, a politikában, a társadalomban egyaránt. A WBCSD csatlakozik az OECD által a fenntartható fejlődésre vonatkozó szakpolitikák fejlesztésének alapelveihez, és felszólítja a kormányokat, hogy határozzák meg, hajtják végre és kommunikálják a fenntartható fejlődéssel kapcsolatos összehangolt, hosszútávú jövőképeket. Az üzleti vállalkozások és egyéb pénzügyi szereplők csak akkor lehetnek sikeresek a kapitalizmust érintő átalakítási menetrend előmozdításában, ha egyértelmű politikai jelzésekkel szolgálnak a hosszútávú ellenállóképesség és fenntarthatóság iránti szabályozás tekintetében. A vezető multinacionális vállalatoknak és a kormányoknak a következő, azonnali eredménnyel járó lépéseket kell elfogadják a kapitalizmus újragondolása érdekében, hogy valódi (hosszútávú) értékteremtést juttassanak:

- Az ESG kockázatok és hatások közzétételét kötelezővé és szabványosítottá kell tenni.
- A vállalati igazgatók és befektetők bizalmi kötelezettségeit felül kell vizsgálni az ESG kockázatok és hatások figyelembevételével.
- Az adóterheket át kell helyezni a „jóról” a „rosszra”, és biztosítani kell az egyenlő versenyfeltételeket világszerte.

A WBCSD e szakpolitikai kérések mindegyikéhez közvetlenül kapcsolódó intézkedéseket javasolt, amelyeket az üzleti élet egyidejűleg megtehet. Ezek a következők: az ESG kockázatok és hatások szigorú számbavétele és jelentése; a több érdekelt felet érintő megfontolások beépítése az irányítási modellekbe, a döntéshozatalba és az ösztönzőkbe; valamint az igazságos és átlátható adófizetés. Ezen túlmenően az elmúlt években jelentősen nőtt az ambíció és a fellépés szintje ezen a területen, a vállalatok a szabályozókkal és a szabványalkotókkal együttműködve ösztönzik az előrelépést, különösen a kötelező jelentéstétel konvergenciája és szabványosítása terén.

ÖSSZEFOGLALÓ

KEZÜNKBE KELL VENNI AZ IRÁNYÍTÁST

ÖSSZEFOGLALÓ KEZÜNKBE KELL VENNI AZ IRÁNYÍTÁST

TÖBB MINT 9 MILLIÁRD EMBER JÓLLÉTÉT BIZTOSÍTÓ VILÁG MEGTEREMTÉSE A TÁRSADALOM MINDEN TERÜLETÉN MEGFELELŐ IRÁNYÍTÁST ÉS KITARTÁST IGÉNYEL.

Bár az elmúlt 10 év során történtek előrelépések, mégsem vagyunk jó úton, hogy elérjük elképzeléseinket. Ebben a részben visszatekintünk eredeti jövőképünkre, emlékeztetve magunkat az abból levonható fontos tanulságokra. Összefoglaljuk ugyanakkor, hogy a jövőképünk aktualizálása hol segíti elő az üzleti élet cselekvőképességét és az átalakulás előmozdítását. Előre is tekintünk, számba véve azt az egyedülálló pillanatot, amelyben a társadalom és az üzleti élet most van - a tragédiából kilábalva, de az elmúlt 50 év során soha nem látott helyzetben ahhoz, hogy az átalakulást nagy léptékben megvalósítsuk.

Végül pedig emlékeztetünk arra, hogy a közös jövőkép és irányvonal semmit sem ér cselekvés nélkül, a szükséges cselekvés pedig olyan típusú és szintű üzleti vezetést igényel, amelyet eddig ritkán láttunk. Végezetül felvázoljuk, hogy mi kell ahhoz, hogy mindannyiunknak sikerüljön ezeket az átalakulásokat előrevinni - közös jövőkép, rendszerszemlélet és alapvető szemléletváltás. Ezek állnak majd az üzleti cselekvés középpontjában, hogy olyan világot teremtsünk, amelyben több, mint 9 milliárd ember él jól, a bolygó határain belül.

A VISION 2050 KERETET
AD A VÁLLALKOZÁSOKNAK,
HOGY MEGVALÓSÍTSÁK
A BIZTONSÁGOS ÉS
FENNTARTHATÓ JÖVŐHÖZ
SZÜKSÉGES VÁLTOZÁSOKAT.
MOST ARRA KÉRJÜK AZ
ÜZLETI VEZETŐKET, HOGY
HASZNÁLJÁK FEL EZT
A JELENTÉST VÍZIÓNK
MEGVALÓÍTÁSÁHOZ.

VISSZATEKINTVE ELŐRE HALADNI

Bár az eredeti Vision 2050 a 2008-as globális pénzügyi válság következményei közepette jelent meg, az akkori optimizmus még mindig sugárzik az oldalain. A dokumentum a fenntarthatóbb világra való áttérésben rejlő hatalmas üzleti lehetőségekre összpontosított.

Egy lehetőség minden mást felülmúlt: a több mint 9 milliárd ember jóllétét a bolygó határain belül megcélzó jövőképünk. Ennek elérése volt a jövőbeli társadalmi és üzleti sikerek végső díja.

Az eredeti Vision 2050 jelentés arra a következtetésre jutott, hogy a víziókat valóra váltó átmenet három fő tényezőtől függ:

- 1 Komplex rendszerek adnák a cselekvés és a megoldások alapját**
- 2 Az üzleti élet egyedül nem képes erre – kritikus együttműködések kell kialakítani**
- 3 A munkának azonnal el kell kezdődnie – a cselekvés késleltetése még nehezebbé tenné az amúgy is ambiciózus célok elérését**

Mindezek ma is érvényesek: egyszerre vagyunk közelebb és távolabb az elképzelésünk megvalósításához, mint 10 évvel ezelőtt. Jelentős eredményeket értünk el, különösen az átalakítandó rendszerek és az előrelépéshez elengedhetetlen együttműködések megértése terén. A kritikus kihívások, például a biológiai sokféleség csökkenése, a környezetszennyezés, az egyenlőtlenség és a hulladéktermelés terén azonban a problémáink nem csökkentek, hanem nőttek.

A rideg valóság az, hogy közelebb kerültünk a kritikus bolygói határokhoz, valamint a társadalmi kohézió és stabilitás határaihoz. Valójában, akkori lehetőségeink mára szükségszerűséggé váltak. Ezen a ponton a cselekvés késleltetése lehetetlenné teszi a 2050-es Jövőkép megvalósítását, és garantálja a fájdalmat, a szenvedést, sőt az összeomlást - társadalmi, környezeti és gazdasági szempontból egyaránt.

A Vision 2050 első frissített változatában arra törekedtünk, hogy tagjainknak és a világ szélesebb üzleti közösségének átfogó képet nyújtsunk a tennivalókról és azok megvalósítási módjairól. Felvázoltuk a helyzet sürgősségét; ambiciózus és megvalósítható jövőképet adtunk az üzleti szférának és érdekelt feleknek, amelyért dolgozhatnak; részleteztük, hogy milyen intézkedéseket kell tenni a következő években az üzleti tevékenység alapvető területein; javasoltuk azokat az alapvető magatartásformákat, amelyeket az üzleti életnek el kell fogadnia, és amelyeken az

átalakulás múlik; és felvázoltuk, hogyan történik az átalakuló rendszerváltás, és mit tehetnek az üzleti életben, hogy segítsenek a változás elindításában.

Röviden, ez a frissített változat egy stratégiai keretrendszer, amely segít az üzleti életben elindítani azokat az átalakulásokat, amelyekről a biztonságos és fenntartható jövő függ. Felhívjuk az üzleti vezetőket, hogy használják ki ezt a munkát, és használják fel a cselekvés irányítására és a jövőképünk megvalósítására.

EGYEDÜLÁLLÓ, GENERÁCIÓKAT MEGHATÁROZÓ ALKALOM

Az általunk szorgalmazott átalakulások hatalmas, határozott és tartós erőfeszítéseket igényelnek a társadalom minden szegletéből. Őszintének kell lennünk önmagunkkal az utazás természetét illetően, ha reménykedni akarunk abban, hogy átvészeljük a hullámvölgyeket és a viharokat, amelyekkel ugyanolyan gyakran fogunk szembesülni, mint amilyen gyakran a jó szél megtöltötte vitorláinkat.

Tudjuk, hogy az ellenállás heves lesz. Az ellenállás messze túlmutat a hagyományos érdekeken - az átalakulással szembeni hatékony ellenállás ugyanolyan könnyen jöhet a viszonylag erőteljes részéről is, ahogyan azt a 2018/19-es franciaországi Gilets jaunes mozgalomban láthattuk. Egy másik, és talán veszélyesebb ellenállás, az egyre inkább polarizálódó és világszerte terjedő információs világból (és néha félretájékoztató), ökoszisztémákból bontakozik ki. Ez kétségtelenül a közvélemény tudatosságának és a mindannyiunk előtt álló kihívások megértésének rovására megy, nem is beszélve magáról a társadalmi ellenállásról.

Tudomásul kell vennünk, hogy a társadalmon belül egész, olykor hatalmas csoportok már nem beszélnek egymással, és hogy radikálisan eltérő félelmeik és reményeik vannak. Még nem sikerült elfogadtatni a jelentésben részletezett átalakulások típusait, sem azok valóságát, sem mértékét. Sem a kormányok, sem a vállalatok, sem a munkavállalók, sem a polgárok körében. Röviden, a 2050-es Jövőképünket egyszerűen nem mindenki osztja.

Mindazonáltal a rendszerátalakítás szempontjából a COVID-19 által előidézett globális tragédia valójában termékeny talajt biztosít számunkra a változáshoz. A rendszerünket érő, sorozatos sokkok - a gyors technológiai változás, a féktelen egyenlőtlenség, az ökológiai túlterheltség egyre súlyosabb hatásai, az ingatag gazdaságok és a világjárvány mindannyiukat megvilágító kíméletlen fénye - olyan feltételeket teremtenek, amelyek elősegítik az átalakulást.

Bár minden eddigénél több munka vár ránk, és minden eddigénél sürgetőbb, hogy elvégezzük azt, ez lehet az elmúlt 50 év legjobb lehetősége arra, hogy sikeresen elindítsuk rendszereink szükséges átalakítását. Ez az alkalom nemzedékekre meghatározó lesz számunkra.

PÉLDÁTLAN FORMÁBAN ÉS SZINTEN SZÜKSÉGES AZ ÜZLETI IRÁNYÍTÁS

A multinacionális vállalatok képesek befolyásolni, megerősíteni és összehangolni a szereplőket az értékláncok felső és alsó szintjén, földrajzi, kulturális és társadalmi-gazdasági csoportokon átívelően. Miközben joggal ismerjük el, hogy a kormányok, a civil társadalom és a közvélemény alapvető szerepet fog játszani ezekben az átalakulásokban, az is világos, hogy a multinacionális vállalatok egyedülálló vezetői képességgel rendelkeznek.

Annak megértése, hogy az emberek bolygó határain belüli megélhetése mennyire fontos, arra fogja késztetni az előretekinthető vállalatokat, hogy feltegyék maguknak a kérdést: mi a szerepük abban a jövőben, amelyben élni és működni szeretnénk; milyen utak vezetnek át minket ebbe a jövőbe; és mit tehetünk az átmenet felgyorsítása érdekében, miközben ma is sikeresek, és a jövőben is rugalmasak maradunk?

A Vision 2050 frissített változatával a vállalatoknak kívánunk segíteni abban, hogy megválasszák ezeket a kérdéseket. A Jelentés olyan keretet teremt az üzleti vezetés és cselekvés számára, amely alapján a vállalkozások teljes mértékben kiaknázhatják a bennük rejlő lehetőségeket és társadalmi felelősségüket, elősegítve azokat az átalakulásokat, amelyek lehetővé teszik, hogy több mint 9 milliárd ember jól éljen a bolygó határain belül. Az ezen átalakulások előmozdításához szükséges vezetői szerep a frissített jövőkép három központi elemén alapul.

KÖZÖS JÖVŐKÉP

A közvélemény ma már megérti, hogy a fenntartható fejlődés terén a vezető szerep ugyanolyan valószínűséggel a vállalatoktól, mint a civil társadalomtól vagy a kormányoktól származik. Ez új szintű felelősséget és elvárásokat támaszt a vállalatokkal szemben, a társadalmak előtt álló társadalmi és környezeti kihívások kezelésében. Ha az üzleti szféra osztozik a közös programban, akkor értékláncok egészét érheti el, és ha ez a program előremutató, ambiciózus és optimista, akkor át is alakíthatja ezeket a rendszereket. A Vision 2050 ezt a közös jövőképet nyújtja az üzleti élet számára. Meghatározza azt a világot, amelyet meg akarunk teremteni, és meghatározza azokat a gondolkodásmódokat, átmeneteket és intézkedéseket, amelyek ezt a világot valósággá teszik. Az üzleti élet vezető szerepet játszik azért, hogy egyértelműen elismeri a változás sürgős szükségességét, fenntartja az ezt alátámasztó tényeket, valamint nyitott és reális az előttünk álló szükséges átalakulások tekintetében.

RENDSZERSZEMLELÉTŰ GONDOLKODÁS

Tíz évvel ezelőtt az eredeti Vision 2050 megállapította, hogy a szokásos üzletmenet többé nem jöhet számításba. Olyan zavarok és turbulenciák időszakát vetítette előre, amelyek megalapozzák a mélyreható, az egész rendszerre kiterjedő átalakulásokat.

Az elmúlt 10 év megmutatta, hogy az egyes vezetők és vállalatok milyen nehezen tudják egyedül véghezvinni a rendszerszintű változásokat.

A rendszerek átalakulásának megértése, a változásokat befolyásoló nyomás, valamint a változásokat lehetővé tevő és felgyorsító tényezők megértése elengedhetetlenül fontos ahhoz, hogy sikeresen megszakítsuk a megszokott üzletmenetet és folytassuk a Vision 2050-ben meghatározott átalakításokat.

A rendszerszemléletű gondolkodás lesz a jövőképünk felé való haladás középpontjában. Felnyitja az üzleti vezetők szemét a saját világukat érintő makrotrendekre, zavarokra és az új technológiákra, a jövőbeli rugalmasságot és nyereséget fenyegető kockázatokra, valamint a más iparágak és intézmények, közösségek és ökoszisztémák stabilitásától és sikerétől való függőségükre.

A rendszerekben való gondolkodás arra fogja ösztönözni az üzleti vezetőket, hogy egyszerűen legyenek bátrak és alázatosak – bízva abban, hogy képesek vagyunk a rendszerek megzavarására és átalakítására egy fenntarthatóbb világ megteremtése érdekében, és tisztán látva az együttműködések, amelyeken a fejlődés múlik.

SZEMLELÉTVÁLTÁS

A Vision 2050 aktualizált változatában felvázolt szemléletváltás egyrészt elkerülhetetlen következménye a közös jövőképünknek, másrészt pedig elengedhetetlen annak megvalósításához.

A jelenlegi rendszereink nem képesek több, mint 9 milliárd ember jólétét biztosító világ megteremtésére. A globális piaci erők nem tudták megvalósítani a fenntartható fejlődést. Gazdaságaink egyre ellenállóbbak, mint vártuk, ugyanakkor közel sem eléggé ellenállóak a jövőbeni potenciális sokkokkal szemben, amelyek valószínűsége és súlyossága egyre nő. Vállalkozásaink és társadalmaink pedig nem fogják elérni teljes potenciáljukat, amíg nem térnek el az ártalomcsökkentésről való gondolkodástól, és ehelyett nem törekszenek arra, hogy folyamatosan növeljék minden élet növekedési, fejlődési és gyarapodási képességét.

Ezek a szemléletváltások - az újratervezés, az ellenálló képesség és a megújulás - nem csak elkerülhetetlenné teszik a pályáinkon történő átmeneteket, hanem megerősítik a rendszerszemlélet és a közös jövőképünk fontosságát is. Ezek a változások megadják majd az üzleti életnek azokat az érveket, amelyekre szükségük van az átmenettel járó kockázatok mérsékléséhez, azok költségeinek számításba vételéhez, valamint az átalakulás generálására való képességük megőrzéséhez, hosszútávú értékteremtés és ezáltal a jövőbeli siker biztosítása szempontjából. Ezek a kulcsok a vállalatok jó működéséhez, a jövőbe nyúlóan is.

A jövőkép e három központi elemének elfogadása természetesen a vezetés új szintjét fogja eredményezni, amely a közös jövőkép köré igazodik. Megosztó lesz, elutasítja a megszokott üzletmenetet, de felismeri annak szükségességét, hogy a jelenlegi rendszereken belül kell dolgoznunk, miközben arra törekszünk, hogy átalakítsuk azokat, egy alapvetően már eredmény eléréséhez. Szenvedélyesen elkötelezett lesz a cselekvésre, felelősséget vállalva a haladásért, amely szükséges ahhoz, hogy 2050-re több mint 9 milliárd ember élhessen jól, a bolygó határain belül.

FELHASZNÁLT IRODALOM

1. IPCC (2018). Globális felmelegedés 1,5°C-kal. Az IPCC különjelentése az iparosodás előtti szintet meghaladó 1,5°C-os globális felmelegedés hatásairól és a kapcsolódó globális üvegházhatásúgáz-kibocsátási pályákról, az éghajlatváltozás veszélyére adott globális válaszlépések, a fenntartható fejlődés és a szegénység felszámolására irányuló erőfeszítések megerősítésének összefüggésében. <https://www.ipcc.ch/sr15/>
2. UN Environment (2019). Globális környezetvédelmi kilátások - GEO-6: Egészséges bolygó, egészséges emberek. https://wedocs.unep.org/bitstream/handle/20.500.11822/27539/GEO6_2019.pdf?sequence=1&isAllowed=y
3. Rockström, J. et al (2017). A gyors szén-dioxid-mentesítés ütemterve. <https://science.sciencemag.org/content/355/6331/1269.full>
4. Intergovernmental Science-Policy Platform on Biodiversity and Ecosystem Services (2019). A biológiai sokféleségről és az ökoszisztéma-szolgáltatásokról szóló globális értékelő jelentés összefoglalója a politikai döntéshozók számára, a biológiai sokféleséggel és az ökoszisztéma-szolgáltatásokkal foglalkozó kormányközi tudományos-politikai platform. https://www.ipbes.net/system/tdf/ipbes_7_10_add.1_en_1.pdf?file=1&type=node&id=35329
5. ENSZ Gazdasági és Szociális Ügyek Főosztálya (2015). Fenntartható fejlesztési célok. <https://sustainabledevelopment.un.org/sdgs>
6. Intergovernmental Science-Policy Platform on Biodiversity and Ecosystem Services (2019). A biológiai sokféleségről és az ökoszisztéma-szolgáltatásokról szóló globális értékelő jelentés összefoglalója a politikai döntéshozók számára a biológiai sokféleséggel és az ökoszisztéma-szolgáltatásokkal foglalkozó kormányközi tudományos-politikai platform https://www.ipbes.net/system/tdf/ipbes_7_10_add.1_en_1.pdf?file=1&type=node&id=35329
7. UN Environment (2019). Globális környezetvédelmi kilátások - GEO-6: Egészséges bolygó, egészséges emberek https://wedocs.unep.org/bitstream/handle/20.500.11822/27539/GEO6_2019.pdf?sequence=1&isAllowed=y
8. UN Environment (2019). Globális környezetvédelmi kilátások - GEO-6: Egészséges bolygó, egészséges emberek. https://wedocs.unep.org/bitstream/handle/20.500.11822/27539/GEO6_2019.pdf?sequence=1&isAllowed=y
9. IPCC (2019). Különjelentés az óceánról és a krioszférről a változó éghajlatban, összefoglaló a politikai döntéshozók számára, kiemelt nyilatkozatok. https://www.ipcc.ch/site/assets/uploads/sites/3/2019/09/SROCC_SPM_HeadlineStatements.pdf
10. UN Environment (2019). Globális környezetvédelmi kilátások - GEO-6: Egészséges bolygó, egészséges emberek. https://wedocs.unep.org/bitstream/handle/20.500.11822/27539/GEO6_2019.pdf?sequence=1&isAllowed=y
11. A világ 2050-ben kezdeményezés (2018). A világ 2050-ben. Átalakulások a fenntartható fejlődési célok elérése érdekében. http://pure.iiasa.ac.at/id/eprint/15347/1/TWI2050_Report081118-web-new.pdf
12. UN Environment (2019). Globális környezetvédelmi kilátások - GEO-6: Egészséges bolygó, egészséges emberek. https://wedocs.unep.org/bitstream/handle/20.500.11822/27539/GEO6_2019.pdf?sequence=1&isAllowed=y
13. A világ 2050-ben kezdeményezés (2018). A világ 2050-ben. Átalakulások a fenntartható fejlődési célok elérése érdekében. http://pure.iiasa.ac.at/id/eprint/15347/1/TWI2050_Report081118-web-new.pdf A biológiai sokféleséggel és az ökoszisztéma-szolgáltatásokkal foglalkozó kormányközi tudományos-politikai platform (2019). A biológiai sokféleségről és az ökoszisztéma-szolgáltatásokról szóló globális értékelő jelentés összefoglalója a politikai döntéshozók számára a biológiai sokféleséggel és az ökoszisztéma-szolgáltatásokkal foglalkozó kormányközi tudományos-politikai platformnak. https://www.ipbes.net/system/tdf/ipbes_7_10_add.1_en_1.pdf?file=1&type=node&id=35329
14. Római Klub (2020). Bolygói vészhelyzeti terv 2.0. <https://www.clubofrome.org/2019/09/23/planetary-emergency-plan/>
15. A Világ 2050-ben kezdeményezés (2018). A világ 2050-ben. Átalakulások a fenntartható fejlődési célok elérése érdekében. http://pure.iiasa.ac.at/id/eprint/15347/1/TWI2050_Report081118-web-new.pdf
16. Lehmann, M. & Seidl, A. (2011). A biológiai sokféleség és a kapcsolódó ökoszisztéma-szolgáltatások értékelése. <https://www.cbd.int/doc/meetings/im/rwim-sa-01/other/rwim-sa-01-valuation-cbd-en.pdf>
17. Egyesült Nemzetek Szervezete (1992). Egyezmény a biológiai sokféleségről. <https://www.cbd.int/doc/legal/cbd-en.pdf>
18. A biológiai sokféleséggel és az ökoszisztéma-szolgáltatásokkal foglalkozó kormányközi tudományos-politikai platform (2019). A biológiai sokféleségről és az ökoszisztéma-szolgáltatásokról szóló globális értékelő jelentés összefoglalója a politikai döntéshozók számára a biológiai sokféleséggel és az ökoszisztéma-szolgáltatásokkal foglalkozó kormányközi tudományos-politikai platform. https://www.ipbes.net/system/tdf/ipbes_7_10_add.1_en_1.pdf?file=1&type=node&id=35329
19. Az Egyesült Nemzetek statisztikai osztálya (2020). A Fenntartható Fejlődési Célokról szóló 2020. évi jelentés. <https://unstats.un.org/sdgs/report/2020/>
20. ENSZ Környezetvédelmi Program (2019). Kibocsátási résjelentés 2019. <https://www.unenvironment.org/interactive/emissions-gap-report/2019>
21. ENSZ (2019). Globális fenntartható fejlődési jelentés 2019, 12. o. https://sustainabledevelopment.un.org/content/documents/24797GSDR_report_2019.pdf
22. Lenton, T. et al (2019). Éghajlati fordulópontok - túl kockázatos ellene fogadni. <https://www.nature.com/articles/d41586-019-03595-0>
23. IPCC (2018). Globális felmelegedés 1,5°C-kal. Az IPCC különjelentése az iparosodás előtti szintet meghaladó 1,5°C-os globális felmelegedés hatásairól és a kapcsolódó globális üvegházhatásúgáz-kibocsátási pályákról, az éghajlatváltozás veszélyére adott globális válasz erősítése, a fenntartható fejlődés és a szegénység felszámolására irányuló erőfeszítések összefüggésében, A.1. <https://www.ipcc.ch/sr15/chapter/spm/>
24. IPCC (2018). Globális felmelegedés 1,5°C-kal. Az IPCC különjelentése az iparosodás előtti szintet meghaladó 1,5°C-os globális felmelegedés hatásairól és a kapcsolódó globális üvegházhatásúgáz-kibocsátási pályákról, az éghajlatváltozás veszélyére adott globális válasz erősítése, a fenntartható fejlődés és a szegénység felszámolására irányuló erőfeszítések összefüggésében, A.1.1. <https://www.ipcc.ch/sr15/chapter/spm/>
25. IPCC (2018). Globális felmelegedés 1,5°C-os hőmérsékleten. Az IPCC különjelentése az iparosodás előtti szintet meghaladó 1,5°C-os globális felmelegedés hatásairól és a kapcsolódó globális üvegházhatásúgáz-kibocsátási pályákról, az éghajlatváltozás veszélyére adott globális válaszlépések megerősítésével, a fenntartható fejlődéssel és a szegénység felszámolására irányuló erőfeszítésekkel összefüggésben, A.1. <https://www.ipcc.ch/sr15/chapter/spm/>
26. IPCC (2019). Összefoglaló a politikai döntéshozók számára. In: Climate Change and Land: IPCC különjelentés az éghajlatváltozásról, az elsivatagosodásról, a földek degradációjáról, a fenntartható földgazdálkodásról, az élelmezésbiztonságról és a szárazföldi ökoszisztémák üvegházhatásúgáz-áramlásáról, A.2.2. <https://www.ipcc.ch/srccl/chapter/summary-for-policymakers/>
27. IPCC (2019). Összefoglaló a politikai döntéshozók számára. In: Climate Change and Land: an IPCC special report on climate change, desertification, land degradation, sustainable land management, food security, and greenhouse gas fluxes in terrestrial ecosystems, A.2.8. <https://www.ipcc.ch/srccl/chapter/summary-for-policymakers/>
28. Carrington, D. (2020). A grönlandi jégtakaró 2019-ben rekord-mennyiségű, percenként 1 millió tonna jeget veszített. <https://www.theguardian.com/environment/2020/aug/20/gronland-ice-sheet-lost-a-record-1m-tonnes-of-ice-per-minute-in-2019>

29. A biológiai sokféleségről szóló egyezmény titkársága (dátum nélkül). Az Egyesült Nemzetek Biológiai Sokféleség Évtizede 2011-2020. <https://www.cbd.int/doc/strategic-plan/UN-Decade-Biodiversity.pdf>
30. WWF (2020). Élő bolygó jelentés 2020. <https://livingplanet.panda.org/en-gb/>
31. Az Egyesült Nemzetek Statisztikai Osztálya (2020). A fenntartható fejlődési célokról szóló 2020. évi jelentés, 17. o. <https://unstats.un.org/sdgs/report/2020/>
32. ENSZ (2019). Globális jelentés a fenntartható fejlődésről 2019, 19. o. <https://sustainabledevelopment.un.org/gsdr2019>
33. Circle Economy (2020). A körforgásos gazdaság hiányáról szóló 2020. évi jelentés. <https://www.circularity-gap.world/2020>
34. ENSZ (2019). Globális fenntartható fejlődési jelentés 2019, 16. o. https://sustainabledevelopment.un.org/content/documents/24797GSDR_report_2019.pdf
35. Credit Suisse (2019). Globális vagyonjelentés 2019, 9. o. <https://www.credit-suisse.com/about-us/en/reports-research/global-wealth-report.html>
36. Világgazdasági Fórum (2019). Globális nemek közötti különbségekről szóló jelentés 2020. <https://www.weforum.org/reports/gender-gap-2020-report-100-years-pay-equality>
37. The Mercury News (2020). Koronavírus: Bill Gates 2015-ben világgjáványt jósolt. <https://www.mercurynews.com/2020/03/25/coronavirus-bill-gates-predicted-pandemic-in-2015/>
38. Egészségügyi Világszervezet (2019). Globális egészségügyi kiadások: egy átalakulóban lévő világ. https://www.who.int/health_financing/documents/health-expenditure-report-2019.pdf
39. Martin, R. (2019). A hatékonyság magas ára. <https://hbr.org/2019/01/rethinking-efficiency>
40. Nemzetközi Megújuló Energia Ügynökség (2019). Globális energetikai átalakulás: Útiterv 2050-ig (2019-es kiadás). https://www.irena.org/-/media/Files/IRENA/Agency/Publication/2019/Apr/IRENA_Global_Energy_Transformation_2019.pdf
41. Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (2018). World Employment and Social Outlook 2018: Zöldítés munkahelyekkel https://www.ilo.org/weso-greening/documents/WESO_Greening_EN_web2.pdf
42. Schwab, K. (2020). ovább kell lépnünk a neoliberalizmustól a COVID utáni korszakban. <https://www.weforum.org/agenda/2020/10/coronavirus-covid19-recovery-capitalism-environment-economics-equality/>
43. Roberts, R (2020). T Az új abnormális: A világ a COVID-19 után. <https://medium.com/volans/the-new-abnormal-the-world-after-covid-19-302a227e7bf7>
44. Circle Economy (2020). A körforgásos gazdaság hiányáról szóló 2020. évi jelentés. <https://www.circularity-gap.world/2020>
45. További információkért lásd az International Futures Forum munkáját a Three Horizons modellel kapcsolatban a <http://www.internationalfuturesforum.com/three-horizons>
46. Based on the Multi-Level Perspective originally developed in Kemp, R. & Rip, A. (1998). Technológiai változás. In Rayner, S. & Malone, E. L. (Eds.), Emberi választás és éghajlatváltozás, 2. kötet (pp. 327-399), Columbus, Ohio: Battelle Press. Az ebben a dokumentumban leírt "megvalósítók", a WBCSD korábbi munkájából és a rendszerek változásával kapcsolatos forrásokból származnak, beleértve Donella Meadows munkáját a tőkeáttételi pontokról és Peter Senge FSG, társszerzőkkel közösen írt, The Waters of Systems Change című nemrégiben megjelent cikkét, amely számos korábbi munkát foglal össze ezen a területen.
47. Amint az, Nelson, J. & Jenkins, B. (2016) által megfogalmazva. Tackling Global Challenges: A globális kihívások kezelése: A Világgazdasági Fórum New Vision for Agriculture Initiative (Új jövőkép a mezőgazdaságról) című kezdeményezésének rendszervezetési tanulságai.
48. New Scientist (2018). Diszkrimináló algoritmusok: 5 alkalom, amikor az AI előítéletet mutatott.. <https://www.newscientist.com/article/2166207-discriminating-algorithms-5-times-ai-showed-prejudice/>
49. Deutsche Welle (2021) Miért kell a Bitcoin-nak több energia, mint egész országoknak? <https://www.dw.com/en/why-does-bitcoin-need-more-energy-than-whole-countries/a-56573390>
50. PwC (2020). A folyamatos átképzés elengedhetetlen. <https://www.pwc.com/us/en/about-us/new-ventures/snap.html>
51. Az ENSZ Főtitkára (2019). A fenntartható fejlődés 2030-ig tartó menetrend finanszírozásának ütemterve 2019- 2021, 1. o. <https://www.un.org/sustainabledevelopment/wp-content/uploads/2019/07/UN-SG-Roadmap-Financing-the-SDGs-July-2019.pdf>
52. Rainforest Action Network (2020). Jelentés a fosszilis tüzelőanyagok finanszírozásáról 2020. <https://ran.org/bankingonclimatechange2020>
53. UNEP-FI (2018). Gondoljuk újra az SDG-k finanszírozásának hatásait
54. Oxfam (2020). Szembeszállás a szén-dioxid-kibocsátás egyenlőtlenségével: Az éghajlati igazságosság a COVID-19 helyreállítás középpontjába állítása. <https://oxfamlibrary.openrepository.com/bitstream/handle/10546/621052/mb-confronting-carbon-inequality-210920-en.pdf>
55. Oswald, Y. et al (2020). Nagy egyenlőtlenségek a nemzetközi és nemzeteken belüli energialábnymokban a jövedelmi csoportok között és a fogyasztási kategóriák között. <https://www.nature.com/articles/s41560-020-0579-8>
56. Roberts, D. (2017). A gazdagabb emberek több szén-dioxidot termelnek - még a "zöldek" is. <https://www.vox.com/energy-and-environment/2017/12/1/16718844/green-consumers-climate-change>
57. Globescan (2019). Egészséges és fenntartható életmód: A Global Consumer Insights Report, 28.o.
58. Fagan, M. & Huang, C. (2019). Egy pillantás arra, hogy az emberek világszerte hogyan vélekednek az éghajlatváltozásról. <https://www.pewresearch.org/fact-tank/2019/04/18/a-look-at-how-people-around-the-world-view-climate-change/>
59. Üzleti Világtanács a fenntartható fejlődésért (2017). The Good Life 2.0 Playbook (US Edition). <https://www.wbcsd.org/Programs/People/Sustainable-Lifestyles/Resources/The-Good-Life-2.0-Playbook-US-Edition>
60. Brick, C. & van der Linden, S. (2018). Yawning at the apocalypse. <https://thepsychologist.bps.org.uk/volume-31/september-2018/yawning-apocalypse>
61. Kraft-Todd, G. (2018). A hitelességet növelő kijelzők elősegítik a nem normatív közjavak nyújtását. <https://www.nature.com/articles/s41586-018-0647-4>
62. White, K. et al (2019). The Elusive Green Consumer. <https://hbr.org/2019/07/the-elusive-green-consumer>
63. Globescan (2019). Egészséges és fenntartható életmód: A Global Consumer Insights Report, 60.o.

KÖSZÖNET

Sokan járultak hozzá a WBCSD 2050-es Jövő-képének felülvizsgálatát célzó projekthez. Mindannyian nagylelkűen áldozták idejüket, szakértelmükkel segítették a Jelentés összeállítását. A következő oldalakon a fő közreműködőket soroljuk fel. A projektben részt vevő tagvállalatok számos, a saját szervezetükben dolgozó személy szakértelmére támaszkodtak, akiket itt nem nevezünk meg, de információt, visszajelzéseket és egyéb támogatást nyújtottak. Számos érintett fél adott értékes tanácsokat és észrevételeket munkaértekezleteken, párbeszégeken és egyéb fórumokon.

Minden közreműködőnek – név szerint és név nélkül is –, őszinte köszönetünket fejezzük ki.

A PROJEKT VÁLLALATI TAGJAI ÉS KÉPVISELŐIK

3M	Gayle Schueller
ACCIONA	Jose Luis Blasco, Raúl Alfaro-Pelico
Arcadis	Niels van Geenhuizen, Grant Sprick
ArcelorMittal	Alan Knight, Ewa Gebala
BASF	Thorsten Pinkepank, Brigitte Dittrich-Krämer
Bayer	Gabriel Burian, Matt Shaw
Chanel	Arabella Bakker
DNV	Rune Torhaug
DSM	Kimberley Chan
EDF Group	Marianne Lamonin
ENGIE	Christine Fedigan
ERM	Sabine Hoefnagel
EY	Velislava Ivanova, Lauren Rogge
Fujitsu	Mel Melis, Junnosuke Ayukawa
Givaudan	Hallvard Bremnes
Godrej Industries	Gayatri Divecha, Ramnath Vajdyanathan
Henkel	Uwe Bergmann
IFF	Kip Cleverley
Inter IKEA Group	Malin Pattersson-Beckeman, Kajsa-Stina Kalin
Microsoft Corporation	Julie Zunker
Mitsubishi Corporation	Chihiro Akimitsu, Haruki Kiyomatsu
Natura	Luciana Villa Nova
Neste Corporation	Salla Ahonen
Nestlé	Rob Cameron, Duncan Pollard, Javiera Charad
Novo Nordisk	Anne Gadegaard
Olam International	Chris Brown
PwC UK	Emma Cox, Ian Milborrow, Benjamin Combes
Rabobank	Bas Ruter
Banco Santander	Etienne Butruille
Shell	David Hone, Karen Westley
Sompo Japan Insurance Inc.	Kanako Murakami
SONAE	Leonor Sottomayor
Syngenta	Marina Prada
The Navigator Company	António Porto Monteiro, Paula Guimaraes
Toyota Motor Corporation	Takayuki Kusajima, Akifumi Tamaoki, Stephan Herbst
Unilever	Jonathan Gill
Vale	Marcio Senne de Moraes
Volkswagen AG.	Daniel-Sascha Roth
Yara	Arne Cartridge, Anu Paasiaro

A 2050-ES JÖVŐKÉP REGIONÁLIS PÁRBESZÉD ÖSSZEHÍVÓI ÉS KÖZREMŰKÖDŐI

Bogotá	CECODES
Budapest	BCSD Hungary
Davos	DSM
Delhi	WBCSD India
Johannesburg	National Business Initiative
Helsinki	FIBS
Lisbon	BCSD Portugal
London	ERM
Oslo	DNV, Yara
Phoenix	WBCSD North America, Greenbiz
Rio de Janeiro	CEBDS, Vale
São Paulo	CEBDS, Natura
Sydney	BCSD Australia
Tokyo	Nippon Keidanren

PROJEKT TITKÁRSÁG

Filippo Veglio	Managing Director
James Gomme	Project Director (seconded from Mitsubishi Corporation)
Julian Hill-Landolt	Project Director
Uta Jungermann	Project Manager
Florian Micco	Project Associate
Linden Edgell	Regional Engagement Lead (seconded from ERM)
Jacqui Machin	Transformation Enablers Lead (seconded from PwC UK)
Robin Nelson	Operating Landscape Lead (seconded from Shell)
Jacqueline Pieters	Finance and Investment Lead (seconded from Rabobank)

WBCSD BELSŐ MUNKACSOPORT

Luke Blower, Alison Cairns, Kitrhona Cerri, Thomas Deloison, Brendan Edgerton, Mariana Heinrich, Roland Hunziker, Nicolas Jammes, Lara Luten, Tony Siantonas, Joss Tantram, Tom Williams

TOVÁBBI KÖZREMŰKÖDŐK

Business for Nature, Forum for the Future, Simon Glynn, Emma Schootstra, Shift, SocialSide Insight, The SustainAbility Institute by ERM, Volans, The Toilet Board Coalition, Professor Gail Whiteman, W.I.R.E.

KÜLSŐ FELÜLVIZSGÁLATI BIZOTTSÁG

Seema Arora	Deputy Director-General, Confederation of Indian Industry
Guillermo Castilleja	Special Advisor Gordon and Betty Moore Foundation
John Elkington	Founder & Chief Pollinator, Volans
Naoko Ishii	Professor, Institute for Future Initiative, University of Tokyo
Jane Nelson	Director CR Initiative, Harvard Kennedy School
Cherie Nursalim	Vice Chairman, Giti Group
Mukund Rajan	Former Chairman, Tata Global Sustainability Council
Caroline Rees	President, Shift
Johan Rockström	Director, Potsdam Institute for Climate Impact Research
Jeffrey Sachs	President, Sustainable Development Solutions Network
Andrew Steer	President & CEO, WRI
Gunhild Stordalen	Founder & Executive Chair, EAT
Kazuhiko Takeuchi	President, IGES
Nigel Topping	UK High Level Climate Action Champion
Dominic Waughray	MD, Centre for Global, Public Goods, WEF

A WBCSD BEMUTATÁSA

A WBCSD egy globális, vezérigazgatók által vezetett, több mint 200 vezető vállalatot tömörítő szervezet, amely közösen dolgozik a fenntartható világra való átállás felgyorsításán. Segítünk tagjainkat sikeresebbé és fenntarthatóbbá tenni azáltal, hogy a részvényesekre, a környezetre és a társadalomra gyakorolt maximális pozitív hatásra összpontosítunk.

Tagvállalataink minden üzleti ágazatból és minden jelentős gazdaságból származnak, és együttesen több mint 8,5 milliárd USD bevételt és 19 millió alkalmazottat képviselnek. A közel 70 nemzet üzleti tanácsából álló, globális hálózatunk páratlan ráhatást biztosít tagjaink számára az egész világon. 1995 óta a WBCSD egyedülálló módon képes együttműködni a tagvállalatokkal az értékláncok mentén és azokon keresztül, hogy a legnagyobb kihívást jelentő fenntarthatósági kérdésekre hatásos üzleti megoldásokat kínáljon.

Együttesen mi vagyunk az üzleti szféra vezető hangja a fenntarthatóságért: egyesít bennünket az a jövőkép, hogy 2050-re több mint 9 milliárd ember éljen jól, és tegye azt a bolygó határain belül.

Kövessen bennünket a [Twitter](#) és [LinkedIn](#) www.wbcd.org platformok valamelyikén.

Copyright © WBCSD,
2021. március

FIGYELMEZTETÉS: Ez a kiadvány a WBCSD nevében készült. A WBCSD más kiadványaihoz hasonlóan ez is a titkárság tagjai és a tagvállalatok felsővezetői közös munkájának eredménye. A tagok jelentős része felülvizsgálta a tervezeteket, ezáltal biztosítva, hogy a dokumentum széles körben képviselje a WBCSD tagság nézőpontját. A tagoktól érkező észrevételeket és visszajelzéseket egyensúlyban építették be a dokumentumba. Ez azonban nem jelenti azt, hogy minden tagvállalat, annak minden szavával egyetértene.

**WORLD BUSINESS COUNCIL
FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT**

Maison de la Paix
Chemin Eugène-Rigot 2B
CP 2075, 1211 Geneva 1
Switzerland
www.wbcasd.org